

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Analýza finančního účetnictví dle českých právních norem a didaktická
podpora jeho výuky**

**Analysis of financial accounting in accordance with Czech legislativ and his
support of didactic teaching**

Bc. Marcela Konopová

Plzeň 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Analýza finančního účetnictví dle českých právních norem a didaktická podpora jeho výuky“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni, dne 8. 12. 2014

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi byli nápomocni při získávání cenných informací pro vypracování diplomové práce. Mé poděkování patří jmenovitě především vedoucí práce, paní ing. Janě Hinke, Ph.D. za trpělivost a čas při vedení práce, profesorce katedry financí a účetnictví ZČU Plzeň, paní ing. Jitce Zborkové, Ph.D. za pomoc při získávání potřebných informací k vypracování práce a v neposlední řadě také personálnímu obsazení OA v Plzni, jmenovitě panu řediteli Mgr. Miloslavu Skuhravému za umožnění přístupu k informacím o škole a člence profesorského sboru vyučující na této škole účetnictví, paní ing. Zdeňce Kolbabové za poskytnutí materiálu potřebného k vypracování kapitoly týkající se porovnání rozsahu výuky a za čas, který mi věnovala v rámci poskytnutí informací o škole a výuce.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 CÍL PRÁCE.....	11
2 METODICKÝ POSTUP ŘEŠENÍ.....	13
3 PRÁVNÍ ÚPRAVA, ZÁKLADNÍ POJMY.....	14
3.1 AUDIT.....	16
3.1.1 AUDIT, právní úprava.....	16
3.1.2 AUDIT, základní pojmy.....	17
3.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ.....	21
3.2.1 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, právní úprava.....	21
3.2.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, základní pojmy.....	22
3.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ.....	26
3.3.1 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, právní úprava.....	26
3.3.2 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, základní pojmy.....	27
3.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	30
3.4.1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, právní úprava.....	30
3.4.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, základní pojmy.....	31
3.5 FINANČNÍ ANALÝZA.....	34
3.5.1 FINANČNÍ ANALÝZA, právní úprava.....	34
3.5.2 FINANČNÍ ANALÝZA, základní pojmy.....	35
4 STUDIJNÍ OPORA.....	38
4.1 AUDIT.....	38
4.1.1 AUDIT, případová studie.....	38
4.1.2 AUDIT, kontrolní otázky.....	43
4.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ.....	44
4.2.1 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie.....	44
4.2.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky.....	47
4.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ.....	48
4.3.1 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie.....	48
4.3.2 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky.....	51
4.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA.....	52
4.4.1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, případová studie.....	52

4.4.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, kontrolní otázky	58
4.5 FINANČNÍ ANALÝZA	59
4.5.1 FINANČNÍ ANALÝZA, případová studie	59
4.5.2 FINANČNÍ ANALÝZA, kontrolní otázky.....	62
5 ANALÝZA ROZSAHU VÝUKY VYBRANÝCH PROBLEMATIK	63
5.1 AUDIT	64
5.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ.....	64
5.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ	65
5.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	65
5.5 FINANČNÍ ANALÝZA	66
5.6 POROVNÁNÍ STUDIJNÍCH PLÁNŮ V RÁMCI TŘÍ STUPŇŮ VZDĚLÁVÁNÍ	69
ZÁVĚR	88
Seznam tabulek	90
Seznam obrázků	91
Seznam použitých zkratk	92
Seznam použitých značek.....	93
Seznam použité literatury	94
Seznam příloh.....	97
Příloha A:	98
Příloha B:	102
Příloha C:	108
AUDIT, případová studie - řešení.....	108
AUDIT, kontrolní otázky, řešení.....	115
Příloha D:	121
FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie - řešení.....	121
FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky, řešení	128
Příloha E:.....	134
KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie - řešení	134
KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky, řešení	139
Příloha F:.....	145

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, případová studie - řešení.....	145
ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, kontrolní otázky, řešení.....	156
Příloha G:.....	163
FINANČNÍ ANALÝZA, případová studie - řešení.....	163
FINANČNÍ ANALÝZA, kontrolní otázky, řešení.....	174
Příloha H:.....	182
Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět ÚČETNICTVÍ.....	183
Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět CVIČENÍ Z ÚČETNICTVÍ:.....	192
Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět FIKTIVNÍ FIRMA:.....	197
Příloha I:.....	202
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/ZUC:.....	202
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC1:.....	205
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC2:.....	208
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC3:.....	211
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UIS:.....	213
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/MUC:.....	216
Příloha J:.....	219
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC4:.....	219
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/US:.....	222
Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC5:.....	225
Příloha K:.....	228
E-časopis Ekonom, článek o ČD Cargo versus kreativní účetnictví.....	228
Příloha L:.....	230
Fotodokumentace OA Plzeň, Fiktivní firma.....	230
Příloha M:.....	233

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 1/5.....	233
Příloha N:	238
Vzor dokumentu Spoléhání na vnitřní kontroly	238
Abstrakt	239
Abstract	240

ÚVOD

Za téma této diplomové byla zvolena problematika z oblasti finančního účetnictví. Konkrétně se jedná o problematiku auditu, forenzního účetnictví, kreativního účetnictví, účetní závěrky a finanční analýzy. Práce je členěna do oddílů pro jednotlivé problematiky, a sice z pohledu právních úprav, studijních opor a rozsahu výuky na různých stupních škol. Celá práce je na závěr shrnuta a doplněna o vlastní poznatky.

Tato práce má za úkol k uvedeným problematikám vytvořit studijní oporu a porovnat výuku účetní problematiky v rámci tří stupňů studia, tedy školního vzdělávání středoškolského a vysokoškolského na úrovni bakalářského a magisterského stupně vzdělání. Každá z nich je na daných stupních škol brána osobitě, dle jejího pojetí vyučujícím, dle stanovených priorit a dle stupně dosaženého vzdělání a k tomu také za pomoci různých studijních opor a doporučené literatury. Obsah jednotlivých problematik se tedy liší v závislosti na typu školy a dosaženého vzdělání. Pro větší konkrétnost práce obsahuje srovnání jednotlivých stupňů školního vzdělání, tedy obsah a rozsah výuky, každé ze zmíněných problematik. Konkrétně porovnává středoškolské vzdělání na škole ekonomického zaměření – Obchodní akademie v Plzni (školní vzdělávací program Obchodní akademie) a vysokoškolské vzdělání na úrovni bakalářského a magisterského stupně na ZČU v Plzni, Katedry finance a účetnictví, oboru Podniková ekonomika a management se zaměřením na Podnikání a management. Tyto tři stupně vzdělání na sebe navazují, a proto jsou ideálními srovnávacími vzory. Jednotlivé obsahy problematik by měly v první řadě shrnout již získané vědomosti z nižšího stupně vzdělání a následně již existující vědomosti studentům rozšířit. Zda tomu tak skutečně je, je uvedeno v závěru práce a doplněno komentářem.

Práce je především zaměřena na studenty kombinovaného studia, jako jednu ze dvou cílových skupin. Jednou skupinou jsou prezenční studenti a druhou tvoří studenti kombinovaní. Zaměření na kombinované studenty je zde proto, že jejich styl vzdělávání je naprosto odlišný. Mají rozdílné podmínky studia oproti studentům prezenčním. Nemají tolik vyučovacích hodin a jejich studium je proto především vedeno jako tzv. samostudium. Z tohoto důvodu i studijní opory pro ně musejí být odlišné a jejich způsob studia v nich musí být zohledněn. Problematika s kombinovanými studenty se týká nejen vysokoškolských studentů, ale i studentů středních škol. I vyučování na středních školách je přizpůsobeno potřebám

kombinovaných studentů, protože ani zde se nemohou denně účastnit výuky. I oni potřebují jiný přístup a mají jiné studijní podmínky. Z důvodu zvládnutí učební látky u obou skupin studentů ve stejném rozsahu, je třeba kombinovaným studentům vytvořit takové studijní opory, které zastoupí výuku denních studentů obohacenou výkladem vyučujícího. Kapitola věnovaná studijní opoře je tvořena konkrétními příklady (viz případové studie) pro lepší srozumitelnost látky a dále kontrolními otázkami, kde si mají studenti možnost ověřit pochopení učiva v rovině teoretické.

1 CÍL PRÁCE

Tato práce má celkem vytčeny tři cíle. Prvním z nich je přehledné shrnutí právních úprav týkajících se problematik finančního účetnictví, tedy v tomto případě problematiky auditu, forenzního a kreativního účetnictví, účetní závěrky a finanční analýzy. Právní úpravy jsou v naší republice záležitostí velmi často se měnící, kdy je třeba veškeré změny neustále sledovat a zaznamenávat. Tvorba, úprava či rušení jednotlivých zákonů, nařízení a směrnic, je tak častá, že není dostačující její sledování pouze v rámci počátku nového roku, ale průběžně, po celý rok.

Druhým cílem této práce je vytvoření kvalitní didaktické podpory k předmětu KFU/US - ÚČETNÍ SYSTÉM (dříve KFU/UC4 – Účetnictví 4) pro studenty kombinovaného studia. Současnou učební látku je třeba neustále inovovat. Rozšíření didaktické podpory pro kombinované studenty přinese studentům nové poznatky v rámci vývoje v účetním světě. Stávající problematiky účetní závěrky a finanční analýzy jsou zde rozšířeny o problematiky z oblasti auditu, forenzního a kreativního účetnictví.

Pro možnost vytvoření kvalitní studijní opory je třeba provést analýzu studijních plánů, což je třetím cílem práce. Z výsledků analýzy lze posoudit vhodnost skladby studijních plánů pro jednotlivé stupně vzdělávání. Analýza studijních plánů bude prováděna na všech třech stupních vzdělání, tedy na úrovni středoškolské a na úrovni vysokoškolské v bakalářském a magisterském stupni. Z velkého výběru studijních programů jsou vybrány obory, jež spolu souvisejí a přímo na sebe navazují. Proto analyzovaný středoškolský studijní plán bude ze školního vzdělávacího programu Obchodní akademie na OA v Plzni a vysokoškolské studijní plány budou z oboru Podniková ekonomika a management, se zaměřením Podnikání a management na Západočeské universitě v Plzni, Katedry financí a účetnictví, tedy u všech škol se jedná o ekonomické obory se zaměřením na podnikání.

Při tvorbě studijního plánu je třeba zajistit, aby učivo obsahovalo nejprve shrnutí učiva z nižšího stupně vzdělání a pak plynule navázalo nadstavbou učiva. Proto jsou pro možnost analýzy studijních plánů vybrány shodné obory se stejným zaměřením u všech třech stupňů vzdělání.

Tvořená didaktická pomůcka je určena především pro studenty tzv. kombinovaného studia, kteří studují samostudiem s minimálním výkladem vyučujícího. Mají proto oproti prezenčním studentům mnohem menší kontakt s vyučujícím a musejí nastudovat vše z doporučené literatury, jež je součástí sylabu předmětu. Didaktická pomůcka má sloužit studentům jako doprovodný materiál, obsahující praktické příklady (případové studie) z oborů těchto problematik včetně kontrolních otázek pomáhajících zjištění ohledně pochopení učiva.

2 METODICKÝ POSTUP ŘEŠENÍ

Práce je rozdělena do oddílů a každý z nich vyžaduje jiný postup zpracování.

Oddíl týkající se právních úprav spočívá ve studiu zákonů, vyhlášek, nařízení a v některých případech i výkladů zákona. Je třeba se probrat mnoha zákony. Zákon o účetnictví není v žádném případě jediným zdrojem potřebných informací.

V oddíle studijní opory je vycházeno z učebnice Účetnictví podnikatelů pro distanční studium II, od autorů ing. Rudolf KOPEK, ing. Marie ČERNÁ, jež je vzorem pro výslednou podobu tvořené didaktické pomůcky. Členění, které učebnice používá, bude použito i zde. Jde o cíle jednotlivých kapitol, klíčová slova, příklady praktického užití (případové studie) a dále kontrolní otázky. Zavedený styl učebnice pomáhá studentům v lepší orientaci při samostudiu, a proto je využit i pro tvořenou didaktickou pomůcku.

Oddíl věnovaný analýze rozsahu výuky na nižších stupních studia je zpracováván formou samostudia osnov předmětů Účetnictví, Cvičení z účetnictví a Fiktivní firma na Obchodní akademii v Plzni, dostupných na [http://www.oa.pilsedu.cz/files/SVP%20OA\(4\).pdf](http://www.oa.pilsedu.cz/files/SVP%20OA(4).pdf), učebních pomůcek (Učebnic Účetnictví 1. – 3. díl, autor Pavel Štohl, vydané Vzdělávacím střediskem Ing. Pavla Štohla, Znojmo, dále z téhož vydavatelství Souvislý účetní příklad s účetními doklady a Maturitními okruhy z účetnictví pro studenty obchodních akademií a středních škol s výukou účetnictví) a konzultace s vyučující profesorkou na Obchodní akademii v Plzni. Rozsah výuky účetnictví na ZČU v Plzni, na bakalářském a magisterském stupni je zpracován ze sylabů předmětů, dostupných na <http://courseware.zcu.cz/wps/portal/predmety/kfu/>.

Při zpracování tohoto oddílu je přihlíženo nejen k rozsahu teoretických poznatků, ale také například k rozvoji praktických zkušeností, tedy způsobu a rozsahu využití praktických příkladů, cvičení, studií apod. v rámci procvičení si teoretických znalostí v praktických příkladech a schopnosti jejich praktického využití.

Závěr obsahuje celkové shrnutí vlastních poznatků a poukázání na problematické či zrádné oblasti a úskalí při studiu, respektive samostudiu.

3 PRÁVNÍ ÚPRAVA, ZÁKLADNÍ POJMY

Dotčené problematiky mají oporu v zákonech, normách, předpisech a nařízeních, které jsou velmi často obměňovány, doplňovány, rušeny a nově tvořeny. Z tohoto důvodu je třeba velmi důkladně sledovat veškeré změny, které jsou prováděny nejen k datu 1. 1., ale i průběžně v rámci celého roku. K dnešnímu dni existuje mnoho organizací, jež se snaží tyto změny předávat dál, např. prostřednictvím školení, která jsou určena jak pro samostatné účetní, tak pro zaměstnance firem, auditory, finanční poradce či samotné státní zaměstnance, jako např. pracovníky finančních úřadů. Z mnoha zástupců školicích organizací lze uvést např. „Svaz účetních“, „Další vzdělávání dospělých“, „Odborkonsult“, do výčtu lze také zahrnout i např. školicí programy v rámci škol a jiné.

Výchozí zákonnou normou všech prací dotčených problematik jsou zejména tyto:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech,
- zrušený Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník – zrušen s účinností od 1. 1. 2014 přijetím zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., nahrazen Zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nahrazuje starý občanský zákoník – Zákon č. 40/1964 Sb. a obchodní zákoník),
- nový Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,
- nový Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (zákon o rejstřících) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,
- nový Zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rektifikace soukromého práva (Z uvedeného výčtu se jedná např. o Zákoník práce, Živnostenský zákon a Zákon o zaměstnanosti.),
- nový Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí - dle zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb. přejmenován na daň z nemovitých věcí,
- Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů,
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční,

- zrušený Zákon č. 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí – zrušený s účinností od 1. 1. 2014 přijetím zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb. (ustanovení tohoto zákona byla přesunuta do právní úpravy daně z příjmů a daně z převodu nemovitostí – nově daně z nabytí nemovitostí, upravenou nově v podobě daně z nabytých nemovitých věcí),
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku,
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání,
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení,
- Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů upravující tzv., ekologické daně (upraveno „terminologickým“ zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb.),
- prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb., k podvojnému účetnictví (nyní pouze účetnictví)
- prováděcí vyhláška č. 501/2002 Sb., pro banky a finanční instituce
- prováděcí vyhláška č. 502/2002 Sb., pro pojišťovny
- prováděcí vyhláška č. 503/2002 Sb., pro zdravotní pojišťovny
- prováděcí vyhláška č. 504/2002 Sb., nepodnikající účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví (nyní pouze účetnictví)
- prováděcí vyhláška č. 505/2002 Sb., pro územní správní celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu
- prováděcí vyhláška č. 506/2002 Sb., pro Fond národního majetku ČR a Pozemkový fond ČR
- prováděcí vyhláška č. 507/2002 Sb., k jednoduchému účetnictví (nově k daňové evidenci)

Současnost nás také nutí ke sledování standardů nejen v rámci ČR, ale i mezinárodních, jako jsou Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS, všeobecně uznávané účetní standardy US GAAP a Bilanční direktivy Evropské unie. Patří sem např. i vyhlášky typu SFAS. Ty jsou podrobnější než IAS/IFRS a proto slouží k řešení určitých specifických oblastí. Dále jsou to i direktivy vytvořené pro Kodex účetní legislativy Evropské unie, a to především Direktiva č. 4 z 25. 7. 1978, Direktiva č. 7 z 13. 6. 1983 a Direktiva č. 8 z 10. 4. 1984. Zmíněné mezinárodní předpisy se týkají především nadnárodních společností, jež musejí své účetnictví a výkaznictví vést tak, aby bylo vyhověno i těmto normám.

3.1 AUDIT

3.1.1 AUDIT, právní úprava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

Prováděcí vyhlášky č. 500 - 507/2002 Sb., k některým ustanovením zákona č. 563/1991 Sb.

Mezinárodní auditorské standardy (ISA, vydávané IFAC – Mezinárodní federací účetních):

ISA 200 – Obecné cíle nezávislého auditora a provádění auditu v souladu s mezinárodními auditorskými standardy

ISA 240 – Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky

ISA 250 – Přihlížení k právním předpisům při auditu účetní závěrky

ISA 300 – Plánování auditu účetní závěrky

ISA 500 – Důkazní informace

ISA 510 – První auditní zakázka – počáteční zůstatky,

Etický kodex KAČR, Statut Komory auditorů, Jednací a Volební řád sněmu, Kárný, Zkušební, Disciplinární, Příspěvkový, Zkušební ... řád.

Zde bude více rozebrán zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech. Tento zákon, viz § 1 úvodního ustanovení, citují:

„Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství (viz Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS. Smlouva o založení Evropského společenství. Čtvrtá a sedmá směrnice Rady.) a upravuje postavení a činnost statutárních auditorů, auditorských společností a asistentů auditora, postavení a působnost Komory auditorů České republiky (dále jen „Komora“) a Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále jen „Rada“). (ÚZ Audit, 2011, s. 80)

3.1.2 AUDIT, základní pojmy

CÍL:

Zde si připomeneme některé základní pojmy, připomeneme si, kdo je oprávněn audit provádět, podmínky pro povinný audit a průběh auditu.

KLÍČOVÁ SLOVA:

- Audit
- Auditor
- Auditorské riziko
- Zjišťovací riziko
- Významnost (materialita) při provádění auditu
- Dostatečnost důkazních informací
- Auditorské postupy vyhodnocení rizik
- Ujištění se o auditu (v rámci plánování auditorského postupu)
- Kritéria
- Nesprávnost
- Podvod
- Nesoulad

Audit = hodnocení. Může se jednat o hodnocení osoby, organizace, systému, procesu, podniku, projektu či např. produktu. Dle výše uvedeného výčtu je zřejmé, že označení audit se vztahuje k více oblastem, jako je např. projektové řízení, řízení kvality a úspory (např. energie) a především účetnictví. Pojem audit již v dnešní době neznamená pouze spojení s finančními záznamy nebo systémy v podobě finančního auditu, ale vstupuje do nefinančních oborů, jako jsou např. bezpečnost (bezpečnostní audit), informační systémy (audit informačních systémů) či ochrana životního prostředí (ekologický audit). V neziskovém sektoru se audit provádí především pro zajištění výkonnosti a ke zkoumání úspěšnosti při plnění vytčených cílů. Z účetního hlediska můžeme provádět např. audit interní, audit personální, audit hotovostní, či audit hospodaření celé firmy. Tento je cílem práce.

Audit slouží k prověření správnosti, platnosti či spolehlivosti informací, k hodnocení systému vnitřní kontroly apod. Výsledkem auditu je zpráva, kterou auditor vytvoří na základě vyhodnocení předložených skutečností. Provedení auditu má přinést zadavateli přiměřenou jistotu, že v auditované oblasti nedošlo k závažným pochybením.

Audit se provádí úplnou kontrolou nebo namátkovou. Vždy se auditují položky, které by mohly závažným způsobem ovlivnit výsledek hospodaření – hovoříme-li o finančním auditu (audit firmy). Ve výrobě je nákladový audit proces ověřování skutečnosti, že výrobní náklady a výroba jakéhokoliv komponentu, je prováděna s maximální úsporou při zachování kvality s minimální potřebou materiálu a energií, tedy, je maximálně efektivní. Audit nákladového účetnictví tedy představuje systematickou kontrolu nákladových účtů a záznamů včetně kontroly dodržování cílů nákladového účetnictví. Jedná se o kontrolu záznamů nákladového účetnictví a ověření zjištěných skutečností o vynaložených nákladech na výrobu. Tyto vynaložené náklady musejí být v souladu s nákladovým účetnictvím.

Auditor = osoba zapsaná v Komoře auditorů, splňující podmínky dle Zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, na základě zakázky provádí postupy auditní povahy, na kterých se s účetní jednotkou (případně třetí stranou) dohodl. K auditu přistupuje s určitou mírou profesního skepticismu. Definice profesního skepticismu dle Komory auditorů ČR je následující, cituji: *„přístup zahrnující kritické myšlení, všímavost vůči podmínkám, které by mohly svědčit o možné nesprávnosti způsobené chybou nebo podvodem, a kritické vyhodnocení důkazních informací.“* (KACR, ISA 200, 2009, s. 6)

Auditor cituji: *„je osoba nebo osoby provádějící audit, obvykle partner odpovědný za zakázku nebo další členové týmu provádějící zakázku, případě auditorská společnost. Jestliže je cílem standardu ISA, aby určitý požadavek nebo povinnost plnil přímo partner zakázky, nepoužije se výraz „auditor“, ale výraz „partner odpovědný za zakázku“. Výrazy „partner odpovědný za zakázku“ a „auditorská společnost“ se případně používají rovněž pro ekvivalentní subjekty z veřejného sektoru.“* (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)

Audit firmy provádějí nezávislí auditoři či auditorské firmy. Je to z důvodu nezájatosti a objektivnosti auditu. Auditoři musejí dodržovat obecně uznávané normy stanovené řídicími orgány. Zmíněné normy zajišťují třetí strany nebo externí uživatelé. Tito se spoléhají na výrok auditora.

Povinný audit firmy je prováděn jednorázově, jako ověření účetní závěrky (řádné roční, mimořádné) nebo v průběhu účetního období – průběžný audit. Zde se jedná o úplné prověření všech účetních dokladů jak z hlediska účetního, tak daňového, včetně prověření vnitřních předpisů. Jde o nezávislé vyjádření kvalifikované osoby k věrohodnosti účetních výkazů, předpisů apod.

Auditorské riziko = citují: „riziko, že auditor vydá k účetní závěrce, která je významně (materiálně) zkreslená, nesprávný výrok. Auditorské riziko je funkcí rizika významné (materiální) nesprávnosti a zjišťovacího rizika.“ (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)

Zjišťovací riziko = citují: „riziko, že postupy, které auditor provede s cílem snížit auditorské riziko na přijatelnou úroveň, neodhalí existující nesprávnost, jež by mohla být významná (materiální), ať už jednotlivě, nebo v souhrnu s jinými nesprávnostmi.“ (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)

Významnost (materialita) při provádění auditu = v daném kontextu relativní důležitost informace (např. předpokládaný vývoj zkoumané skutečnosti, vliv na rozhodování, rozsah, povaha informace, její dopad na celek nebo jeho část, ...). Posuzuje se jak z hlediska kvalitativního, tak i kvantitativního.

Dostatečnost důkazních informací = měřítko kvantity – kvantita (jejich množství) závisí na stupni významnosti, možném zjišťovacím riziku a kvalitě informací.

Auditorské postupy vyhodnocení rizik = postupy potřebné pro pochopení auditované účetní jednotky a jejího prostředí. Zahrnují i vnitřní kontrolní systém pro možnost identifikace a vyhodnocení rizika významné (materiální) nesprávnosti v účetní závěrce způsobené podvodem (úmyslné) nebo chybou (neúmyslné).

Ujištění se o auditu = jedná se o potencionální nesprávnosti rozdělené do tří skupin v rámci zvolení vhodného testování (ujištění inherentní, neboli vlastní posouzení existence specifického rizika; ujištění kontrolní, neboli vlastní identifikace včetně testů spolehlivosti zabraňujících či odhalujících potencionální chyby či omyly; ujištění o věcné správnosti, neboli testy věcné správnosti, pro možnost odhalení chyb potencionálních a neodhalených stávajícím kontrolním systémem.

Kritéria = měřítka pro hodnocení, která jsou formální nebo méně formální. Za vhodná kritéria jsou požadována relevance, úplnost, spolehlivost, nestrannost a srozumitelnost.

Nesprávnost = cituji: „rozdíl mezi výší, klasifikací, vykázáním nebo zveřejněním určité položky obsažené v účetní závěrce a její výší, klasifikací, vykázáním nebo zveřejněním, které se pro danou položku vyžadují v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví. Nesprávnost je důsledkem chyby nebo podvodu.“ (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)

Podvod = úmyslně spáchaný čin za účelem oklamání, získání výhody či jiného plnění, které je neoprávněné nebo dokonce protiprávní.

Nesoulad (chyba) = informace, která nekoresponduje s informací uvedenou v auditovaném souboru (např. v auditované účetní závěrce).

3.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ

3.2.1 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, právní úprava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Prováděcí vyhlášky č. 500 - 507/2002 Sb., k některým ustanovením zákona č. 563/1991 Sb.

Mezinárodní standardy IAS/IFRS, US GAAP, Bilanční direktivy EU

Tento výčet zahrnuje zákony, dle kterých je povinna účetní jednotka na území České republiky účtovat, a předpisy, dle kterých je povinna provádět výkaznictví.

V rámci forezního účetnictví je však třeba k zákonným ustanovením přidat i opatření v rámci firmy samotné, a to např. pomocí zavedení různých kontrolních mechanismů, dobře sestavenými vnitropodnikovými předpisy (směrnicemi) a kvalitně fungujícími firemními procesy (Corporate Governance, etická firemní kultura, Whistle-Blowing, ...).

Forezní vyšetřovatel je vždy členem Asociace certifikovaných vyšetřovatelů podvodů ACFE (Association of Certified Fraud Examiners). Organizace poskytuje foreznímu vyšetřovateli stabilní přísun informací, jako např. nové podněty forezního vyšetřování, školení, osvětu apod. Její činnost je již ve více než třiceti zemích v počtu převyšujícím padesát pět tisíc členů. V České republice má také pobočku, ale sdružuje se v ní pouze pár desítek členů. Získat status forezního vyšetřovatele znamená splnit požadavky asociace ACFE, což je velmi náročné. Vyšetřovatel pak získá titul CFE - Certifikovaný vyšetřovatel podvodů (Certified Fraud Examiner).

Forezní vyšetřování nemá v České republice žádnou legislativní úpravu oproti například auditu. Pro audit má Česká republika legislativní opatření v rámci Zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, obsahující standardy a upravuje postavení a činnost auditorů, Rady a Komory auditorů.

3.2.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, základní pojmy

CÍL:

V této kapitole si připomeneme některé z pro nás nových pojmů, které se k tomuto tématu vztahují. Zopakujeme si důvody pro zahájení forenzního vyšetřování a průběh vyšetřování samotného.

KLÍČOVÁ SLOVA:

- Forezní účetnictví
- Forezní
- Forezní zpráva
- Trojúhelník podvodu
- Fraud Risk Assessment
- Korupce
- Zpronevěra
- Skimming
- Lapping
- Windows Dressing
- Mimobilanční financování
- Earnings Management

Forezní účetnictví = Forensic accounting, v překladu lze použít forenzní účetnictví, forenzní audit nebo např. forenzní vyšetřování. Forenzní vyšetřování je významově nejbližší. Jedná se o souhrn činností, které jsou zahájeny na základě vzniklého podezření (např. majitele společnosti k managementu apod.) a končí jednoznačným tvrzením, zda podezření bylo oprávněné nebo nikoli (vždy na základě relevantních důkazů a důkazních tvrzení), a pokud ano, určením viníka, popřípadě viníků.

Forenzní audit = citují: „jednorázové, intenzivní provedení forenzní analýzy třetí nezávislou osobou ...“. „Forenzní audit v praxi se využívá k intenzivnímu prošetření nějakého incidentu, odhalení podvodu či protiprávního jednání. Na rozdíl od ostatních auditů je tedy zaměřen na

hledání viníků či podvodníků. Forenzní audit může být prováděn v různých oblastech“
(Management mania, 2013, online).

Forenzní audit cituji: *„se provádí v případě podezření na protiprávní jednání, a to zejména v oblasti financí a účetnictví. Týká se to například zpronevřer, účetních podvodů a podobných protizákonných jednání. Forenzní audit spočívá v prověření finančních a obchodních dokumentů, účetních záznamů, závěrek nebo výročních zpráv prověřovaného subjektu. Zahrnuje také prověření vnitřních směrnic společnosti, procesů, postupů, výběrových řízení, finančních transakcí či vztahů zainteresovaných osob kvůli případnému střetu zájmů.“*
(Novinky.cz, Lang Václav, 2014, online)

Forenzní = činnost, která se provádí následně na základě požadavku na vyšetřování. Jedná se o prokázání aktivit na základě nezvratitelných, relevantních nepřímých důkazů, získaných odbornými, vědeckými nebo technologickými postupy.

Forenzní zpráva = dokument, který forenzní vyšetřovatel vyhotoví po ukončení vyšetřování a předloží zadavateli forenzního vyšetřování. Tento dokument obsahuje zjištění forenzního vyšetřovatele ohledně vyšetřované skutečnosti včetně určení viníka, bylo-li podezření oprávněné. Jeho přílohou je rozsáhlá dokumentace s usvědčujícími důkazy.

Trojúhelník podvodu = jedná se o grafické vyjádření logických procesů vzniku podvodu (motiv, příležitost, odůvodnění činu). Teorie vychází z předpokladu, že tyto skutečnosti nastanou současně, plus skutečnost, že daná osoba je způsobilá (schopná) podvod spáchat.

Fraud Risk Assessment = prevence podvodného jednání. Jeho součástí je provedení specifikace rizika pro vznik podvodů v rámci řízení organizace. Provádí se identifikace a zmapování rizik (míst výskytu podvodu), jsou vyhodnocovány pravděpodobnosti výskytu podvodů, jejich významnosti, posuzuje se systém vnitřních kontrol včetně podávání nových návrhů na vnitřní kontroly, zavádějí se opatření pro možnost maximální eliminace podvodů.

Korupce = nezákonné a neetické jednání vedoucí k získání určité výhody (osobní, konkurenční, spřízněných stran, ...). I zde však existuje určitá tolerance (např. drobné dárky v rámci daňové znatelnosti darů). Korupce má více forem např. úplatky, nepovolené dary, vydírání nebo konflikt zájmů v rámci obchodování.

Zpronevřera = je jedním z druhů podvodů, který se dále dělí na zpronevřeru finančního a nefinančního majetku. V rámci finančního majetku se může jednat o operace podchycené

účetnictvím, ale i mimo účetnictví (krácení tržeb „Skimming“, neoficiální klienti, Lapping, pokladní storna, podvodná fakturace, falešní zaměstnanci „Ghost Employee“, proplácení soukromých výdajů, fiktivní výdaje apod.). V rámci nefinančního majetku např. používání firemního majetku pro soukromé účely, krádeže majetku, zásob, přivlastnění si firemního majetku s udáním falešného důvodu jako např. jeho znehodnocení, nepoužitelnost, ...

Skimming = sbírání smetany. Jedná se o zpronevěru, neboli krádež finančních prostředků mimo účetnictví, prostřednictvím např. krácení tržeb, otevření mimo běžnou otevírací dobu (nezařazení tržeb do účetnictví), neoficiální klienti (poskytování firemních služeb klientům, kteří zaplatí dané osobě, ne firmě).

Lapping = Zpronevěra finančních prostředků v podobě utajení inkasa za pohledávky. Tato forma podvodu není příliš efektní, je snáze odhalitelná. Jedná se o zakrývání chybějících pohledávek (např. fiktivní slevy – část tvořící slevu si ponechá, zbytek odvede firmě, zachycení zasílané upomínky, úprava data splatnosti, změna zákazníka na dokladu, ...). Při splnění zákonem dané časové prodlevy pak tvoří odpis nedobytné pohledávky.

Windows Dressing (WD) = zdobení oken. Jedná se jeden z druhů podvodů spadajících do oblasti manipulace s účetní závěrkou. Takto upravená účetní závěrka bude podávat zavádějící obraz o výsledcích hospodaření podniku. Dá se provádět několika způsoby, jako např. půjčky přes konec účetního období (zlepšení ukazatele likvidity), kruhové transakce jako jsou např. nákupy a zpětné prodeje aktiv (zvyšování obrátů, zvyšování zisku), parkovací transakce (prodej a zpětný odkup zásob – procentní nárůst vratek) nebo přeceňování majetku. Definice Window dressing dle Institutu certifikovaných účetních Anglie a Walesu (ICAEW) v roce 1986: cituji „...*Windows dressing je takové vedení transakcí, při nichž finanční výkazy podávají zavádějící nebo nereprezentativní obraz o finanční situaci podniku.*“ (Krupová, 2001, s. 3)

Mimobilanční financování = snaha o zatajování finančních operací nevstupujících do účetnictví, ale evidovaných pouze v rámci podrozvahové evidence (finanční / operativní leasing). Je v rozporu s věrným a poctivým zobrazením hodnoty firmy, ale je provozováno v rámci dodržování platných zákonných ustanovení.

Earnings management (EMNG) = jeden z druhů podvodů v rámci manipulace s účetní závěrkou, spočívající v „zjemnění“ výsledku hospodaření. Prakticky se jedná o provádění odhadů (rezerv, opravných položek, odpisů, ...) s cílem snížit nebo zvýšit výsledek

hospodaření – řízení vlastního businessu. Snížení výsledku hospodaření (big bath) je provozováno převážně nově ustanoveným managementem, který v rámci „dokázání“ svých schopností uměle sníží zisk, aby jej opětovně zvýšil v následujícím období a tak prokázal neschopnost bývalého managementu a prokázal svou důležitost ve firmě.

3.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ

3.3.1 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, právní úprava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Prováděcí vyhlášky č. 500 - 507/2002 Sb., k některým ustanovením zákona č. 563/1991 Sb.

Mezinárodní standardy IAS/IFRS, US GAAP, Bilanční direktivy EU

Kreativní účetnictví je svou povahou účetnictví, které se snaží o vlastní „život“. Vychází ze všech platných zákonných norem, dodržuje platné vyhlášky a předpisy (české i evropské). Odlišuje se však ve způsobu vykazování výstupů finančního účetnictví. Dodržuje formu platnou pro výkazy, ale jejich náplň si upravuje dle svých vlastních potřeb (v rámci zákonných ustanovení pomocí svých znalostí, nad rámec zákonných ustanovení – nezákonně).

K výše uvedeným českým zákonům a vyhláškám většinou užívá i Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, jako např. IAS/IFRS, US GAAP a Bilanční direktivy Evropské unie. Tyto předpisy jsou povinny užívat zejména nadnárodní společnosti a společnosti s veřejnou nabídkou akcií. Problematika kreativního účetnictví je i u menších společnostech, ale v rámci možných vzniklých např. daňových úniků jsou v rámci kontrol „zajímavé“ zejména ty větší.

Převážnou většinu nepřípustných účetních operací, díky povinnosti auditu u těchto velkých společností, zachytí již auditor. Přesto je možné ještě zavést další zákonné normy a v rámci firem vytvořit kontrolní mechanismy, které by minimalizovali nezákonné formy kreativního účetnictví. V rámci zákonné formy kreativního účetnictví je vhodným opatřením nová položka výkaznictví „Jiný hospodářský výsledek“, který má takto možnost na prováděné úpravy ve výkaznictví upozornit. Položka „Jiný hospodářský výsledek“ však musí být ještě v Příloze podrobně rozepsána, popsána a případně také vysvětlena.

3.3.2 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, základní pojmy

CÍL:

Kapitolou kreativního účetnictví si zopakujeme základní pojmy z tohoto oboru, formy praktického provádění kreativního účetnictví a jeho dopady na výsledky hospodaření včetně možných důsledků v rámci postihů

KLÍČOVÁ SLOVA:

- Kreativní účetnictví
- Kreativita
- Podvod
- Šedé kreativní účetnictví
- Černé kreativní účetnictví
- Manipulace finančních výkazů
- Druhy manipulace s účetní závěrkou
- Výhody a nevýhody kreativního účetnictví

Kreativní účetnictví (creative accounting) = soubor činností, při nichž úmyslně dochází k manipulaci s účetními výstupy pro získání požadovaných výsledků finančního výkaznictví. Firma si tak zajišťuje větší atraktivnost před obchodními partnery, vyšší zájem investorů, respekt konkurence, ochotu půjček u bankovních institucí a management dosahuje uznání své práce od majitelů firmy za účelem posílení své pozice ve firmě či zvýšení svého finančního ohodnocení.

Charakteristika kreativního účetnictví dle účetní literatury:

citují: „1. proces manipulace s účetními údaji s cílem transformovat účetní výkazy z podoby, jakou by měly mít, do podoby, jakou by si přáli jejich tvůrci.

2. procesy, při kterých jsou uskutečňovány přímo ekonomické transakce tak, aby bylo dosaženo příznivých výsledků v účetnictví.

Z výše uvedeného vyplývá, že „kreativní účetnictví“ zahrnuje jak techniky účelové manipulace s údaji, které jsou více či méně zřetelné (tzv. window dressing), tak mechaniky, které vyžadují

vysokou kvalifikaci a bývají jen obtížně odhalovány auditory (např. tzv. mimobilanční financování).“ (Krupová, 2001, s. 3)

Definice Window dressing ze slovníku Finančního výkaznictví Coopers Lybrand z roku 1996: cituji „*Window dressing je takové vedení transakcí, jehož cílem je vytvoření příznivějšího obrazu o finanční pozici společnosti ve výkazech finančního účetnictví, než jaká je ve skutečnosti. (Coopers Lybrand – Multilingual Dictionary of Financial Reporting – Tomson Business Press 1996 str. 199).*“ (Krupová, 2001, s. 3)

K mimobilančnímu financování vydalo ICAEW následující definici: cituji „*Takové financování nebo refinancování podnikových činností, které se při dodržení zákonných požadavků a existujících účetních zásad nemusí objevit v jeho rozvaze.*“ (Krupová, 2001, s. 3)

Kreativita = schopnost tvořivosti. Účetní tvořivost má své zákonné meze. Jejich překročení znamená vystavení se postihu a to v závislosti na hloubce překročení zákonné meze (finanční postih, postih v rámci omezení osobní svobody apod.).

Podvod = úmyslně páchaný čin, který má oklamat ostatní a přinést prospěch pachateli podvodu. Může být externí nebo interní. Podvod vzniká kombinací příležitosti, motivu a zdůvodněním činu (diamant podvodu) při způsobilosti (schopnosti spáchání činu) pachatele.

Šedé kreativní účetnictví = zneužívání účetnictví v rámci flexibility zákonných norem pomocí znalostí a vědomostí z oboru, praktickými zkušenostmi a podpořené lidskou tvořivostí.

Černé kreativní účetnictví = zneužívání účetnictví nezákonnými praktikami a podvody včetně zatajování skutečností. Jedná se o formu kreativního účetnictví, která je nad rámec platných zákonných norem, které jsou postižitelné nejen finančně, ale také v rámci omezení osobní svobody viníka.

Manipulace finančních výkazů = úmyslné zkreslování. Dochází k němu z různých důvodů pomocí úmyslně vytvořených nepřesností nebo opomenutí ve výstupech finančního výkaznictví. Tyto manipulace mají za úkol zakrýt např. nedostatečnou výkonnost finančních toků, ekonomické problémy ve firmě, v případě žádosti o úvěr či půjčku může být dosaženo lepších ukazatelů finanční výkonnosti (rentability, likvidity, ...) a tím i následně vyhověno žádosti apod. K manipulaci může tedy docházet dvěma směry. Jeden je tzv. „nahoru“, kdy se snažíme zvyšovat hodnotu aktiv, obrát, výsledek hospodaření apod. Druhý směr „dolů“ je

případ opačný, kdy se společnost z nějakého důvodu snaží o snižování (např. hodnoty závazků, nákladů, výsledků hospodaření apod.).

Druhy manipulace s účetní závěrkou = úmyslné zkreslování účetních výkazů lze rozdělit do tří skupin. Dvě ze skupin byly již popsány pomocí citací definic v rámci kreativního účetnictví a v kapitole Forezní účetnictví je jejich charakteristika (konkrétně Window dressing a mimobilanční financování). Třetí skupinu tvoří tzv. Earning management, jehož charakteristiku také obsahuje oddíl Forezního účetnictví. Všechny tři skupiny manipulací s účetní závěrkou jsou v rámci účetní etiky nevhodné a díky provedenému účelnému zkreslení výsledku hospodaření tak dochází k situaci, kdy účetní závěrka nepodává věrný a pravdivý obraz o finanční pozici a výkonnosti podniku a je také zkreslena schopnost generování peněžních prostředků.

Výhody kreativního účetnictví = dosažení požadovaných výsledků hospodaření (upravení výše zisku či ztráty, zmanipulování použitých ukazatelů finanční analýzy, zatajení finančního rizika, obcházení rizik souvisejících s půjčkou, vyhýbání se kontroly akcionáři při neuspokojivých výsledcích hospodaření, upevnění pozice manažera ve vedení společnosti, zajištění si odměny při způsobu odměňování procentem nebo podílem na zisku, zajištění si finančních prostředků investorem, ...).

Nevýhody kreativního účetnictví = při odhalení praktik kreativního účetnictví může následovat nedůvěra v okolí firmy, jako jsou např. investoři, dodavatelé, odběratelé, zaměstnanci, akcionáři, ... Nedůvěru může projevit také i široká veřejnost.

3.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

3.4.1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, právní úprava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Prováděcí vyhlášky č. 500 - 507/2002 Sb., k některým ustanovením zákona č. 563/1991 Sb.

Tento výčet zákonných ustanovení není konečný, ale obsahuje ty nejdůležitější. Při sestavování účetní závěrky je třeba vycházet především z prováděcí vyhlášky, a pokud provádíme tzv. konsolidovanou účetní závěrku, je třeba k tomuto výčtu ještě doplnit Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS, všeobecně uznávané účetní standardy US GAAP a Bilanční direktivy Evropské unie. Patří sem např. i vyhlášky typu SFAS. Ty jsou podrobnější než IAS/IFRS a proto slouží k řešení určitých specifických oblastí. Dále jsou to také direktivy vytvořené pro Kodex účetní legislativy Evropské unie, a to především Direktiva č. 4 z 25. 7. 1978 (upravuje účetní výkazy včetně přílohy k účetní závěrce), Direktiva č. 7 z 13. 6. 1983 (zaměřuje se na konsolidaci účetních výkazů) a Direktiva č. 8 z 10. 4. 1984 (je zaměřena na oblast auditu). Zmíněné mezinárodní předpisy se týkají především nadnárodních společností, jež musejí své účetnictví a výkaznictví vést tak, aby bylo vyhověno i těmto normám, společnosti kótované na burze a akciové společnosti s veřejně obchodovatelnými akciemi. Účetnictví dle mezinárodních standardů vedou také dobrovolně i jiné společnosti a to například z důvodu zvýšení své důvěryhodnosti u dodavatelů či odběratelů, při žádosti o poskytnutí finančních prostředků od finančních institucí apod.

Důležitou skutečností je, že každé společnost se sídlem na území České republiky je povinna vést účetnictví dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a dle prováděcích vyhlášek. Pokud ze zákona, nebo dobrovolně chtějí mít účetnictví podle IAS/IFRS nebo US GAAP, musejí k „českému“ účetnictví vypracovat ještě účetnictví podle těchto předpisů. Je to z důvodu odlišnosti účtování, aby byla společnost schopna stanovit svůj daňový základ, dle kterého je povinna odvést daň z příjmu v České republice.

3.4.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, základní pojmy

CÍL:

V této kapitole si připomeneme některé účetní pojmy a průběh účetní závěrky, tj. provedení účetní uzávěrky a vypracování výkazů finančního účetnictví – výkazu zisku a ztráty, rozvahy a přílohy k účetní závěrce a případných dalších výkazů jako je cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu a výroční zpráva.

KLÍČOVÁ SLOVA:

- Účetní uzávěrka
- Účetní závěrka
- Historické finanční informace
- Výkaz zisku a ztráty
- Rozvaha
- Příloha k účetní závěrce
- Dohadné položky
- Inventura / Inventarizace
- Leasing
- Odložená daň

Účetní uzávěrka = činnosti, jejichž výsledkem je vytvoření podkladů pro účetní závěrku. Skládá se především ze zaúčtování všech účetních případů období běžného a následného uzavření účetních knih po ověření si věcné a formální správnosti účetnictví.

Účetní závěrka = proces sestavení účetních výkazů (výkaz zisku a ztráty, rozvaha, příloha a případné další – cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu a výroční zpráva).

Účetní závěrka = cituji: „*strukturované zobrazení historických finančních informací, včetně přílohy, jehož cílem je v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví informovat o ekonomických zdrojích účetní jednotky nebo o jejích závazcích k určitému datu nebo o změnách těchto zdrojů a závazků během určitého období. Příloha účetní závěrky obvykle*

obsahuje popis významných účetních pravidel a další vysvětlující informace. Výraz „účetní závěrka“ se obvykle používá pro kompletní účetní závěrku obsahující všechny složky stanovené příslušným rámcem účetního výkaznictví, může se jím ovšem rozumět i jednotlivý účetní výkaz.“ (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)

Historické finanční informace = cituji: *„číselně vyjádřené informace týkající se určité účetní jednotky pocházející především z jejího účetního systému a reflektující ekonomické události, jež se udály v minulých obdobích, nebo ekonomické podmínky či okolnosti, které existovaly k určitému datu v minulosti.“ (KACR, ISA 200, 2009, s. 5)*

Výkaz zisku a ztráty = cituji: *„je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje tedy pohyb výnosů a nákladů! nikoliv pohyb příjmů a výdajů!“ (Růžičková, 2007, s. 31)* Jedná se tedy o soupis účtů nákladových a výnosových v stupňovitě uspořádaní a barevně rozlišených podkladů od součtů, s výnosy označenými římskými číslicemi (I. Tržby zboží, II. Výkony, III. Tržby majetek, IV. Ostatní provozní výnosy, X. Výnosové úroky, XI. Ostatní finanční výnosy, XIII. Mimořádní výnosy) a náklady označenými velkými písmeny (A. Náklady na zboží, B. Výkonová spotřeba, C. Osobní náklady, D. Daně a poplatky, E. Odpisy majetku, F. Zůstatková cena majetku, G. Změna stavu rezerv, H. Ostatní provozní náklady, N. Nákladové úroky, O. Ostatní finanční náklady, Q. Daň z příjmu za běžnou činnost). Lze jej sestavit v druhovém nebo v účelovém členění (nejčastěji je sestavován v členění druhovém). Při účelovém členění jsou některé položky výkazu seskupeny a jsou přidány položky *Odbytové náklady a Správní režie*. Výkaz je členěn na provozní, finanční a mimořádný výsledek hospodaření (*), na výsledek hospodaření za běžnou činnost zdaněný (**), výsledek hospodaření za účetní období před a po zdanění (***) - oddíly jsou rozlišeny hvězdičkami.

Rozvaha = cituji: *„účetním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu.“ (Růžičková, 2007, s. 22)* Je to tedy výkaz obsahující ucelený přehled o majetku a zdrojů jeho krytí k danému okamžiku (datu). Známe vertikální a horizontální způsob sestavení. Vertikálně sestavenou rozvahou zjistíme čistý pracovní kapitál, horizontálně sestavená rozvaha nám vykazuje bilanční sumu (využívaný formát v ČR). Je rozdělen na AKTIVA a PASIVA. Oddíl aktiv je složen z A. – Pohledávky za upsaný vlastní kapitál, B. –

Dlouhodobý majetek, C. – Oběžná aktiva a D. – Časové rozlišení. Pasiva jsou složena z: A. – Vlastní kapitál, B. – Cizí zdroje, C. – Časové rozlišení.

Příloha k účetní závěrce = je doklad pomáhající vysvětlit a objasnit údaje obsažené ve výkazu zisků a ztráty a rozvaze. Informuje o použitých účetních metodách, způsobech oceňování, o významných položkách, změnách ve společnosti, o zaměstnancích apod.

Výroční zpráva = cituji: „*je specifický dokument informující o vybraných oblastech minulé, současné a budoucí podnikatelské (nebo jiné) činnosti daného podniku. ... Základním účelem výroční zprávy je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky.* (§ 21 odst. 1 zákona o účetnictví).“ (Landa, 2008, s. 49)

Dohadné položky = položky, které je třeba doúčtovat na konci účetního období a odúčtovat na počátku období následného. Jsou stanoveny kvalifikovaným odhadem, z hodnot předchozích období, z dokladů nového účetního období apod.

Inventura = zjištění skutečného stavu (majetku, pohledávek, závazků, financí, ...)

Inventarizace = proces potřebný pro porovnání účetního a skutečného stavu majetku, pohledávek, závazků, ... a vypořádání případných zjištěných rozdílů, dále k provedení úprav ocenění majetku a závazků. Inventarizace je širší pojem inventury (inventura + porovnání a narovnání stavů).

Leasing = cituji: „*je smlouva, ve které pronajímatel poskytuje nájemci právo užívat aktivum po stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb.*“ ... „*Leasing je klasifikován jako finanční leasing, jestliže se převádějí všechna podstatná rizika a odměny vyplývající z vlastnictví. Leasing je klasifikován jako operativní leasing, jestliže se nepřevádějí všechna podstatná rizika a odměny vyplývající z vlastnictví.* (Účetní portál, IAS 17, 2010)

Odložená daň = kladná daň z příjmů, která je výsledkem rozdílů mezi účetní a daňovou hodnotou aktiv nebo pasiv. Počítají ji a účtují o ní pouze účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem a ty účetní jednotky, které jsou součástí celku konsolidovaného.

Při sestavování účetní závěrky vždy vycházíme z ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění. Účetní závěrku rozdělujeme na účetní uzávěrku a následné sestavení výkazů finančního účetnictví.

3.5 FINANČNÍ ANALÝZA

3.5.1 FINANČNÍ ANALÝZA, právní úprava

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) – nabývá účinnosti 1. 1. 2014,

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech

Prováděcí vyhlášky č. 500 - 507/2002 Sb., k některým ustanovením zákona č. 563/1991 Sb.

Pro možnost provedení finanční analýzy je třeba získat vstupní data, která se dále zpracovávají. Tato vstupní data převážně pocházejí z účetnictví společnosti, ale jsou také z různých statistik, a nebo například z anket, z dotazování, z různých šetření apod.

Údaje z účetnictví podléhají zákonným ustanovením, dle kterých je v účetní jednotce účtováno, a proto jsou srovnatelné s jakoukoli jinou účetní jednotkou (v rámci jejich obsahu, nikoli dle jejich hodnot). Pro možnost srovnávání účetních jednotek je třeba vybrat účetní jednotky, které mají srovnatelný výrobní program, srovnatelné „okolí“ firmy, velikost, počet zaměstnanců a právní formu apod.

V souhrnu lze říci, že pro potřeby finanční analýzy je třeba vycházet ze zákona o účetnictví, z prováděcí vyhlášky, z českých účetních standardů, z Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a z interních předpisů v rámci daného podniku. Tento výčet je zjednodušeně vyjádřený. Například termín české účetní standardy zahrnuje velmi široký okruh zákonných opatření, pro potřeby finanční analýzy se jedná především o standardy daňové.

3.5.2 FINANČNÍ ANALÝZA, základní pojmy

CÍL:

V této kapitole si připomeneme čtení účetních výkazů, jak si vybrat potřebné informace jako vstupní údaje k provedení finanční analýzy, včetně jejich případné úpravy pro možnost jejich následného zpracování ve finanční analýze. Jak zpracovat data a získat různé ukazatele finanční analýzy včetně jejich interpretace.

KLÍČOVÁ SLOVA:

- Finanční analýza
- Toková veličina
- Stavová veličina
- Přidaná hodnota
- Trend vývoje, časové řady
- Index
- Poměrný ukazatel
- Rentabilita
- Rozdílový ukazatel
- Čistý pracovní kapitál
- Analýza soustav ukazatelů
- Složené ukazatele

Finanční analýza = soubor činností s cílem získat informace o firmě. Jsou to informace potřebné pro řízení a rozhodování, zjišťuje se tak „zdraví“ firmy. Zjištěné údaje vyjadřují důsledky předchozích podnikatelských rozhodnutí a předpokládaný další vývoj. Investoři či vlastníci mají tak možnost získat informace o výši zhodnocení vloženého kapitálu, banky si mohou ověřit ekonomickou situaci podniku a tak i následnou schopnost splácet úvěr a úroky z něj plynoucí a obchodní partneři získají informace o schopnosti firmy dostát svým závazkům.

Finanční analýza = cituji: „nabízí celou řadu metod, jak hodnotit finanční zdraví firmy, přičemž vybrané ukazatele finanční analýzy velmi často tvoří součást hodnocení firmy při získávání bankovních úvěrů a jiných finančních zdrojů pro zajištění fungování firmy. Finanční analýza je zajímavá v tom, že umožňuje vlastní úsudek ke každé situaci, která ve firemním hospodaření nastane. Každý názor může být správná, ale je nezbytně nutné, aby byl vždy podložen správným argumentem. Právě z toho důvodu je nesmírně důležité, aby byly jednotlivé vztahy dobře pochopeny, neboť jen tak mohou být dále kvalitně využívány.“ (Růžičková, 2007, s. 7)

Toková veličina = je kumulovaná veličina vztahující se k určitému období (např. za jedno účetní období). Tato veličina se nachází ve výkazu zisků a ztráty, tedy na výnosových a nákladových účtech. Je specifická tím, že nemůže klesnout. Tokové ukazatele cituji: „informují o změně extenzivních ukazatelů, k níž došlo za určitou dobu. Typickým tokovým ukazatelem je zisk, který představuje rozdíl mezi výnosy a náklady.“ (Růžičková, 2007, s. 43)

Stavová (okamžiková) veličina = je veličina udávající stav k danému okamžiku. Nachází se ve výkazu rozvaha, jedná se o stav aktiva nebo pasiva k danému okamžiku od samotného počátku jeho vzniku. Stavové veličiny cituji: *jsou odrazem základního úkolu účetnictví, tzn. zachycovat stav majetku a zdrojů jeho krytí vždy ke zvolenému časovému okamžiku. Tyto veličiny vlastně tvoří základ pro vyjádření všech ostatních druhů ukazatelů.*“ (Růžičková, 2007, s. 42)

Přidaná hodnota = je zisk z prodeje produkce bez započítání dalších režijních a jiných výdajů. Jedná-li se o výrobní podnik, je třeba, aby tato hodnota byla kladná, protože je pro firmu zdrojem tvorby zisku. Je vhodné ji srovnávat také v čase (trendy vývoje).

Přidaná hodnota = výkony – výkonová spotřeba

Trend vývoje, časové řady = používají se v okamžiku, kdy je třeba k analýze využít více srovnávacích období, tedy jejich vývoj. Obecně platí, že pro relevantní posouzení vývoje je třeba minimálně pěti srovnávacích období.

Index = veličina udávající podíl hodnoty na hodnotě určené k porovnání. V rámci finanční analýzy jsou indexy například bazické (podíl hodnoty sledovaného období na období určeného za „bázi“ neboli základ) nebo řetězové (podíl hodnoty sledovaného období na období těsně předcházejícího).

Poměrný ukazatel = udává hodnotu poměrného zastoupení zkoumané položky na celku, např. podíl spotřeby materiálu na celkových nákladech, podíl cizího kapitálu na pasivech firmy, ... Patří mezi ně ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, kapitálového trhu a ukazatele cash flow.

Rentabilita = neboli výnosnost je finanční ukazatel udávající poměr mezi výnosy plynoucími z našich aktivit a vydáními, které k jejich dosažení byly potřeba. Pro možnosti finanční analýzy se počítá několik druhů rentabilit (rentabilita vlastního kapitálu, cizího kapitálu, nákladová rentabilita, ...).

Rentabilita citují: „*je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je vlastně formou vyjádření míry zisku, která je hlavním kritériem alokace kapitálu.*“ (Růžičková, 2007, s. 44)

Rozdílové ukazatele citují: „*představují rozdíl stavu určitých skupin aktiv či pasiv vztahených vždy k témuž okamžiku. Typickým představitelem rozdílového ukazatele je čistý pracovní kapitál.*“ (Růžičková, 2007, s. 42)

Čistý pracovní kapitál (ČPK) = jeho hodnota představuje část oběžných aktiv financovaných dlouhodobými zdroji. Jinak řečeno volný kapitál, který lze využít k zajištění hospodářské činnosti firmy. Má-li být hodnocená společnost „zdravá“, je třeba, aby hodnoty čistého pracovního kapitálu byly kladné. Pro možnosti analýzy je vhodné porovnávání vývoje v rámci několika období.

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobý cizí kapitál}$$

Analýza soustav ukazatelů citují: „*představuje metody, které využívají výše uvedené rozborové postupy a vzájemně je kombinují. Podstatou soustavy poměrových ukazatelů finanční analýzy je z formálního hlediska sestavení jednoduchého modelu, jež zobrazuje vzájemné vazby mezi dílčími ukazateli vyššího řádu. Model pak vytváří souhrn ukazatelů, které lze postupně rozkládat na další dílčí ukazatele až k detailům.*“ (Růžičková, 2007, s. 45)

Složené ukazatele = pracují s dílčími ukazateli, kterým přidělují určitou váhu. Citují: „*součet dílčích hodnot pak tvoří samotný indexový ukazatel. Nejvýznamnějším představitelem složených ukazatelů jsou modely pro vícefaktorovou analýzu pro hodnocení finanční situace a solventnosti podniků. Tyto modely definují statisticky odvozený „risk rating“, na jehož základě se potom určí rizika podniku.*“ (Landa, 2008, s. 93)

4 STUDIJNÍ OPORA

Oddíl věnovaný studijní opoře je složen z případových studií a kontrolních otázek. Případové studie mají pomoci studentovi zvládnout teoreticky nabyté vědomosti přetransformovat do praktického použití. Bude-li schopen tyto studie vypracovat, bude to známka nejen o zvládnutí teorie, ale také schopnosti studenta praktických dovedností. Pomocí kontrolních otázek si pak může student zpětně zkontrolovat, zda studijní látku pochopil a dokáže se v ní orientovat.

4.1 AUDIT

4.1.1 AUDIT, případová studie

Pro téma první případové studie byla vybrána základní otázka z oboru auditu - student má zjistit, zda daná společnost má či nemá mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Není-li student po nastudování kapitoly „Audit“ schopen určit zákonnou povinnost ověření účetní závěrky auditorem, je to známka naprostého nezvládnutí učiva.

Druhá případová studie má pomoci studentovi prakticky si vyzkoušet dle zadaných údajů vypočítat auditorské riziko, což je jedna z počátečních činností auditora ve fázi rozhodování se o přijetí či nepřijetí zakázky. Pomocí této hodnoty a dalších faktorů má auditor základní informace o auditované společnosti a může se tak rozhodnout, zda jsou zde předpoklady k provedení zakázky dle všech zásad a zákonných norem, a tedy bude-li schopen dát jasný výrok o auditované účetní závěrce. Pro studenta velmi přínosná praktická zkušenost, kde mimo teoretických zkušeností bude třeba zapojit i vlastní úsudek.

Třetí případová studie pomůže studentovi se zorientovat v různých zjištěních, které auditor svou činností identifikuje a k postojům, které lze k nim zaujmout. Rozpoznat, která zjištění jsou závažným pochybením, v jejichž důsledku došlo k podstatnému zkreslení účetní závěrky, a která jsou drobným pochybením, jež ve výsledku neovlivní auditovanou účetní závěrku natolik, aby nemohla být označena za věrnou a poctivou. Vždy je třeba také uvést doporučení, aby se těmto chybám a nepřesnostem pro příští účetní období zamezilo.

♠ Případová studie č. 1

Určete, zda podnik má mít účetní závěrku ověřenou auditorem za rok 2014. Zadané kontrolní hodnoty jsou z výsledků konce účetních období, aktiva celkem v rozvaze neupravená o položky dle § 26, odstavce 3, Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví; průměrný přepočtený stav zaměstnanců zjištěný dle zvláštního právního předpisu:

- a) s.r.o.
- b) a.s.
- c) obec

Tab. č. 1: ZADÁNÍ HODNOT:

	Hodnota aktiv	Roční čistý obrat	Průměrný přepočtený stav zaměstnanců
2012	45 mil.	85 mil.	49
2013	40 mil.	76 mil.	55
2014	38 mil.	75 mil.	51

Zdroj: vlastní zpracování

♠ Případová studie č. 2

Zjistěte z následujících údajů v procentním vyjádření skutečnou výši auditorského rizika a následně určete, zda tato vypočtená hodnota zakládá auditorovi důvod k odmítnutí zakázky (auditu) pro velkou nebo vyšší míru rizika, které dle jeho rozhodnutí již nepovažuje za přijatelné. Bude-li vypočtená hodnota vyšší než auditorem stanovená, pomoci jakých opatření lze toto riziko snížit na přijatelné?

- auditor se rozhodl, že je ochoten přijmou minimálně 96% jistotu ohledně výroku k účetní závěrce (auditorem stanovené přijatelné auditorské riziko tedy činí 4%)
- v rámci ověřování bude prověřovat 500 položek účetní závěrky

- z předchozích auditů bylo stanoveno přirozené riziko na 20%. V konkrétním vyjádření ke vzorku 500 účtovaných položek (účetních případů) to znamená, že 400 účetních případů bude zaúčtováno správně a 100 účetních případů nesprávně.
- kontrolní riziko stanovil auditor na 45%, to znamená, že téměř polovina chybně zaúčtovaných účetních případů zůstane nezjištěna.
- při posuzování rizik vycházejte z matice vzájemných vztahů jednotlivých druhů rizik, viz tabulka č. 2.
- při výpočtu auditorského rizika vycházejte z předpokladu, že je součinem rizika přirozeného, kontrolního a přirozeného zjišťovacího rizika, tedy ze vzorce:

$$AR = PR \times KR \times PZR$$

kde: AR = auditorské riziko

PR = přirozené riziko

KR = kontrolní riziko

PZR = přirozené zjišťovací riziko

Tab. č. 2: Matice vzájemných vztahů jednotlivých rizik

		Auditorské posouzení kontrolního rizika		
		VYSOKÉ	STŘEDNÍ	NÍZKÉ
Auditorské posouzení přirozeného rizika	VYSOKÉ	<i>nizké</i>	<i>nizké</i>	<i>střední</i>
	STŘEDNÍ	<i>nizké</i>	<i>střední</i>	<i>vysoké</i>
	NÍZKÉ	<i>střední</i>	<i>vysoké</i>	<i>vysoké</i>

Zdroj: Studijní materiály pro předmět KFUF/FA

♠ Případová studie č. 3

Uveďte, jaký výrok z níže uvedených vydá auditor k následným zjištěním ověřené účetní závěrky. Při posuzování významnosti zjištěných nepřesností vycházejte z předpokladu, že hodnoty ročních obrátů přesahují 80mil. Kč a hodnota aktiv 40mil. Kč, tedy v rámci „velikosti“ firmy jsou částky do 10.000,- Kč spíše nevýznamné (výkazy jsou sestavovány v tisících korun).

- BEZ VÝHRAD – tento výrok vydá auditor v případě, že po důkladném dokončení auditu a prověření všech zjištěných skutečností dojde k závěru, že účetní jednotka nezpůsobila žádné závažné pochybení a není důvod doporučit přehodnocení či úpravy

stávající účetní závěrky nebo předat doporučení na změny při zpracovávání účetní závěrky v roce následujícím.

- S VÝHRADOU – tento výrok vydá auditor v případě, kdy došel k závěru, že účetní jednotka provedla pochybení, které ale není natolik závažné, aby byl vydán výrok záporný, nebo by bylo jeho vydání odmítnuto. V tomto případě je však nutno v závěrečné zprávě popsat záležitost, jíž se daná výhrada týká, a zároveň uvést její dopad na auditovanou účetní závěrku.
- ZÁPORNÝ VÝROK – vydá auditor v případě, kdy došel k závěru, že pochybení účetní jednotky je tak závažné, že její dopad na účetní závěrku nepokryje výrok „s výhradou“. Opět svůj závěr musí důkladně v závěrečné zprávě popsat a obhájit relevantními důkazy či zjištěními, které lze prokázat.
- ODMÍTNUTÍ VÝROKU – v tomto případě neměl auditor dostatek relevantních důkazních informací k prověření auditované účetní závěrky. V závěrečné zprávě proto uvede, že „nevyjadřuje názor na účetní závěrku“ a tento svůj postoj zde musí také důkladně popsat a objasnit skutečnosti, které jej vedli k tomuto závěru. Tento výrok však neomezuje jeho práva na odměnu dle podepsané smlouvy o auditu.

ZJIŠTĚNÍ AUDITORA:

- účetní jednotka předložila ke kontrole veškerou dokumentaci požadovanou auditorem.
- účetní jednotka nemá systém vnitřní kontroly, který kontroluje zaúčtování účetních případů do správného účetního období. Při auditu byla provedena kontrola pomocí zaměřených testů věcné správnosti.
- účetní jednotka v rámci zaúčtování účetních případů na konci účetního období provedla nekvalifikovaný odhad. Konkrétně se jedná o provedení nekvalifikovaného odhadu u stanovení hodnoty zásob po datu expirace. Vytvořená opravná položka byla při auditu přepočtena odhadem kvalifikovaným. Rozdíl z hodnoty zaúčtované a hodnoty nově vypočtené činí 2.642,- Kč jako snížení hodnoty stavu zásob.
- účetní jednotka proúčtovala předplatné časopisu na příští rok ve výši 1.400,- Kč do nákladů běžného období, nepoužila položku časového rozlišení nákladů.
- účetní jednotka v rámci administrativního zjednodušení a zrychlení výpočtu základu pro stanovení daně z příjmu neprovádí účetní odpisy, ale pouze daňové (jednotné odpisy, daňový odpis = účetní odpis). Při auditu bylo postupováno tak, že položky majetku s pořizovací hodnotou 100.000,- Kč a vyšší, byly přepočteny dle zákona o účetnictví a

odborné konzultace s technikem ohledně stanovení životnosti daného aktiva. Vypočtené účetní odpisy a uplatněné daňové odpisy se v rámci porovnání za dané účetní období liší o 8.459,- Kč (účetní odpis je nižší oproti uplatněnému daňovému).

- účetní jednotka nestanovila na jednotlivé inventurní soupisy odpovědnou osobu za danou inventuru a všechny inventurní soupisy předala k podpisu statutární osobě společnosti.
- účetní jednotka při inventarizaci zásob materiálu na skladě neprovedla předpis náhrady škody zjištěného zaviněného manka za skladníkem – osobou s hmotnou odpovědností, ve výši 800,- Kč.
- účetní jednotka opomněla proučtovat kurzový rozdíl (zisk) ze zůstatku devizové pokladny k 31. 12. ve výši 248,- Kč.

4.1.2 AUDIT, kontrolní otázky

- ? 1) Nad kým provádí dohled Rada pro veřejný dohled nad auditorem?
- ? 2) Kdo může obdržet auditorské oprávnění a za jakých podmínek?
- ? 3) Kdy auditor nebo auditorská společnost označí účetní závěrku za věrnou a poctivou?
- ? 4) Jaké jsou hlediska při zpracovávání auditu?
- ? 5) Vysvětlete pojmy širší a užší pojetí auditu, jaké jsou primární a sekundární funkce auditu?
- ? 6) Vysvětlete rozdíl mezi pojmy podvod a chyba.
- ? 7) Potřebuje auditor, respektive auditorská společnost pojištění své činnosti?
- ? 8) Jmenujte typy možných nesprávností v souvislosti s posouzením rizika a rozdělte je dle spojení s operacemi a s účetní závěrkou.
- ? 9) Jaká rizika ovlivňuje riziko specifické a jaké znáte způsoby provádění testování?
- ? 10) Jaké testy znáte dle charakteru auditované položky?

4.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ

4.2.1 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie

První případová studie je v rámci schopnosti studenta rozpoznávání podvodu. Je třeba přitom vycházet z předpokladu, že jsou tři skupiny podvodů - korupce, zpronevěra a manipulace s účetní závěrkou. Student by měl dokázat podvod identifikovat a zároveň by měl mít přehled, které položky finančního výkaznictví budou ovlivněny, tedy následně jaký bude celkový dopad na výsledek hospodaření a finanční výkaznictví.

V rámci druhé případové studie má student možnost navrhnout firemní mechanismy, bránící vzniku podvodu u zaměstnanců v oblasti korupce, v podobě úplatků (provize, zmanipulovaná výběrová řízení ap.). Vedení společnosti se snaží tuto činnost omezit nejen proto, že je nezákonná, ale také proto, že může poškodit jméno firmy. Úplatek je záležitost, kdy zaměstnanec v rámci plnění svých pracovních povinností přijímá jiná plnění (finanční i nefinanční), aby např. zajistil obchod někomu, kdo není nejlepším řešením pro firmu (ideálním obchodním partnerem). Dává mu přednost pouze proto, že tím získává svůj vlastní prospěch. Hledisko firemního prospěchu upozaduje na úkor svého, což může být důvodem pro poškození firmy.

Třetí případová studie je z oboru zpronevěry finančních prostředků. Tento nejběžnější druh podvodu je páchan především zaměstnanci, kteří mají přístup k firemní pokladně nebo k fakturačním či mzdovým agendám (prodavač, pokladní, fakturantka, mzdová účetní, ...). Student si může ověřit, zda skutečně chápe teoretický termín zpronevěry a dokáže si pod ním představit i skutečný případ z praktického života, a ten k danému druhu podvodu doplnit.

Případová studie č. 1

Rozhodněte, o jaký druh podvodu se jedná, jaký má dopad na účetní závěrku a na finanční výkaznictví:

- a) společnost podléhající konsolidované účetní závěrce na konci účetního období nevykázala ve výkazech finančního výkaznictví finanční leasing, jeho existenci vede v podrozvahové evidenci.

- b) pro stanovení hodnoty aktiv (odepisovaného dlouhodobého majetku) na konci účetního období v rámci stanovení vyměřovacího základu pro daň z příjmů použila firma u budovy ocenění tržní cenou.
- c) v rámci odpisů hmotného investičního majetku firma užívá komponentní odepisování.
- d) při pořízení hmotného dlouhodobého majetku firma úmyslně pro výpočet účetních odpisů stanovila dobu užítosti tohoto aktiva o 10 let kratší.
- e) při provedení opravy – modernizace evidovaného aktiva (stroje), zaúčtovala účetní jednotka toto technické zhodnocení (modernizaci) ve výši 1.500.000,- Kč na účet 511 – Opravy a udržování.
- f) před uzavřením účetních knih firma k 31. 12. zaúčtovala tvorbu rezervy na audit společnosti ve výši 500.000,- Kč, MD 554 / D 451.
- g) na základě dohody o půjčce s dceřinou společností si firma k 31. 12. vzala půjčku na 750.000,- Kč, se splatností 31. 1.

Případová studie č. 2

Navrhněte vnitropodniková opatření v rámci zamezení vzniku podvodu korupce v oblasti úplatků (provize) a indikátory rizik jeho vzniku. Jako model podniku zvolte s.r.o. střední velikosti, které má v ekonomickém úseku řádově do pěti zaměstnanců, kteří mají za úkol výběr obchodního partnera, sepisování smluv, domlouvání smluvních podmínek a v rámci svých pracovních povinností si musejí zjišťovat a zajišťovat veškeré potřebné informace důležité pro možnost uzavření obchodu. Nad nimi stojí vedoucí ekonomického úseku, který má pravomoci připravené smlouvy uzavírat, kontrolovat a před podpisem ještě připomínkovat. Je také tím, kdo za společnost vytvořenou smlouvu v navržené konečné podobě schválí a podepíše.

Případová studie č. 3

K uvedeným druhům podvodů v oblasti zpronevěry finančních prostředků doplňte konkrétní příklady:

Zpronevěra finančních prostředků evidovaných v účetnictví nebo mimo účetní záznamy, s přímým přístupem k financím:

- krácení tržeb
- neoficiální klienti

- poskytování fiktivní slevy
- pokladní storna
- zpronevěra při převodech mezi pokladnou a účtem
- utajením inkasa za pohledávky

Zpronevěra finančních prostředků evidovaných v účetnictví nebo mimo účetní záznamy, bez přímého přístupu k financím:

- zkreslená či falešná fakturace
- falešní zaměstnanci
- proplácení soukromých nebo fiktivních výdajů

4.2.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky

- ? 1) Jaký je rozdíl mezi forenzním vyšetřováním a finančním auditem?
- ? 2) Jaké vzdělání, odbornou způsobilost, či účast v jaké společnosti musí splňovat forenzní vyšetřovatel?
- ? 3) S jakými předpoklady přistupuje forenzní vyšetřovatel k zakázce?
- ? 4) Jaké má povinnosti forenzní vyšetřovatel v případě zjištění existence podvodu?
- ? 5) Jaké znáte metody získávání informací při forenzním vyšetřování?
- ? 6) Jak forenzní vyšetřovatel přistupuje k dokladům – důkazním prostředkům? Jaké informace v rámci relevantnosti důkazů u dokladů zkoumá a zajišťuje?
- ? 7) Jak byste vedli výslech při forenzním vyšetřování? Jakou skladbu otázek byste volili?
- ? 8) Jaké znáte druhy otázek pro výslech při forenzním vyšetřování? Kdy je použijete?
- ? 9) Jaký postoj zaujímá forenzní vyšetřovatel k vyšetřovanému, identifikovanému pachateli podvodu?
- ? 10) Jak je možno dělit podvody spáchané v účetnictví v návaznosti na druh postihu?

4.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ

4.3.1 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie

První případová studie má pomoci studentovi získat konkrétní představu o provádění manipulace v rámci účetní závěrky. Konkrétně se zde jedná o podvod z okruhu Window dressing, kdy se jedna firma za spolupráce jiné firmy snaží fiktivní fakturací vylepšit si své finanční ukazatele pro získání finančního plnění od bankovní instituce. Student si musí uvědomit, které položky rozvahy a výsledovky budou ovlivněny, a zda budou zahrnuty při výpočtech potřebných ukazatelů finanční analýzy.

Ve druhé případové studii má student představenou situaci, kdy má rozhodnout o použití kreativního účetnictví, jeho případné klasifikaci, způsobu odhalení a následky v zobrazení ve výstupech finančního účetnictví. Je to opět jedna z praktických dovedností ohledně různých praktik firem a je důležité, aby si student uvědomil, zda se jedná o běžnou záležitost, nebo zda se zde jedná o činnost, která má svou určitou „zakrývací“ funkci, tedy bylo použito kreativního účetnictví k jejímu „uschování“.

Třetí případová studie ukazuje studentovi reálný příklad z našeho běžného života, kdy byla určitá firma přistižena při praktikování kreativního účetnictví. Úkolem studenta je popis provedené činnosti, zařazení této činnosti v rámci tří skupin manipulací s účetní závěrkou (Window dressing, mimobilanční financování a Earnings management) a zjištění, jaký kontrolní mechanismus toto jednání odhalil a co bylo následkem zjištění (náprava).

Případová studie č. 1

Společnost Alfa s.r.o. chce zažádat u bankovní instituce o úvěr. Pro jeho získání musí banka doložit své výsledky hospodaření za poslední účetní období.

Pro zlepšení svých výsledků se tedy společnost Alfa s.r.o. rozhodne provést následující účetní operaci. Zjistěte, zda dojde ke skutečnému zlepšení ukazatelů finanční analýzy a následně tak bude dosaženo vyšší pravděpodobnosti dosažení na požadovaný úvěr (pro zjednodušení nebude pracováno s DPH):

- k 31. 12. firma Alfa s.r.o. po dohodě se spřízněnou firmou Beta s.r.o. vystaví fakturu na fiktivní poradenské služby ve výši 1.500.000,- Kč. Během měsíce ledna následujícího roku bude spřízněná firma Beta s.r.o. účtovat jiné fiktivní poradenské služby firmě Alfa s.r.o., a to ve stejné výši. Úhrada fiktivních faktur bude provedena k 31. 1. zápočtem obou faktur.

♠ Případová studie č. 2

Společnost Jedna s.r.o. při inventarizaci zjistila, že již 10 let skladuje jednu položku (materiálové zásoby), která je pro ni nevyužitelná, ale ze své podstaty i neprodejná. Došlo k jejímu pořízení „omylem“ ve středisku zásobování, kdy si zásobovač spletl číslo materiálu a omylem objednal jiný. Zboží se již nepodařilo vrátit, protože dodavatelská společnost zkrachovala, a v okamžiku, kdy bylo nedopatření ohledně záměny materiálů zjištěno, byl potřebný materiál tedy objednan u jiné dodavatelské firmy. Hodnota neprodejné zásoby je 170.000,- Kč a protože společnost podléhá za tento rok povinnému auditu, rozhodla se situaci vyřešit následujícím způsobem (pro zjednodušení příkladu zde nebude bráno v úvahu DPH):

- po dohodě s firmou Dva s.r.o. společně sepsali Smlouvu o prodeji a následném odkupu zásob, kdy firma Jedna s.r.o. vyfakturuje tyto zásoby k 31. 12. firmě Dva s.r.o, a ta následně provede obrácenou fakturaci k 31. 1. následujícího roku. Platbu obou faktur provedou dohodou o vzájemném zápočtu pohledávek k 15. 2.

Zjistěte, zda tento případ zahrnuje provádění kreativního účetnictví, pokud ano, do které ze tří skupin druhů kreativního účetnictví se řadí, jaké následky má tato činnost v rámci finančního výkaznictví a jakými kontrolními mechanismy lze tuto činnost efektivně odhalovat.

♠ Případová studie č. 3

V příloženém internetovém článku ekonom.ihned.cz (viz příloha K) najdete zprávu o firmě ČD Cargo, která byla diskutována v souvislosti s prováděním kreativního účetnictví. Auditor na závěr své kontroly vydal zprávu o použití metody účtování časového rozlišení, u které cituji: „...*venašel jednoznačnou oporu v českých právních předpisech.*“ (Ekonom.ihned.cz. [cit. 2014-11-12]. Dostupné též na WWW: < http://fertek.blog.respekt.ihned.cz/c3-37864090-Rb1000_d-ekonom-cd-cargo-pouzilo-kreativni-ucetnictvi >). V důsledku toho bylo nařízeno přepracování účetní závěrky.

Popište užívané praktiky, které firma provedla v rámci kreativního zásahu do účetní závěrky. Co bylo příčinou odhalení těchto praktik (jaký mechanismus činnost zachytil) a jaké důsledky z této činnosti byly vyvozeny.

4.3.2 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky

- ? 1) Jmenujte důvody k praktikování kreativního účetnictví?
- ? 2) Které ukazatele, položky apod. jsou většinou kreativním účetnictvím manipulovány?
- ? 3) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí Windows Dressing?
- ? 4) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí mimobilančního financování?
- ? 5) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí Earnings Management?
- ? 6) Jaká znáte rizika v podnikatelském prostředí a jak s nimi souvisí kreativní účetnictví?
- ? 7) Jak souvisí problematika oceňování v rámci českých norem a předpisů s kreativním účetnictvím?
- ? 8) Jaký je rozdíl mezi kreativním účetnictvím a účetní etikou?
- ? 9) Jak lze bojovat proti kreativnímu účetnictví?
- ? 10) Jmenujte některé společnosti, o kterých se hovoří nebo hovořilo v rámci provádění kreativního účetnictví?

4.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

4.4.1 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, případová studie

První případová studie souvisí s první částí účetní závěrky, tedy zaúčtování účetních případů v rámci uzávěrkových operací. Tato činnost je velmi důležitá pro stanovení správného daňového základu pro daň z příjmů a dále pro možnost sestavení výkazů s relevantními údaji. Student tak má možnost si ověřit, zda má dostačující vědomosti z oblasti účtování.

Ve druhé případové studii si student ověří své znalosti z okruhu náplní jednotlivých řádků výkazů. Tato znalost je základem pro správné čtení výkazů a tedy i pro následnou interpretaci údajů ve výkazech obsažených. Pro příklad je použit výkaz zisku a ztráty pouze do úrovně provozního výsledku hospodaření.

Třetí případová studie je samotné sestavení jednoho z výkazů dle zadaných vstupních údajů. Student si zde může ověřit svou schopnost tvorby výkazu a ověřit si, zda pochopil systém sestavení a schopnost interpretace výsledku. Jedná se o výkaz peněžních toků.

Případová studie č. 1

Na konci rozvahového období je třeba před uzavřením účtů a účetních knih doučtovat uzávěrkové účetní případy. Doplňte předkontace k těmto účetním případům:

1) Na základě provedené inventarizace je třeba provést vypořádání inventurních rozdílů:

- nezaviněná manka, metoda účtování A, zboží:	MD	/ D
- nezaviněná manka, metoda účtování B, materiál:	MD	/ D
- ostatní manka a škody, metoda účtování A, výrobky:	MD	/ D
- ostatní manka a škody, metoda účtování B, zboží:	MD	/ D
- schodek v pokladně, zaviněné manko:	MD	/ D
- přebytek zásob materiálu, metoda účtování A:	MD	/ D
- přebytek neodepisovaného dlouhodobého majetku, pozemek:	MD	/ D

2) Další uzávěrkové účetní případy:

➤ Vypořádání majetku:

- zaúčtování ročního odpisu stavby:	MD	/ D
-------------------------------------	----	-----

-
- doodepsání vyřazeného software: MD / D
 - vyřazení odepsaného softwaru z evidence: MD / D
 - Vypořádání zboží nebo materiálu na cestě, účetní jednotka má fakturu, ale materiál či zboží ještě nedorazilo:
 - metoda účtování A, zboží: MD / D
 - metoda účtování B, materiál: MD / D
 - Vypořádání nevyfakturovaných dodávek zboží, výrobků, účetní jednotka přijala zboží, faktura ještě nedorazila, metoda účtování A i B: MD / D
 - Dohadné položky u pohledávek a závazků (ke dni účetní závěrky není faktura nebo jiný doklad určující hodnotu):
 - pohledávky, odhad očekávaného plnění od pojišťovny: MD / D
 - závazky odhad úroků: MD / D
 - na začátku následujícího období se dohadné položky odúčtují, případně vyrovnají rozdíly (položky jsou dohadné, byly vytvořeny na základě odhadu), doplňte předkontaci pro případ, že skutečnost byla v nižší hodnotě, než vytvořená dohadná položka u odhadu úroků (na základě vnitrodokladu): MD / D
 - Doúčtování časového rozlišení:
 - předplatné neošetřené vnitropodnikovou směrnicí, zaplacené z účtu: MD / D
 - zpětně placený nájem: MD / D
 - předem přijatá hotovostní paušální platba servisní služby: MD / D
 - nevyfakturované služby za provedené práce: MD / D
 - Účtování metodou B – vypořádání stavu zásob dle provedené inventarizace. Doplňte předkontace pro zaúčtování na konci účetního období a na začátku nového účetního období:

	31. 12.	1. 1.
- materiál	MD / D	MD / D
- nedokončená výroba	MD / D	MD / D
- výrobky	MD / D	MD / D
- zboží	MD / D	MD / D

-
- Vypořádání rezerv:
Tvorba rezervy zákonné – daňové:	MD	/ D
Snížení zákonné rezervy:	MD	/ D
Tvorba rezervy nedaňové na důchody:	MD	/ D
Rozpuštění rezervy na daň z příjmů:	MD	/ D
Tvorba rezervy nedaňové na opravy majetku nad rámec:	MD	/ D
- Tvorba opravných položek jako dočasné snížení hodnoty majetku (vždy na základě zjištění při inventarizaci):
- dočasně k dlouhodobému nehmotnému majetku	MD	/ D
- zrušení dočasného snížení hodnoty hmotného majetku	MD	/ D
- dočasně k poskytnuté provozní záloze	MD	/ D
- zrušení dočasného snížení hodnoty dlouhodobého finančního majetku	MD	/ D
- Kurzové přepočty cizích měn:
Účtování přepočtu:	kurzové ztráty	kurzové zisky
- valutová pokladna	MD / D	MD / D
- devizový účet	MD / D	MD / D
- odběratelé	MD / D	MD / D
- dodavatelé	MD / D	MD / D
- krátkodobý úvěr	MD / D	MD / D
- Vyúčtování dotací (byly-li poskytnuty do konce účetního období):
- předpis nezpochybnitelného právního nároku na státní dotaci:	MD	/ D
- poskytnutá dotace – příjem dotace:	MD	/ D
- rozpouštění dotace dle let skutečných nákladů – na provozní náklady:	MD	/ D
- rozpouštění dotace dle let skutečných nákladů – na úroky nezahrnované do ceny dlouhodobého majetku:	MD	/ D
- předpis sankce za nestátní dotaci za nedodržení podmínek užití dotace:	MD	/ D

- předpis úhrady sankce za státní dotaci za nedodržení podmínek užití dotace:

	MD / D
--	--------
- předpis vratky státní dotace na pořízení zařazeného stroje: MD / D
- zúčtování vratky státní dotace:

	MD / D
--	--------

- Přecenění reálnou hodnotou, popř. ekvivalenci (ocenění protihodnotou) účtováno pouze zjištěním při inventarizaci:

Účtování přecenění reálnou hodnotou:

 - majetkové cenné papíry

	MD / D
--	--------
 - dlužné cenné papíry

	MD / D
--	--------
 - ostatní realizovatelné cenné papíry

	MD / D
--	--------

- Zúčtování daní. – daň z příjmu, odložená daň z příjmu:

Účtování o odloženém daňovém závazku v prvním roce účtování o dani odložené (dle účetních záznamů je zapláceno méně, placení je odkládáno do budoucna), účetní jednotka je o něm povinna účtovat:

	MD / D
--	--------

Účtování odložené daně v dalších letech účtování o dni odložené:

 - odložený daňový závazek

	MD / D
--	--------
 - odložená daňová pohledávka

	MD / D
--	--------

Daň z příjmů v případě neúčtování o odložené dani z příjmů:

 - zálohy placeny v běžném roce

	MD / D
--	--------
 - splatná daň (dle daňového přiznání)

	MD / D
--	--------
 - čerpání rezervy (byla-li tvořena)

	MD / D
--	--------
 - platba daně z příjmu

	MD / D
--	--------

- zúčtování podílu společníka na výsledku hospodaření (u veřejné obchodní společnosti):
 - podíl na **ztrátě** hospodaření jako pohledávka za společníkem:

	MD / D
--	--------

♠ Případová studie č. 2

Dle přiloženého účtového rozvrhu (viz Příloha A) doplňte do části Výkazu zisku a ztráty v druhovém členění pro provozní výsledek hospodaření, čísla účtů SE, ze kterých je daná položka výkazu tvořena:

Běžné období:	číslo účtu SE:
<i>I. Tržby za prodej zboží</i>	?
<i>A. Náklady vynaložené na prodané zboží</i>	?
Obchodní marže	= I. – A.
<i>II. Výkony</i>	= \sum II.
II. 1. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	?, ?
II. 2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	?, ?, ?, ?
II. 3. Aktivace	?, ?, ?, ?
<i>B. Výkonová spotřeba</i>	= \sum B.
B. 1. Spotřeba materiálu a energie	?, ?, ?
B. 2. Služby	?, ?, ?, ?
Přidaná hodnota	= Obchodní marže + II. – B.
<i>C. Osobní náklady</i>	= \sum C.
C. 1. Mzdové náklady	?, ?
C. 2. Odměny členům orgánu společnosti a družstva	?
C. 3. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	?, ?, ?
C. 4. Sociální náklady	?, ?
<i>D. Daně a poplatky</i>	?, ?, ?
<i>E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku</i>	?, ?
<i>III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu</i>	= \sum III.
III. 1. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	?
III. 2. Tržby z prodeje materiálu	?
<i>F. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu</i>	= \sum F.
F. 1. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	?
F. 2. Prodaný materiál	?
<i>G. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)</i>	= \sum (+/-) ?, ?, ?, ?, ?
<i>IV. Ostatní provozní výnosy</i>	?, ?, ?
<i>H. Ostatní provozní náklady</i>	?, ?
<i>V. Převod provozních výnosů</i>	?
<i>I. Převod provozních nákladů</i>	?
* Provozní výsledek hospodaření před zdaněním (EBIT)	
= Přidaná hodnota – C. – D. – E. + III. – F. – (+/-) G. + IV. – H. + (-) V. – (-) I.	

♠ Případová studie č. 3

Z níže uvedených dat vytvořte výkaz o peněžních tocích (cash flow) nepřímou metodou a následně ze zjištěných údajů tohoto výkazu peněžních toků odvod'te, kde jsou v tomto případě peněžní toky tvořeny, a kde se naopak ztrácejí. Bylo by možno tato zjištění získat z výkazu cash flow sestaveného přímou metodou na základě změn zůstatků účtů (211 – Peníze v hotovosti 221 – Peníze na účtech, 261 – Peníze na cestě)?

Tab. č. 3: Podklady pro sestavení výkazu o peněžních tocích

Položka	31.12.2014	31.12.2013
Peníze v hotovosti	94.000	46.000
Peníze na účtu	314.000	220.000
Pohledávky za odběrateli	420.000	350.000
Závazky za dodavateli	198.000	135.000
Materiál	252.000	237.000
Zboží	1.310.000	1.105.000
Krátkodobý úvěr	150.000	50.000
Dlouhodobý úvěr	500.000	0
Rezervy	0	400.000
Výnosy	4.500.000	
Náklady	4.080.000	
z toho odpis dlouhodobého hmotného majetku	1.500.000	
z toho odpis dlouhodobého nehmotného majetku	80.000	
Pořízení balící linky	2.200.000	
Odprodej balícího stroje za zůstatkovou cenu	99.000	
Nová emise akcií	520.000	
Nákup akcií v hotovosti	100.000	
Výplata dividend	150.000	

Zdroj: vlastní zpracování

4.4.2 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, kontrolní otázky

- ? 1) Jak často je dle Zákona č. 563/1991/ Sb., o účetnictví účetní jednotka povinna provádět inventarizaci?
- ? 2) Jaké znáte druhy inventarizace?
- ? 3) Jmenujte jednotlivé kroky v procesu inventarizace.
- ? 4) Jmenujte jednotlivé kroky účetní uzávěrky.
- ? 5) Jmenujte jednotlivé kroky účetní závěrky.
- ? 6) Jmenujte druhy výsledků hospodaření v členění dle výsledovky.
- ? 7) Jaké metody sestavení výkazu peněžních toků (cash flow) znáte?
- ? 8) Co obsahuje Přehled o změnách vlastního kapitálu a k čemu je přílohou?
- ? 9) Co obsahuje Výroční zpráva a k čemu je přílohou?
- ? 10) Má účetní jednotka povinnost zveřejnit účetní závěrku, pokud ano, kam odesílá data a která to jsou?

4.5 FINANČNÍ ANALÝZA

4.5.1 FINANČNÍ ANALÝZA, případová studie

První případová studie je praktické použití znalostí pro možnost výpočtu různých druhů rentabilit. Rentabilita je velmi důležitý ukazatel, protože vypovídá o tom, zda vedení společnosti zachází rentabilně se svěřenými zdroji (jak vlastními, tak i cizími), tedy zda s nimi není zbytečně plýtváno a zda by nebylo vhodné je využít jiným způsobem. Na tomto příkladě si může student ověřit, zda dokáže vybrat správná data (vstupy) z výstupů účetní závěrky a při použití vzorců výpočtů, dojít k relevantním výsledkům. Následně si vyzkouší, zda zjištěné výsledky dokáže správně interpretovat.

Druhá případová studie je provedení zjištění ohledně schopností výpočtů likvidit, neboli platební schopnosti podniku (je-li podnik schopen dostát svým závazkům). Tato informace je pro management velmi žádaná, protože pomáhá při plánování výroby a dalších strategií podniku. Student si zde může vyzkoušet svoji schopnost praktického provedení výpočtu a následně sestavit vhodnou interpretaci výsledku.

Ve třetí případové studii má student možnost si prakticky vyzkoušet rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) přes ukazatele dílčí až na samotné složky, ze kterých se daný ukazatel skládá. Student zde má možnost si ověřit, zda skutečně zná složení daného ukazatele.

Případová studie č. 1

V příloze B jsou výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s. za rok 2012 – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash flow. Pomocí dat zde uvedených vyberte potřebné údaje, v případě potřeby je upravte dle zásad pro úpravu finančního výkaznictví a vypočítejte níže uvedené ukazatele rentabilit. Proveďte interpretaci zjištěných údajů. V příložené tabulce č. 5 jsou uvedeny potřebné údaje pro výpočet ukazatelů z roku 2010. Z let 2010 – 2012 proveďte porovnání zjištěných výsledků vypočtených rentabilit a proveďte také interpretaci v rámci trendového vývoje:

Tab. č. 5: Údaje pro výpočet rentabilit společnosti Bolek a Lolek k.s. r. 2010

Položka	Kč v tis.
Tržby (Výsledovka ř. 01 + r. 05)	228 648
EAT (Výsledovka ***)	- 5 130
EBT (Výsledovka ****)	- 4 335
Vlastní kapitál (Rozvaha ř. A)	15 923
Celkový kapitál (Rozvaha ř. Aktiva celkem)	69 180
Rezervy (Rozvaha ř. B. I.)	960
Dlouhodobé závazky (Rozvaha ř. B. II.)	24 304
Dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV. 1.)	838
Čistý cash flow	- 3 642

Zdroj: Výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

- 1) ROE – rentabilita vlastního kapitálu
- 2) ROA – rentabilita celkového vloženého kapitálu
- 3) ROS – rentabilita tržeb
- 4) ROC – rentabilita nákladů
- 5) ROCE – rentabilita celkového investovaného kapitálu

Případová studie č. 2

V příloze B jsou výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s. za rok 2012 – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a cash flow. Pomocí dat zde uvedených vyberte potřebné údaje, v případě potřeby je upravte dle zásad pro úpravu finančního výkaznictví a vypočítejte níže uvedené ukazatele likvidit. Proved'te interpretaci zjištěných údajů. V příložené tabulce č. 6 jsou uvedeny potřebné údaje pro výpočet ukazatelů z roku 2010. Z let 2010 – 2012 proved'te porovnání zjištěných výsledků vypočtených likvidit a proved'te také interpretaci v rámci trendového vývoje:

Tab. č. 6: Údaje pro výpočet likvidity společnosti Bolek a Lolek k.s. r. 2010

Položka	Kč v tis.
Oběžná aktiva (Rozvaha ř. C.)	50 114
Zásoby (Rozvaha ř. C. I.)	29 871
Dlouhodobé pohledávky (Rozvaha ř. C. II.)	31
Krátkodobý finanční majetek (Rozvaha ř. C. IV.)	146
Krátkodobé závazky (Rozvaha ř. B. III.)	21 349
Bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV.)	5 952
Dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV. 1.)	838

Zdroj: Výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

- 1) Lo – likvidita okamžitá
- 2) Lp – likvidita pohotová
- 3) Lb – likvidita běžná

Případová studie č. 3

Co je Du Pontův rozklad? Vytvořte grafické znázornění jeho struktury (postupný rozklad od rentability vlastního kapitálu, přes čistý hospodářský výsledek, tržby, aktiva, až po jednotlivé složky nákladů a oběžného majetku).

4.5.2 FINANČNÍ ANALÝZA, kontrolní otázky

- ? 1) Kde byste hledali vstupní data k vytvoření finanční analýzy? Proč byste prováděli finanční analýzu?
- ? 2) Jak lze provádět finanční analýzu?
- ? 3) Co je třeba upravit ve finančních výkazech pro možnost sestavení finanční analýzy bez zkrácených výstupů?
- ? 4) Jaký je rozdíl mezi extenzivními a intenzivními ukazateli?
- ? 5) Jak je rozdíl mezi základním a řetězovým indexem?
- ? 6) Kdy byste použily analýzu pomocí dlouhodobých trendů?
- ? 7) Co udávají poměrné ukazatele? Jak se dělí?
- ? 8) Co je a co měří ukazatel EVA? Mezi jaké ukazatele se řadí?
- ? 9) Jaké znáte moderní ukazatele hodnocení výkonnosti podniku? Proč jsou „moderní“?
- ? 10) Jaké znáte ukazatele soustav? Proč jsou sestavovány?

5 ANALÝZA ROZSAHU VÝUKY VYBRANÝCH PROBLEMATIK

Středoškolské vzdělání – Obchodní akademie v Plzni

Pro porovnávání rozsahu výuky byla vybrána střední škola ekonomického zaměření, a to z důvodu návaznosti dalšího vzdělávání a pro možnost lepší srovnatelnosti. Účetnictví se jako předmět vyučuje na více středních školách, ale většinou je bráno spíše jako informativní. Nejedná se o vytvoření uceleného obrazu pro studenty, aby po absolvování tohoto předmětu byly schopni okamžitě zpracovávat účetnictví. Dnešní zákonné normy umožňují k vedení účetních záznamů používat nejen účetnictví, ale také daňovou evidenci. Proto je v rámci výuky spíše probírána tato evidence a účetnictví je zmiňováno jen okrajově, jako další způsob vedení účetních záznamů. Obchodní akademie v Plzni nabízí studentům dva studijní obory – obor Obchodní akademie a obor Ekonomické lyceum.

Vysokoškolské vzdělání, bakalářský stupeň – FEK ZČU v Plzni

Dalším stupněm vzdělání je bakalářský stupeň vysoké školy. Opět je vybrána škola ekonomického zaměření, aby bylo možno dosáhnout relevantního porovnání. Bakalářský stupeň je navazující stupeň vzdělání a je zde tedy předpoklad, že učební látka bude plynule navazovat na středoškolské znalosti. Je zvykem, že se nejprve připomenou dosud nabyté vědomosti, které jsou následně doplněny o nové, například nadstavbové nebo rozšiřující informace.

Vysokoškolské vzdělání, magisterský stupeň – FEK ZČU v Plzni.

Magisterský stupeň vzdělání na vysoké škole je k porovnání vybrán jako nejvyšší. Měl by opět připomenout dosud nabyté znalosti a k nim přidat informace ještě o něco hlubší, širší a například i s jiným úhlem pohledu. Může to být například z pohledu dodavatelsko-odběratelských vztahů, finančních institucí, burzovních institucí apod. Znamená to také schopnost zpracovat různé analýzy pro kvalifikované vedení společnosti. I na tomto stupni vzdělání je předpoklad, že je možnost své znalosti ještě rozšiřovat a doplňovat. Konkrétním příkladem může být například kontrolní činnost v pozici auditora. Student, který si zvolí své povolání v tomto oboru, musí ještě své vzdělání doplnit o další studium zákona v kombinaci s praktickým uplatňováním svých teoretických znalostí.

5.1 AUDIT

Střední škola – na tomto stupni vzdělávání není v rámci předmětů zabývajících se účetní tematikou tato problematika vyučována. Není ani součástí jiných předmětů ekonomického zaměření.

Vysoká škola, bakalářský stupeň – zde je již audit zmiňován, a to v rámci definování procesu auditu a jeho navázání na etiku v účetnictví. Student zná pravidla pro tzv. povinný audit. Vyučuje se v rámci předmětu KFU/UC2.

Vysoká škola, magisterský stupeň – zde se audit vyučuje přímo jako jeden z povinných předmětů druhého ročníku navazujícího studia, doporučený studovat v zimním semestru s názvem Finanční audit – KFU/FA, a to ve dvou studijních oborech – sledovaný Ekonomika a management a dále Systémové inženýrství a informatika. Sylaby předmětu u obou studijních programů zahrnují naprosto komplexní problematiku auditu, tj. informace o tom, kdo audit provádí, na základě jakých prepisů (právní úprava), za jakých podmínek a samotný průběh auditu včetně příkladů z praxe doplněných vzorovými formuláři např. viz Přílohy M a N této práce, analýza účetní závěrky, testy a jejich vyhodnocování, ukončení auditu včetně vyhotovení zprávy o auditu, interní audit, postup interního auditu, zvláštnosti auditu u malých a středních podniků. V této práci je audit společnosti zpracován jako didaktická podpora předmětu KFU/UC4 v rámci shrnutí informací obsažených v předmětu KFU/FA (ke zpracování didaktické podpory výuky předmětu KFU/UC4 byly mimo jiné použity i studijní materiály zmíněného předmětu). Předmět UC4 se problematiky auditu dotýká spíše na úrovni účetní etiky a provádění kreativního účetnictví. Finanční audit je pak právě ten kontrolní mechanismus, který pracuje s účetní etikou a odhaluje kreativní účetnictví ve firmách. Zde vypracovaná studijní opora tedy zkráceně shrnuje a zastřešuje získané poznatky z obou předmětů pomocí základních pojmů a kontrolních otázek. V rámci případových studií si může student vyzkoušet uvést své teoretické znalosti do praktických dovedností.

5.2 FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ

Střední škola – na tomto stupni vzdělávání není součástí osnov výuky.

Vysoká škola, bakalářský stupeň – ani v rámci bakalářského stupně výuky zatím není v sylabech žádného ze zkoumaných předmětů výuky. Jedná se zde o velmi specifickou činnost, která zatím není ani běžnou praktikou v rámci České republiky.

Vysoká škola, magisterský stupeň – zde se již studenti setkávají s tímto pojmem v rámci předmětů KFU/US a KFU/UC4. Při výuce jsou seznámeni nejen s pojmem, ale také s obsahovou stránkou zmíněné problematiky. Pro její konkretizaci mají k dispozici kvalitní studijní materiály. V rámci přiblížení se problematice nejen v teoretické rovině mají studenti výuku doplněnou konkrétními případy a provádějí praktická cvičení. Zde tvořená didaktická podpora je další doplňkovou učební pomůckou, pomocí které si může student ověřit své teoretické poznatky, a vyzkoušet si své praktické dovednosti.

5.3 KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ

Střední škola – na tomto stupni vzdělávání není součástí osnov výuky.

Vysoká škola, bakalářský stupeň – bakalářský stupeň vzdělání také zatím v rámci osnov výuky neobsahuje problematiku kreativního účetnictví. Této problematice se nejbližší dotýká předmět KFU/UC2, a to v rámci výuky auditu a etiky v účetnictví.

Vysoká škola, magisterský stupeň – zde je kreativní účetnictví součástí přednášek předmětu KFU/US a KFU/UC4, a to společně s účetní etikou. Jsou to oblasti spolu úzce související a dá se říci, že navzájem i se vylučující. Většinou je-li účtováno „kreativně“, bývá v rozporu s účetní etikou. Při použití účetní etiky, nebude „provozováno“ kreativní účetnictví.

5.4 ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

Střední škola – účetní závěrka je jednou z kapitol účetnictví, kde je kompletně rozebrána a studenty také prakticky zpracovávána jak v rámci předmětu Účetnictví, tak v rámci předmětu Cvičení z účetnictví i Fiktivní firma. Student je tedy schopen samostatně a komplexně zpracovat účetní závěrku firmy (včetně leasingů, časového rozlišení, odpisů, dotací apod. a následně stanovit základ pro výpočet daně z příjmů včetně vyhotovení daňového přiznání a průúčtování vypočtené daňové povinnosti). Dokáže sestavit účetní výkazy ve zjednodušeném rozsahu. V těchto výkazech se umí orientovat a z nich vypočítávat různé ukazatele.

Vysoká škola, bakalářský stupeň – v rámci opakování učiva středoškolského (v předmětu KFU/ZUC) je student opětovně seznámen s celým průběhem účetní závěrky (inventarizace, účetní případy na konci období, vytvoření daňového základu, vyhotovení daňového přiznání, proúčtování daně, vyhotovení výkazů finančního účetnictví). V rámci předmětu KFU/UC1 získává student nadstavbové informace a zkušenosti z oblasti účetní závěrky, a sice v oblasti jejího využití při řízení podniku. Další „nadstavbu“ má student v rámci výuky předmětu KFU/UC2, které k těmto znalostem přináší schopnosti studenta posuzovat účetní závěrku v oblasti její vypovídací schopnosti pro využití ve finančním řízení podniku, samostatný výběr vhodných položek k výběru pro finanční analýzu. Získává další znalosti ve srovnávání se závěrkou dle českých právních norem, IAS/IFRS a US GAAP. V předmětu KFU/UIS se student učí získané vědomosti prakticky uplatnit, a to prostřednictvím praxe na účetním softwaru. Učí se sestavit účetní závěrku, vyhotovit daňové přiznání a sestavit výkazy finančního účetnictví.

Vysoká škola, magisterský stupeň – dává studentovi velmi podrobný návod na provedení účetní závěrky ve firmě. Student je po nastudování učiva schopen provést inventarizaci i prakticky, vyúčtovat zjištěné rozdíly, doúčtovat chybějící uzávěrkové operace, vyplnit daňové přiznání, proúčtovat daně, sestavit všechny zákonem požadované výkazy a spolupracovat s auditorem, dodavateli, odběrateli, finančními a burzovními institucemi apod. Je schopen si z účetnictví vybrat a upravit potřebné informace pro získání podkladů k finančním analýzám aj. Informace zde nabyté by měly být definitivní (dostačující) pro praktické používání v pracovním životě absolventa školy a dotýkají se znalostí i v národním a mezinárodním konceptu finančního výkaznictví. V rámci předmětu KFU/UC5 se student učí sestavit účetní závěrku dle IAS/IFRS a dle IFRS for SME, a to i v rámci konsolidované účetní závěrky.

5.5 FINANČNÍ ANALÝZA

Střední škola – finanční analýza je vyučována v rozsahu, kdy student z výsledků účetní závěrky zpracované do účetních výkazů ve zkráceném rozsahu, vypočítává poměrové ukazatele finanční analýzy a finanční toky a výsledky analýzy dokáže interpretovat. Je obeznámen s rozdíly mezi českými a zahraničními standardy, a to v rámci IAS/IFRS.

Vysoká škola, bakalářský stupeň – zde se přímo finanční analýzy týká až předmět KFU/UC2, který jí věnoval celý oddíl. Student si dokáže z výkazů finančního účetnictví sám a vhodně

vybrat položky, které bude pro výpočty finanční analýzy využívat a vhodnost jejich výběru dokáže i zdůvodnit. V rámci předmětu KFU/MUC získá student mnohem širší znalosti a zkušenosti s finanční analýzou. Dokáže se orientovat ve využití různých metod rozdílových, hodnotit investice, rozpočtovat peněžní toky, učí se více způsobů zjišťování cash flow a získává přehled o směru vývoje analýz i v zahraničí v oblasti manažerského rozhodování.

Vysoká škola, magisterský stupeň – problematiku finanční analýzy tento stupeň vzdělání velice podrobně zpracovává a dává studentovi ucelený přehled. Student je po nastudování této kapitoly schopen kvalifikovaně provádět finanční analýzy ve firmách, včetně schopnosti správné interpretace zjištěných výsledků. Tyto výsledky pak mohou sloužit jako kvalitní podklad pro strategické rozhodování a pro vytváření nových strategií společnosti. Dá se však předpokládat, že i zde bude praxe přinášet další výhody, včetně získávání tacitních schopností, které budou vnášet do následných rozhodování o účetní jednotce velké výhody a kvalifikovanost např. i odhadů.

SHRNUTÍ:

- středoškolský stupeň vzdělávání zde analyzovaný je zaměřen na praktické uplatňování získaných znalostí a dovedností. Z toho důvodu mají studenti k dispozici školní software, pomocí kterého si ověřují své praktické dovednosti a teoretická výuka je neustále prokládána praktickými příklady. K upevnění praktických dovedností je do jejich výuky začleněn předmět Cvičení z účetnictví a volitelný předmět Fiktivní firma. Po absolvování všech těchto nabízených studijních předmětů má absolvent školy dostatek nejen teoretických poznatků, ale hlavně praktických zkušeností, aby mohl ihned a aktivně tyto své dovednosti začít využívat v rámci svého pracovního uplatnění. Absolventi školy jsou schopni zastávat pracovní pozice např. ekonoma ve firmě, pozici účetního, pracovníka středního managementu, obchodního zástupce, asistenta, referenta ve státní správě, pracovníka v pojišťovnictví či bankovníctví, pracovní pozice sekretářek apod.
- bakalářský stupeň vzdělávání dodává studentovi v oblasti finance a účetnictví tzv. pokročilé znalosti a dovednosti, které mu umožňují okamžité zapojení se do pracovního života v tomto oboru. Je schopen jak práce týmové, tak i práce samostatné a dokáže odpovědně řešit problémy. Student po úspěšném ukončení bakalářského stupně vzdělání je schopen pracovního uplatnění např. na úrovni ekonomické a manažerské funkce v institucích a

hlavně podniků z oblasti výroby, obchodu a služeb, a to i v rámci neziskových organizací. Je také připraven pro další stupeň vzdělávání se. Zkráceně lze říci, že bakalářské vzdělání umožňuje absolventovi přijmout jak pracovní pozici na úrovni běžné účetnické praxe, tak i manažerské pozice.

- magisterský stupeň vzdělávání přináší studentovi znalosti a dovednosti pro možné uplatnění se na řídicích činnostech a procesech u subjektů podnikatelských, správních a dalších subjektech ekonomického zaměření. Tyto schopnosti získává díky výuce předmětů s vyšším podílem teoretických, interdisciplinárních a metodologických, které přinášejí schopnosti orientovat se (teoretické i praktické) v oblasti tržní ekonomiky, konkrétněji v ekonomické teorii, v podnikové ekonomice a managementu. Absolvent má také širší znalosti v oblasti strategického a finančního řízení podnikatelských projektů. Je připraven pracovat jak v týmu, tak i samostatně, prokazuje schopnosti odpovědného rozhodování se a řešení problémů. Stejně jako u nižších stupňů vzdělání, i zde má další možnosti následného celoživotního vzdělávání (např. doktorské studium). Ve shrnutí, absolvent magisterského stupně vzdělání ekonomického zaměření může hledat své pracovní uplatnění na pozici např. ekonoma či manažera v podnikatelské sféře ve vrcholové řídicí pozici s nutností řešit nestandardní situace (podniky a instituce z oblasti výroby, obchodu a služeb, v neziskových organizacích i jako např. specialista na podnikové řízení).

5.6 POROVNÁNÍ STUDIJNÍCH PLÁNŮ V RÁMCI TŘÍ STUPŇŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Středoškolský stupeň vzdělání – OA v Plzni.

Obchodní akademie v Plzni je střední škola, která v rámci výuky má dva vzdělávací programy:

- Vzdělávací program EKONOMICKÉ LYCEUM je kombinací odborného vzdělání a přípravy pro další vzdělávání, především vysokoškolského (obor ekonomika, právo, ekonomie, finančníctví, veřejná správa, služby, podnikání apod.). Výuka předmětu Účetnictví je zde méně podrobná a je doplněna např. o rozpočty a kalkulace, předmět Právo zahrnuje i právo rodinné apod. Tento vzdělávací program není předmětem porovnávání tří stupňů vzdělávání, protože je koncipován jako příprava pro další vzdělávání. V rámci porovnávání je relevantní obor ekonomického zaměření, který nepředpokládá další studium.
- Vzdělávací program OBCHODNÍ AKADEMIE je zaměřen na praktické uplatnění studenta na trhu práce s profesním zaměřením např. ekonomickým, administrativním, obchodně-podnikatelským (konkrétně je student připraven na práci na pozici pracovníka středního managementu, asistenta, ekonoma, účetní, obchodního zástupce, sekretářky, referenta pracujícího ve státní správě nebo v bankovním či pojišťovacím sektoru apod.). Nevylučuje však další studium na vysokých a vyšších odborných školách. Může také sám začít podnikat. Tento vzdělávací program je začleněn do porovnávání tří stupňů vzdělávání.

Vyučované předměty ekonomického vzdělávání jsou: Ekonomika, Základy mikroekonomie a makroekonomie, Aplikovaná ekonomie, Účetnictví, Cvičení z účetnictví, Daně, Fiktivní firma, Právo a Hospodářský zeměpis.

Z uvedeného výčtu ekonomických předmětů je zde zpracovávána problematika nejbližší předmět Účetnictví a Cvičení z účetnictví, dále Fiktivní firma, Ekonomika, Základy mikroekonomie a makroekonomie, Daně a Právo. Zde je zkrácený obsah výuky těchto předmětů (sylaby předmětu Účetnictví, Cvičení z účetnictví a Fiktivní firma jsou v příloze H) a jsou dále začleněny do tabulky s porovnávání třístupňového vzdělávání ekonomického zaměření:

ÚČETNICTVÍ (Úč) – tříleté studium, 2. – 4. ročník, tři hodiny týdně ve druhém ročníku, čtyři hodiny týdně ve třetím a čtvrtém ročníku:

- základní účetní problematiky až po účetní závěrku včetně daňového priznání zaměřené především na praktické dovednosti.
- Výuka probíhá v počítačové učebně a studenti pracují na účetním software STEREO, společnosti Kastner software, s.r.o. (www.stereo.cz).
- Novinky z účetního světa získávají na www.ucetnikavarna.cz a www.ucetni.cz,
- daňová priznání zpracovávají v rámci software finanční správy na www.financnisprava.cz,
- pomoc s účetními případy hledají na www.uctovani.net a mzdovou problematiku na www.vyplata.cz.
- Jako motivační program zde studenti mohou využít soutěže „Chytrá hlava“, kde jsou vždy na dané období vypsány soutěžní otázky a termín jejich zpracování. Pro vítěze čeká odměna.
- Vzdělání na střední škole je ukončeno maturitní zkouškou, která zahrnuje problematiku vyučovaného předmětu účetnictví. Studenti skládají písemnou praktickou maturitní zkoušku.

CVIČENÍ Z ÚČETNICTVÍ (CÚ) – jednoleté studium, 4. ročník, dvě hodiny týdně:

- upevnění a prohloubení účetních znalostí a dovedností
- příprava k maturitní zkoušce
- příprava studentů na praxi
- řešení souvislého příkladu s účetními doklady na software školy, vždy dle právě platných vyhlášek a norem. Příklad je vytvořen jako hospodaření firmy v rámci celého účetního období, a je studenty zpracováván nejprve jako daňová evidence a pak formou účetnictví.

EKONOMIKA (Ek) – čtyřleté studium, 1. – 4. ročník, tři hodiny týdně, čtvrtý ročník 2 hodiny týdně:

- podnik (založení, hospodaření),
- finanční trh (jak funguje, banky, pojišťovny, další finanční instituce),
- hospodaření s rodinnými příjmy (efektivnost úspor, investic, rizika úvěrů, zadluženost),
- daně včetně výpočtu,

- co je marketing, management

ZÁKLADY MIKROEKONOMIE A MAKROEKONOMIE (ZM) – jednoleté studium, 4. ročník, dvě hodiny týdně:

- fungování trhu
- orientace v základních ukazatelích vývoje národního hospodářství (HDP, inflace, nezaměstnanost)
- způsob fungování mezinárodního obchodu
- orientace v ekonomickém vývoji v souvislosti s Evropskou unií a světem

DANĚ (Da) – jednoleté studium v rámci volitelných předmětů, 4. ročník, dvě hodiny týdně:

- práce s daňovými zákony
- příklady výpočtů
- sestavení daňových přiznání
- bližší seznámení s daní z příjmů, daní z přidané hodnoty, věnují se i dalším přímým i nepřímým daním včetně daňového řádu a dalším předpisům.

PRÁVO (Pr) – jednoleté studium, 4. ročník, čtyři hodiny týdně:

- základní právní pojmy
- znalost základních právních předpisů ústavních, občanských, obchodních, živnostenských, pracovněprávních.

Samostatný projekt v rámci volitelných předmětů **FIKTIVNÍ FIRMA NA OBCHODNÍ AKADEMII (FF)** – dvouleté studium, 3. a 4. ročník, dvě hodiny týdně. Celkem čtyři firmy, registrovány v obchodním rejstříku, Centru fiktivních firem při Národním ústavu pro vzdělávání Praha. V rámci tohoto projektu funguje také fiktivní finanční úřad, pojišťovna a centrální dodavatel. Fiktivní firma spolupracuje v rámci projektu i s dalšími středními školami v rámci ČR, ale i v zahraničí (projekt rozšířen o cizojazyčnou korespondenci, kurzové přepočty, devizové účty a pokladny ap.). Studenti se stávají zaměstnanci jedné ze čtyř fiktivních firem, přebírají ji od studentů, kteří již studium ukončili a předávají ji (ukončením pracovního poměru) při ukončení svého studia novým studentům. Pracují na pozicích v rámci šesti samostatných oddělení jako vedoucí pracovníci, zaměstnanci sekretariátu, zaměstnanci

v obchodním oddělení, technickém oddělení, ekonomickém a personálním oddělení. Jako každá jiná firma provádějí v rámci studia předmětu účetní závěrku k 31. 12. včetně inventarizace a daňového přiznání, k 1. 1. otevrou účetní knihy a pokračují v běžných pracích nového účetního období. Nakonec svolají valnou hromadu, kde rozhodnou o vypořádání hospodářského výsledku, ukončí činnost v daném oddělení a přejdou do jiného oddělení. Mají k dispozici samostatnou učebnu vybavenou nábytkem, výpočetní technikou, přístupem k internetu, telefony, faxem, kopírkou, elektrickým vařičem a běžnými kancelářskými potřebami. Učebna vytváří pocit šesti samostatných kanceláří (foto viz příloha L).

Seznam fiktivních firem:

- Dr. Pekyl, s.r.o., fiktivní vzdělávací agentura
- FIKAP, s.r.o., fiktivní obchodní společnost
- FREEFUN, s.r.o., fiktivní eventová agentura
- Slow food, s.r.o., fiktivní cateringová společnost s vlastními webovými stránkami

V rámci tohoto studia se student setkává s ekonomickou realitou. Ve fiktivních firmách probíhají všechny činnosti dle platných právních norem a předpisů, vyjma fyzického přesunu zboží a peněz (vše jen fiktivně). Student tímto studiem:

- získává zvýšenou samostatnost a odpovědnost
- aplikuje teorii do praxe
- musí se naučit pohotově reagovat na vzniklou situaci

Středoškolské vzdělání je zaměřeno na získání klíčových teoretických znalostí, které jsou ještě dále rozšiřovány. Klade také důraz na aplikaci teoretických znalostí do praxe. Vyučovací hodiny jsou obohaceny řešením konkrétních případů, které jsou také řešeny v samostatných předmětech „Cvičení z účetnictví“ aj., v rozsahu několika hodin týdně. Další možností, jak vyzkoušet užití teoretických poznatků v praxi, je volitelný předmět „Fiktivní firma“ a dále jsou v rámci studia studenti druhých a třetích ročníků povinně účastni praxe ve firmách v rámci svého regionu.

Vysokoškolský stupeň vzdělání Bc. – FEK ZČU v Plzni.

Vysoká škola na bakalářském stupni vzdělání má také více studijních programů. Tím, který je touto prací hlavně sledován a porovnáván je EKONOMIKA A MANAGEMENT, obor PODNIKOVÁ EKONOMIKA A MANAGEMENT, zaměření Podnikání a management.

Vyučované předměty v rámci účetního vymezení všech studijních programů ZČU jsou následující:

KFU/ZUC – Základy účetnictví, 3 kredity, 2 hodiny týdně, volitelný předmět většiny studijních programů školy, u programu Elektrotechnika a informatika je dokonce předmětem povinným, vždy však zakončen zápočtem. Je vhodný pro studenty, kteří nestudovali střední školu ekonomického zaměření, a účetní problematika jim není zcela objasněna. Tento předmět je součástí porovnávání třístupňového srovnávání výuky.

Poskytuje pomoc při vyjasnění základních principů vedení účetnictví, ukazuje účetnictví v rámci systému věrně zobrazujícím obraz ekonomické činnosti a situace podniku. Jeho přednášky jsou rozděleny na:

- základy účetnictví (úvod do předmětu, metody, majetek a jeho evidence, financování podniku, vymezení uživatelů informací z účetnictví)
- základní elementy účetní závěrky (aktiva / pasiva, rozvaha, účtování, VH)
- význam a funkce účetnictví (právní úprava, metodika, účetní normy, účtová osnova a její dělení, kontrola správnosti)
- účetnictví a daně (daňový systém, DPH pojem a účtování, daňové přiznání)
- oceňování a účtování aktiva, pasiva (význam, zásoby pojem, účtování a oceňování, majetek dlouhodobý účtování a odepisování, pokladna, ceniny)
- VH (pojem, zobrazení, účtování, mzdy, výnosy, základ daně, daň)

KFU/UC1 – Účetnictví 1, 5 kreditů, 4 hodiny týdně, povinný předmět zakončený zápočtem.

Je vyučován v rámci studijních programů Ekonomika a management, Inženýrská informatika, Systémové inženýrství a informatika a Matematika (výběrový). Má za úkol seznámit studenty se systémem vedení účetnictví podnikatelů a vysvětlit základní principy včetně jejich aplikace, metody, nástroje, oceňování, účtování a výkaznictví v rámci České republiky. Student absolvující úspěšně tento předmět je schopen sestavit účetní závěrku. Předmět je součástí třístupňového porovnávání výuky. Jeho přednášky jsou rozděleny následovně:

- účetnictví – význam a funkce, účetnictví v ČR a světové
- majetek – zdroje, oceňování, pohyby v rámci rozvahy

- náklady / výnosy – rozdělení na rozvahové a výsledkové účty, průkaznost účetnictví
- účetní záznamy, důvod a způsob použití kontrolních systémů v účetnictví
- dlouhodobý majetek, jeho rozdělení a funkce v účetnictví
- dlouhodobý finanční majetek, funkce v účetnictví
- zásoby v účetnictví
- krátkodobý finanční majetek včetně krátkodobých bankovních úvěrů v účetnictví
- zúčtovací vztahy
- kapitálové účty, dlouhodobé závazky, rezervy
- náklady / výnosy, VH
- účetní závěrka
- využití výstupů účetní závěrky pro řízení podniku

KFU/UC1VE – Účetnictví 1 pro Veřejnou ekonomiku, 4 kredity, 4 hodiny týdně, povinný předmět pro studijní program Hospodářská politika a správa zakončený zápočtem. Tento předmět je srovnatelný s KFU/UC1, ale je uzpůsoben zaměřením na veřejnou ekonomiku, tzn., že některé kapitoly jsou méně podrobné a přidává informace ohledně příspěvkových organizací.

KFU/UC2 – Účetnictví 2, 5 kreditů, 4 hodiny týdně, povinný předmět zakončený zápočtem a zkouškou, je vyučován v rámci studijních programů Ekonomika a management, Systémové inženýrství a informatika, Inženýrská informatika a Matematika (výběrový). Jako účetnictví pro pokročilé má za úkol představit rozdílnost účtování v rámci různých forem podnikatelských subjektů, rozebírá více kapitál, dotýká se problematiky auditu a rozebírá výkazy finančního účetnictví v rámci zjišťování jejich vypovídací schopnosti. Je zastřešením předmětu KFU/ZUC a KFU/UC1, a je také předmětem třístupňového srovnávání výuky. Přednášky jsou rozděleny na:

- finanční majetek v rámci účtování, oceňování a vykazování
- obchodní společnosti a jejich zvláštní účetní operace (leasing, kurzové rozdíly, deriváty, účty podrozvahové)
- aktiva a závazky, jejich oceňování v porovnání s ČR a IAS/IFRS, inflace v návaznosti na změny finančního kapitálu, produkční kapitál

- náklady / výnosy – charakteristika, členění, vykazování, účtování
- složky kapitálu, druhy kapitálu, rozdíly účtování u různých právních forem podnikání, likvidace a konkurs, podíly na zisku, dividendy
- účetní uzávěrka, její operace, ocenění reálnou hodnotou, kurzové rozdíly, opravné a dohadné položky, rezervy
- účetní závěrka – výkazy, příloha, výroční zpráva, české výkazy a výkazy dle IAS/IFRS
- peněžní toky a změny vlastního kapitálu – výkazy a jejich struktura, sestavení a interpretace
- daň z příjmů, zjištění daňového základu, výpočet daně splatné, odložené, odložená daň a její povinnost, využití vzorového příkladu
- finanční analýza, její význam, metody, ukazatele poměrové včetně soustav poměrových ukazatelů, jejich klasifikace a interpretace výsledků, ukazatele trhu kapitálového
- konsolidace a právní normy, legislativa, důvody, pravidla a metody konsolidace, aktuální změny z oblasti legislativních změn daného roku
- audit, jeho podstata, funkce, postavení auditora a průběh auditu, účetní praxe versus etika
- přednáška na momentální téma z účetní praxe pomocí hosta

KFU/UC3 – Účetnictví malých a středních podniků na PC, 3 kredity, 2 hodiny týdně, volitelný předmět zakončený písemným zápočtem pro studijní program Ekonomika a management – v současné době nahrazen KFU/UIS, Vyučuje se pouze v rámci dokončení výuky u studentů, kteří jej mají ještě zapsaný. Je také součástí třístupňového porovnávání výuky.

Úkolem tohoto vyučovacího předmětu bylo předvedení možnosti praktického vedení podnikatelských evidencí na výpočetní technice při průběžné konzultaci nejasností odhalených v průběhu práce, praktické činnosti. Praktické účetní dovednosti byly v rámci vedení účetnictví přes proces účetní závěrky až po výkazy finančního účetnictví včetně stanovení daňového základu a sestavení daňového přiznání.

KFU/UIS – Účetní informační systém, 3 kredity, 2 hodiny týdně, povinně volitelný předmět studijního programu Ekonomika a management, zakončený zápočtem.

Předmět nahrazuje předmět KFU/UC3 a je součástí porovnávání třístupňové výuky, je tvořen praktickými cvičeními v následujícím plánu cvičení:

- představení účetního software, úvod do výuky
- založení v software účetní jednotky, nastavení parametrů
- sklady
- dlouhodobý majetek
- faktury vydané, přijaté
- personalistika
- mzdy
- finanční styk (banka a pokladna)
- silniční daň, cestovní příkazy a kniha jízd
- zálohy, DPH, přiznání k DPH
- operace účetní uzávěrky včetně kontroly správnosti účetnictví
- operace účetní závěrky s výkazy finančního výkaznictví
- seminární práce a její prezentace

KFU/MUC – Manažerské účetnictví, 5 kreditů, 4 hodiny týdně, povinně volitelný předmět studijního programu Ekonomika a management pro prezenční i kombinované studenty, pro studijní program Systémové inženýrství, prezenční studenty magisterského stupně výuky je předmět povinný. Je zakončen zápočtem a zkouškou.

Jeho náplní je pomoci studentovi osvojit si v rámci řízení hospodárnosti metody a nástroje řízení, osvojit si efektivnost a účinnost procesů v podniku, výkonů podniku a pomůže mu získat dovednosti v oblasti manažerského účetnictví v rámci podnikové praxe (analýzy výstupů manažerského účetnictví včetně jejich interpretace a to jak ve vztahu k uživatelům informačních systémů podniku, tak i v rámci subsystémů sloužícím k podpoře řízení). Předmět je součástí třístupňového porovnávání výuky. Jeho přednášky jsou rozděleny následovně:

- manažerské účetnictví v kontextu účetního systému podniku, jako nástroj řízení, jeho historie a současnost, vývoj účetnictví nákladového a manažerského, manažerské účetnictví ve vztahu k ostatním složkám

informačního systému podniku, jeho úkoly a význam v podpoře řízení (v rámci podniku úspěšného, i podniku ohroženého).

- účetnictví nákladové jako základní pilíř účetnictví manažerského, vnitropodnikové účetnictví, jeho formy a způsob vedení
- v rámci manažerského účetnictví řízení výnosů, nákladů, zisku, klasifikace nákladů, nákladové modely
- kalkulace, kalkulační systémy, alokace nákladů
- tradiční a moderní metody kalkulací, jejich využití, metoda Activity Based Costing
- rozpočty v rámci plánu a řízení, režijní náklady ve smyslu rozpočtování a specifika jejich rozpočtování,
- CVP analýza, citlivost, bod zvratu, jednotková marže, příspěvek k tržbám, směrnice nákladových přímek, rozhodovací úlohy, úlohy bez vkladů prostředků
- hodnocení investic, metody rozdílové, jejich využití při řízení, rozhodovací úlohy mající dlouhodobé efekty a vyžadující vklady prostředků
- ceny v manažerském účetnictví jako nástroj řízení, řešení cenových úloh, cenové rozhodování
- likvidita, tok finančních prostředků v podniku, rozpočtování finančních toků v podniku, sestavení výkazu cash flow, řízení nákladů pracovního kapitálu
- manažerské účetnictví za použití moderních metod řízení, manažerské účetnictví environmentální
- 21. století v rámci přístupu k řízení podnikové výkonnosti
- manažerské účetnictví versus svět a jeho vývojové tendence

KPM/BZEU – Základy ekonomiky a účetnictví, 5 kreditů, 4 hodiny týdně, volitelný předmět zakončený zápočtem. Studijní program Tělesná výchova a sport.

Jeho náplní je seznámení studentů s možnostmi podnikání, právními formami podnikání, jaká je podstata podniku a jaké jsou jeho základní činnosti, má charakterizovat účetnictví a představit jeho využití v praxi. Přednášky jsou rozděleny na:

- podstata podniku a podnikání
- typologie podniků

- životní cyklus podniku včetně rozboru jednotlivých etap cyklu
- cíle a funkce podniku, jeho zisk, moderní ukazatele výkonnosti (EVA, MVA), efektivnost, výrobní faktory, pojem náklady a členění nákladů, bod zvratu
- výstavba podniku organizační, majetková, kapitálová, rozvaha podniku
- financování (druhy, charakteristiky, náklady / výnosy, HV, výkaz peněžních toků)
- daně, druhy daní, daňová soustava
- účetnictví – jeho funkce, kdo jsou uživatelé, doklady, druhy, funkce, účetní osnova, podstata účetnictví
- majetek dlouhodobý pojem, druhy, způsob pořízení, vyřazení, odepisování
- zásoby pojem, oceňování, dělení, řízení zásob
- zúčtovací vztahy pojem, účtování pohledávek a dluhů
- řízení podniku

Vysokoškolský stupeň vzdělání Mgr. – FEK ZČU v Plzni.

KFU/UC4 – Účetnictví 4, 4 kredity, 4 hodiny týdně, povinný předmět pro kombinované studium, výběrový pro prezenční studium pro studijní obor Ekonomika a management, zakončený zápočtem a zkouškou.

Jeho úkolem je seznámit studenty s právě aktuální právní a účetní legislativou, včetně její aplikace do praxe. Jeho absolvováním bude student schopen vybrat vhodný účetní systém vedení účetnictví, orientovat se v aktuálních právních normách, oceňovat položky rozvahy a získá přehled o procesu harmonizace včetně českých norem v návaznosti na mezinárodní standardy a měl by být schopen určit budoucí vývoj oboru účetnictví. Je součástí třístupňového porovnávání výuky. Přednášky jsou složeny následovně:

- účetnictví v návaznosti na historii účtování
- účetní systémy ve světě
- poznávání nových oblastí účetního výkaznictví
- účetnictví v ČR – koncepční rámec
- účetnictví daňové
- transformace účetní závěrky a konsolidace

- účetnictví kreativní
- forenzní vyšetřování
- oceňování a jeho problematika

KFU/UC5 – IAS/IFRS, 5 kreditů, 4 hodiny týdně, povinný předmět studijního oboru Ekonomika a management kombinované formy, povinně volitelný u prezenční formy, zakončený zápočtem a zkouškou.

Tento předmět představuje studentům standardy světové (IAS/IFRS, IFRS for SME a US GAAP), učí je jejich použití a případy, kde je možné jejich použití. Je zaměřen na praktické dovednosti. Je také součástí třístupňového porovnávání výuky. Přednášky jsou členěny na:

- účetní systémy, jejich vývoj, standardizace a harmonizace
- koncepční rámec
- účetní závěrka – IAS1
- majetek dlouhodobý v rámci účetnictví
- problematika zásob
- majetek krátkodobý finanční
- kapitál vlastní, EPS
- závazky v návaznosti na probatiku účetnictví
- výnosy versus náklady
- účetní odhady, změny, chyby
- účetní závěrka konsolidovaná
- IFRS for SME
- rezervy

KFU/US – Účetní systém, 6 kreditů, 3 hodiny týdně, povinný předmět studijního programu Ekonomika a management, zakončený zápočtem a zkouškou.

Zde se má student možnost seznámit s vlivem legislativy na vedení účetnictví a na výkaznictví, představuje problematiku účetní etiky a nefinančního reportingu, vztah účetní problematiky ke kontrolním mechanismům (vnitřních i vnějších) pro sféru veřejnou i soukromou, orientování se v rámci účetního a daňového systému účetnictví, je součástí třístupňového porovnávání výuky. Přednášky předmětu jsou následující:

- úvod, opakování, historie, dějiny, ...

- účetní systémy ve světě
- účetnictví a jeho vývoj v čase, trend vývoje
- koncepční rámec účetnictví České republiky
- výstupy účetní závěrky v rámci mezinárodní koncepce, nefinanční reporting
- oceňování, jeho problematika
- účetnictví kreativní, účetní etika
- forenzní vyšetřování
- konsolidace
- daně versus účetnictví
- účetní závěrka a její transformace
- due diligence účetní a ekonomická
- aktuální změny a novinky v účetním a daňovém světě

KFU/ZUO – Základy účetnictví – ošetřovatelství, 2 kredity, 2 hodiny týdně, povinný předmět pouze studijního programu Ošetřovatelství v prezenční formě studia, je zakončen zápočtem v ústní formě.

Předmět má studentovi pomoci objasnit základy účetnictví, jeho vedení a představit jej jako systém zobrazující věrný a poctivý obraz firmy a jeho finanční pozici na trhu. Je obdobou KFU/ZUC, jen v rámci jiného studijního programu.

KFU/FA – Finanční audit, 5 kreditů, 2 hodiny týdně, povinný předmět studijního programu Ekonomika a management kombinované formy a oboru Systémové inženýrství a informatika prezenční formy, u oboru Ekonomika a management prezenční formy je předmětem povinně volitelný, je zakončený zápočtem. Jeho podrobný popis je v kapitole 5.1 Audit. Poskytuje komplexní informace o této problematice. Od vymezení pojmů, přes právní úpravy, auditorské postupy, průběh auditu, uzavření auditu, podání zprávy auditora až k vymezení statutu auditora a náležitostí pro možnost plnění funkce auditora či auditorské firmy.

Tab. č. 7: Porovnání studijních plánů tří stupňů vzdělávání

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
Obecný úvod do účetnictví	účetní doklady, účetní výkazy, obraty, SE, právní úprava, porovnání fyzické osoby a právnické osoby, porovnání účetnictví a daňová evidence, přechod z daňové evidence na účetnictví, účtování individuálního podnikatele, druhy právnických osob, rozdíly, zahajovací rozvaha	KFU/ZUC předpoklad znalostí, méně podrobný rozsah, KFU/UC1 význam, funkce, účetnictví v rámci ČR versus mezinárodní KFU/UIS účetnictví jako systém, uživatelé, legislativa	předpoklad znalostí KFU/US, UC4 historický vývoj a současnost, tendence vývoje, nároky na vedení účetnictví, světové účetní systémy, problematika mezinárodní harmonizace, regulace, koncepční rámec českého účetnictví KFU/UC5 úvod, definice, povinnost vedení, harmonizace, standardizace IFRS for SME, jejich koncepční rámec
Daňová evidence	pojem, způsob účtování, právní normy, souvislý příklad	KFU/UIS praktické procvičení	nevyučuje se, předpokládá znalost
Finanční majetek	pojem, účtování, pokladna, AE, valutová pokladna, ceniny, bankovní účty, cenné papíry	KFU/ZUC, UC1 pojem, účtování, oceňování KFU/UC2 účtování, oceňování, vykazování	KFU/UC5 definice a zobrazení dle IAS/IFRS a IFRS for SME (peníze, peněžní ekvivalenty, pohledávky, finanční majetek, investice)
Zásoby	pojem, účtování, aktivace, dovoz, reklamace, oceňování, prodej, inventarizace, časové rozlišení,	KFU/ZUC, UC1 pojem, účtování, oceňování	KFU/UC5 definice a zobrazení dle IFRS for SME

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
	vlastní výroba, souvislý příklad, software školy – evidence zásob		
Dlouhodobý majetek	pojem, účtování, členění, odpisy, pořízení, vyřazení, pronájem, AE, software školy – inventární karty, účtování	KFU/ZUC, UC1 pojem, účtování, oceňování, důvod jeho evidence, jeho zobrazení v účetnictví	KFU/UC5 definice a zobrazení dle IFRS for SME
Mzdy	výpočet, účtování, software školy - mzdy	KFU/ZUC v rámci účtování o nákladech	
Zúčtovací vztahy	pojem, účtování, zálohy, pohledávky a závazky v cizí měně, ke společníkům, směnky, zaměstnanci a instituce sociálního a zdravotního pojištění, dotace, neuhrazené pohledávky	KFU/ZUC, UC1 v rámci účtování o aktivech, pasivech, nákladech a výnosech KFU/UC2 zvláštní účetní případy v účtování obchodních společností, oceňování aktiv a závazků	KFU/UC5 závazky a podmíněné závazky dle IAS/IFRS a IFRS for SME
Inventarizace	charakteristika, účtování, vyúčtování inventarizačních rozdílů	KFU/ZUC, UC1 teoretické i praktické provedení v rámci sestavení účetní závěrky	
Daně přímé a nepřímé	pojem, účtování, druhy, problematika DPH, daňové přiznání k DPH, software školy – DPH, silniční daň, ...	KFU/ZUC výpočet, účtování, daňový systém v ČR	KFU/US vazba účetního a daňového systému KFU/UC4 daňové účetnictví ve světovém kontextu, daňové ráje
Kapitálové účty	pojem, druhy, založení a vznik společnosti, snižování a zvyšování	KFU/ZUC, UC1 pojem, účtování, druhy KFU/UC2 vlastní kapitál a	KFU/UC5 vlastní kapitál, pojetí dle IFRS for SME, rezervy,

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
	základního kapitálu, individuální podnikatel, dlouhodobé cizí zdroje,	specifika účtování jednotlivých typů společností	podmíněná aktiva dle IAS/IFRS a IFRS for SME
Náklady a výnosy	pojem, účtování, rozbor skupin účtů, software školy – zpracování příkladu	KFU/ZUC, UC1, UC2 pojem, účtování, třídění	KFU/UC5 pojem a pojetí v rámci IAS/IFRS a IFRS for SME
Časové rozlišení	pojem, podstata, druhy, účtování, dohadné účty, rezervy, leasing	KFU/ZUC, UC1, UC2 tvorba a účtování v rámci účetní závěrky	KFU/UC5 v rámci provedení účetní závěrky v návaznosti na IAS/IFRS a IFRS for SME
Účetní uzávěrka	shrnutí inventarizace účetní operace na konci účetního období, stanovení VH, výpočet a účtování daně z příjmů, odložená daň, uzavření účtů, otevření účtů pro nové období	KFU/ZUC, UC1, UC2 účetní operace na zjištění výsledku hospodaření, stanovení základu daně, zaúčtování daně	KFU/US, UC4 obsah a sestavení KFU/UC5 obsah a sestavení dle IAS/IFRS a IFRS for SME, mezitímní účetní výkaznictví
Účetní závěrka	charakteristika, druhy výkazů, sestavení výkazů, souvislý příklad	KFU/ZUC vyhotovení výkazů finančního účetnictví KFU/UC1, její využití v oblasti řízení KFU/UC2 Cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu, dle norem ČR, IAS/IFRS, US GAAP	KFU/US, UC4 obsah, výroční zpráva v národní a mezinárodní koncepci sestavování, konverze účetní závěrky KFU/UC5 sestavení dle IAS/IFRS a IFRS for SME, zveřejňování informací, změny v účetních odhadech a chyby, změny v účetní politice,

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
			porozvahové události, řešení v rámci IFRS for SME, konsolidovaná účetní závěrka dle IAS/IFRS a IFRS for SME
Finanční analýza	předmět, účel, zdroje, ukazatele poměrové, interpretace ukazatelů, IFRS	KFU/UC2 přehled o sestavování ukazatelů, vhodnost volby dané položky pro sestavení požadovaného ukazatele KFU/MUC specifika plánů a rozpočtů v oblasti tržního hospodářství	KFU/US analýza a využití údajů z výkazů finančního účetnictví a příloh účetní závěrky (výroční zpráva, ...), orientace problematiky nefinančního reportingu KFU/UC5 problematika IAS/IFRS a IFRS for SME, rozdíl mezi nimi a českými právními normami a US GAAP
Vnitropodnikové účetnictví	charakteristika, hospodářská střediska a jejich rozpočty, kalkulace nákladů, kalkulační vzorec, druhy kalkulací, vnitropodnikové ceny, způsoby vedení vnitropodnikového účetnictví – samostatný okruh nebo analytická evidence, centralizovaná a decentralizovaná forma, výsledná	KFU/ZUC, UC1, oceňování význam a oceňovací základny KFU/UC2 oceňovací základny dle norem ČR a IAS/IFRS, definice užití KFU/MUC centralizovaný, decentralizovaný způsob zpracovávání účetnictví, kalkulační podnikové systémy, metoda	KFU/US přístup k oceňování v rámci vlivu na výsledek hospodaření, problematika konsolidace, výsledek hospodaření v mezinárodním kontextu, systém kontrolních mechanismů KFU/UC5 IAS/IFRS a IFRS for SME –

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
	kalkulace, příklady, samostatná práce	kalkulace ABC	struktura, vymezení způsobů tvorby, přístupy k oceňování, metody oceňování, účtování a vykazování jednotlivých položek výkazů
Praktické dovednosti	software školy – souvislý příklad daňová evidence, založení firmy, příprava dokladů, zpracování účetnictví neplátce DPH i plátce DPH včetně daňového přiznání k DPH, software školy – souvislý příklad účetnictví, účtový rozvrh, počáteční rozvaha, účetnictví pro neplátce DPH, plátce DPH, vnitrodoklady, zálohy, sklady, zboží, dlouhodobý majetek, cestovné, leasing, mzdy, dotace, časové rozlišení, odpisy, výpočet a předpis daní – silniční, z příjmů, výstupní sestavy – kontrola a tisk	KFU/UIS na školním software zahájení podnikání (daňová evidence, účetnictví, paušální výdaje, nastavení účetního software), vedení účetních záznamů, účetní a daňové aspekty dokladů, majetku, cestovních náhrad, problematika oceňování, vnitropodnikové směrnice, personalistika, mzdy, DPH a jeho vliv na účetní systém, vyhotovení účetní uzávěrky, výpočet daňové povinnosti, vyhotovení daňového přiznání, účtování daně, provedení účetní závěrky, tisk výkazů Rozvaha, Zisku a ztráty, Přílohy, cash flow kontrola věcné správnosti	KFU/US, UC4, UC5 praktické procvičování problematik v podobě případových studií v rámci výuky, samostatná práce v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
		KFU/MUC e-learningový kurz	
Audit	-	KFU/UC2 analýza dat pro určení povinnosti auditu	KFU/US pojem, kontrolní mechanismy
Etika v účetnictví	-	KFU/UC2 vymezení problematiky	KFU/US pojem, orientace v problematice
Manažerské účetnictví	-	KFU/MUC úkoly, význam, náklady, výnosy a zisk v manažerském účetnictví, rozhodovací úlohy, jejich klasifikace, optimalizační úlohy, hodnocení investic, rozpočtování peněžních toků, cenová rozhodování, vývoj a tendence manažerského a nákladového účetnictví ve světovém kontextu	-
Kreativní účetnictví	-	KFU/UC2 v kontextu audit a účetní etika	KFU/US, UC4 pojem, způsoby, dopady, sankce, účetní etika
Forenzní účetnictví	-	-	KFU/US, UC4 pojem, význam, zadavatel, podvod a jeho členění a prevence, způsob získávání informací, odhalování, vyšetřování, způsob vedení výslechu, účetní a ekonomická due

Téma	středoškolské OA v Plzni	vysokoškolské Bc. FEK ZČU v Plzni	vysokoškolské Mgr. FEK ZČU v Plzni
			diligence
Environmentální účetnictví	-	-	KFU/UC4 pojem, význam, vývoj v rámci účetního výkaznictví

Zdroj: materiály na www.oe.pilsedu.cz, a www.fek.zcu.cz, vlastní zpracování

SHRNUTÍ:

Z výše uvedené tabulky (přehledu rozsahu výuky) jednotlivých stupňů vzdělávání oborů ekonomického zaměření je patrné, že středoškolské vzdělávání je od úplného počátku až po úroveň finanční analýzy, včetně informací o mezinárodních účetních standardech IAS/IFRS. Celé studium je tříleté a krom teoretických poznatků je velmi zaměřeno na praktické procvičování.

Bakalářský stupeň učiva obsahuje shrnutí tříletého středoškolského studia v rámci jednoletého studia volitelného předmětu, aby i absolventi středních škol neekonomického zaměření měli možnost získat výchozí účetní informace pro možnost tvorby jejich „nástavby“. V dalších předmětech jsou stávající znalosti mírně rozšiřovány o různé oblasti, z nichž nejmarkantnější je z oblasti manažerského účetnictví. Mírně zasahuje také do účetní etiky, kreativního účetnictví a auditu a informuje studenta o mezinárodních účetních standardech a základních odlišnostech jejich použití oproti českým účetním standardům. Praxe je zde tvořena samostatnou prací studenta z každého z vyučovaných předmětů a dále pomocí případových studií.

Magisterský stupeň výuky je zaměřen především na nové směry vývoje účetnictví, jako je například kreativní účetnictví, forenzní vyšetřování a environmentální účetnictví. Další jeho zaměření vede k mezinárodním účetním standardům (nejrozsáhleji k IFRS for SME) a snaží se studentům přiblížit jejich odlišný přístup k vedení účetnictví, způsobu oceňování a podobě výsledných výstupů z účetnictví. Praktická část je opět tvořena samostatnou prací studenta v rámci každého z absolvovaných předmětů a případových studií v rámci studia.

ZÁVĚR

V závěru práce je třeba shrnout zjištěné poznatky a zaujmout postoje k vytčeným cílům.

Cíl číslo jedna – shrnutí právních úprav, které se týkají dotčených problematik. Právní úpravy v rámci účetní problematiky (zákonné normy, nařízení a směrnice) jsou velmi rozsáhlé a jejich platnost je také rozdílná v návaznosti na územní působnost. Z důvodu neustálých změn je sledování aktuálně platných úprav velmi náročné a je vhodné mimo jiné (popis v kapitole 3 Právní úprava, základní pojmy) využívat i např. internetové zdroje, které jsou schopny na nové změny včas upozornit a některé nabízejí i přesnou interpretaci těchto změn včetně např. praktických dopadů. Tato práce obsahuje výčet zákonných ustanovení, směrnic a nařízení včetně komentářů ohledně jejich obsahu a použití. V kapitole věnované porovnání výuky jsou jmenovány některé konkrétní internetové zdroje pro bezplatné získávání informací o nově platných ustanovení (kapitola 5.6, oddíl Středoškolského vzdělání na OA v Plzni, předmět Účetnictví).

Cíl číslo dvě – vytvoření didaktické podpory k předmětu KFU/US – Účetní systém (dříve UC4). Didaktická podpora není ucelený výklad učiva, ale pouze připomenutí základních pojmů (viz oddíly v kapitolách Základní pojmy, klíčová slova) a možnost procvičení si jak získaných teoretických poznatků (viz oddíly s kontrolními otázkami), tak i konkrétních praktických příkladů (viz oddíly případových studií). Ve shrnutí, didaktická opora vychází ze znalostí studenta, které získal studiem problematiky a dává mu možnost si své znalosti jak teoretické, tak praktické shrnout a ověřit. Tato práce nemá rozsah podpory celé náplně předmětu KFU/US, ale pouze v rámci problematik auditu, forezního a kreativního účetnictví, účetní závěrky a finanční analýzy. Vypracování jak případových studií, tak kontrolních otázek je v přílohách práce.

Cíl číslo tři – porovnání výuky na třech stupních vzdělávání. Tato část práce je pro možnosti získání uceleného přehledu o možnostech a rozsahu výuky nejzajímavější. Již od zadání práce byl předpoklad, že každý stupeň vzdělávání přináší studentovi nové poznatky nebo náhledy do problematiky účetnictví a zároveň obsahuje i shrnutí učiva nižšího stupně vzdělávání. Výsledné zjištění porovnávání to i potvrdily. Každý ze stupňů výuky obsahuje připomenutí (opakování) poznatků obsahující nižší stupeň vzdělávání a ten následně rozšiřuje novými informacemi nebo o nové oblasti účetní problematiky. Je důležité, že pro zachování ucelenosti

učiva má bakalářský stupeň vysokoškolského vzdělávání i předmět volitelný, který obsahuje učební látku účetní problematiky nižšího stupně. Je to z toho důvodu, že na vysokou školu ekonomickou se nehlásí pouze studenti absolující střední školu ekonomického zaměření, ale i z mnoha jiných středních škol a gymnázií, které účetnictví nevyučovali vůbec, nebo pouze v rámci informativního charakteru. Do porovnávání sice nebyly zahrnuty všechny obory, které dané školy vyučují, ale některé z nich jsou zmíněny v rámci kapitoly 5.6 Porovnávání studijních plánů, včetně zkráceného výtahu ze sylabů jejich předmětů s účetní problematikou.

V souhrnu jako přínos práce, k výsledkům porovnávání tří stupňů vzdělávání na školách ekonomického zaměření v rámci ekonomických oborů vzdělávání, lze konstatovat, že práce přinesla ucelený přehled rozsahů učiva na jednotlivých stupních vzdělávání, a zjištění potvrdila předpoklad, že vyšší stupeň vzdělávání dává studentovi nové informace a poznatky, které má možnost plně využívat v pracovním životě, kde je ještě může doplňovat o teoretické poznatky velmi specifických účetních a daňových problematik, a samozřejmě praktickými zkušenostmi v rámci provozování praxe. Je také důležité upozornit na to, že všechny stupně vzdělávání umožňují studentům během studia praktické procvičování teoretických poznatků. OA v Plzni má, vyjma praktických částí v rámci výuky, přímo předmět výuky zaměřený na praxi FF – Fiktivní firma. Vysokoškolský stupeň výuky tuto možnost praktické práce nabízí v rámci předmětu KFU/UIS – Účetní informační systém.

Praxe je velmi potřebná dovednost, protože teorie neuvedená do praxe je neefektivnost, neboli plýtváním času a schopnostmi jak vyučujícího, tak i studenta. Teorie je potřebný základ pro praxi a praxe je to, proč student studuje. Z toho důvodu je praktická výuka na školách velmi oceňovanou skutečností a studenty velmi žádanou záležitostí. Ve školství je to ta nadstavba, která studenta posune z pouhého teoretika do pozice vhodné pracovní síly nebo přímo samostatné osoby, která po získání více praktických dovedností bude ten, kdo pracovní pozici nehledá, ale přímo ji vytváří, a to nejen pro sebe, ale i např. pro nové zaměstnance. Školy chrlící teoretické absolventy v dnešní době nejsou školy vhodné ke studiu, protože student potřebuje najít pracovní uplatnění. OA v Plzni, ani FEK ZČU v Plzni se nemusejí obávat problémů s „produkcí“ teoretických studentů, ale obě školy zajišťují studentům dostatek praktických zkušeností, které jim umožní plynulý přechod ze studia k praktickému pracovnímu zařazení. A toto je to velice závažné a důležité zjištění! Absolventi jsou schopni plynulého zapojení se do pracovního procesu a na školách nejsou „duplicitně“ vyučováni.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Zadání hodnot pro povinný audit, zdroj: vlastní zpracování

Tab. č. 2: Matice vzájemných vztahů jednotlivých rizik

Tab. č. 3: Podklady pro sestavení výkazu peněžních toků

Tab. č. 4: Cash flow sestavený nepřímou metodou

Tab. č. 5: Údaje pro výpočet rentabilit společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

Tab. č. 6: Údaje pro výpočet likvidit společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

Tab. č. 7: Porovnání studijních plánů tří stupňů vzdělávání

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Du Pontův diagram, zdroj: vlastní zpracování

Seznam použitých zkratek

A	Aktiva
AE	Účet – analytická evidence
IAS/IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (International Accounting Standards / International Financial Reporting Standards)
ISA	Mezinárodní standardy pro audit
KA ČR	Komora auditorů České republiky
KFU	Katedra financí a účetnictví
KFU/FA	Katedra financí a účetnictví / Finanční audit
KFU/MUC ...	Katedra financí a účetnictví / Manažerské účetnictví
KFU/UC1.....	Katedra financí a účetnictví / Účetnictví 1 – Finanční účetnictví
KFU/UC2	Katedra financí a účetnictví / Účetnictví 2 – Finanční účetnictví pro pokročilé
KFU/UC3.....	Katedra financí a účetnictví / Účetnictví 3 – Účetnictví malých a střední podniků na PC
KFU/UC4	Katedra financí a účetnictví / Účetnictví 4
KFU/UC5	Katedra financí a účetnictví / Účetnictví IAS/IFRS
KFU/UIS	Katedra financí a účetnictví / Účetní informační systém
KFU/US	Katedra financí a účetnictví / Účetní systém
KFU/ZUC	Katedra financí a účetnictví / Základy účetnictví
NOZ	Nový občanský zákoník
OA	Obchodní akademie
P	Pasiva
Sb.	Sbírka zákonů
SE	Účet – syntetická evidence
US GAAP	Všeobecně uznávané účetní principy (United States Generally Accepted Accounting Principles,
VH	Výsledek hospodaření
ZČU	Západočeská univerzita
Σ	Suma (součet)

Seznam použitých značek

- CÍLE STUDIA KAPITOLY
- KLÍČOVÁ SLOVA
- PŘEDPOKLÁDANÉ ZNALOSTI
- KONTROLNÍ OTÁZKY
- ÚKOL K ŘEŠENÍ
- ŘEŠENÍ ÚKOLU

Seznam použité literatury

- Členové britského IIA Výboru pro standardy a směrnice. „*Fraud and the Internal Auditor.*” The Institute of Internal Auditors United Kingdom, 1997. *Podvod a interní auditor.* Překlad Drdáková, E. Praha: Český institut interních auditorů, 1999. ISBN 80-86284-01-8.
- Dušek Jiří: *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech snadno a rychle.* Praha: GRADA Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3202-2.
- Edice ÚZ *Účetnictví podnikatelů, Audit.* Ostrava-Hrabůvka: Sagit, 2011. ISBN 978-80-86324-76-0.
- HINKE, J.: BÁRKOVÁ, D. *Účetnictví 1, Základní kurz.* Praha: GRADA Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3384-5.
- HINKE, J.: BÁRKOVÁ, D. *Účetnictví 2, Pokročilé aplikace.* Praha: GRADA Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3516-0.
- HINKE, J. *Účetní systém IAS/IFRS.* Praha: Kenbergr Publishing, 2007. ISBN 978-80-903962-2-7.
- „*How SMEs can reduce the Risk of Fraud.*“ *Jak mohou malé a střední podniky snížit riziko podvodu.* Studie vydaná Evropskou federací účetních (FEE) 11/2005, překlad: Komora auditorů ČR.
- KISLINGEROVÁ, E.: Hnilica, J. *Finanční analýza – krok za krokem.* Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- KOPEK, R.: ČERNÁ, M. *Účetnictví podnikatelů pro distanční studium II.* Plzeň: ZČU v Plzni, 2008, ISBN 978-80-7043-644-8.
- KRUPOVÁ, L. *IFRS.* Praha: VOX K-Centrum, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
- KRUPOVÁ, L. *Kreativní účetnictví, zneužívání účetnictví – možnosti a meze.* Praha: Komora auditorů ČR, 2001.
- LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy, analýza účetních výkazů, hodnocení finanční výkonnosti, měření efektivnosti investic.* Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1994-5.
- MARKOVÁ, H. *Daňové zákony, Úplná znění platná k 1. 1. 2014 včetně novel a čísel zákonů k 1. 1. 2014, daňové změny reagující na nový občanský zákoník.* Praha: GRADA Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-5171-9.
- MULFORD, Charles W. a Eugene E. COMISKEY. *The Financial Numbers Game Detecting Creative Accounting Practices.* Hoboken: John Wiley & Sons, 2011. ISBN 04-704-9531-6.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: GRADA Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1386-1.

ALFÖLDI, ŠPERKEROVÁ, Marcela. ČD Cargo použilo kreativní účetnictví. *Ekonom*. Červenec, 2009. [cit. 2013-12-4]. Dostupné též na WWW: <http://fertek.blog.respekt.ihned.cz/c3-37864090-Rb1000_d-ekonom-cd-cargo-pouzilo-kreativni-ucetnictvi>

Asociace certifikovaných vyšetřovatelů [online]. Dostupné z www: <<https://www.acfe.com/>>

AUDIT [online] Wikipedia.en, [cit. 2011-09-23]. Dostupné z www: <<http://en.wikipedia.org/wiki/Audit>>

Auditorské standardy 2013, *Mezinárodní standardy přijaté KA ČR (vydání 2013)*. [online], dostupné 5. 6. 2014 z www <<http://www.kacr.cz/auditorske-standardy-2013>>

Doprovodný materiál k předmětu FINANČNÍ AUDIT - KFU/FA, druhý ročník navazujícího studia, zimní semestr, Fakulta ekonomická, Ekonomika a management, Podniková ekonomika a management, kombinovaná forma. (Glosář pojmů, Definice auditu, Auditorské postupy, Plán testů vnitřních kontrol, Plán testů věcné správnosti, ...) Dostupné 15. 1. 2013 z www: <[https://courseware.zcu.cz/wps/portal/!ut/p/c5/hc7BDoIwDAbgR1rpBsPjsulYhrAFg8iF7GAMRsCD8fmFcDRoe_z-Py1pybxjePe38OqnMTxIQ9qks_k-LWXKoFRegomcs4pbCpLNfkk6qUXGeA6gOcaARVzhUdQAhv5pn5d7v_uLw8YIWJ2XXIOnELRBDhjjqfBWRXNi9a0Pvt1xBcPq6uD9jmqFpMim4UqeQwO9ubMPDhKwCg!!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfS0xFOE9DODQwT0RRQzBJMVBQS0Q3SzMwMDY!/>](https://courseware.zcu.cz/wps/portal/!ut/p/c5/hc7BDoIwDAbgR1rpBsPjsulYhrAFg8iF7GAMRsCD8fmFcDRoe_z-Py1pybxjePe38OqnMTxIQ9qks_k-LWXKoFRegomcs4pbCpLNfkk6qUXGeA6gOcaARVzhUdQAhv5pn5d7v_uLw8YIWJ2XXIOnELRBDhjjqfBWRXNi9a0Pvt1xBcPq6uD9jmqFpMim4UqeQwO9ubMPDhKwCg!!/dl3/d3/L2dJQSEvUUt3QS9ZQnZ3LzZfS0xFOE9DODQwT0RRQzBJMVBQS0Q3SzMwMDY!/)

Etický kodex KAČR [online] dostupný na: <<http://www.kacr.cz/eticky-kodex-komory-auditoru-ceske-republiky>>

HÝBL, Ondřej. *Japonskému Olympusu procházelo dvacet let „řecké“ kreativní účetnictví*. [online]. Praha : Léko Media Group. 2011. [cit. 2011-12-3]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapozice.cz/byznys/podnikani-trhy/japonskemu-olympusu-prochazelo-dvacet-let-%E2%80%9Erecke%E2%80%9C-kreativni-ucetnictvi>>

INEXFIN, účetnictví, audit, daně. [online] INEXFIN. Praha, [cit. 2011-09-23]. Dostupné z www: <<http://www.inexfin.cz/index.php?str=audit>>

Komora auditorů ČR, *Mezinárodní auditorský standard ISA 200*, (2009), [online], dostupné 5. 6. 2014 na www <http://www.kacr.cz/file/1766/ISA%20200_HB%202013.pdf>

Lang, Václav, *Novinky.cz, Forezní audit*, (2014), [online], dostupné 5. 12. 2014 na www <<http://tema.novinky.cz/forezni-audit>>

Management mania, *Forezní audit*, (2013), [online], dostupné 5. 6. 2014 na www <<https://managementmania.com/cs/forezni-audit>>

OA v Plzni [online] dostupné na <[http://www.oa.pilsedu.cz/files/SVP%20OA\(4\).pdf](http://www.oa.pilsedu.cz/files/SVP%20OA(4).pdf)>

Rada pro veřejný dohled nad auditorem. [online] Rada pro veřejný dohled nad auditorem. Praha, [cit 2011-09-23]. Dostupné z www: <<http://www.radaproaudit.cz/o-rade-pro-verejny-dohled-nad-auditem>>

Účetní kavárna, *IAS 17 Leasingy*, (2010), [online], dostupné 5. 6. 2014 na www <<http://www.ucetni-portal.cz/leasingy-leases-12-h.html>>

Zákony portálu Business [online] v platném znění, dostupné na <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>>

ZČU v Plzni [online], dostupné na <<http://courseware.zcu.cz/wps/portal/predmety/kfu/>>

Seznam příloh

Příloha A: Typový účtový rozvrh pro podnikatele

Příloha B: Výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2012 (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow)

Příloha C: Audit, řešení případových studií a kontrolních otázek

Příloha D: Forenzní účetnictví, řešení případových studií a kontrolních otázek

Příloha E: Kreativní účetnictví, řešení případových studií a kontrolních otázek

Příloha F: Účetní závěrka, řešení případových studií a kontrolních otázek

Příloha G: Finanční analýza, řešení případových studií a kontrolních otázek

Příloha H: Sylaby účetních předmětů na OA v Plzni, program Obchodní akademie

Příloha I: Sylaby účetních předmětů FEK ZČU v Plzni, bakalářský stupeň, program Ekonomika a management, obor Podniková ekonomika a management

Příloha J: Sylaby účetních předmětů FEK ZČU v Plzni, magisterský stupeň, program Ekonomika a management, obor Podniková ekonomika a management

Příloha K: E-časopis EKONOM, článek o CD Cargo

Příloha L: Fotodokumentace učebny OA v Plzni – Fiktivní firma

Příloha M: Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika

Příloha N: Vzor dokumentu Spoléhání na vnitřní kontroly

Příloha A:

Typový účtový rozvrh pro podnikatele

- 067 – Ostatní půjčky a úvěry
069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek
07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
071 – Oprávky ke zřizovacím výdajům
072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
073 – Oprávky k softwaru
074 – Oprávky k ocenitelným právům
077 – Oprávky ke goodwillu
079 – Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku
08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
081 – Oprávky ke stavbám
082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
085 – Oprávky k péstelským celkům trvalých porostů
086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
087 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku
09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku
091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám a úvěrům
096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- Účtová třída 1 – Zásoby**
11 – Materiál
111 – Pořízení materiálu
112 – Materiál na skladě
119 – Materiál na cestě
12 – Zásoby vlastní výroby
121 – Nedokončená výroba
122 – Polotovary vlastní výroby
123 – Výrobky
124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny
13 – Zboží
131 – Pořízení zboží
132 – Zboží na skladě a v prodejnách
139 – Zboží na cestě
15 – Poskytnuté zálohy na zásoby
151 – Poskytnuté zálohy na materiál
152 – Poskytnuté zálohy na mladá, ostatní zvířata a jejich skupiny
153 – Poskytnuté zálohy na zboží
19 – Opravné položky k zásobám
191 – Opravná položka k materiálu
192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
194 – Opravná položka k výrobkům
- Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek**
01 – Dlouhodobý nehmotný majetek
011 – Zřizovací výdaje
012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
013 – Software
014 – Ocenitelná práva
017 – Goodwill
019 – Jiný dlouhodobý nehmotný majetek
02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
021 – Stavby
022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
025 – Péstelské celky trvalých porostů
026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
027 – Oceňovací rozdíly k nabytému majetku
029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek
03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
031 – Pozemky
032 – Umělecká díla a sbírky
04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku
05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
06 – Dlouhodobý finanční majetek
061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách
062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
063 – Realizovatelné cenné papíry a podíly
065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
066 – Půjčky a úvěry – ovládací a řídicí osoba, podstatný vliv

- 195 – Opravná položka k mladým, ostatním zvířatům a jejich skupinám
 196 – Opravná položka ke zboží
 197 – Opravná položka k poskytnutým zálohám na nákup zásob

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

- 21 – Peníze**
 211 – Pokladna
 213 – Cenniny
22 – Účty v bankách
 221 – Bankovní účty
23 – Krátkodobé bankovní úvěry
 231 – Krátkodobé bankovní úvěry
 232 – Eskontní úvěry
24 – Krátkodobé finanční výpomoci
 241 – Emitované krátkodobé dluhopisy
 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci
25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek
 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
 252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
 255 – Vlastní dluhopisy
 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
 257 – Ostatní realizovatelné cenné papíry
 259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku
26 – Převody mezi finančními účty
 261 – Peníze na cestě
29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku
 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- 31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)**
 311 – Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)
 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
 314 – Poskytnuté provozní zálohy (dlouhodobé i krátkodobé)
 315 – Ostatní pohledávky
32 – Závazky (krátkodobé)
 321 – Dodavatelé (závazky z obchodních vztahů)
 322 – Směnky k úhradě
 324 – Přijaté provozní zálohy
 325 – Ostatní závazky
33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
 331 – Zaměstnanci
 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
 335 – Pohledávky za zaměstnanci
 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
34 – Zúčtování daní a dotací
 341 – Daň z příjmů

- 342 – Ostatní přímé daně
 343 – Daň z přidané hodnoty
 345 – Ostatní daně a poplatky
 346 – Dotace ze státního rozpočtu
 347 – Ostatní dotace
35 – Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva
 351 – Pohledávky – ovládající a řídicí osoba
 352 – Pohledávky – podstatný vliv
 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál
 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
 355 – Ostatní pohledávky za společníky a členy družstva
36 – Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva
 361 – Závazky – ovládající a řídicí osoba
 362 – Závazky – podstatný vliv
 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
 365 – Ostatní závazky ke společníkům a členům družstva
 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
37 – Jiné pohledávky a závazky
 371 – Pohledávky z prodeje podniku
 372 – Závazky z koupě podniku
 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
 374 – Pohledávky z pronájmu
 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
 376 – Nakoupené opce
 377 – Prodané opce
 378 – Jiné pohledávky
 379 – Jiné závazky
38 – Přechodné účty aktiv a pasiv
 381 – Náklady příštích období
 382 – Komplexní náklady příštích období
 383 – Výdaje příštích období
 384 – Výnosy příštích období
 385 – Příjmy příštích období
 388 – Dohadné účty aktivní
 389 – Dohadné účty pasivní
39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
 391 – Opravná položka k pohledávkám
 395 – Vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy**
 411 – Základní kapitál
 412 – Emisní ážio
 413 – Ostatní kapitálové fondy
 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách

419 – Změny základního kapitálu	525 – Ostatní sociální a zdravotní pojištění
42 – Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření	526 – Sociální náklady individuálního podnikatele
421 – Zákonný rezervní fond	527 – Zákonné sociální náklady
422 – Nedělitelný fond	528 – Ostatní sociální náklady
423 – Statutární fondy	53 – Daně a poplatky
427 – Ostatní fondy	531 – Daň silniční
428 – Nerozdělený zisk minulých let	532 – Daň z nemovitostí
429 – Neuhrazená ztráta minulých let	538 – Ostatní daně a poplatky
43 – Výsledek hospodaření	54 – Jiné provozní náklady
431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
45 – Rezervy	542 – Prodaný materiál
451 – Rezervy zákonné (podle zvláštních právních předpisů)	543 – Dary
452 – Rezervy na důchody a podobné závazky	544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
453 – Rezerva na daň z příjmů	545 – Ostatní pokuty a penále
459 – Ostatní rezervy	546 – Odpis pohledávky
46 – Dlouhodobé bankovní úvěry	548 – Ostatní provozní náklady
461 – Bankovní úvěry	549 – Manka a škody
462 – Eskontní úvěry	55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady přístřích období a opravné položky v provozní oblasti
47 – Dlouhodobé závazky	551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
471 – Dlouhodobé závazky – ovládající a řídicí osoba	552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv (podle zvláštních právních předpisů)
472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv	554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
473 – Emitované dluhopisy	555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů přístřích období
474 – Závazky z pronájmu	557 – Zúčtování opravy k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
475 – Dlouhodobé přijaté zálohy	558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek
478 – Dlouhodobé směnky k úhradě	559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek
479 – Jiné dlouhodobé závazky	56 – Finanční náklady
48 – Odložený daňový závazek a pohledávka	561 – Prodané cenné papíry a podíly
481 – Odložený daňový závazek a pohledávka	562 – Úroky
49 – Individuální podnikatel	563 – Kurzové ztráty
491 – Účet individuálního podnikatele	564 – Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
Účtová třída 5 – Náklady	566 – Náklady z finančního majetku
50 – Spotřebované nákupy	567 – Náklady z derivátových operací
501 – Spotřeba materiálu	568 – Ostatní finanční náklady
502 – Spotřeba energie	569 – Manka a škody na finančním majetku
503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
504 – Prodané zboží	574 – Tvorba a zúčtování rezerv z finanční činnosti
51 – Služby	579 – Tvorba a zúčtování opravných položek z finanční činnosti
511 – Opravy a udržování	58 – Mimořádné náklady
512 – Cestovné	581 – Náklady na změnu metody
513 – Náklady na reprezentaci	582 – Škody
518 – Ostatní služby	584 – Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv
52 – Osobní náklady	588 – Ostatní mimořádné náklady
521 – Mzdové náklady	589 – Tvorba a zúčtování opravných položek z mimořádné činnosti
523 – Odměny členům orgánů společnosti a družstva	59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění	591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná
	592 – Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená

- 593 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti – splatná
- 594 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti – odložena
- 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 – Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
- 597 – Převod provozních nákladů
- 598 – Převod finančních nákladů

Účtová třída 6 – Výnosy

60 – Tržby za vlastní výrobky a zboží

- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží

61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti

- 611 – Změna stavu nedokončené výroby
- 612 – Změna stavu polotovarů vlastní výroby
- 613 – Změna stavu výrobků
- 614 – Změna stavu mladých, ostatních zvířat a jejich skupin

62 – Aktivace

- 621 – Aktivace materiálu a zboží
- 622 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 623 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 624 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 – Jiné provozní výnosy

- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 647 – Odpis záporného goodwillu, oceňovacího rozdílu k nabytému majetku
- 648 – Ostatní provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 – Úroky
- 663 – Kurzové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů
- 665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku
- 667 – Výnosy z derivátových operací
- 668 – Ostatní finanční výnosy
- 68 – Mimořádné výnosy**
- 681 – Výnosy ze změny metody
- 688 – Ostatní mimořádné výnosy
- 69 – Převodové účty**
- 697 – Převod provozních výnosů
- 698 – Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 – Účty rozvahné

- 701 – Počáteční účet rozvahný
- 702 – Konečný účet rozvahný
- 71 – Účet zisků a ztrát**
- 710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

- 75x – Podrozvahová aktiva
- 751 – Majetek z leasingu
- 77x – Podrozvahová pasiva
- 771 – Závazek z leasingu
- 799 – Spojovací účet

Účtové třídy 8 a 9: Vnitropodnikové účetnictví

Příloha B:

Výkazy účetní závěrky roku 2012 společnosti Bolek a Lolek k.s., Praha:

Minimální závazný výčet informací podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.		ROZVAHA			Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky Bolek a Lolek	
		ke dni 31.12.2012			k.s.	
		jednotky: 1000 Kč			Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo podnikání liší-li se od bydliště	
Rok	Měsíc	IČ		Praha 10		
2012	1 2	2 7 9 8 2 6 8 8		110 00		
Označ.	AKTIVA	číslo	Běžné účetní období			Minulé období
a	b	řádku	Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	001	187 178	-121 124	66 054	65 370
B.	Dlouhodobý majetek	003	135 277	-120 524	14 753	14 578
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	626	-626	0	0
B. I. 3.	Software	007	626	-626	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	134 651	-119 898	14 753	14 578
B. II. 3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	134 278	-119 898	14 380	14 220
B. II. 7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	373		373	358
C.	Oběžná aktiva	031	50 893	-600	50 293	50 042
C. I.	Zásoby	032	28 467		28 467	25 938
C. I. 1.	Materiál	033	21 046		21 046	19 229
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	7 210		7 210	5 917
C. I. 3.	Výrobky	035	208		208	790
C. I. 5.	Zboží	037	3		3	2
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	039	93		93	1 760
C. II. 5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	31		31	31
C. II. 8.	Odložená daňová pohledávka	047	62		62	1 729
C. III.	Krátkodobé pohledávky	048	20 657	-600	20 057	20 925
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	17 758	-600	17 158	18 759
C. III. 6.	Stát – daňové pohledávky	054	2 274		2 274	2 142
C. III. 7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	615		615	14
C. III. 9.	Jiné pohledávky	057	10		10	10
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	058	1 676		1 676	1 419
C. IV. 1.	Peníze	059	79		79	36
C. IV. 2.	Účty v bankách	060	1 597		1 597	1 383
D. I.	Časové rozlišení	063	1 008		1 008	750
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	227		227	389
D. I. 3.	Příjmy příštích období	066	781		781	361

ověřeno auditorem

Příloha B

Označ. a	PASIVA b	Číslo řádku	Běžné účetní období 5	Minulé období 6
	PASIVA CELKEM	067	66 054	65 370
A.	Vlastní kapitál	068	24 783	17 947
A. I.	Základní kapitál	069	1 000	1 000
A. I. 1.	Základní kapitál	070	1 000	1 000
A. II.	Kapitálové fondy	073	14 922	14 922
A. II. 1.	Emisní ážio	074	14 922	14 922
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	081	2 025	
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	082	2 025	
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	084	6 836	2 025
B.	Cizí zdroje	085	41 217	47 393
B. I.	Rezervy	086	658	880
B. I. 4.	Ostatní rezervy	090	658	880
B. II.	Dlouhodobé závazky	091	17 156	20 252
B. II. 11.	Závazky vůči Niehoff Real s.r.o.	101a	17 156	20 252
B. III.	Krátkodobé závazky	102	23 403	23 224
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	103	10 795	8 265
B. III. 2.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	104	4	3
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	107	2 537	2 622
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	1 421	1 453
B. III. 7.	Stát – daňové závazky a dotace	109	248	302
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	112	1	9
B. III. 11.	Jiné závazky	113	40	33
B. III. 12.	Závazky vůči Niehoff Real s.r.o.	113a	8 357	10 537
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114		3 037
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	116		3 037
C. I.	Časové rozlišení	118	54	30
C. I. 1.	Výdaje příštích období	119	54	30

Sestaveno dne: 1 8 . 0 4 . 2 0 1 3		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou Bolek Jan, jednatel komplementáře	
Právní forma účetní jednotky komanditní společnost	Předmět podnikání truhlářství	Pozn.:	

Minimální závazný výčet informací podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v druhovém členění

ke dni**31.12.2012**.....

jednotky: 1000 Kč

Rok	Měsíc	IČ
2012	1 2	2 7 9 8 2 6 8 8

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Bolek a Lolek

k.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště
Praha 10
110 00

Označ.	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	číslo řádku	Skutečnost v běžném účetním období	
			sledovaném	minutém
a	b		1	2
I.	Tržby za prodej zboží	01	273	113
A	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	242	103
+	Obchodní marže	03	31	10
II.	Výkony	04	215 261	200 794
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	214 550	202 257
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	711	-1 463
B	Výkonová spotřeba	08	155 168	146 230
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	142 029	132 030
B. 2.	Služby	10	13 139	14 200
+	Přidaná hodnota	11	60 124	54 574
C.	Osobní náklady součet	12	50 364	51 768
C. 1.	Mzdové náklady	13	35 922	38 189
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	13 365	12 474
C. 4.	Sociální náklady	16	1 077	1 105
D.	Daně a poplatky	17	109	122
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	3 497	4 158
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	8 659	3 747
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	259	2 168
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	8 400	1 579
F.	Zůstatková cena prod. dlouhodobého majetku a materiálu	22	6 128	1 039
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	2	20
F. 2.	Prodány materiál	24	6 126	1 019
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-227	524
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	3 442	3 018
H.	Ostatní provozní náklady	27	2 417	2 984
*	Provozní výsledek hospodaření	30	9 937	744
N.	Nákladové úroky	43	505	555
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	1 681	6 340
O.	Ostatní finanční náklady	45	2 606	6 230
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-1 430	-445
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	1 667	-1 729
Q. 2.	- odložená	51	1 667	-1 729
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	6 840	2 028
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	4	3
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	6 836	2 025

Příloha B

Označ.	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	číslo řádku	Skutečnost v běžném účetním období	
			sledovaném	minulém
a	b		1	2
....	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	8 507	299
Sestaveno dne: 1 8 . 0 4 . 2 0 1 3		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou Bolek Jan, jednatel komplementáře 		
Právní forma účetní jednotky komanditní společnost	Předmět podnikání truhlářství	Pozn.:		

Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.

**PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH
(CASH FLOW)**

CASH FLOW

ke dni **31.12.2012**

jednotky 1000 Kč

Rok	Měsíc	IČ
2012	12	27982688

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
Bolek a Lolek

k.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště
Praha 10
110 00

Označ.	T E X T	Skutečnost ve sledovaném účetním období	Skutečnost v minulém účetním období
P	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	1 419	146
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnosti)			
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním (do ukazatele nejsou zahrnuty účty 591 až 596)	8 507	299
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	3 518	3 089
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv (+) s vyj. zůst. ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování opravné položky k nabytému majetku (+/-)	3 497	4 158
A.1.2.	Změna stavu opravných položek, rezerv	-227	524
A.1.3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+) (vyúčtování do výnosů "-", do nákladů "+")	-257	-2 148
A.1.4.	Výnosy z dividend a podílů na zisku		
A.1.5.	Vyučtované nákladové úroky (+) s výjimkou kapitalizovaných úroků, a vyučtované výnosové úroky (-)	505	555
A.1.6.	Úpravy o ostatní nepeněžní operace		
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	12 025	3 388
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-1 715	3 782
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných úctů aktivních	611	-1 360
A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních	203	1 209
A.2.3.	Změna stavu zásob (+/-)	-2 529	3 933
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a ekvivalentů		
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	10 310	7 170
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)	-505	-555
A.4.	Přijaté úroky (+)		
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulé období (-)		
A.6.	Příjmy a výdaje spojené s mimoř. účet. případy, které tvoří mimořádný výsledek hosp. včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti		
A.7.	Přijaté dividendy a podíly na zisku (+)		
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	9 805	6 615

Příloha B

Označ.	T E X T	Skutečnost ve sledovaném účetním období	Skutečnost v minulém účetním období
Peněžní toky z investiční činnosti			
B.1.	Vydaje spojené s nabytím stálých aktiv	-3 674	-543
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	259	2 168
B.3.	Půjčky a úvěry spřízněným osobám		
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-3 415	1 625
Peněžní toky z finančních činností			
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků a krátkodobých závazků spadajících do oblasti finančních činností na peněžní prostředky a ekvivalenty	-6 133	-6 967
C.2.	Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty		
C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z tit. zvýšení zákl. kapitálu, emisního ažia, event. rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení (+)		
C.2.2.	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)		
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů (+)		
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky (+)		
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů (-)		
C.2.6.	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včet. zaplacené sráž. daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky v.o.s. a komplementáři u k.s. (-)		
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-6 133	-6 967
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	257	1 273
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období	1 676	1 419

Sestaveno dne: 1 8 . 0 4 . 2 0 1 3		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou Bolek Jan, , jednatel komplementáře
Právní forma účetní jednotky komanditní společnost	Předmět podnikání truhlářství	Pozn.:

Příloha C:

AUDIT, případová studie - řešení

Případová studie č. 1 - řešení

Určete, zda podnik má mít účetní závěrku ověřenou auditorem za rok 2014.

- a) s.r.o. b) a.s. c) obec

Tab. č. 1: Zadání hodnot:

	Hodnota celkových aktiv	Roční úhrn čistého obratu	Průměrný přepočtený stav zaměstnanců
2012	45 mil.	85 mil.	49
2013	40 mil.	76 mil.	55
2014	38 mil.	75 mil.	51

Zdroj: vlastní zpracování

ŘEŠENÍ ÚKOLU

r. 2012	$40 \leq 45$ mil.	překročení kritéria hodnoty celkových aktiv
	$80 \leq 85$ mil.	překročení kritéria hodnoty ročního úhrnu čistého obratu
r. 2013	$40 = 40$ mil.	dosažení kritéria hodnoty celkových aktiv
	$50 \leq 55$	překročení kritéria přepočteného stavu zaměstnanců
r. 2014	$50 \leq 51$	překročení kritéria přepočteného stavu zaměstnanců

- a) s.r.o.** – v roce 2014 tato společnost nemá povinnost ověření účetní závěrky auditorem (řádné či mimořádné). Tato společnost v roce 2014 a v roce 2013 (účetní období bezprostředně předcházející) nesplnila kritéria pro povinný audit. Za rok 2013 sice dosáhla na limit u dvou kritérií ze tří, ale v roce 2014 překročila pouze jedno kritérium, což nezakládá povinnosti povinného auditu účetní závěrky. Povinnost ověření účetní závěrky však vznikla v roce 2013, protože splnila dvě ze tří kritérií za rok 2012 a 2013.

b) a.s. – v roce 2014 tato společnost má povinnost ověření účetní závěrky auditorem, protože splnila potřebné jedno ze tří kritérií pro povinnost auditu v roce 2014 a v roce 2013, tedy v účetním období bezprostředně předcházejícímu. Povinnost ověření účetní závěrky auditorem měla však společnost i v roce 2013, protože i v těchto letech splnila minimálně jedno ze tří kritérií pro povinnost auditu.

c) obec – obce vedou účetnictví podle Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a dle zvláštního předpisu, vyhlášky č. 410/2009 Sb. Tato vyhláška obcím ukládá dle § 42 odst. 1 povinnost přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok auditorem, nebo mohou požádat o přezkoumání okresní úřad.

ODŮVODNĚNÍ:

Audit podléhají dle Zákona č. 513/1992 Sb., o účetnictví účetní jednotky, jejich roční účetní závěrky, se statutem obchodních korporací (a.s., s.r.o., společnosti) dle následujících kritérií. Kritéria jsou 3 a auditu podléhají společnosti, jež splňují alespoň dvě z nich a to pokud jich dosáhly či je překročili na konci účetního období, za něž se ověřuje účetní závěrka a ke konci účetního období bezprostředně předcházejícího:

1. celková hodnota aktiv ve výši 40mil. Kč (aktivum je zde úhrn vykázaný v rozvaze v ocenění neupraveném o rezervy, opravné položky a odpisy majetku - § 26 odst. 3 Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví)
2. roční úhrn čistého obratu 80mil. Kč (roční úhrn čistého obratu je zde výše výnosů snižená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, krát dvanáct)
3. průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období 50 (průměrný přepočtený stav zjišťujeme dle způsobu stanoveném v Zákonu č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

Pro akciové společnosti stačí splnění nebo překročení pouze jednoho z výše uvedených kritérií za období, které je ověřováno a ke konci účetního období bezprostředně předcházejícího.

Výjimky, pro které se nevztahuje povinnost auditu, jsou uvedeny v §20 odst. 2 a 3 zákona o účetnictví plus obce. Ty mají povinnost vést účetnictví podle Zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a dle zvláštního předpisu, vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se některá ustanovení zákona o účetnictví provádějí. § 42 odst. 1 obcím ukládá povinnost požádat okresní úřad nebo

auditora o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Přezkoumání hospodaření obce provede příslušný krajský úřad, pokud obec o jeho přezkoumání nepožádá auditora.

♠ Případová studie č. 2 - řešení

Procentní výše auditorského rizika?

Jedná se o přijatelné riziko?

PODMÍNKY:

- auditorem stanovené přijatelné auditorské riziko = 4%
- ověřování 500 položek účetní závěrky
- přirozené riziko = 20%. V konkrétním vyjádření ke vzorku 500 účtovaných položek (účetních případů) to znamená, že 400 účetních případů bude zaúčtováno správně a 100 účetních případů nesprávně.
- kontrolní riziko = 45%, to znamená, že téměř polovina chybně zaúčtovaných účetních případů zůstane nezjištěna.

Tab. č. 2: Matice vzájemných vztahů jednotlivých rizik

		Auditorské posouzení kontrolního rizika		
		VYSOKÉ	STŘEDNÍ	NÍZKÉ
Auditorské posouzení přirozeného rizika	VYSOKÉ	<i>nizké</i>	<i>nizké</i>	<i>střední</i>
	STŘEDNÍ	<i>nizké</i>	<i>střední</i>	<i>vysoké</i>
	NÍZKÉ	<i>střední</i>	<i>vysoké</i>	<i>vysoké</i>

Zdroj: Studijní materiály pro předmět KFU/FA

ŘEŠENÍ:

$$AR = PR \times KR \times PZR$$

kde: AR = auditorské riziko PR = přirozené riziko

 KR = kontrolní riziko PZR = přirozené zjišťovací riziko

$$PZR = AR / (PR \times KR)$$

$$PZR = 0,04 / (0,20 \times 0,45)$$

$$PZR = 0,44 = \mathbf{44\%}$$

=====

$$AR = 24 / 500 = 0,048 = \mathbf{4,8\%}$$

=====

Dle matice vzájemných vztahů (Tab. č. 2) se zde jedná o **vysokou míru rizika**.
⇒ **KR střední, PR nízké**

- ze zaúčtovaných 500 účetních případů je chybně zaúčtováno 20%, což činí 100 chybně zaúčtovaných účetních případů.
- ze 100 chybně zaúčtovaných účetních případů auditor odhalí 45%, což činí 45 odhalených chybně zaúčtovaných účetních případů.
- po ukončení kontroly zůstává 55 účetních případů chybně zaúčtováno.
- dle přirozeného zjišťovacího rizika může zůstat 44% chybně zaúčtovaných položek z 55 chybně zaúčtovaných položek, což činí po zaokrouhlení 24 chybných položek.

INTERPRETACE VÝSLEDKU:

Kontroluje-li auditor 500 účetních případů, tak při procentním poměru zohledněných rizik, kontrolou zachytí 45 chybně zaúčtovaných účetních případů a **24** chybně zaúčtovaných účetních případů by mělo zůstat nezachyceno.

Zpětnou kontrolou procentního vyjádření **auditorského rizika** zjišťujeme, že 24 chybně zaúčtovaných účetních případů kontrolou nezachycených činí **4,8%**. Tato hodnota říká, že jistota správného výroku k účetní závěrce činí 95,2%. Auditor si stanovil 4% za přijatelnou hranici auditorského rizika. Hodnota 4,8% je již pro auditora důvodem k odmítnutí zakázky. Pokud zakázku přijme, tak pouze při zavedení dalších **opatření**:

- posílení kontrolních mechanismů
- může požadovat vyšší počet odborníků,
- sníží důvěryhodnost stávajícího kontrolního systému ve společnosti
- zvýší míru skepticismu v přístupu k auditu.

ODŮVODNĚNÍ:

Celkové riziko zakázky se skládá z:

- **klientského rizika** (vystavení auditora důsledkům vztahu s klientem jako např. soudní spor apod.) a
- **auditorského rizika** (neodhalení závažných nesprávností v účetní závěrce a následný chybný výrok o účetní závěrce).

Cílem je omezení auditorského rizika k výroku k účetní závěrce na přiměřenou úroveň. Auditorské riziko je součinem rizik – přirozeného (vznik nesprávnosti díky špatné či neexistující vnitřní kole), kontrolního (nezamezení vzniku významné nesprávnosti, která se následně projeví v účetní závěrce), přijatelného zjišťovacího rizika (nesprávnost

v účetní závěrce není identifikována při kontrole auditora a může následně dojít k vydání nesprávného výroku auditora).

Při rozhodování se o přijetí zakázky tedy auditorské riziko není jediným posuzovaným kritériem a při použití výše uvedených opatření je možno auditorské riziko zakázky snížit.

Případová studie č. 3 - řešení

Výrok auditora k následným zjištěním ověřované účetní závěrky:

ZJIŠTĚNÍ AUDITORA:

- účetní jednotka předložila ke kontrole veškerou dokumentaci požadovanou auditorem.
- účetní jednotka nemá systém vnitřní kontroly, který kontroluje zaúčtování účetních případů do správného účetního období. Při auditu byla provedena kontrola pomocí zaměřených testů věcné správnosti.
- účetní jednotka v rámci zaúčtování účetních případů na konci účetního období provedla nekvalifikovaný odhad. Konkrétně se jedná o provedení nekvalifikovaného odhadu u stanovení hodnoty zásob po datu expirace. Vytvořená opravná položka byla při auditu přepočtena odhadem kvalifikovaným. Rozdíl z hodnoty zaúčtované a hodnoty nově vypočtené činí 2.642,- Kč jako snížení hodnoty stavu zásob.
- účetní jednotka proúčtovala předplatné časopisu na příští rok ve výši 1.400,- Kč do nákladů běžného období, nepoužila položku časového rozlišení nákladů.
- účetní jednotka v rámci administrativního zjednodušení a zrychlení výpočtu základu pro stanovení daně z příjmu neprovádí účetní odpisy, ale pouze daňové (jednotné odpisy, daňový odpis = účetní odpis). Při auditu bylo postupováno tak, že položky majetku s pořizovací hodnotou 100.000,- Kč a vyšší, byly přepočteny dle zákona o účetnictví a odborné konzultace s technikem ohledně stanovení životnosti daného aktiva. Vypočtené účetní odpisy a uplatněné daňové odpisy se v rámci porovnání za dané účetní období liší o 8.459,- Kč (účetní odpis je nižší oproti uplatněnému daňovému).
- účetní jednotka nestanovila na jednotlivé inventurní soupisy odpovědnou osobu za danou inventuru a všechny inventurní soupisy předala k podpisu statutární osobě společnosti.
- účetní jednotka při inventarizaci zásob materiálu na skladě neprovedla předpis náhrady škody zjištěného zaviněného manka za skladníkem – osobou s hmotnou odpovědností, ve výši 800,- Kč.

- účetní jednotka opomněla proúčtovat kurzový rozdíl ze zůstatku devizové pokladny k 31. 12. ve výši 248,- Kč.

VYDANÝ VÝROK AUDITORA k takto sestavené účetní závěrce je – **S VÝHRADOU**.

ODŮVODNĚNÍ:

– auditor došel k závěru, že účetní jednotka provedla pochybení, která ale nejsou natolik závažná, aby byl vydán výrok záporný, nebo by bylo jeho vydání odmítnuto. Závěrečná zpráva ale bude obsahovat následující sdělení:

- 1) Účetní jednotka poskytla potřebnou součinnost při auditu společnosti. Na vyžádání byly předloženy veškeré požadované dokumenty.
- 2) Díky neexistenci vnitřní kontroly zaúčtování časové správnosti účetních případů byla při auditu provedena kontrola zaměřených testů věcné správnosti. Doporučujeme vytvořit vnitřní kontrolní systém, který by byl schopen kontroly časového souladu účetních případů s účetním obdobím.
- 3) Při auditu bylo zjištěno nekvalifikované provádění odhadů při uzávěrkových operacích, a to především u stanovení hodnoty zásob po datu expirace. Vytvořená opravná položka byla při auditu přepočtena odhadem kvalifikovaným. Rozdíl z hodnoty zaúčtované a hodnoty nově vypočtené činí 2.642,- Kč. Tato položka není svou výší významná pro účely stanovení věrohodnosti účetní závěrky. Pro příští období doporučujeme zajistit si kvalifikovaný odhad od odborníka nebo použití odborných metod výpočtu stanovení hodnoty, popřípadě použití metody srovnávací. Vše je však potřeba řádně doložit pro možnost dodatečného prokázání oprávněnosti výše tvořené opravné položky.
- 4) Předplatné časopisu ve výši 1.400,- Kč, časově náležející do nákladů příštího účetního období lze ponechat v nákladech roku běžného s tím, že tato položka je svou výší zanedbatelná a bude se v příštích letech každoročně opakovat. Doporučujeme však doplnit Vnitropodnikové směrnice o sdělení způsobu přístupu k těmto případům časového nesouladu a také stanovení částky, která bude považována pro tyto případy jako zanedbatelná.
- 5) Neprovádění účetních odpisů není v souladu s principem věrného a poctivého zobrazení hodnoty firmy a je porušován akruální princip vedení účetnictví. Účetní odpisy se provádějí v návaznosti na životnost daného aktiva, a ta je odlišná od

daňového odepisování, tedy účetní jednotka nesprávně stanovuje náklady v daném účetním období. Výsledkem neprovádění účetních odpisů je chyba v účetní závěrce a chyba se zároveň projeví v rámci stanovení odložené daně. Vychází-li odložený daňový závazek, je o něm účetní jednotka povinna účtovat.

Přepočtený správný účetní odpis pro kontrolované účetní období činí 8.459,- Kč. V porovnání k hodnotě aktiv je nesprávnost svou výší zanedbatelná. Doporučujeme začít účtovat o účetních odpisech, do Vnitropodnikových směrnic zanést informaci o změně metody s přesným popisem změny a stanovením data změny.

- 6) Podpisy odpovědné osoby na inventurních soupisech pouze statutární osobou společnosti je považováno za nevhodné. Každý inventurní soupis má mít stanovenou osobu odpovědnou za konkrétní inventuru a z toho důvodu doporučujeme pro příští inventarizaci určit osoby, které budou za inventurní soupisy odpovídat a svoji odpovědnost doloží svým podpisem na jednotlivé inventurní soupisy.
- 7) Opomenutí účetní jednotky předeplatit zjištěné zaviněné manko za hmotně odpovědnou osobou ve výši 800,- Kč doporučujeme provést dodatečným předpisem. Výše tohoto opomenutí není významná pro účely stanovení věrohodnosti účetní závěrky.
- 8) Opomenutí účetní jednotky proúčtovat kurzový rozdíl ze zůstatku devizové pokladny k 31. 12. ve výši 248,- Kč doporučujeme dodatečně proúčtovat do kurzových zisků. Výše tohoto opomenutí není významná pro účely stanovení věrohodnosti účetní závěrky. Doporučujeme zajistit kontrolní mechanismy, aby v příštích letech k těmto opomenutím nedocházelo.

AUDIT, kontrolní otázky, řešení

? 1) Nad kým provádí dohled Rada pro veřejný dohled nad auditorem?

Rada prodává dohled nad (§ 38 Činnost rady): cituji

- „- kontrolou dodržování ustanovení zákona, mezinárodních auditorských standardů, auditorských standardů vydávaných Komorou a etického kodexu a vnitřních předpisů Komory auditorů a orgány Komory
- organizací, řízením a provozováním systému kontroly kvality auditorské činnosti prováděného Komorou
 - organizací, řízením a provozováním systému průběžného vzdělávání statutárních auditorů prováděného Komorou
 - uplatňováním disciplinárních a sankčních opatření podle zákona Komorou při řízeních proti auditorům, případně auditorům ze třetích zemí.“

Rada pro veřejný dohled nad auditorem. [online] Praha: Rada pro veřejný dohled nad auditorem, 2011, Aktualizace 23. 09. 2011, [cit. 2011-09-23]. Dostupné na www: <<http://www.radaproaudit.cz/o-rade-pro-verejny-dohled-nad-auditem>>.

? 2) Kdo může obdržet auditorské oprávnění a za jakých podmínek?

Auditorské oprávnění obdrží fyzická osoba, která si o toto oprávnění zažádá na Komoru auditorů. Podmínkou je být osobou způsobilou k právním úkonům, bezúhonnou osobou, mít vysokoškolské vzdělání, mít minimálně tříletou praxi v oboru, mít složenou auditorskou zkoušku, složit slib auditora, nesmí vykonávat další výdělečnou činnost viz. § 23, nesmí spadat do § 4, odstavec g), nesmí mít nedoplatky na daních či jiných odvodech finančním orgánům a nedoplatek na pojistném či penále veřejného zdravotního pojištění, sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti s výjimkou schváleného splácení, není-li v prodlení s těmito splátkami. Musí uhradit poplatky dle § 8, odst. 7.

Výše uvedené skutečnosti musí tato osoba doložit:

- VZDĚLÁNÍ - vysokoškolským diplomem, dodatkem diplomu popřípadě jejich ověřenou kopií, v případě zahraničního studia obdobným dokladem
- PRÁVNÍ ZPŮSOBILOST - občanským průkazem, cestovním pasem či dokladem obdobným

- BEZÚHONNOST – výpisem z evidence Rejstříku trestů
- PRAXI V OBORU – pracovní smlouvou, potvrzením od zaměstnavatele, výpisem ze seznamu asistentů auditora
- OMEZENOU ČINNOST dle § 23 – čestným prohlášením

Po doložení výše uvedených skutečností má Komora auditorů 30 dnů lhůtu pro umožnění žadateli složení slibu auditora, a to do rukou prezidenta nebo viceprezidenta Komory. Znění slibu:

cituji: „*Slibuji na svou čest a svědomí, že při provádění auditorské činnosti budu dodržovat právní řád, vnitřní předpisy Komory auditorů České republiky a auditorské standardy, ctít etiku auditorské profese a dodržovat povinnost mlčenlivosti.*“ (ÚZ Audit, 2011. s. 82)

Bezprostředně po složení slibu je Komorou vydáno žadateli auditorské oprávnění a je zapsán do seznamu auditorů.

? 3) Kdy auditor nebo auditorská společnost označí účetní závěrku za věrnou a poctivou?

Auditor, či auditorská společnost označí účetní závěrku za věrnou a poctivou v případě, že neobsahuje žádné závažné nedostatky nebo přímo pochybení. Hodnotí se při tom jak faktory kvalitativní, tak faktory kvantitativní. Prověřuje přitom použité postupy a metody na jedné straně a reálné a pravdivé vyobrazení všech toků, závazků a majetku na straně druhé.

? 4) Jaké jsou hlediska při zpracovávání auditu?

Audit se zpracovává dle následujících hledisek:

- vlastní ověření správnosti účetní závěrky dle doložených dokladů, ověření správnosti účetnictví, ověření úplnosti účetní závěrky, ověření vykázané výše majetku v souvislosti s jeho upřesněním v účetní závěrce v porovnání se skutečností
- ověření úplnosti, průkaznosti a správnosti vedení účetnictví
- zpráva pro akcionáře a společníky o stavu majetku, o jeho péči managementem firmy a jeho snahou jej nadále rozšiřovat a chránit
- o stavu a kvalitě poradenské činnosti v návaznosti na zlepšování nebo zvyšování kvality úrovně účetnictví, vykazování majetku a závazků

? 5) Vysvětlete pojmy širší a užší pojetí auditu, jaké jsou primární a sekundární funkce auditu?

Širší pojetí auditu – prostředek pro ujištění o kvalitě, stavu skutečnosti či podmínek,

Užší pojetí auditu – (audit účetní závěrky) posouzení údajů, zda věrně zobrazují skutečnosti (stav majetku, stav závazků, stav vlastního jmění, finanční situaci, výsledek hospodaření).

Primární funkce auditu – zvýšení důvěryhodnosti účetní jednotky, účetních výkazů a informací o společnosti.

Sekundární funkce auditu – morální, působí jako prevence chyb či podvodů.

? 6) Vysvětlete rozdíl mezi pojmy podvod a chyba.

PODVOD = úmyslný čin, jedná se o vytvoření chyby za účelem dosažení požadovaného zkrácení účetní závěrky zaměstnancem, více zaměstnanci, nebo i třetí stranou. Má sloužit k dosažení např. zpronevěry (zcizení aktiv společnosti např. financí, majetku nebo inkasem za neprovedené služby aj.), k vytvoření nereálného výsledku hospodaření pro možnost vyplácení odměn managementu společnosti, zvyšování ceny akcií nebo naopak vykázání minimálního výsledku hospodaření pro daňové účely.

CHYBA = nesprávnost, která může vzniknout již při samotném shromažďování či zpracovávání dat sloužících jako podklad pro účetní závěrku, může vzniknout nesprávným odhadem, přehlédnutím, nesprávnou interpretací vstupních dat, při aplikaci účetních principů (daná částka, klasifikace předmětu, prezentace předmětu, ...).

? 7) Potřebuje auditor, respektive auditorská společnost pojištění své činnosti?

Auditor, respektive auditorská společnost musí být pojištěna pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním auditorských služeb (dle § 22, Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech).

? 8) Jmenujte typy možných nesprávností v souvislosti s posouzením rizika a rozdělte je dle spojení s operacemi a s účetní závěrkou.

- spojení s operacemi - *úplnost* (např. nezaúčtováním dané účetní operace),

- *platnost* (neplatnost dané operace),

- *zaučtování* (chybná částka, chybné určení (zařazení), chybou součtu, při převodech záznamů),
 - *zaučtování do správného období* (správný účet ale chybné účetní období).
- spojení s účetní závěrkou - *ocenění* (chybný odhad nebo ocenění např. u majetku či závazků),
- *prezentace* (např. zavádějícím způsobem prezentování účetních zůstatků, neuvedení všech informací nezbytných k věrnému a pravdivému zobrazení skutečností a případný nesoulad s právními či účetními normami a standardy).

? 9) Jaká rizika ovlivňuje riziko specifické a jaké znáte způsoby provádění testování?

Zjištěné specifické riziko vede ke zvýšení přirozeného zjišťovacího rizika a zhoršení možnosti odhalení potencionálních nesprávností včetně faktorů jejich odhalení napomáhajícím. Je brána v úvahu skutečnost, zda vedení společnosti zavedlo kontroly, na které se lze při auditu spolehnout, popřípadě jakými testy věcné správnosti dle svého posouzení rizika je doplnit – jejich podstatu a rozsah.

Rozdělení potencionálních nesprávností:

- **Skupina s identifikovaným specifickým rizikem.** U ní jsou prováděny zaměřené testy věcné správnosti nebo je spoléháno na kontroly riziko snižující a jsou prováděny testy věcné správnosti pouze na úrovni základní.
- **Skupina potencionálních chyb s neidentifikovaným specifickým rizikem.** Zde je na auditorovi přijmou jednu z následujících strategií:
 1. Provedení základní úrovně testů věcné správnosti při předchozím ověření si spolehlivosti patřičných účetních systémů.
 2. Provedení střední úrovně testů věcné správnosti.

Auditor se vždy drží zásady, že testy věcné správnosti musejí být provedeny pro všechny případy potencionálních nesprávností, aby bylo dosaženo uspokojivého auditorského ujištění (ujištění inertní, kontrolní a ujištění o věcné správnosti).

? 10) Jaké testy znáte dle charakteru auditované položky?

- **analytické testy** – vhodné pro velkoobjemové transakce s předvídatelným vývojem, nákladové a výnosové účty. Týkají se částky účetního zůstatku. Slouží pro poskytnutí jistoty o všech potenciaálních nepřesnostech ovlivňujících kontrolovaný účet (jeho zkreslení). Příčinu rozdílu mezi očekávanou a vykázanou částkou (obousměrně – nadhodnocení i podhodnocení). Postup auditora:

- u testovaných položek identifikace potenciaálních nepřesností a účetních zůstatků
- stanovení hodnoty očekávané, hodnoty mezní (Mezní je hodnota taková, která činí maximální rozdíl mezi očekávanou hodnotou a hodnotou zaúčtovanou a její výši je možno tolerovat z hlediska možného vzniku potenciaální nesprávnosti. U rozdílů menších, než je mezní hodnota, není třeba dalších šetření; větší rozdíly jsou podrobovány následným šetřením z důvodu větší pravděpodobnosti vzniku významných nesprávností.) – s použitím odborného úsudku auditora.
- výběr rozdílů významných hodnot pro další testování, jejich prověření
- vyhodnocení výsledků testování

Auditor neustále dokumentuje svou činnost. Při plánování analytických testů věcné správnosti dokumentuje potenciaální chyby a účetní zůstatky, zdokumentovává použité informace potřebné pro stanovení hodnoty očekávané, vzájemné vztahy mezi zaúčtovanou hodnotou a očekávanou hodnotou, stupeň rozčlenění a vznik a výši hodnoty mezní. U prověřování rozdílů zdokumentovává objasňování rozdílů vyšších než je hodnota mezní, jejich kvantifikaci a způsob prověření (např. u dotazování je zaznamenáno jméno a pracovní zařazení zaměstnance klienta včetně jednotlivých bodů projednávání). Auditorská zjištění s potřebou dalšího prověřování, míra ujištění se ohledně věcné správnosti a známé či pravděpodobné nesprávnosti.

- **detailní testy** – používají se pro testování rozvahy. Rozvahové účty jsou ve většině případů ovlivněny u určitých operací nevelkými změnami v jejich načasování. Přesnost předpovědi jejich zůstatku k danému datu bývá náročnější a účinnost testů je ovlivněna počtem a výší částek, které daný zůstatek tvoří, v kombinaci s dostupností evidencí dokládajících jejich existenci, původ a výši. Testují se vnitřní kontroly. Detailní testy lze začlenit do tří skupin:

- testují se všechny položky – vhodný způsob testování pro významné soubory položek tvořených jednou nebo jen několika, hodnotou významnými položkami.
- testují se jen určité položky – dle auditorem zvolených charakteristik je vybrán určitý soubor položek (např. je zvolena určitá dolní mez pro výběr ke kontrole).
- testuje se jen vzorek – z charakteristiky souboru celého je vybrán charakteristický vzorek s prověřenými důkazními informacemi

Příloha D:

FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie - řešení

Případová studie č. 1 - řešení

Rozhodněte, o jaký druh podvodu se jedná, jaký má dopad na účetní závěrku a výkazy finančního výkaznictví:

- a) společnost podléhající konsolidované účetní závěrce na konci účetního období nevykázala ve výkazech finančního výkaznictví finanční leasing, jeho existenci vede v podrozvahové evidenci.
- manipulace účetní závěrky, v rámci mimobilančního financování, protože podléhá-li konsolidované účetní závěrce, je povinna sestavit výkazy finančního účetnictví dle IAS/IFRS.
 - v rámci českých norem by byl postup správný, protože jeho existenci je firma povinna zdokumentovat pouze v Příloze. Podléhá-li však konsolidované účetní závěrce, jeho existenci je povinna zaznamenat i rozvahově, tedy zvýšit položku majetku, na tento majetek vyhotovit odpisový plán, danou část odpisů proučtovat k 31. 12. do nákladů, dále zvýšit položku závazků, kde bude evidovat nedoplatek leasingu
 - ve výkazech finančního účetnictví tedy firma snížila objem aktiv a nemá nikde vykázanou výši nedoplatku leasingu (účet závazků jej neobsahuje), tedy i ten není ve skutečné výši.
- b) pro stanovení hodnoty aktiv (odepisovaného dlouhodobého majetku) na konci účetního období v rámci stanovení vyměřovacího základu pro daň z příjmů použila firma u budovy ocenění tržní cenou.
- manipulace s účetní závěrkou v rámci Window dressing, kdy provedla přecenění majetku nepovoleným způsobem dle českých norem.
 - budovy se odepisují řádným odpisem, který je zákonem stanovený, nebo je možno trvale snížit hodnotu majetku odpisem mimořádným, a to v případě, že došlo k trvalému poškození a tento mimořádný odpis vyjadřuje jeho výši. Ocenění tržní cenou způsobilo, že byl změněn odpisový plán daňových odpisů, tedy došlo ke změně vyměřovacího daňového základu a firma tak provedla chybný výpočet daně.

- ve výkazech finančního účetnictví se tato operace projeví v položce aktiv, „dlouhodobý majetek“ (včetně korekce – odpisy) a následně ve výsledovce v položce „odpisy majetku“.
- c) v rámci odpisů hmotného investičního majetku firma užívá komponentní odepisování.
- manipulace s účetní závěrkou, Earning management, kdy si firma pomocí komponentního odepisování zajišťuje rovnoměrné rozvrstvení nákladů souvisejících s držením majetku v rámci několika účetních období (vykazuje tak následně i v rámci několika let vyrovnané zisky).
 - komponentní odepisování již české normy povolují, a to v rámci alternativy tvorby rezervy na opravy dlouhodobého majetku. Firma může tvořit rezervy na opravy a udržování, které jsou daňové uznatelné, komponentní odpisy ne. Mezinárodní účetní standardy jako jsou IAS/IFRS a nebo US GAAP používají komponentní odepisování běžně, mají tak rovnoměrně rozdělené náklady, dosahují tak vyrovnaného zisku v rámci několika účetních období.
 - účetní operace se ve výkazech projeví v rámci vykazování hodnoty majetku v rozvaze a následně výše ročního odpisu ve výsledovce.
- d) při pořízení hmotného dlouhodobého majetku firma úmyslně pro výpočet účetních odpisů stanovila dobu užitnosti tohoto aktiva o 10 let kratší.
- manipulace s účetní závěrkou, Earning management, kdy si pomocí zkrácené doby odepisování (úmyslně zkresleného odhadu životnosti aktiva) zvýšila náklady po stanovenou dobu účetních odpisů, tedy vykazovala nižší zisky.
 - zkrácením doby užitnosti aktiva oproti skutečnosti firma koncentrovala účetní odpisy do přiznané doby účetních odpisů. V těchto letech tedy bude odepisovat vyšší částku, než by byla ve skutečnosti (vyšší náklady jsou i nižší zisk). V dalších deseti letech, o které zkrátila účetní odpisy bude vykazovat vyšší zisk díky neexistující položce odpisů, které již uplatnila v předchozích letech, bude tedy vykazovat vyšší zisk, než je skutečnost.
 - ve výkazech finančního účetnictví zvýšila účetní (nedaňový) odpis vykazovaný ve výsledovce a v rozvaze vykázala nižší hodnotu aktiv, než jaká je skutečnost.
- e) při provedení opravy – modernizace evidovaného aktiva (stroje), zaúčtovala účetní jednotku toto technické zhodnocení ve výši 1.500.000,- Kč na účet 511 – Opravy a udržování.

- manipulace s účetní závěrkou v oblasti Window dressing, kdy bude účetní závěrka obsahovat zavádějící obraz o výsledcích hospodaření firmy.
 - technické zhodnocení zvyšuje hodnotu odepisovaného a evidovaného aktiva, které je pravidelně odepisováno v rámci snižování jeho hodnoty díky opotřebením. Zaúčtování technického zhodnocení jako oprava způsobilo, že hodnota zhodnocení nebude postupně odepisována, ale bylo proúčtováno celé do nákladů v rámci jednoho roku, tedy dojde ke snížení výsledku hospodaření za daný rok.
 - ve výkazech finančního výkaznictví bude hodnota aktiv v rozvaze – majetku v nižší výši než je skutečnost (včetně sloupce korekce – oprávek), ve výsledovce bude v řádku odpisy vykázána nižší hodnota odpisů a v položce služby bude hodnota o 1.500.000 Kč vyšší, než byla skutečnost.
- f) před uzavřením účetních knih firma k 31. 12. zaúčtovala tvorbu rezervy na audit společnosti ve výši 500.000,- Kč, MD 554 / D 451.
- manipulace s účetní závěrkou, Earning management (EMNG – vyladřování, zjemňování výsledku hospodaření)
 - účetní závěrka byla zkreslena v rozvaze o položku Rezervy – vyšší hodnota cizích zdrojů, výsledovka – nedaňová položka nákladů.
Tvorba rezervy místo časového rozlišení způsobila, že daňově hodnota vytvořené rezervy bude uplatněna až v roce čerpání rezervy. Jedná se o rezervu nedaňovou, tudíž v letech tvoření není daňově uznatelná.
 - Tvorba rezervy na audit místo časového rozlišení má dopad také na ukazatele finanční analýzy. Rezerva bude pro tyto účely přeřazena z cizích zdrojů do vlastních zdrojů, v rámci časového rozlišení by zůstala mezi cizími krátkodobými zdroji.
- g) na základě dohody o půjčce s dceřinou společností si firma k 31. 12. vzala půjčku na 750.000,- Kč, se splatností 31. 1.
- manipulace s účetní závěrkou, Window dressing díky zavádějícímu obrazu o výsledcích podniku v účetní závěrce, tato praktika je v rámci českých norem přímo zakázána.
 - firma si pomocí půjčky přes konec účetního období chce vylepšit své ukazatele likvidit, které vycházejí z hodnoty oběžného majetku (hotovosti a pohledávek) a krátkodobých závazků (konkrétně u likvidity okamžité a pohotové).

- ve výkazech finančního výkaznictví bude v rozvaze vykazovat v položce finančního majetku částku od 750.000,- Kč vyšší a zároveň v pasivech mezi závazky také částku od 750.000,- Kč vyšší.

ODŮVODNĚNÍ:

Podvody v oblasti manipulace s účetní závěrkou, neboli provádění kreativního účetnictví, lze rozdělit do tří skupin:

- Window dressing (WD - zdobení oken) je metoda, při které je závěrka vykazující zavádějící obraz o výsledcích podniku. Mezi metody provádění tohoto druhu podvodu patří např. půjčky přes konec účetního období, prodej a zpětný nákup aktiv, parkovací transakce u neprodejných zásob, prodej s vyšším procentem vratek, přeceňování majetku aj.
- Mimobilanční financování je snahou o financování podnikových činností bez jejich promítnutí do výkazů finančního výkaznictví, jde zde především o finanční leasing apod.
- Earning management (EMNG) jako zjemnění či vyladění výsledku hospodaření. Tento podvod se provádí pomocí účetních odhadů (rezerv, odpisů, opravných položek, dohadných položek, ...).

Případová studie č. 2 - řešení

Navrhněte vnitropodniková opatření v rámci zamezení vzniku podvodu korupce v oblasti úplatků (provize) a indikátory rizik jeho vzniku. Jako model podniku zvolte s.r.o. střední velikosti, které má v ekonomickém úseku řádově do pěti zaměstnanců, kteří mají za úkol výběr obchodního partnera, sepisování smluv, domlouvání smluvních podmínek a v rámci svých pracovních povinností si musejí zjišťovat a zajišťovat veškeré potřebné informace důležité pro možnost uzavření obchodu. Nad nimi stojí vedoucí ekonomického úseku, který má pravomoci připravené smlouvy uzavírat, kontrolovat a před podpisem ještě připomínkovat. Je také tím, kdo za společnost vytvořenou smlouvu v navržené konečné podobě schválí a podepíše.

ŘEŠENÍ:

Je třeba si uvědomit, že v boji proti podvodům je vždy nejúčinnější prevence. Společnost by tedy měla vytvořit svým zaměstnancům poctivé a etické prostředí, které by zaměstnance již samo o sobě motivovalo k etickému chování. Vždy je třeba, aby byla stanovena určitá osoba, která má za určitou oblast odpovědnost, která v rámci své pozice zaměstnance motivuje a na

jejich práci dohlíží a koriguje ji. Tato osoba by měla být vždy stěžejní pro kontrolu a prevenci vzniku podvodu.

V tomto konkrétním případě máme menší kolektiv v jednom středisku podniku, který má vcelku velké možnosti v rámci vzniku korupce. Je tedy důležité jim přidělit takové kompetence, aby při rozhodování byl vždy jeden v kontrolní pozici, který provede na základě relevantních informací souhlas s udělením zakázky.

Další možností, která je vhodná v kombinaci s různými kompetencemi, je vhodný software, který by měl obsahovat informace o obchodních partnerech, o podmínkách zakázky apod., a ten by na základě vložených informací vyhodnocoval zakázky a upozorňoval na různé nesrovnalosti apod.

Následně by také měl ve firmě existovat systém kontrol, který nestandardně přidělenou zakázku dokáže identifikovat, a v rámci opatření ošetřeného ve vnitropodnikové směrnici v kombinaci se smluvním ujednáním v pracovní smlouvě zaměstnance, vymezit postih zaměstnance, který se korupce dopustil. Postih může být finanční plnění, ztráta různých výhod zaměstnance, zastavení postupu, sesazení na nižší pozici s menšími rozhodovacími schopnostmi apod., až jako poslední řešení, propuštění zaměstnance.

Prvořadá je však prevence, a ta by měla spočívat především v motivaci, která bude vylučovat korupční jednání zaměstnanců, podniková etika (kultura), která povede zaměstnance ke korektnímu chování a v neposlední řadě také všímání si svých zaměstnanců, jejich chování, dodržování zásad a schopnost na nesrovnalosti upozorňovat. Je tedy vhodné ve firmě zavést a udržovat kvalitně fungující firemní procesy jako např. Corporate Governance, etickou firemní kulturu, Whistle-Blowing (všímání si nestandardního chování spolupracovníků a schopnost ohlásit podezřelou činnost) a podobně.

Případová studie č. 3 - řešení

K uvedeným druhům podvodů v oblasti zpronevěry finančních prostředků zaměstnanci doplňte konkrétní příklady:

Zpronevěra finančních prostředků evidovaných v účetnictví nebo mimo účetní záznamy, s přímým přístupem k financím:

- krácení tržeb - pokladník (prodavač) nezanesse tržbu do evidence (pokladní knihy) a tržbu si vezme.

- pokladník (prodavač) zaeviduje v rámci určitého časového úseku (den, směna, týden, polední pauza, ...) tržbu nižší, než byla za dané období skutečná a rozdíl si vezme.
- neoficiální klienti – klient nezaplatí za firemní služby firmě, ale pokladníkovi, který má za úkol v rámci prováděných prezencí na danou akci pustit pouze klienty, kteří již mají zaplacené. Využije tak něčí nepřítomnosti a v rámci nižšího počtu účastníků pustí na akci jiného účastníka, který zaplatí jemu (plnou cenu nebo mu poskytne slevu).
- poskytování fiktivní slevy – pokladník (prodavač) vybere od zákazníka platbu za zakoupené zboží, ale do pokladní knihy a na doklad napíše, že na zboží poskytl slevu (poškozené zboží, rozbalené nebo poškozený obal, těžko prodejné, ležák ...) a hotovost ve výši vykázané slevy si ponechá.
- pokladní storno – pokladník (prodavač) prodá zboží, ale tržbu za ně nevloží do pokladny. Počká, až zákazník odejde a na pokladně zanechá storno prodeje. Tržbu za neexistující storno si ponechá.
- zpronevěra při převodech mezi pokladnou a účtem – pokladník při odvodu tržeb neodnese peníze do banky, ale ponechá si je, nebo opačný příklad, vybere hotovost z banky, kterou však nevloží do pokladny, ale ponechá si ji. Tato praktika je velmi snadno odhalitelná, protože nejdéle na konci měsíce zjistí finanční účetní, že nesouhlasí stav účtu 261 – Peníze na cestě.
- utajením inkasa za pohledávky – pokladník dostane zaplacenou odběratelskou fakturu v hotovosti. Peníze si však ponechá a následně se snaží utajit přijatou úplatu při pokusu firmy o vymáhání pohledávek po splatnosti (zničí upomínku, přepíše splatnost faktury na dokladu, přepíše na dokladu jméno odběratele např. na krachující nebo neexistující společnost apod). V rámci dlouhodobého rozkrádání není efektivní, velké riziko odhalení podvodu.

Zpronevěra finančních prostředků evidovaných v účetnictví nebo mimo účetní záznamy, bez přímého přístupu k financím:

- zkreslená či falešná fakturace – dodavatel vystaví fakturu na neexistující nebo těžko prokazatelné služby (za neprovedené práce, za přístup na internetový

portál, který však není placený), dopíše na doklad klauzuli o tom, že bude odběratel dlouhodobě odebírat jejich služby, ...

- falešní zaměstnanci – mzdová účetní zanese do software zaměstnance, kteří neexistují, a každý měsíc jim počítá výplatu, kterou si pošle na svůj vlastní účet nebo účet nějaké osoby, která jí obnos zdarma nebo za smlouvenou úplatu přeпоше nebo vyplatí v hotovosti., úpravy platových výměřů např. rodinným příslušníkům.
 - mzdová účetní bez vědomí managementu zvedne platový výměř např. rodinným příslušníkům.
- proplácení soukromých výdajů – zaměstnanec si nechá proplatit soukromý výdaj s tím, že výdaj patří firmě (nákup kancelářských potřeb, PHM, ...).
- proplácení fiktivních výdajů – zaměstnanec si obstará účtenku od někoho, kdo si koupil něco pro sebe a deklaruje to jako nákup pro firmu s tím, že dostane účtenku proplacenou (účtenky za PHM, čisticí prostředky, kancelářské potřeby, ...).

FORENZNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky, řešení

? 1) Jaký je rozdíl mezi forezním vyšetřováním a finančním auditem?

- forezní vyšetřování se provádí v okamžiku, kdy vznikne podezření na spáchání podvodu, finanční audit se provádí pravidelně, a to dle zákonné úpravy (splnění jednoho nebo dvou ze tří kritérií)
- cena forezního vyšetřování je mnohonásobně vyšší než cena finančního auditu.
- rozsah forezního vyšetřování je závislý na předpokládané oblasti podvodu, u finančního auditu se audituje účetní závěrka.
- výrok forezního vyšetřovatele zní – došlo / nedošlo ke spáchání podvodu a kdo je viníkem spáchaného podvodu. Finanční audit dává výrok ohledně správnosti účetní závěrky, zda nebyla zkreslena a jsou podávány návrhy na opatření, pomocí kterých se zamezí dalšího vzniku účetních nesprávností.
- forezní vyšetřování není povinné, zahajuje se na základě podezření a má za úkol podvod odhalit. Finanční audit vychází ze Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (jeho zákonná povinnost), a slouží jako prevence proti účetním nesprávnostem.
- forezní vyšetřování nemá legislativní oporu v zákonné normě, je zastřešeno profesní organizací ACFE (Association of Certified Fraud Examiners). Finanční audit podléhá normám a standardům vyplývajícím ze Zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a je zastřešován Komorou auditorů ČR.
- forezní vyšetřování se zahajuje v okamžiku vzniku nedůvěry k managementu firmy, ale případně odhalený podvod nemusí být pro firmu a možný následný postih významný. Finanční audit ověřuje správnost účetní závěrky, kdy auditor přistupuje k zakázce s přirozenou mírou skepticismu, ale odhalené účetní nesprávnosti mohou mít významný vliv na správnost účetní závěrky. Pro viníka však zpravidla nevzniká následně postih v podobě soudního stíhání, ale spíše v rovině postihu firmy svého zaměstnance za zanedbání, neprovedení kontroly, opomenutí apod.

? 2) Jaké vzdělání, odbornou způsobilost, či účast v jaké společnosti musí splňovat forezní vyšetřovatel?

- Forezní vyšetřovatel splňující veškeré níže uvedené požadavky je označován jako „Certifikovaný vyšetřovatel podvodů“, neboli CFE (Certified Fraud Examiner), je

členem asociace certifikovaných forenzních vyšetřovatelů ACFE, která mu poskytuje stálý přísun nových informací (nových zjištění v rámci různých vyšetřování), školení a semináře.

- Musí složit zkoušku odbornosti, která je v rozsahu cca deseti hodin časové náročnosti.
- Povinné je vysokoškolské vzdělání s dvouletou praxí z oboru odhalování podvodů, obrany proti podvodům a odbornými znalostmi z oboru účetnictví, auditu, sociologie či kriminologie, v rámci vyšetřování podvodů, z oboru práva a znalosti problematiky prevence škod.
- V rámci běžného roku musí doložit minimálně dvacet hodin průběžného vzdělávání se v oboru v rámci stabilního vzdělávání.
- Bezúhonnost, nezaujatost a objektivnost forezního vyšetřovatele je samozřejmostí.

? 3) S jakými předpoklady přistupuje forezní vyšetřovatel k zakázce?

- Forezní vyšetřovatel při zadání zakázky musí vždy vycházet z předpokladu, že existuje-li podvod, bude skrytý, aby bylo ztíženo či znemožněno jeho odhalení.
- K dokazování podvodu přistupuje „oboustranně“, tedy zadavatel předpokládá podvod a čeká na jeho odhalení. Vyšetřovatel však musí vést v patrnosti i tu možnost, že k podvodu dojít nemuselo, a poskytnout tak podezřelé osobě prostor ke svému „očistění“.

? 4) Jaké má povinnosti forezní vyšetřovatel v případě zjištění existence podvodu?

- Zjistí-li forezní vyšetřovatel podvod, je povinen shromažďovat data, důkazní materiály, provést kompletní dokumentaci podvodu apod. Jeho podklady budou sloužit jako důkazní materiál u soudního řízení.
- Informuje management o svém zjištění a má k dispozici také odborníky z oborů např. psychologie, sociologie, právního poradenství, interního auditora apod., aby mohl zajistit profesionalitu, objektivitu a v neposlední řadě i zachování např. mezilidských vztahů ve firmě, a někdy i vlastní bezpečnost apod.
- Nikdy netrestá viníka. Jeho povinností je existuje-li podvoj jej odhalit a viníka určit.

? 5) Jaké znáte metody získávání informací při forezním vyšetřování?

- Na základě podezření provést důkladné studium potřebné dokumentace. Jedná se většinou o výkazy finančního účetnictví, účetní záznamy a doprovodnou evidenci, jako legální informace.
- Přímým kontaktem se zaměstnanci a jinými osobami, relevantními k informacím o daném vyšetřování. Může se jednat o nezávislé svědky s podvodem nespojenými, o svědky v podvodu neangažovanými, ale s informacemi k odhalení podvodu potřebnými, výslechem na podvodu zúčastněných a výslechu samotného viníka či viníků.
- Vzdáleným kontaktem v rámci sledování podezřelého, jeho chování a aktivity.
- Metoda Whistle-blowing, kdy v rámci dobře fungujících firemních procesů je forenzní vyšetřovatel upozorňován na různá porušování pravidel, zásad, na korupci apod.

? 6) Jak forenzní vyšetřovatel přistupuje k dokladům – důkazním prostředkům? Jaké informace v rámci relevantnosti důkazů u dokladů zkoumá a zajišťuje?

- Zajistí-li forenzní vyšetřovatel důkazní prostředek, bezpečně uchová jeho originál a dál pracuje s kopií či kopiemi.
- Důkladně vede podrobnou evidenci důkazních prostředků, zaznamenává údaje o tom, kdo důkazní prostředek (doklad) vyhotovil, vytiskl, kde jej vytiskl, zda byl originál dokladu upravován, kým, kdy, z jakého důvodu, co bylo předmětem úpravy dokladu.
- Zajistí-li důkazní prostředek fyzicky porušený, nechá jej odborně zrenovovat (doklad poškozený ohněm, tekutinou, roztrhaný, rozřezaný, ...). Po jeho renovaci uchovává originál a jeho první kopii.
- Na dokladech vždy zkoumá podpis (možnost jeho falšování), kompletnost údajů na dokladu (zda data nebyla dodatečně doplňována, mazána, upravována apod.), u ručně psaných dokladů zkoumá grafologii dokladu (vyhotoven jedním nebo více autory), počet užitých různých psacích potřeb a důvod jejich užití, důvod poškození dokladu, způsob jeho poškození a získané údaje dále doplňuje a analyzuje.

? 7) Jak byste vedli výslech při forezním vyšetřování? Jakou skladbu otázek byste volili?

- Otázky a pořadí vyslychaných je třeba volit dle toho, jakou **angažovanost** „vyslychaného“ na podvodu předpokládáme.
- Na úvod je vhodné, aby se vyšetřovatel představil, poděkoval vyslychanému za jeho účast na výslechu a sdělil mu důvod rozhovoru. „...Dobrý den, jmenuji se ... Byl jsem požádán, abych zde provedl ověření kvality práce prodejního oddělení a zjistil možná úskalí a rizika, která by mohla Vaší firmě způsobit v budoucnu potíže. Mé otázky jsou jednoduché a prosím o Vaši spolupráci. ... Moc by nám pomohlo, kdybyste nám mohl říci něco o..., Mohu se začít dotazovat?
- Při zahájení komunikace se vyšetřovatel snaží zjistit, jak se vyslychaný staví k problému, zda je ochoten spolupracovat. Neodpovídá-li vyslychaný korektně a stojí spíše v opozici, je třeba zvolit jiný druh dotazů, např. na jeho pracovní náplň ve firmě. Tam již není možnost odpovědi ve stylu „nevím, neznám, nic jsem neslyšel, nejsem si vědom,“.
- V průběhu výslechu pokládá vyšetřovatel otázky jednoduše, bez používání zdvojených záporů, nechává vyšetřovaného dokončit odpověď, netlačí ho do odpovědi, které vyšetřovaný nechtěl takto naformulovat a otázky pokládá postupně, aby zamezil zavádějícím, nepřesným a neúplným odpovědím. Vyvaruje se slovním spojením, jako jsou krádež, podvod, ale užívá slova nepřesnost, nesrovnalost, potřeba ověřit, ...).
- Na závěr nechá možnost vyslychanému odsouhlasit své odpovědi a uvědomit si, zda odpověď zcela chápe. K tomu lze využít např. dotaz typu „Myslel jste tím ...“, „Znamená to tedy...“. Vyšetřovaný musí mít možnost se volně vyjádřit.
- Pokud vyšetřovatel dojde k závěru, že mu vyslychaný neodpovídá pravdivě, použije otázky ověřovací, ale tak, aby vyšetřovaného na tuto skutečnost neupozornil (opětovné stavení se do opozice, konec spolupráce), aby působily dojmem otázek běžných. Na nepravdivost odpovědi může vyšetřovatele upozornit několik faktorů. Vyslychaný může změnit své chování (řeč těla – jiný tón či zabarvení hlasu, zadržávání, zrychlený tep, trhavé pohyby, zvýšená nervozita, nesoustředěnost, nestandardní pohyby rukou, ...). Zároveň mění svůj projev verbální v podobě např. opakování dotazů (získání času), odpovědi ve formě otázek, používání neadekvátních přísah, neustálé doplňování již zodpovězených otázek, vymlouvání se na špatnou paměť, ..).

- Jde-li o výslech osoby vytipované jako pachatel podvodu, pokusí se vyšetřovatel získat jeho doznání. Je potřeba mít promyšlené dotazy a k dispozici důkazní prostředky. Vyslýchanému zdůrazňuje, že přiznání se je v jeho zájmu, že se jedná o polehčující okolnost. Působí přitom sebejistě a ve vyslýcháném vzbuzuje pocit, že byl dopaden. Užívá dotazů bez emotivních slov a neobviňuje vyslýcháného. Tvrzení: „Víme, že jste to udělal vy!“, nejsou vhodná. Používá spíše: „Zjistili jsme, že jste tyto údaje vkládal do programu vy.“ apod. Vyšetřovatel očekává obrané reakce vyšetřovaného, které musí co nejrychleji vhodně ukončit, např. změnou tónu hlasu, slovně apod. Na podporu jeho přiznání zaujme postoj porozumění s vyšetřovaným a položí dvojitou otázku, např.: „...data jste takto zadal, protože jste měl v úmyslu získat prospěch, nebo jste si chybu nezjistil? Dotaz s možností výběru odpovědi, kdy první dotaz usvědčuje pachatele, druhý hovoří o nevinné oběti. Přizná-li se vyslýcháný, pokračuje vyšetřovatel dotazy ohledně zjištění dalších podrobností jeho podvodné činnosti.

? 8) Jaké znáte druhy otázek pro výslech při forenzním vyšetřování? Kdy je použijete?

- otázky úvodní, používá vyšetřovatel na začátku výslechu.
- otázky informační, používá vyšetřovatel v rámci provádění výslechu, pro zjištění stěžejních informací.
- otázky ověřovací použije vyšetřovatel v okamžiku, kdy má pocit, že vyslýcháný neodpovídá pravdivě. Pokládá je tak, aby vyšetřovaný jeho podezření neodhalil.
- otázky doznávací pokládá vyšetřovatel v okamžiku, kdy je přesvědčen o vině vyslýcháného.

? 9) Jaký postoj zaujímá forenzní vyšetřovatel k vyšetřovanému, identifikovanému pachateli podvodu?

Forenzní vyšetřovatel sdělí vyslýchánému svou domněnku korektním způsobem, bez použití urážek, vulgarismů a vyjadřování jakéhokoli pohrdání vyšetřovaným. Informaci mu sděluje způsobem, že „z vyšetřování vyplynulo ...“. Snaží se vyslýchánému narušit jeho koncentraci, znejistit jej a utvrdit ho k doznání jako polehčující okolnosti. Přesvědčuje vyslýcháného, že chápe motivy jeho činu (nespokojenost, nedocení jeho kvalit, soukromé potíže,) a že je vyslýcháný vlastně obětí.

? 10) Jak je možno dělit podvody spáchané v účetnictví v návaznosti na druh postihu?

- provádění kreativního účetnictví v rámci legislativy = využívání flexibility účetních předpisů a norem (nevhodné postupy je možno odstranit přijetím nových norem nebo úpravou legislativy stávající). Nelze nikoho postihnout, úpravy v mezích zákona. Je možno pouze dát doporučení (Zpráva auditora apod.).
- provádění kreativního účetnictví nad rámec legislativy = nevhodné postupy postižitelné místně příslušným finančním úřadem s využitím sankcí daných Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví (převážně finanční postihy). Postih se týká firmy.
- provádění kreativního účetnictví v rozporu se zákonem = nelegalita, kreativní účetnictví je posunuto na úroveň podvodu. Sankce je dle Zákona č. 40/2009 Sb., trestního, postih jde za konkrétní osobou, případně skupinou osob.

Příloha E:

KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, případová studie - řešení

Případová studie č. 1 - řešení

Společnost Alfa s.r.o. chce zažádat u bankovní instituce o úvěr. Pro jeho získání musí bance doložit své výsledky hospodaření za poslední účetní období.

Pro zlepšení svých výsledků se tedy společnost Alfa s.r.o. rozhodne provést následující účetní operaci. Zjistěte, zda dojde ke skutečnému zlepšení ukazatelů finanční analýzy a následně tak bude dosaženo vyšší pravděpodobnosti dosažení na požadovaný úvěr (pro zjednodušení nebude pracováno s DPH):

- k 31. 12. firma Alfa s.r.o. po dohodě se spřízněnou firmou Beta s.r.o. vystaví fakturu na fiktivní poradenské služby ve výši 1.500.000,- Kč. Během měsíce ledna následujícího roku bude spřízněná firma Beta s.r.o. účtovat jiné fiktivní poradenské služby firmě Alfa s.r.o., a to ve stejné výši. Úhrada fiktivních faktur bude provedena k 31. 1. zápočtem obou faktur.

ŘEŠENÍ:

Účetní případ k 31. 12.	1.500.000,-	311 / 602
... růst pohledávek za odběrateli	+ 1.500.000,-	
... růst tržeb za služby	+ 1.500.000,-	
... růst zisku	+ 1.500.000,-	

Výpočet likvidity:

- běžná = oběžná aktiva / krátkodobé závazky ... dojde k vylepšení ukazatele (krátkodobé pohledávky jsou součástí oběžných aktiv)
- pohotová = (oběžná aktiva – zásoby) / krátkodobé závazky ... dojde k vylepšení ukazatele (krátkodobé pohledávky jsou součástí oběžných aktiv)
- běžná = finanční majetek / krátkodobé závazky ... nebude ovlivněn (krátkodobé závazky nejsou součástí ani čitatele, ani jmenovatele tohoto ukazatele)

Výpočet rentability a dalších ukazatelů:

- rentabilita vlastního kapitálu = EAT / vlastní kapitál nebo čistý cash flow / vlastní kapitál
- rentabilita cizího kapitálu = EAT / celkový cizí kapitál nebo čistý cash flow / celkový kapitál

- rentabilita celkového investovaného kapitálu = EAT/ čistý pracovní kapitál
- rentabilita ziskového potenciálu = (hrubý zisk + placené úroky) / celkový kapitál
- čistý pracovní kapitál = oběžná aktiva – krátkodobý cizí kapitál
- úrokové krytí = EBIT / úroky ... nejdůležitější ukazatel pro stanovení schopnosti splácet úvěr včetně úroků z něj plynoucích

... všechny tyto ukazatele budou mít příznivější hodnotu díky zahrnutí tržeb do zisku firmy a vyššímu zůstatku krátkodobých pohledávek. Je naprosto evidentní, že si společnost Brouček s.r.o. velmi zvýšila své šance na získání bankovního úvěru.

ODŮVODNĚNÍ:

Vcelku nenáročná účetní operace firmy Alfa s.r.o. je velkým předpokladem, že díky vylepšení téměř všech ukazatelů finanční analýzy bude bankou „vybrána“, jako vhodný kandidát na přiznání úvěru. Je pak otázkou, zda bude opravdu schopna úvěr splácet.

Pro firmu Beta s.r.o., může proúčtování přijaté faktury za práce 518 /321 pro tento rok snížit daňový základ, tedy pokud vykazovala vysoké zisky, následně proúčtovaná fiktivní účetní operace firmě zajistila nižší daňový základ pro výpočet daňové povinnosti.

Opačný problém firmám nastane v příštím účetní období, kdy si „prohodí“ fiktivní fakturaci. Firma Alfa s.r.o. bude mít ve svých nákladech 1.500.000,- Kč, které nejen že zhorší všechny ukazatele finanční analýzy, ale mohou firmu dostat i např. do ztráty.

Firma Beta s.r.o., řešila-li tento rok vysoké zisky a tedy velké daňové zatížení, na příští daňové období si vyrobila zisk ve výši 1.500.000,- Kč (k vlastním výsledkům hospodaření). Neodvedenou daň za tento rok určitě odvede v roce následujícím.

Případová studie č. 2 - řešení

Společnost Jedna s.r.o. při inventarizaci zjistila, že již 10 let skladuje jednu položku (materiálové zásoby), která je pro ni nevyužitelná, ale ze své podstaty i neprodejná. Došlo k jejímu pořízení „omylem“ ve středisku zásobování, kdy si zásobovač spletl číslo materiálu a omylem objednal jiný. Zboží se již nepodařilo vrátit, protože dodavatelská společnost zkrachovala, a v okamžiku, kdy bylo nedopatření ohledně záměny materiálů zjištěno, byl potřebný materiál tedy objednan u jiné dodavatelské firmy. Hodnota neprodejné zásoby je

170.000,- Kč a protože společnost podléhá za tento rok povinnému auditu, rozhodla se situaci vyřešit následujícím způsobem (pro zjednodušení příkladu zde nebude bráno v úvahu DPH):

- po dohodě s firmou Dva s.r.o. společně sepsali Smlouvu o prodeji a následném odkupu zásob, kdy firma Jedna s.r.o. vyfakturuje tyto zásoby k 31. 12. firmě Dva s.r.o, a ta následně provede obrácenou fakturaci k 31. 1. následujícího roku. Platbu obou faktur provedou dohodou o vzájemném zápočtu pohledávek k 15. 2.

Zjistěte, zda tento případ zahrnuje provádění kreativního účetnictví, pokud ano, do které ze tří skupin druhů kreativního účetnictví se řadí, jaké následky má tato činnost v rámci finančního výkaznictví a jakými kontrolními mechanismy lze tuto činnost efektivně odhalovat.

ŘEŠENÍ:

- účetní případy: 170.000,- Kč 311 / 642 ... dodavatelská faktura
 170.000,- Kč 501 / 112 ... vyskladnění materiálu
- Tato „situace“ je podvod z oblasti kreativního účetnictví – manipulace s účetní závěrkou, a patří do skupiny Window dressing. Konkrétně se zde jedná o tzv. parkovací transakce (prodeje a zpětného odkupu zásob). Firma Jedna s.r.o. si své neprodejné skladové zásoby „zaparkovala“ na konci účetního období do rozvahy společnosti Dva s.r.o.
- Svou činností si snížila hodnotu stavu zásob (oběžná aktiva) a zvýšila hodnotu krátkodobých pohledávek (oběžná aktiva). Jedná se o položku rozvahy, ± oběžných aktiv. Díky tomu nedochází ke změně aktiv. ± v oblasti výsledovky (501, 642) je také nulový vliv na výsledek hospodaření. Lze tedy říci, že pro výkaznictví nedochází k žádnému vážnému zkreslení, protože účty rozvahy i výsledovky se vzájemně ruší. Rozdíl je pouze v hodnotě daných účtů, ale ty nejsou vždy samostatnou součástí pro výpočet ukazatelů (např. u likvidity se vždy jedná o položku „oběžná aktiva“, což zahrnuje obsahově účet 112 i 311 apod.
- Tuto činnost by měl odhalit auditor, ačkoli byla paradoxně kvůli němu provedena. Firma Jedna s.r.o. chtěla, aby jí auditor nevytkl velký objem neprodejných zásob, a z toho důvodu je „zaparkovala“ do rozvahy jiné společnosti. Povinností auditora je však zkontrolovat i všechny uzavřené smlouvy platné minimálně na auditované období, tedy dostala by se mu k rukám i Smlouva o prodeji a následném odkupu zásob se společností Dva s.r.o., a tuto skutečnost by napadl ve své zprávě o auditu.

ODŮVODNĚNÍ:

Parkovací transakce jsou, vedle kruhových transakcí, zákonem zakázaných půjček přes konec účetního období, záměrně chybného odhadu doby životnosti aktiv, zvýšeného procenta vratek apod., jedním z druhů podvodů spadajících do skupiny Window dressing v rámci manipulace s účetní závěrkou.

V rámci snah o odstranění těchto podvodných praktik vydal Výbor pro účetní standardy opatření, ve kterém stanovil, jak v tomto případě vykazovat zásoby. Konkrétně ustanovil, že zásoby, na které je sepsána Smlouva o prodeji a zpětném odkupu zásob, mají zůstat v rozvaze prodávajícího.

Případová studie č. 3 - řešení

V příloženém internetovém článku ekonom.ihned.cz (viz příloha K) najdete zprávu o firmě ČD Cargo, která byla diskutována v souvislosti s prováděním kreativního účetnictví. Auditor na závěr své kontroly vydal zprávu o použití metody účtování časového rozlišení, u které cituji: „...*ne našel jednoznačnou oporu v českých právních předpisech.*“ (Ekonom.ihned.cz. [cit. 2013-11-12]. Dostupné též na www: < http://fertek.blog.respekt.ihned.cz/c3-37864090-Rb1000_d-ekonom-cd-cargo-pouzilo-kreativni-ucetnictvi >). V důsledku toho bylo nařízeno přepracování účetní závěrky.

Popište užívané praktiky, které firma provedla v rámci kreativního zásahu do účetní závěrky. Co bylo příčinou odhalení těchto praktik (jaký mechanismus činnost zachytil) a jaké důsledky z této činnosti byly vyvozeny.

ŘEŠENÍ:

- Společnost ČD Cargo použila časového rozlišení u revizí a oprav železničních nákladních vozů. Nebyly tak proúčtovány provedené práce do běžného účetního období, ale byly postupně rozvrstveny do dvou a více účetních období. Společnost tak mohla vykázat v běžném účetním období (roce) vyšší zisk (snížením nákladů), než kterého skutečně dosáhla. Došlo tak ke zkreslení výstupů finančního účetnictví a společnost mohla tvrdit, že její situace je lepší, než byla skutečnost (management závislí na zisku v rámci svého odměňování si mohl vyplatit vyšší odměnu apod.).

Tento způsob účtování revizí a oprav byl společnosti vytknut – jak napsal vyjádření auditor cituji: „... *ne našel jednoznačnou oporu v českých právních předpisech.*“ (Ekonom.ihned.cz.

[cit. 2013-11-12]. Dostupné též na WWW: < http://fertek.blog.respekt.ihned.cz/c3-37864090-Rb1000_d-ekonom-cd-cargo-pouzilo-kreativni-ucetnictvi >).

- Dle výše uvedeného, tuto praktiku zachytil auditor, který prováděl audit ve společnosti. Tento podvod lze kvalifikovat mezi podvody manipulace s účetní závěrku, konkrétně Earnings management (EMNG), kdy se společnosti pokoušejí o tzv. vyladění výsledku hospodaření pomocí odhadů rezerv, opravných položek, odpisů, časového rozlišení ...).
- V rámci nápravy tohoto pochybení nařídilo představenstvo mateřské společnosti přepracovat účetní závěrku a pod vedením KPMG provést mimořádný audit.

KREATIVNÍ ÚČETNICTVÍ, kontrolní otázky, řešení

? 1) Jmenujte důvody k praktikování kreativního účetnictví?

- Praktikování kreativního účetnictví dochází z podnětu manažerů (agentů), kteří tak chtějí dosáhnout určitého cíle:
 - snaha o zvýšení zisku
 - potřeba získat finanční výpomoc (od investora, bankovní instituce, ...)
 - prokázat své schopnosti a svou užitečnost pro firmu
 - zamaskovat svou neschopnost ve funkci manažera
 - zvýšit si svoji finanční odměnu (je-li vyplácen procentem ze zisku)
 - snížení daňového základu pro odvod nižších či nulových daní z příjmů
 - zvýšit důvěryhodnost firmy před obchodními partnery (dodavateli, odběrateli, investory, ...)
- Díky špatnému managementu, kdy se snaží o oddálení hrozícího úpadku
- Při snaze o snížení nejistoty a rizika (pohyblivé devizové kurzy, růst inflace, změny úrokových měr, ...) = podnikatelská rizika. Podnikatelská rizika zahrnují:
 - provozní riziko (souvisí s provozem firmy – stávka, strojní vybavení, ...)
 - tržní riziko (souvisí s odbytovými problémy, při změně cen, kurzů apod.)
 - inovační riziko (souvisí se zaváděním nových výrobků na trh)
 - finanční riziko (souvisí s platební neschopností, se změnami úrokových měr, se změnou zdanění apod.)
- V problematice oceňování, kdy české normy k oceňování používají tzv. historické ceny, oproti mezinárodním standardům, jako např. IAS/IFRS a US GAAP, které dávají přednost cenám skutečným.
- Díky tlaku investorů se firma snaží o takové výsledky, které jí zajistí přízeň a následně i finanční či jiný vklad investora.
- Snaha o snížení daňového základu pro vznik nižší daňové povinnosti.

? 2) Které ukazatele, položky apod. jsou většinou kreativním účetnictvím manipulovány?

- zisk / ztráta – snížení, zvýšení
- zvýšení obrátu
- nadhodnocení aktiv pomocí přeceňování
- nižší stav závazků

- náklady - snížení daňového základu
- manipulace s ukazateli finanční analýzy

? 3) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí Windows Dressing?

WD (Windows Dressing) = zdobení oken – podání zavádějícího obrazu o výsledku hospodaření podniku:

- V rámci dvou firem jsou poskytovány půjčky „přes“ konec účetního období = zvýšení obratu; u firmy, která půjčku přijala příznivější ukazatele likvidity (v případě zájmu o úvěr). Tento druh kreativního účetnictví je v rámci ČR nezákonný.
- Kruhové transakce = zvýšení obratu, zvýšení tržeb (jedná se o vzájemný prodej obdobného majetku mezi dvěma nebo více firmami).
- Parkovací transakce = zvýšení obratu, snížení stavu zásob (po vzájemné domluvě dočasně odprodá jedna společnost druhé společnosti část svých nadměrných zásob na konci účetního období, na začátku nového období je zpět odkoupí). V případě auditu společnosti auditor má za úkol odhalovat smlouvy o prodeji a zpětném odkupu a dohlédnout na to, aby zboží dle těchto smluv prodané zůstalo v aktivech společnosti = zamezení kreativního účetnictví.
- Prodeje s vyšším než obvyklým počtem vratek = vyšší zisk, snížení stavu zásob (dohody mezi dvěma stranami o tom, že odebrané zboží se bude vracet za stejnou cenu). Tento případ je řešen jen v rámci IAS/IFRS i US GAAP – určují datum, ke kterému je vykázána tržba.
- Přeceňování majetku = snížení nebo zvýšení hodnoty aktiv (v rámci ČR jsou aktiva oceněna v historických cenách, přeceňují se reálnou hodnotou, ekvivalencí a dočasně pomocí opravných položek, dle IAS/IFRS a US GAAP se aktiva oceňují v cenách skutečných).
- Záměrně vykazovaný majetek krátkodobý a půjčky v majetku dlouhodobém a opačně (dle potřeb společnosti) = zmanipulování ukazatelů finanční analýzy (likvidity, rentability, ...).
- V rámci účetních odpisů záměrně chybné stanovování doby životnosti aktiva = vyšší nebo nižší roční odpis, hodnota aktiv.

- Při účtování oprav majetku úmyslně chybné zařazení v rámci technického zhodnocení a opravy = výše nákladů, hodnota aktiv.

? 4) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí mimobilančního financování?

Mimobilanční financování = činnosti, které se dle českých norem a zásad, nemusejí promítnout ve výkazech finančního účetnictví (v podrozvahové evidenci). Jedná se především o finanční leasing, který však IAS/IFRS a US GAAP řeší jako majetek s odpisem a závazek s úrokem. Patří sem i problematika chybně vykazované hodnoty pohledávek, závazků a faktoringu (prodej pohledávek a faktoringu je účetně zachycen dle zisku, který plyne z pohledávek nesplacených; nejsou vykazovány závazky plynoucí z nesplacených pohledávek).

? 5) Jakým způsobem lze upravovat výsledek hospodaření pomocí Earnings Management?

Earnings Management upravuje výsledek hospodaření. Je to činnost, při níž je aktivně upravován výsledek hospodaření pomocí výstupů z účetnictví např. tvořením odhadů rezerv, odpisů, časového rozlišení, v rámci komponentní odepisování (v ČR slouží jako alternativa rezervy na opravy a udržování dlouhodobého majetku, IAS/IFRS a US GAAP tak dosahují rovnoměrného rozložení zisku v letech), Je tak vytvořena mylná představa o výkonnosti firmy. Lze jej ovlivňovat v rámci snížení i zvýšení (snížení zisku na akcii, snížení VH při nástupu nového manažera a v následujících letech jeho postupné zvyšování jako důkaz své dobré práce, ...).

? 6) Jaká znáte rizika v podnikatelském prostředí a jak s nimi souvisí kreativní účetnictví?

Dnešní rizika v podnikání (podnikatelská rizika) zahrnují např. pohyblivé kurzy, změny úrokových měr, rostoucí míra inflace, ale i možnost krachu samotné bankovní instituce. Lze je dále dělit na:

- provozní – různé havárie, stávky, ale i živelné pohromy
- tržní – růst cen, kurzové změny, odbytové problémy
- finanční – platební neschopnost podniku, změna daňového zatížení
- inovační – v rámci zavádění nové produkce na trh

Kreativní účetnictví je jednou z možností, jak těmto rizikům předcházet, nebo je přímo eliminovat. Lze k tomu využít například metodu earning management, v rámci níž se účtují například odhady, tvoří se rezervy, časové rozlišení apod. – způsoby vytvoření rezerv pro případ snížení dopadu vzniku pravděpodobného rizika.

? 7) Jak souvisí problematika oceňování v rámci českých norem a předpisů s kreativním účetnictvím?

Oceňování je jedním z důvodů, proč dochází ke kreativnímu účetnictví. Dle českých norem a pravidel je oceňování prováděno v historických (pořizovacích) cenách. Tyto ceny však neodpovídají vždy skutečné hodnotě daného aktiva a historická cena vlastně deformuje výstupy obsažené v Rozvaze a je i příčinou chybných výstupů z finančních analýz. Mezinárodní předpisy jako IAS/IFRS a US GAAP tuto problematiku řeší pomocí cen skutečných. V rámci mimobilančního financování si může společnost přecenit aktivum na cenu skutečnou, která vyjádří skutečný stav majetku a finanční výkaznictví bude podávat skutečný a pravdivý obraz o firmě, o její finanční pozici.

? 8) Jaký je rozdíl mezi kreativním účetnictvím a účetní etikou?

K provedení nestandardní operace v rámci finančního výkaznictví může dojít:

- záměrně, potom hovoříme o kreativitě účetnictví. K tomu dochází, je-li v zájmu firmy prezentovat některé informace jinak, než je skutečnost.
- nezáměrně, bez porušení etiky. Může dojít k chybné interpretaci některé z položek finančního výkaznictví, nebo již při samotném zařazování položek v rámci prvotního zaúčtování (dlouhodobost, krátkodobost závazku či pohledávky, nejasnost při provádění oprav majetku – zhodnocení či oprava apod.).
- existuje však ještě třetí hledisko, a to je spojeno spíše s nekvalifikovaností pracovníků ekonomického úseku ve firmě, kdy vytváří výkazy neúplné, chybně zpracované, postrádající vypovídací schopnost a to z důvodů neúplných či chybných vstupních dat nebo neprofesionální práci účetní apod.

? 9) Jak lze bojovat proti kreativnímu účetnictví?

- Jednou z možností je schválení nových, přísnější a detailnějších účetních předpisů, vytvoření striktních standardů, požadovat více náležitostí pro zveřejňování údajů a především uzákonit zásadu upřednostňování obsahu před formou

- Zavedení používání IAS/IFRS. V rámci IAS 8 jsou zpracována účetní pravidla, možné změny v účetních odhadech, chyby. Zavedení položky „Jiný výsledek hospodaření“ pro snadné zjištění, z jakých dat byl daný výsledek hospodaření vytvořen (České standardy, IAS, ...) a to včetně povolených úprav dat s komentářem v Příloze.
- V rámci již probíhající harmonizace účetnictví (evidence podnikatelské činnosti v ČR, mezinárodní standardy finančního výkaznictví, US GAAP, Směrnice EK) – harmonizace českého účetnictví již byla započata, ale jedná se o dost složitý úkol, kterému brání ještě mnoho faktorů. Jmenovat lze např. profesní organizace jako je ICAEW nebo FASB, dále ekonomické prostředí v dané zemi (v rámci EU jsou země na rozdílné ekonomické úrovni), daňová problematika (v ČR není propojen účetní a daňový systém), zdroje financování firem (bankovní instituce, investoři, burzy apod. mají rozdílné požadavky na výstupy) a v neposlední řadě mohou být k potížím přičteny rozdíly v právu (zvykové versus zákony, vyhlášky a předpisy).

? 10) Jmenujte některé společnosti, o kterých se hovoří nebo hovořilo v rámci provádění kreativního účetnictví?

- ENRON a.s. (největší z usvědčených společností a velmi závažné podvody svým rozsahem včetně důsledků) – americká společnost, která se pyšnila titulem nejinnovativnější společnost, byla sedmá na žebříčku Fortune, dosahovala obrátů 111 mld. USD / rok, zisku 600 mil. USD / rok, měla 22 tis. zaměstnanců. V roce 2001 začaly se objevovat informace o různých divných praktikách a účetních nesrovnalostech (dosahování zisků nelegálním způsobem, vyvádění příjmů do zemí tzv. „daňových rájů“, přes 3 500 fiktivních poboček, vykazování zisků v okamžiku uzavření obchodů pomocí odhadů, a to až na cca 50 let,
- Důvod vzniku kontrolního orgánu nad auditory: Přijat „Sarbanes-Oxley Law“, komise pro zkvalitnění dohledu nad auditorskými společnostmi. Byla zavedena pro auditory pravidla, jako je zákaz provádět jiné než auditorské služby, povinně měnit auditorské společnosti max. po šesti letech (tzv. rotace auditorů), odstranění konfliktu zájmů, převzetí osobní odpovědnosti za výkazy finančního účetnictví, zrušení možnosti provádět výhodné transakce mezi společnostmi a jejich manažery.

- Jejich auditorská společnost byla obviněna z maření spravedlnosti – zkrachovala pro ztrátu důvěry ostatních klientů.
- Na základě forenzního vyšetřování odhalen viník – trest odnětí svobody, další spoluviníci – tresty odnětí svobody na kratší dobu.
- Nařízeno přepracováním účetních závěrek
- General Electric Co. – obviněna z upravování výsledku hospodaření pomocí „zjemňování“ a „vyladování“. Firma vyladování zvolila pro zmenšení výkyvů vykazovaných výsledků hospodaření. Obhajovala se tak, že se nedopouští řízení výsledku hospodaření, ale řídí svůj vlastní business.
- ČD Cargo s.p., člen holdingu Českých drah – obviněna z používání kreativního účetnictví, které je na hraně zákona a poskytuje „zaujatý“ obraz o účetní jednotce (o její výkonnosti a finanční pozici).
- TESCO – současný skandál, společnost propustila všechny manažery.
- Olympus, Řecko – obviněna ze lži a manipulace s informacemi, provozování kreativního účetnictví
- WordCom, ...

Příloha F:

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, případová studie - řešení

Případová studie č. 1 - řešení

Na konci rozvahového období je třeba před uzavřením účtů a účetních knih doúčtovat následující účetní případy. Doplňte předkontace k těmto účetním případům:

1) Na základě provedené inventarizace je třeba provést vypořádání inventurních rozdílů:

- nezaviněná manka, metoda účtování A, zboží:	MD 504 / D 132
- nezaviněná manka, metoda účtování B, materiál:	neúčtuje se o něm
- ostatní manka a škody, metoda účtování A, výrobky:	MD 549 / D 123
- ostatní manka a škody, metoda účtování B, zboží:	MD 549 / D 504
- schodek v pokladně, zaviněné manko:	MD 569 / D 211
- zaviněná manka a škody předepisujeme k náhradě hmotně odpovědné osobě	MD 335 / D 648
- přebytek zásob materiálu, metoda účtování A:	MD 112 / D 648
- přebytek neodepisovaného dlouhodobého majetku, pozemek:	MD 031 / D 413

2) Po doúčtování inventarizačních rozdílů je třeba ještě doúčtovat další účetní případy, které nejsou zaúčtovány při účtování běžného období. Stává se, že je třeba proúčtovat nezvyklé operace a pokud účetní a daňové předpisy neobsahují řešení konkrétního účetního případu, je možno ještě využít k řešení Interpretace Národní účetní rady (NÚR). Jedná se například o případy o účtování v souvislosti s paušálními náhradami odpovědnosti za kvalitu dodávek (záruční paušál), dohadné položky v cizí měně, odpis pohledávky nebo závazku v cizí měně, ocenění nabyté pohledávky v cizí měně, u dotací v cizí měně apod.

➤ Vypořádání majetku:

- zaúčtování ročního odpisu stavby:	MD 551 / D 081
- doodepsání vyřazeného software:	MD 551 / D 073
- vyřazení odepsaného softwaru z evidence:	MD 073 / D 013

➤ Vypořádání zboží nebo materiálu na cestě, účetní jednotka má fakturu, ale materiál či zboží ještě nedorazilo:

metoda účtování A, zboží:	MD 139 / D 131
metoda účtování B, materiál:	MD 119 / D 501

-
- Vypořádání nevyfakturovaných dodávek zboží, výrobků, účetní jednotka přijala zboží, faktura ještě nedorazila, metoda účtování A i B: MD 132 / D 389
 - Dohadné položky u pohledávek a závazků (ke dni účetní závěrky není faktura nebo jiný doklad určující hodnotu):
 - pohledávky, odhad očekávaného plnění od pojišťovny: MD 388 / D 648
 - závazky odhad úroků: MD 562 / D 389
 - na začátku následujícího období se dohadné položky odúčtují, případně vyrovnají rozdíly (položky jsou dohadné, byly vytvořeny na základě odhadu), doplňte předkontaci pro případ, že skutečnost byla v nižší hodnotě, než vytvořená dohadná položka u odhadu úroků (na základě vnitrodokladu):
MD 389 / D 562
 - Doučtování časového rozlišení – v souladu se zákonem o účetnictví je nutno také přihlídnout k vnitropodnikovým směrnícím, které mohou některá ustanovení toho zákona upravovat (např. mohou stanovit, že u každoročně se opakující finančně nevýznamných částek nebude použito účtování časového rozlišení).
 - předplatné neošetřené vnitropodnikovou směrnicí, zaplacené z účtu: MD 381 / D 221
 - zpětně placený nájem: MD 518 / D 383
 - předem přijatá hotovostní paušální platba servisní služby: MD 211 / D 384
 - nevyfakturované služby za provedené práce: MD 385 / D 602
 - Účtování metodou B – vypořádání stavu zásob. Na základě provedené inventarizace je nutné vytvořit účetní stav zásob (byly po celé účetní období účtovány přímo do spotřeby, nyní je třeba je vrátit na sklad, nebo provést aktivaci). Na počátku příštího účetního období se provede opačný zápis pro odúčtování stavů konce roku. Doplňte předkontace pro zaúčtování na konci účetního období a na začátku nového účetního období:

	31. 12.	1. 1.
- materiál	MD 112 / D 501	MD 501 / D 112
- nedokončená výroba	MD 121 / D 611	MD 611 / D 121
- výrobky	MD 123 / D 613	MD 613 / D 123
- zboží	MD 132 / D 504	MD 504 / D 132

-
- Vypořádání rezerv – vychází ze zákona o účetnictví a z vnitropodnikových směrnic. Rezervy se dělí na daňové (opravy dlouhodobého majetku, provozní náklady, sanace pozemků po těžbě, pěstební činnost, ...) a nedaňové (na daň z příjmů, na ztráty z podnikání, ...) a dle toho je o nich účtováno a jsou tvořeny. Při jejich tvorbě je také třeba splnit podmínky pro daňovou uznatelnost, jinak by tvorba daňové rezervy nemohla být v rámci daně z příjmu daňově uznána. Je to především podmínka vedení na samostatném bankovním účtu, tedy pro vytvoření daňové rezervy je třeba provést i fyzicky převod finančních prostředků na samostatný bankovní účet u finanční instituce se sídlem na území členského státu Evropské unie, vedený v korunách nebo eurech. Tento účet musí být určený jen na vkládání finančních prostředků za účelem tvorby rezerv a finanční prostředky musí být složeny nejpozději do termínu pro podání řádného daňového přiznání.

Tvorba rezervy zákonné – daňové: MD 552 / D 451

Snížení zákonné rezervy: MD 451 / D 552

Tvorba rezervy nedaňové na důchody: MD 554 / D 452

Rozpuštění rezervy na daň z příjmů: MD 453 / D 599

Tvorba rezervy nedaňové na opravy majetku nad rámec: MD 554 / D 459

- Tvorba a rušení opravných položek – opravné položky slouží k dočasnému snížení hodnoty majetku. K rozvahovému dni je proveden kvalifikovaný odhad hodnoty majetku. Daný majetek má v účetní jednotce svou inventární kartu a pomocí vnitrodokladu se provede zaúčtování opravné položky současně s jejím zápisem (evidencí) na inventární kartě (podléhá inventarizaci). Opravnou položku na majetek nelze tvořit pro goodwill, na vlastní dluhopisy, akcie, na peněžní prostředky a na majetek oceněný reálnou hodnotou. Pro dosažení trvalého snižování hodnoty majetku se používá řádného odepisování jako postupného snižování této hodnoty. Dále je možné snížit hodnotu majetku jednorázově a to za pomoci mimořádného odpisu majetku. Postupné snižování hodnoty je účetně vyjádřené běžné fyzické a morální opotřebení a zastarávání majetku. Jednorázovým snížením hodnoty se účetně vyjadřuje trvalé poškození, nepotřebnost či nepoužitelnost majetku v rámci účetní jednotky.

Účtování opravné položky (vždy na základě zjištění při inventarizaci):

- dočasně k dlouhodobému nehmotnému majetku	MD 559 / D 091
- zrušení dočasného snížení hodnoty hmotného majetku	MD 092 / D 559
- dočasně k poskytnuté provozní záloze	MD 559 / D 095
- zrušení dočasného snížení hodnoty dlouhodobého finančního majetku	MD 096 / D 579

- Kurzové přepočty cizích měn jsou v účetní jednotce účtovány minimálně jednou ročně a to při provádění uzávěrkových operací, kdy veškeré zůstatky rozvahových účtů skládající se z cizí měny, jsou přepočteny kurzem dané měny České národní banky platného k 31. 12. K 1. 1. je tato účetní operace opět zrušena (odúčtována). Kurzový rozdíl je daňová položka (kladná i záporná).

Účtování přepočtu:	kurzové ztráty	kurzové zisky
- valutová pokladna	MD 563 / D 211	MD 211 / D 663
- devizový účet	MD 563 / D 221	MD 221 / D 663
- odběratelé	MD 563 / D 311	MD 311 / D 663
- dodavatelé	MD 563 / D 321	MD 321 / D 663
- krátkodobý úvěr	MD 563 / D 231	MD 231 / D 663

- Vyúčtování dotací (byly-li poskytnuty do konce účetního období). Dotací rozumíme poskytnutím bezúplatného plnění přímo nebo zprostředkovaně dle zvláštních právních předpisů ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, z Národního fondu, ze státních fondů, z rozpočtů územních samosprávných celků, ze zahraničních prostředků Evropského společenství nebo z veřejných rozpočtů cizího státu, granty poskytnuté dle zvláštního předpisu, a také prominuté části poplatků (umožňuje-li to právní předpis a příslušný orgán ustanovil za dotaci tuto prominutou část poplatku). Dotace jsou poskytnuty vždy na stanovený účel. Nedodržení účelovosti dotace znamená její vrácení pro nesplnění podmínek dotace. V rámci zaúčtování dělíme dotace na státní (346) a ostatní (347) a účtujeme o nich vždy ve věcné a časové souvislosti s účtováním nákladů na daný účel.

- předpis nezpochybnitelného právního nároku na státní dotaci:

MD 378 / D 346

- poskytnutá dotace – příjem dotace: MD 221 / D 378
 - rozpouštění dotace dle let skutečných nákladů – na provozní náklady: MD 384 / D 648
 - rozpouštění dotace dle let skutečných nákladů – na úroky nezahrnované do ceny dlouhodobého majetku: MD 384 / D 668
 - předpis sankce za nestátní dotaci za nedodržení podmínek užití dotace: MD 545 / D 347
 - předpis úhrady sankce za státní dotaci za nedodržení podmínek užití dotace: MD 346 / D 221
 - předpis vratky státní dotace na pořízení zařazeného stroje: MD 022 / D 346
 - zúčtování vratky státní dotace: MD 346 / D 221
- Přecenění reálnou hodnotou, popř. ekvivalenci (ocenění protihodnotou) provádí účetní jednotka v případě, že při inventarizaci zjistí, že účetní hodnota majetku je nižší, než skutečná hodnota majetku. (dle českých právních norem lze přecenit reálnou hodnotou **cenné papíry k obchodování** pro dosažení zisku z cenových rozdílů, **deriváty**, **pohledávky** držené pro obchodování aj.; ekvivalence na ocenění cenných papírů a podílů oceňovaných podílem na kapitálu vlastními osobami ovládané, řízené nebo osobami s podstatným vlivem.)
- Účtování přecenění reálnou hodnotou:
- majetkové cenné papíry MD 251 / D 664
 - dlužné cenné papíry MD 253 / D 666
 - ostatní realizovatelné cenné papíry MD 247 / D 414
- Zúčtování daní. V případě právnické osoby, která má povinnost ověření účetní závěrky auditorem nebo je součástí konsolidovaného celku, se účtuje o dani z příjmu odložené za předpokladu, že splatná daň má kladnou hodnotu. Odložená daň vychází z přechodných rozdílů, které vznikají rozdíly např. mezi účetními a daňovými odpisy, účetními a daňovými rezervami, účetními a daňovými opravnými položkami nebo z přecenění majetku na reálnou hodnotu a podobně.

Účtování odložené daně v prvním roce účtování o dani odložené:

- odložený daňový závazek (dle účetních záznamů je zaplacen méně, placení je odkládáno do budoucna), účetní jednotka je o něm povinna účtovat:

MD 427 / D 481

Účtování odložené daně v dalších letech účtování o dani odložené:

- odložený daňový závazek MD 592 / D 481
- odložená daňová pohledávka MD 418 / D 592

Daň z příjmů v případě neúčtování o odložené dani z příjmů:

- zálohy placeny v běžném roce MD 341 / D 221
- splatná daň (dle daňového přiznání) MD 591 / D 341
- čerpání rezervy (byla-li tvořena) MD 453 / D 591
- platba daně z příjmu MD 341 / D 221

- zúčtování podílu společníka na výsledku hospodaření (u veřejné obchodní společnosti. Veřejná obchodní společnost je společnost, za jejíž závazky ručí společník/ci celým svým majetkem v poměru, v jakém mají podíl na zisku (dle společenské smlouvy). Zisk (svůj podíl) zdaňují každý samostatně jako právnická nebo fyzická osoba:

- podíl na **ztrátě** hospodaření jako pohledávka za společníkem:

MD 354 / D 596

Případová studie č. 2 – řešení

Dle přiloženého účtového rozvrhu (viz Příloha A) doplňte do části Výkazu zisku a ztráty v druhovém členění pro provozní výsledek hospodaření, čísla účtů SE, ze kterých je daná položka výkazu tvořena:

Běžné období:	číslo účtu SE:
<i>I. Tržby za prodej zboží</i>	<i>604</i>
<i>A. Náklady vynaložené na prodané zboží</i>	<i>504</i>
Obchodní marže	= I. – A.
<i>II. Výkony</i>	<i>= ∑ II.</i>
II. 1. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	601, 602
II. 2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	611, 612, 613, 614
II. 3. Aktivace	612, 622, 623, 624

<i>B. Výkonová spotřeba</i>	= $\sum B.$
B. 1. Spotřeba materiálu a energie	501, 502, 503
B. 2. Služby	511, 512, 513, 518
Přidaná hodnota	= Obchodní marže + II. – B.
<i>C. Osobní náklady</i>	= $\sum C.$
C. 1. Mzdové náklady	521, 522
C. 2. Odměny členům orgánu společnosti a družstva	523
C. 3. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	524, 525, 526
C. 4. Sociální náklady	527, 528
<i>D. Daně a poplatky</i>	531, 532, 538
<i>E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku</i>	551, 557
<i>III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu</i>	= $\sum III.$
III. 1. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	641
III. 2. Tržby z prodeje materiálu	642
<i>F. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu</i>	= $\sum F.$
F. 1. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	541
F. 2. Prodaný materiál	542
<i>G. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)</i>	= $\sum (+/-)$ 552, 554, 555, 558, 559
<i>IV. Ostatní provozní výnosy</i>	644, 646, 648
<i>H. Ostatní provozní náklady</i>	548, 549
<i>V. Převod provozních výnosů</i>	697
<i>I. Převod provozních nákladů</i>	597
* Provozní výsledek hospodaření před zdaněním (EBIT)	
= Přidaná hodnota – C. – D. – E. + III. – F. – (+/-) G. + IV. – H. + (-) V. – (-) I.	

Případová studie č. 3 – řešení

- 1) Z níže uvedených dat vytvořte výkaz o peněžních tocích (cash flow) nepřímou metodou.
- 2) Ze zjištěných údajů výkazu peněžních toků odvodte, kde jsou v tomto případě peněžní toky tvořeny, a kde se naopak ztrácejí.
- 3) Bylo by možno tato zjištění získat z výkazu cash flow sestaveného přímou metodou na základě změn zůstatků účtů (211 – Peníze v hotovosti 221 – Peníze na účtech, 261 – Peníze na cestě)?

Tab. č. 3: Podklady pro sestavení výkazu peněžních toků

Položka	31.12.2014	31.12.2013	Změna stavu (pro CF ±)
Peníze v hotovosti	94.000	46.000	+ 48.000
Peníze na účtu	314.000	220.000	+ 94.000
<i>Peněžní prostředky</i>	<i>408.000</i>	<i>266.000</i>	<i>+ 142.000</i>
Pohledávky za odběrateli	420.000	350.000	- 70.000
Závazky za dodavateli	198.000	135.000	+ 63.000
Materiál	252.000	237.000	- 15.000
Zboží	1.310.000	1.105.000	- 205.000
Krátkodobý úvěr	150.000	50.000	+ 100.000
Dlouhodobý úvěr	500.000	0	+ 500.000
Rezervy	0	400.000	- 400.000
Výnosy	4.500.000		
Náklady	4.080.000		
<i>Hospodářský výsledek r. 2014 - zisk</i>	<i>+ 420.000</i>		
z toho odpis dlouhodobého hmotného majetku	1.500.000		
z toho odpis dlouhodobého nehmotného majetku	80.000		
Pořízení balicí linky	2.200.000		
Odprodej balicího stroje za zůstatkovou cenu	99.000		
Nová emise akcií	520.000		
Nákup akcií v hotovosti	100.000		
Výplata dividend	150.000		

Zdroj: vlastní zpracování

1) VSTUPNÍ ÚDAJE pro cash flow:

- **odpisy:** roční odpis hmotného majetku 1.500.000

	roční odpis nehmotného majetku	80.000
	<i>odpisy celkem</i>	1.580.000
- peněžní toky investiční:	pořízení balící linky	- 2.200.000
	prodej balícího stroje za zůstatkovou cenu	99.000
	<u>dlouhodobý úvěr</u>	<u>500.000</u>
	<i>investiční toky celkem</i>	- 1.601.000
- peněžní toky finanční:	krátkodobý úvěr	100.000
	nová emise akcií	520.000
	nákup akcií	- 100.000
	<u>výplata dividend</u>	<u>- 150.000</u>
	<i>finanční toky celkem</i>	370.000

Tab. č. 4: Cash flow sestavený nepřímou metodou

(pomocí úpravy výsledku hospodaření o nepeněžní operace)

Číslo položky	Název položky	Částka v Kč
1.	Výsledek hospodaření	420.000
2.	Odpisy (nepeněžní operace)	1.580.000
3.	Změna stavu rezerv	- 400.000
4.	Změna stavu materiálu	- 15.000
5.	Změna stavu zboží	- 205.000
6.	Změna stavu pohledávek	- 70.000
7.	Změna stavu závazků	63.000
Σ	<i>Cash flow z provozní činnosti</i>	1.373.000
8.	Peněžní toky z investiční činnosti	- 1.601.000
Σ	<i>Cash flow z investiční činnosti</i>	- 1.601.000
9.	Peněžní toky z finanční činnosti	370.000
Σ	<i>Cash flow z finanční činnosti</i>	370.000
Σ	Cash flow za rok 2014	142.000

Zdroj: vlastní zpracování

- 2) Sestavený cash flow vykázal tvorbu finančních toků v oblasti provozní činnosti. Toto zjištění je pro společnost velmi příznivé, protože společnost by měla tvořit zisk především ve své „hlavní“ činnosti, tedy v činnosti provozní.

Investiční činnost zde ukazuje velký propad, který byl způsoben především investicí do nové technologie. Záporný cash flow investiční však není pro firmu nepříznivý, společnost investovala do budoucna, kdy dnešní investice ponese příjmy v letech příštích. Investice je třeba podporovat, aby se zabránilo morálnímu opotřebením (zastarávání aktiv) a tím i následně ke snižování hodnoty firmy. Investice bude také v následujících letech odepisována, což bude následně zvyšovat provozní cash flow.

Společnost vykázala svou kladnou aktivitu i v rámci finančního cash flow. Díky nové emisi svých akcií vykázala kladný peněžní tok a to i po odečtu nákupu akcií nových a po výplatě dividend. Je třeba však poukázat na zvýšení zadlužení firmy, kdy byla nucena zvýšit hodnotu úvěrů jak dlouhodobých, tak i krátkodobých, aby dosáhla kladného cash flow, tedy aby měla dostatek finančních prostředků.

- 3) Z výkazu Cash flow sestaveného přímou metodou na základě změn zůstatků účtů (211 – Peníze v hotovosti 221 – Peníze na účtech, 261 – Peníze na cestě) zjistíme jeho hodnotu, nezjistíme však složení jednotlivých položek cash flow. Prakticky to znamená, že takto sestavený cash flow neumožňuje zjistit, kde dochází k tvorbě finančních toků. Tato skutečnost je ale pro firmu stěžejní, protože bez těchto informací postrádá výkaz svůj smysl pro další potřeby v rámci rozhodování se o firmě, o finančním a investičním plánování, o rozvoji firmy a tvorbě strategií a strategického plánování. Konkrétně cash flow lze přečíst v tabulce č. 3, řádek Peněžní toky, sloupec Změna stavu. Stejnou hodnotu jsme vypočítali v tabulce č. 4, poslední řádek CF za rok. V prvním případě došlo pouze ke zjištění jednoho čísla (kladného cash flow), v druhém případě jsme dostali možnost projít jednotlivé položky výkazu a ze zjištěných dat si udělat vlastní zjištění a závěry.

ODŮVODNĚNÍ:

Přehled o peněžních tocích cash flow je další přílohou k účetní závěrce u firem podléhajících auditu. Je to velmi důležitý výkaz nejen pro účetní jednotku, ale také pro třetí osoby (dodavatele, odběratele, finanční instituce apod.). Sděluje informace o likviditě podniku, tedy schopnosti splácet své závazky. Může dosahovat jak kladných, tak záporných hodnot. Kladné cash flow vypovídá o transformování zisku v koloběhu hospodaření (hospodářských prostředků) na přebytek příjmů nad výdaji. Není tedy důležitý jen zisk společnosti, ale i jeho schopnost dostát svým závazkům.

Pojem cash flow v obecném pojetí značí tok finančních prostředků (příjmů a výdajů). Při zjišťování likvidity podniku je užíván tzv. čistý cash flow, který udává tok finančních prostředků za určité období (není podmínka účetního období, ale je to období nejčastěji používané). Sestavení výkazu cash flow dokáže podat informace o tom, kde se v účetní jednotce peněžní toky vytvářejí a kde se naopak ztrácejí (ve kterých činnostech podniku). Tyto informace pomohou odhadovat finanční situaci (její vývoj) společnosti do budoucna.

Výkaz cash flow má podobné dělení jako výkaz zisku a ztráty – provozní a finanční toky, a dále jsou to toky investiční (u Výsledovky se sleduje činnost provozní, finanční a mimořádná). Zatímco u výsledovky sledujeme náklady a výnosy, u cash flow sledujeme příjmy a výdaje. Z toho vyplývá, že zisk se od čistého cash flow liší u několika položek:

- 1) Vystavené a ke dni sestavení výkazů neuhrazené vydané faktury (výnos není generován do příjmu).
- 2) Přijaté např. úvěry (připsáním na účet bylo dosaženo příjmu, ale ten není výnosem).
- 3) Spotřeby zásob, odpisy, došlé a neuhrazené faktury (ke dni sestavení výkazů jsou nákladem, nikoli však výdajem).
- 4) Platby dodavatelských faktur a splátky úvěrů (jsou výdajem, ale ne nákladem).

Složení cash flow:

- **Finanční cash flow** - je sestavován z toků týkajících se vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků, dividend a podílů společníků.
- **Investiční cash flow** tvoří toky v souvislosti s dlouhodobým majetkem, jeho nákupem či prodejem, s úvěry a půjčkami nepatřícími do běžné (provozní) činnosti podniku.
- **Provozní cash flow** se týká základní (provozní) činnosti podniku.

Cash flow v porovnání s rozvahou (bilancí) a výkazem zisku a ztráty (výsledovkou) je v tom, že rozvaha s výsledovkou nám sdělí výsledek hospodaření (zisk nebo ztrátu). Cash flow je sestaven v duchu tzv. bilanční rovnice. Vychází z počátečního zůstatku (stavu peněžních prostředků v hotovosti, na účtech a peněžních ekvivalentů, neboli krátkodobého likvidního majetku se snadnou směnitelností za peněžní prostředky o předem zjištělné hodnotě, na počátku období) + přírůstky = úbytky + koneční zůstatek.

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA, kontrolní otázky, řešení

? 1) Jak často je dle Zákona č. 563/1991/ Sb., o účetnictví účetní jednotka povinna provádět inventarizaci?

Dle zákona o účetnictví má účetní jednotka povinnost provádět inventarizaci veškerého majetku a závazků (pro možnost prokázání oprávněnosti položek - porovnání účetního a fyzického stavu, a následně provést rozhodnutí o nutnosti účtování o odpisech, opravných položkách, rezervách) minimálně 1x za účetní období s tím, že doklady o provedení inventarizace uchovává minimálně po dobu pěti let.

? 2) Jaké znáte druhy inventarizace?

➤ dle termínu provedení

- **periodické** – provádějí se při sestavování účetní závěrky – řádné (ke konci účetního období), mimořádné (v případě mimořádného termínu konce účetního období, ke dni předcházejícímu např. vstupu do konkursu) a k okamžiku podání návrhu na vyrovnání.

- **průběžné** – se provádějí z důvodu potřeb společnosti, např. pro kontrolu věcné správnosti. Jsou ale pouze v rámci zásob účtovaných dle druhu, místa uložení, odpovědné osoby či majetku dlouhodobého, který ze své podstaty je bez trvalého místa uložení (např. vagony).

➤ dle rozsahu provedení

- **celková** se provádí především při ukončení roku, jako podklad pro účetní závěrku.

- **dílčí** se provádí např. pro získání přehledu o stavu jednoho druhu aktiva nebo pasiva (namátkově pokladna, sklad při změně hmotně odpovědné osoby, ...).

- **generální** se provádí velmi výjimečně, např. státem inventarizovaný jeden druh aktiva. Zde se většinou jedná o nevlastní aktivum, se kterým pouze společnost hospodáří. Není to však podmínkou.

➤ dle způsobu provedení

- **fyzické** se provádějí přepočítáním, změřením, zvážením, technickým propočtem (zásoby, zboží, obaly, polotovary, majetek krátkodobý i dlouhodobý, hmotný i nehmotný, pokladní hotovost, směnky, ...).

- **dokladové** se provádějí kontrolou dokladů, např. stav účtu, stav pohledávek a závazků a dalších položek, u kterých není možno provedení inventury fyzické.

? 3) Jmenujte jednotlivé kroky v procesu inventarizace.

- **plánování a příprava** (časový harmonogram inventarizace, ustanovení členů inventarizační komise a odpovědné osoby, vyhotovení inventurních soupisů).
- **fyzická inventura** (přepočítání, přeměření, převážení) a **dokladová inventura** (odsouhlasení pohledávek, stavu účtů, úvěrů, půjček a dalších zůstatků rozvahových účtů s doklady – s výpisy z banky, s potvrzeními od odběratelů, ...).
- **vypořádání inventarizačních rozdílů** (porovnání inventurních soupisů s účetním stavem a na základě provedených zjištění provést případnou „opravu“. **Přebytky** (účetní stav je nižší než zjištěný) a **manka** popřípadě **schodek** (účetní stav je vyšší než zjištěný, v pokladně a u cenin je manko nazýváno schodek). Přebytky se účtují na stav zjištěného aktiva a soustavně jako mimořádný výnos popřípadě u výrobků jako aktivace. Manka před proučtováním je nutno rozdělit na **manka zaviněná a nezaviněná** (způsobená např. přirozenými úbytky, rozprachem, odparem, ...). Zaviněná manka se předepisují k úhradě hmotně odpovědné osobě a zároveň jsou tvořena opatření pro zamezení jejich opakovaného vzniku, manka nezaviněná (jejich limit je stanoven vnitropodnikovou směrnicí – norma úbytku, do níž se jedná o manko nezaviněné) jsou dále dělena na **manka a škody** dle příčin jejich vzniku. O manku hovoříme v případě množstevního, neboli kvantitativního úbytku, o škodě hovoříme v případě kvalitativního úbytku (znehodnocení, poškození, ...). Manko nezaviněné je zaúčtováno jako spotřeba oproti snížení stavu aktiva, u manka zaviněného je dále zaúčtován předpis za hmotně odpovědnou osobou oproti mimořádnému výnosu.

? 4) Jmenujte jednotlivé kroky účetní uzávěrky.

- inventarizace
- uzávěrkové účetní případy
 - účetní odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
 - doúčtování zboží, materiálu, peněz na cestě (účetní jednotka obdržela pouze doklad, ale nepřijala zboží či materiál)
 - doúčtování nevyfakturovaných dodávek (účetní jednotka sice obdržela zboží či materiál, ale doklad ještě neobdržela)

- vytvoření dohadných položek (na plnění, na které není doklad určující hodnotu)
- doúčtování časového rozlišení
 - náklady příštích období – výdaje běžného období se týkají nákladů příštího období (nájemné předem, předplatné, ...)
 - výdaje příštích období – náklad je běžného roku, výdaj bude v roce následujícím (zpětně placený nájem, prémie a odměny propláceny následující rok, ...)
 - výnosy příštích období – příjmy běžného období jsou výnosem období následného (nájem přijatý placený předem, přijaté předplatné, předem přijaté platby paušálů, např. servisních služeb, ...)
 - příjmy příštích období – výnos běžného roku bude příjmem až v roce následujícím (uskutečněné nevyfakturované práce, výnosové provize, ...)
- metoda B, účtování o zásobách – dle provedené inventarizace vytvořit účetně stav účtu zásob a o jeho výši opravit stav účtu spotřeby, kam dle metody B je celoročně účtováno pořízení zásob.
- tvorba a čerpání rezerv (daňových dle zákona o účetnictví, a nedaňových) včetně splnění zákonné povinnosti u daňových rezerv také vytvoření samostatného účtu u bankovní instituce pro daňovou uznatelnost tvořené daňové rezervy.
- opravné položky jako dočasné snížení hodnoty (trvale snížení hodnoty se provádí pomocí odpisů, popřípadě jednorázově pomocí tzv. mimořádného odpisu v případě trvalého poškození daného aktiva). Opravné položky nelze tvořit na goodwill, vlastní dluhopisy, vlastní akcie, peněžní prostředky a majetek oceněný reálnou hodnotou.
- kurzové rozdíly (přepočty položek v cizích měnách je nutno přepočítat minimálně k 31. 12. dle kurzu dané měny České národní banky.
- vyúčtování dotací poskytnutých do konce účetního období
- přecenění reálnou hodnotou, popřípadě ekvivalenci (ocenění protihodnotou), lze provádět pouze u cenných papírů k obchodování (zisk z cenových rozdílů), u derivátů a pohledávek držných za účelem obchodování. Ekvivalence je k ocenění cenných papírů a podílů oceňovaných podílem na kapitálu vlastním osobou ovládané, řízené nebo osoby s podstatným vlivem.
- zaúčtování daní (daně z příjmů, odložené daně) dle platné sazby. O dani odložené účtuje právnická osoba, která má povinnost ověření účetní závěrky auditorem

nebo je součástí konsolidovaného celku a splatná daň z příjmu má kladnou hodnotu. Odložená daň vychází z přechodných rozdílů, které vznikají rozdíly např. mezi účetními a daňovými odpisy, účetními a daňovými rezervami, účetními a daňovými opravnými položkami nebo z přecenění majetku na reálnou hodnotu a podobně. Tyto rozdíly dávají vzniku dvou případů. Jedním je vznik odloženého daňového závazku (daňové náklady byly vyšší než účetní, zůstatek účetní je tedy vyšší než zůstatek daňový). Druhá varianta je opačná, dochází tedy ke vzniku odložené daňové pohledávky (daňové náklady byly nižší než účetní, zůstatek účetní je tak nižší než zůstatek daňový).

- uzavření účtů a převod zůstatků rozvahy na Konečný účet rozvažný, zůstatků výsledovky na Účet zisků a ztráty, zaúčtování podílu společníka na výsledku hospodaření veřejné obchodní společnosti (zisk i ztrátu).
- uzavření účetních knih – deníku/ů, hlavní knihy, knihy analytických účtů, knihy podrozvahových účtů
- tisk kontrolních sestav pro kontrolu formální správnosti účetnictví. Kontrola spočívá především v kontrole hlavní knihy, zda byla dodržena zásada podvojnosti účetních zápisů (pomocí předvahy – obrátové, tabulkové, ...). Kontrolní soupiska analytických účtů slouží ke kontrole vazby syntetických účtů s účty analytickými.

? 5) Jmenujte jednotlivé kroky účetní závěrky.

- sestavení výkazu rozvahy, neboli výkazu o stavu majetku a zdrojích jeho krytí k určitému datu. Její obsah je vymezen prováděcí vyhláškou k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb. Je sestavována v plném nebo zkráceném rozsahu, přičemž rozdíl spočívá v podrobnějším obsahu jednotlivých řádků rozvahy v plném rozsahu.

Výkaz rozvahy se člení na aktiva a pasiva, která se označují velkými písmeny:

AKTIVA	A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál
	B.	Dlouhodobý majetek
	C.	Oběžná aktiva
	D.	Časové rozlišení
PASIVA	A.	Vlastní kapitál
	B.	Cizí zdroje
	C.	Časové rozlišení

- sestavení výkazu zisků a ztráty (výsledovka), neboli výkaz zachycující náklady a výnosy v rámci jednoho účetního období. Jeho obsah je stejně jako u rozvahy vymezen prováděcí vyhláškou k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb. Je také sestavována v plném nebo zkráceném rozsahu s tím, že rozdíl spočívá v podrobnějším obsahu jednotlivých řádků výkazu zisků a ztráty v plném rozsahu.

? 6) Jmenujte druhy výsledků hospodaření v členění dle výsledovky.

- * **Provozní** výsledek hospodaření **před zdaněním (EBIT)**
- * **Finanční** výsledek hospodaření **před zdaněním**
- * **Mimořádný** výsledek hospodaření **zdaněný**
- ** Výsledek hospodaření za **běžnou činnost zdaněný** (provozní + finanční + daň)
- *** Výsledek hospodaření za **účetní období zdaněný (EAT)** (za běžnou činnost + mimořádný výsledek hospodaření – převod podílu na výsledku hospodaření společníkům)
- **** Výsledek hospodaření **před zdaněním (EBT)** (provozní + finanční + mimořádné výnosy)

? 7) Jaké metody sestavení výkazu peněžních toků (cash flow) znáte?

Cash flow se člení na **finanční** (z toků týkajících se vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků, dividend a podílů společníků), **investiční** (tvoří toky v souvislosti s dlouhodobým majetkem, jeho nákupem či prodejem, s úvěry a půjčkami nepatřícími do běžné (provozní) činnosti podniku a **provozní cash flow** (týká se základní (provozní) činnosti podniku. Můžeme jej sestavit metodou:

- **přímou** - přímo z jednotlivých účetních případů, ve kterých se jednalo o pohyb peněz a peněžních ekvivalentů (čistý cash flow = příjmy za dané období – výdaje v daném období). Je možno jej také sestavit z obrátů účtů nebo ze změn zůstatků účtů (211 – Peníze v hotovosti 221 – Peníze na účtech, 261 – Peníze na cestě).
- **nepřímou** - spočívá v úpravě výsledku hospodaření o nepeněžní operace, jež obsahuje. Jsou to především odpisy a změny stavu zásob, rezerv, pohledávek a závazků. Generuje tak rozdíl mezi nákladem a výnosem v časovém nesouladu. Pro jeho sestavení lze použít následující postup:

Výsledek hospodaření

+ Odpisy	
± stav rezerv a časové rozlišení →	+ přírůstek, – úbytek
± stav zásob →	– přírůstek, + úbytek
± stav pohledávek →	– přírůstek, + úbytek
± stav závazků →	+ přírůstek, – úbytek
= Cash flow z provozní činnosti	
+ Cash flow z investiční činnosti	
+ Cash flow z finanční činnosti	

- **zůstatkovým způsobem** - ze změn rozvahových účtů. Tento způsob vychází z předpokladu, že přírůstek aktiva váže peněžní prostředky, a proto dojde k výdaji. Opačný případ je snížení stavu aktiva. Zde je předpoklad uvolnění peněžních prostředků a tím dojde k příjmu. U účtů pasivních je uvažováno stejným způsobem, ale s opačným důsledkem. Tedy přírůstek pasiva (např. zaúčtování dodavatelské faktury) značí, že dodavatel dočasně financuje naši společnost a tím vzniká společnosti příjem. U snížení pasiva (zaplacení dodavatelské faktury je pokles stavu účtu 321 – Dodavatelé) dochází k výdaji. Zůstatková metoda je tedy metoda transformace změny stavu rozvahových účtů do příjmů a výdajů, neboli příjmy jako zdroje a příčiny vzniku a výdaje jako následky a jejich užití. Toto tvrzení lze shrnout do následujícího přehledu:

Výdaje = užití peněžních prostředků	Příjmy = zdroje peněžních prostředků
A+ (přírůstek stavu aktiv)	A– (úbytek stavu aktiv)
P– (úbytek stavu pasiv)	P+ (přírůstek stavu pasiv)

Použití této metody však předpokládá vyloučení takový změn stavů peněžních prostředků, které neznamenaají při úbytku aktiva příjem. Zahrnutím všech stavů rozvahových účtů by vyšel čistý cash flow nula!

- ? 8) Co obsahuje Přehled o změnách vlastního kapitálu a k čemu je přílohou?

Přehled o změnách vlastního kapitálu je nepovinný výkaz k Příloze k účetní závěrce. Uvádějí se v něm informace ohledně kapitálu (základního, o kapitálových a ostatních fondech, o výsledku hospodaření a o vyplacených dividendách). Obsahuje informace o jeho počátečním stavu (zůstatku) na počátku účetního období, změnách v průběhu

účetního období (přírůstky, úbytky) a stav na konci účetního období, a to vždy pro každou skupinu samostatně. Obsahuje položky – Základní kapitál zapsaný v obchodním rejstříku, Emisní ážio, Příplatky k základnímu kapitálu, Rezervní fond, Neuhrazená ztráta minulých let, Nerozdělený zisk minulých let, Hospodářský výsledek minulého účetního období, Hospodářský výsledek účetního období a celkový Vlastní kapitál.

? 9) Co obsahuje Výroční zpráva a k čemu je přílohou?

Výroční zpráva je povinnou přílohou u účetních jednotek s povinností auditu, ale není schvalována valnou hromadou. Její součástí je účetní závěrka a zpráva o auditu. Má za úkol informovat například konkurenci o činnosti účetní jednotky, o její výkonnosti a jejích předpokladech ohledně dalšího vývoje. Má také za úkol informovat o aktivitách např. v rámci výzkumu, vývoje, o podílu na ochraně životního prostředí o pracovněprávních vztazích ve firmě apod.

? 10) Má účetní jednotka povinnost zveřejnit účetní závěrku? Pokud ano, kam a jakým způsobem odesílá data a která to jsou?

Účetní závěrku a výroční zprávu je povinna účetní jednotka, dle Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, § 21 a), zveřejnit do 30 dnů od ověření auditorem a po schválení tomu příslušným orgánem, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období bez ohledu na zákonem požadované schválení. Pokud schváleny nebyly, informuje o tom následovně: „POZOR, neschváleno!“.

Data jsou odesílána poštou na CD, jako jednotlivé .pdf soubory, na Obchodní rejstřík dle sídla společnosti.

Listiny ukládané (zveřejňované) do Obchodního rejstříku: rozvaha, výsledovka, Příloha, cash flow, zpráva auditora, přehled o změnách majetku a výroční zpráva. Nesmí zveřejnit informace neověřené auditorem a informace typu obchodního tajemství.

Příloha G:

FINANČNÍ ANALÝZA, případová studie - řešení

Případová studie č. 1 - řešení

Dle údajů obsažených v příloze B:

- vypočítejte uvedené ukazatele rentabilit
- proved'te interpretaci zjištěných údajů
- z příložené tabulky s údaji roku 2010 a druhého sloupce výkazů účetní závěrky za rok 2012 (minulé období = r. 2011) dopočtete ukazatele i pro tyto roky a proved'te porovnání zjištěných výsledků vypočtených rentabilit včetně interpretace porovnání v rámci trendového vývoje.

Tab. č. 5: Údaje pro výpočet rentabilit společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

Položka	Kč v tis.
Tržby (Výsledovka ř. 01 + r. 05)	228 648
EAT (Výsledovka ***)	- 5 130
EBT (Výsledovka ****)	- 4 335
Vlastní kapitál (Rozvaha ř. A)	15 923
Celkový kapitál (Rozvaha ř. Aktiva celkem)	69 180
Rezervy (Rozvaha ř. B. I.)	960
Dlouhodobé závazky (Rozvaha ř. B. II.)	24 304
Dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV. 1.)	838
Čistý cash flow	- 3 642

Zdroj: Výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

$$1) \text{ROE} = \text{EAT} / \text{vlastní kapitál} \times 100 \quad \text{nebo} \quad \text{ROE} = \text{čistý cash flow} / \text{vlastní kapitál}$$

$$a) \text{ROE}_{2012} = 6\,836 / 24\,783 \times 100$$

$$\text{ROE}_{2012} = \mathbf{27,58\%}$$

=====

$$\text{ROE}_{2012} = 257 / 24\,783$$

$$\text{ROE}_{2012} = \mathbf{0,01}$$

=====

- b) Pro rok 2012 byla vypočtena rentabilita vlastního kapitálu na 27,58%. Tento výsledek říká, že z vlastního kapitálu bylo vytvořeno 27,58% čistého zisku.

U rentability vlastního kapitálu pomocí cash flow jsme zjistily, že pro rok 2012 vykazuje hodnotu 0,01, to znamená, že 1% čistého zisku bylo přetransformováno do přebytku příjmů nad výdaji.

$$c) \text{ROE}_{2011} = 2\,025 / 17\,947 \times 100$$

$$\text{ROE}_{2011} = \mathbf{11,28\%}$$

=====

$$\text{ROE}_{2011} = 1\,273 / 17\,947$$

$$\text{ROE}_{2011} = \mathbf{0,07}$$

=====

$$\text{ROE}_{2010} = - 5\,130 / 15\,923 \times 100$$

$$\text{ROE}_{2010} = - 32,22\%$$

=====

$$\text{ROE}_{2010} = - 3\,642 / 15\,923$$

$$\text{ROE}_{2010} = - 0,23$$

=====

V porovnání vývoje v čase se ze záporné hodnoty rentability vlastního kapitálu roku 2010 dostala rentabilita až na hodnotu 27,58%, což je velmi intenzivní růst a značí zlepšení využívání vlastního kapitálu. Jiný výsledek lze zjistit z rentability zjištěné pomocí finančních toků. I zde je výchozí hodnota záporná, ale následující rok se dostává na hodnotu 7%. Tedy v roce 2011 bylo 7% čistého zisku přetransformováno do přebytku příjmů nad výdaji. Rok 2012 poklesl o 6 procentních bodů, což je rozhodně indikací zhoršeného finančního toku.

ODŮVODNĚNÍ:

1) ROE (Return on Equity) – rentabilita vlastního kapitálu je míra efektivnosti využívání kapitálu vlastního pro generování čistého zisku v procentním vyjádření. Je to velmi důležitý ukazatel pro hodnocení firmy. V obecné rovině je žádoucí, aby míra efektivnosti dosahovala alespoň výše běžné úrokové míry z úvěrů. Lze jej počítat z několika hledisek, dle zisku po zdanění nebo například z čistého cash flow.

2) **ROA** = EBT / celkový kapitál x 100 nebo **ROA** = čistý cash flow / celkový kapitál

a) $\text{ROA}_{2012} = 8\,507 / 66\,054 \times 100$
 $\text{ROA}_{2012} = 12,88\%$
 =====

$\text{ROA}_{2012} = 257 / 66\,054$
 $\text{ROA}_{2012} = 0,004$
 =====

b) Rentabilita celkového kapitálu za rok 2012 je 12,88%. Z celkového kapitálu společnost v roce 2012 vytvořila 12,88% hrubého zisku.

Čistý cash flow celkového kapitálu roku 2012 uvádí hodnotu 0,4%. Tedy společnost 0,4% čistého zisku přetransformovala do přebytku příjmů nad výdaji.

c) $\text{ROA}_{2011} = 299 / 65\,370 \times 100$
 $\text{ROA}_{2011} = 0,46\%$
 =====

$\text{ROA}_{2011} = 1\,273 / 65\,370$
 $\text{ROA}_{2011} = 0,02$
 =====

$\text{ROA}_{2010} = - 4\,335 / 69\,180 \times 100$
 $\text{ROA}_{2010} = - 6,27\%$
 =====

$\text{ROA}_{2010} = - 3\,642 / 69\,180$
 $\text{ROA}_{2010} = - 0,05$
 =====

V porovnání vývoje v čase se stejně jako u rentability vlastního kapitálu i zde ze záporné hodnoty roku 2010 dostala rentabilita přes růst roku 2011 0,46% v roce 2012 na hodnotu 12,88%, což je také růst. Rentabilita celkového kapitálu je stejně jako u rentability vlastního kapitálu zjišťované pomocí finančních toků v kolísavé tendenci. Opět záporná výchozí hodnota následována hodnotou kladnou, která se další rok propadá ze 2% na 0,4%. Rok 2011 přetransformoval 2% čistého zisku do přebytku příjmů nad výdaji a rok 2012 přinesl pokles o 1,6 procentního bodu. Opět indikace zhoršeného finančního toku.

Při snaze podniku získat např. nový úvěr u bankovní instituce by patrně žádost byla zamítnuta. Rentabilita celkového kapitálu by měla dosahovat podstatně vyšší procentní úrovně, než které společnost dosáhla, a to i v „nejlepším“ roce. Pokud však její rentabilita poroste i nadále (viz trend růstu ROA), je zde předpoklad, že v dalším účetním období dosáhne na požadovanou minimální hodnotu 22%, a tedy se stane vhodným uchazečem o případně požadovaný nový bankovní úvěr. Z toho důvodu byl také pro výpočet ROA použit nezdaněný zisk (EBT).

ODŮVODNĚNÍ:

- 2) ROA (Return on Assets) – rentabilita celkového vloženého kapitálu neboli zhodnocení vloženého kapitálu (zisk i ztráta). Slouží podniku ke zjištění možnosti čerpání dalších úvěrů od bank. Jsou známy různé modifikace tohoto ukazatele a to dle použitých ukazatelů (hrubý zisk, čistý zisk, tok peněžních prostředků). Ukazatele vypovídají o tom, kolik bylo ve sledovaném období z daného aktiva vytvořeno procent zisku (čistého, hrubého). U toku peněžních prostředků zjistíme, zda (v kolika procentech) byl přetransformován čistý zisk do přebytku příjmů nad výdaji. I u těchto ukazatelů se lépe vyhodnocuje v rámci časových řad, tedy několika období. Z důvodu možných legislativních změn daňového zatížení je pro hodnocení vhodnější vzorec počítající se ziskem nezdaněným. Ukazatel by měl dosahovat hodnoty 22% a více, což představuje dostatečnou tvorbu zdrojů na pokrytí úroků. Nižší hodnoty (blíží se hodnotě úrokové sazby) by znamenaly, že úvěr nepřinese podniku zisk, a nebo jej dokonce ohrozí.

$$\text{ROA} = \text{EBIT} / \text{celková aktiva} \times 100$$

$$\text{ROA} = \text{EBT} / \text{celkový kapitál} \times 100$$

$$\text{ROA} = \text{EAT} / \text{celkový kapitál} \times 100$$

$$\text{ROA} = \text{cash flow} / \text{celkový kapitál} \times 100$$

3) **ROS** = EAT / tržby x 100 Tržby = Výsledovka ř. 01 (zboží) + ř. 05 (výrobky a služby)

a) $\text{ROS}_{2012} = 6\,836 / 214\,823 \times 100$ $\text{Tržby}_{2012} = 273 + 214\,550$

ROS₂₀₁₂ = 3,18%

=====

Tržby₂₀₁₂ = 214 823

=====

b) Rentabilita tržeb roku 2012 byla vypočtena na 3,18%. Společnost dosáhla 3,18% čistého zisku (zisku po zdanění) z výnosů roku 2012.

c) $\text{ROS}_{2011} = 2\,025 / 202\,370 \times 100$

ROS₂₀₁₁ = 1,00%

=====

$\text{Tržby}_{2011} = 113 + 202\,257$

Tržby₂₀₁₁ = 202 370

=====

$\text{ROS}_{2010} = -5\,130 / 228\,648 \times 100$

ROS₂₀₁₀ = -2,24%

=====

$\text{Tržby}_{2010} = \text{tab. č. 5}$

Tržby₂₀₁₀ = 228 648

=====

V porovnání vývoje v čase je opět výchozí rok 2010 nejhorším rokem. Je to způsobeno dosaženou ztrátou za tento rok. Rentabilita tržeb je tedy i v tomto roce záporná a postupně roste.

ODŮVODNĚNÍ:

3) ROS (Return on Sales) – rentabilita tržeb udává, kolik dosáhla účetní jednotka haléřů zisku ve sledovaném období díky svému produkčnímu procesu z jedné koruny výnosů. Jako u ostatních ukazatelů rentabilit je vhodné srovnávání v čase.

4) **ROC** = ROS - 1 x 100

a) $\text{ROC}_{2012} = 0,0318 - 1 \times 100$

ROC₂₀₁₂ = 96,82%

=====

b) Rentabilitu nákladů lze odvodit od rentability tržeb. Vypočtená rentabilita nákladů udává, kolik procent finančních prostředků (96,82% zisku) roku 2012 bylo investováno do nákladů. Pro výpočet bylo použito EAT (zisku po zdanění), hovoříme tedy zde o 96,82% čistého zisku, což i tak je poměrně mnoho.

$$c) \text{ROC}_{2011} = 0,01 - 1 \times 100$$

$$\text{ROC}_{2011} = \mathbf{99\%}$$

=====

$$\text{ROC}_{2010} = - 0,024 - 1 \times 100$$

$$\text{ROC}_{2010} = \mathbf{102,4\%}$$

=====

Opětovně porovnání vývoje v čase je ovlivněno zápornými hodnotami roku 2010, a rentabilita nákladů tohoto roku překročila hodnotu 100%. Konkrétně se jedná o hodnotu 102,4%, která nám říká, že jsme překročili čistý zisk (dostali jsme se do ztráty), aby byly pokryty naše náklady. Ve vývoji trendu byla ztráta nahrazena ziskem, kdy se společnosti podařilo dosahovat pokrývání nákladů z čistého zisku. V grafickém znázornění společnost má trendový pokles (pokles procentního podílu čistého zisku na úplných vlastních nákladech).

ODŮVODNĚNÍ:

- 4) ROC (Return on Costs) – rentabilita nákladů, neboli ukazatel nákladové rentability udává, kolik finančních prostředků ve sledovaném období připadá na jednu korunu nákladů. Ukazatel je vhodné porovnávat v rámci více období (časové řady) nebo v porovnání s jinými podniky se srovnatelným výrobním program a srovnatelnou velikostí. Je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že tento ukazatel nezohledňuje množství kapitálu potřebného k uvedené produkci.

$$\text{ROC} = \text{ROS} - 1 \times 100 \dots\dots\dots \text{odvozená od rentability tržeb}$$

$$\text{ROC} = \text{EBT} / \text{úplné vlastní náklady} - \text{daň z příjmu} \dots\dots \text{na bázi hrubého zisku}$$

$$\text{ROC} = \text{EAT} / \text{úplné vlastní náklady} \dots\dots\dots \text{na bázi čistého zisku}$$

$$\text{ROC} = \text{čistý cash flow} / \text{úplné vlastní náklady} \dots\dots\dots \text{na bázi finančních toků}$$

- 5) $\text{ROCE} = \text{EAT} / (\text{dlouhodobé cizí zdroje} + \text{vlastní kapitál}) \times 100$

$$a) \text{ROCE}_{2012} = 6\,836 / 42\,597 \times 100$$

$$\text{ROCE}_{2012} = \mathbf{16,05\%}$$

=====

$$\text{dlouhodobé cizí zdroje}_{2012} = \text{Rozvaha}$$

$$(\text{A} + \text{B. I.} + \text{B. II.} + \text{B. IV. 1.} =$$

$$= 24\,783 + 658 + 17\,156 + 0 = \mathbf{42\,597}$$

=====

- b) Rentabilita celkového vloženého kapitálu roku 2012 byla vypočtena 16,05%, tedy celkový vložený kapitál vytvořil 16,05% čistého zisku po zdanění. Do výpočtu byly

vyjma vlastního kapitálu započítány ještě dlouhodobé cizí zdroje podniku (viz výpočet, tedy rezervy, dlouhodobé závazky a dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci).

<p>c) $ROCE_{2011} = 2\,025 / 42\,116 \times 100$ $ROCE_{2011} = 4,81\%$ =====</p> <p>$ROCE_{2010} = -5\,130 / 42\,025 \times 100$ $ROCE_{2010} = -12,21\%$ =====</p>	<p>vlastní + dlouhodobé cizí zdroje₂₀₁₁ = = 17 947 + 880 + 20 252 + 3 037 = 42 116 =====</p> <p>vlastní + dlouhodobé cizí zdroje₂₀₁₀ = = 15 923 + 960 + 24 304 + 838 = 42 025 =====</p>
---	---

V porovnání vývoje v čase je třeba poukázat na to, že hodnota jmenovatele (celkový investovaný kapitál) je velmi vyrovnaná, až téměř stálá. Přesto bylo dosaženo různých hodnot výsledku hospodaření po zdanění, a to se promítlo do výsledných rentabilit. Ztrátový rok 2010 se postupně v dalších letech zvyšoval, což je samozřejmě pro firmu jen dobře. Je však potřeba poukázat na to, že ač trendovost roste, rentabilita celkového vloženého kapitálu nedosahuje uspokojivých hodnot.

ODŮVODNĚNÍ:

5) ROCE (Return on Capital Employed) – rentabilita celkového investovaného kapitálu je ukazatel, který zahrnuje stav dlouhodobých závazků (dluhů), jako jsou např. dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci, emitované obligace, ale také kapitál vlastní. V souhrnu lze říci, že se jedná o součet dlouhodobě vložených prostředků věřiteli a akcionáři a ukazatel tak vyjadřuje komplexní rentabilitu (efektivnost) hospodaření společnosti, neboli míru zhodnocení aktiv, které jsou financovány dlouhodobým cizím kapitálem a vlastním kapitálem.

ZÁVĚR:

Společnost Bolek a Lolek k.s. je společnost, která má v porovnání více kapitálu cizího a ten je z větší části krátkodobý. Rok 2010 je zlomový, kdy společnost dosahovala ztrát. Od roku 2011, kdy změnila politiku ohledně cenových kalkulací svých produktů a provedla celkovou restrukturalizaci, začala splácet dlouhodobé úvěry, které do té doby byla nucena získávat pro krytí svých ztrát. V roce 2012 doplatila poslední dlouhodobý bankovní úvěr a postupně snižuje i krátkodobé úvěry získané od “propojených“ osob. Postupné zlepšování všech počítaných rentabilit je tomu i důkazem a je zde předpoklad dalšího růstu společnosti a vyšší míra zhodnocování aktiv.

Co se týká kapitálové struktury, společnost se řadí mezi modernější společnosti, které využívají spíše cizí kapitál v poměru ke kapitálu vlastnímu. Pokud bychom se rozhodli vypočítat finanční páku, zjistili bychom, že u takto vedené struktury kapitálu má finanční páka mnohem intenzivnější vliv a důsledkem tohoto působení dochází i k vyšším rentabilitám využívání kapitálu vlastního.

Finanční páka říká, kolik korun celkového kapitálu připadá na jednu korunu kapitálu vlastního. Zjišťuje se tak stupeň zadlužení společnosti a to prostřednictvím cizího kapitálu. Při ztrátovosti ukazatele rentability tržeb by hodnota ukazatele finanční páky zvyšovala ztrátu ve stejném poměru.

♠ Případová studie č. 2 - řešení

Dle údajů obsažených v příloze B:

- vypočítejte uvedené ukazatele likvidit
- proved'te interpretaci zjištěných údajů
- z příložené tabulky s údaji roku 2010 a druhého sloupce výkazů účetní závěrky za rok 2012 (minulé období = r. 2011) dopočtete ukazatele i pro tyto roky a proved'te porovnání zjištěných výsledků vypočtených likvidit včetně interpretace porovnání v rámci trendového vývoje.

Tab. č. 6: Údaje pro výpočet likvidit společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

Položka	Kč v tis.
Oběžná aktiva (Rozvaha ř. C.)	50 114
Zásoby (Rozvaha ř. C. I.)	29 871
Dlouhodobé pohledávky (Rozvaha ř. C. II.)	31
Krátkodobý finanční majetek (Rozvaha ř. C. IV.)	146
Krátkodobé závazky (Rozvaha ř. B. III.)	21 349
Bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV.)	5 952
Dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci (Rozvaha ř. B. IV. 1.)	838

Zdroj: Výkazy účetní závěrky společnosti Bolek a Lolek k.s., r. 2010

1) LIKVIDITA OKAMŽITÁ

L_o = finanční majetek / krátkodobé závazky

$$a) L_{o2012} = 1\,676 / 23\,403$$

$$L_{o2012} = \mathbf{0,07}$$

=====

$$\text{krátkodobé závazky} = \text{Rozvaha B. III.} + \text{B. IV.} -$$

$$- \text{B. IV. 1.} = 23\,403 + 0 - 0 = \mathbf{23\,403}$$

=====

b) Okamžitá likvidita nám říká, že 0,07 korun likvidního majetku (peněz v hotovosti, na účtech, cenin a krátkodobých cenných papírů) připadá na jednu korunu krátkodobých závazků. V procentním vyjádření je to 7% podíl likvidního majetku na krátkodobých závazcích, což je hodnota velmi nízká a značí to, že krátkodobé závazky jsou také kryty dlouhodobými zdroji, což odporuje zlatému pravidlu krytí (krátkodobé závazky krýt krátkodobými zdroji, dlouhodobé závazky dlouhodobými zdroji).

$$\begin{array}{ll} \text{c) } L_{O2011} = 1\,419 / 26\,261 & \text{krátkodobé závazky} = \text{Rozvaha B. III.} + \text{B. IV.} - \\ & - \text{B. IV. 1.} = 23\,224 + 3\,037 - 0 = \mathbf{26\,261} \\ \mathbf{L_{O2011} = 0,05} & \end{array}$$

=====

$$\begin{array}{ll} L_{O2010} = 146 / 26\,463 & \text{krátkodobé závazky} = \text{Rozvaha B. III.} + \text{B. IV.} - \\ & - \text{B. IV. 1.} = 21\,349 + 5\,952 - 838 = \mathbf{26\,463} \\ \mathbf{L_{O2010} = 0,006} & \end{array}$$

=====

Porovnání v čase, tedy trend vývoje okamžité likvidity je sice rostoucí, ale hodnoty jsou tak nízké, že jsou hluboko pod obecně očekávanými hodnotami. Celkově je tedy okamžitá likvidita velmi nedostatečná.

ODŮVODNĚNÍ:

- 1) L_o (Cash Ratio) – likvidita okamžitá (soudného dne) vypočtená hodnota udává pravděpodobnost, kolik procent závazků jsme schopni splatit během několika příštích dnů. V obecné rovině by se hodnota měla pohybovat mezi 20 – 50%, tedy hodnota mezi 0,2 – 0,5.

2) LIKVIDITA POHOTOVÁ

$$L_p = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{dlouhodobé pohledávky}) / \text{krátkodobé závazky}$$

$$\text{a) } L_{p2012} = 50\,293 - 28\,467 - 93 / 23\,403$$

$$\mathbf{L_{p2012} = 0,93}$$

=====

- b) Pohotová likvidita nám říká, že 0,93 korun rychle likvidního majetku (oběžných aktiv bez zásob) připadá na jednu korunu krátkodobých závazků. V procentním vyjádření je to 93% podíl rychle likvidního majetku na krátkodobých závazcích. Běžná hodnota ukazatele je 1,0 až 1,5. Tento ukazatel je tedy mnohem příznivější než ukazatel likvidity okamžité, protože se hodně blíží optimální hodnotě.

$$c) L_{o2011} = 50\,042 - 25\,938 - 1\,760 / 26\,261$$

$$L_{o2011} = \mathbf{0,85}$$

=====

$$L_{o2010} = 50\,114 - 29\,871 - 31 / 26\,463$$

$$L_{o2010} = \mathbf{0,76}$$

=====

Trendový vývoj ukazatele pohotové likvidity je mírně rostoucí. Jeho hodnoty ve všech sledovaných letech se blíží optimální hodnotě, proto lze říci, že v rámci podílu rychle likvidního majetku na krátkodobých závazcích je hodnota uspokojivá, tedy dostačující.

ODŮVODNĚNÍ:

- 2) L_p (Acid Test) – likvidita pohotová, vypočtená hodnota udává, kolikrát jsme schopni uhradit své závazky ve stanovené době. Pro vyrovnanost by se měl pohybovat okolo hodnoty 1.

3) LIKVIDITA BĚŽNÁ

L_b = oběžná aktiva – dlouhodobé pohledávky / krátkodobé závazky

$$a) L_{b2012} = 50\,293 - 93 / 23\,403$$

$$L_{b2012} = \mathbf{2,15}$$

=====

- b) Běžná likvidita nám říká, že 2,15 koruny krátkodobého oběžného majetku (finanční majetek, krátkodobé pohledávky a zásoby) připadá na jednu korunu krátkodobých závazků. V procentním vyjádření je to 215% podíl krátkodobě likvidního majetku na krátkodobých závazcích. Jako optimální hodnota je uváděna hodnota 2,0. Společnost má běžnou likviditu nad touto hodnotou, což je pro firmu velmi příznivé.

$$c) L_{b2011} = 50\,042 - 1\,760 / 26\,261$$

$$L_{b2011} = \mathbf{1,84}$$

=====

$$L_{b2010} = 50\,114 - 31 / 26\,463$$

$$L_{b2010} = \mathbf{1,89}$$

=====

V rámci vývoje v čase má běžná likvidita mírně pulzující stoupající tendenci. Rok 2011 zaznamenal mírný propad ukazatele, který je způsoben větším podílem dlouhodobých

pohledávek na celkovém oběžném majetku oproti dalším dvěma srovnávacím obdobím. Celkově lze usoudit, že běžná likvidita je dostačující, protože se blíží optimální hodnotě a v roce 2012 tuto hodnotu dokonce překračuje.

ODŮVODNĚNÍ:

3) Lb (Current Ratio) - likvidita běžná je nejčastěji používaný ukazatel a je nejméně náročným hlediskem likvidit. Výsledek nám říká, kolikrát jsme schopni v dané lhůtě (maximálně jeden rok) dostát svým závazkům. Obecně platí, že jeho hodnota by se měla pohybovat okolo hodnoty 2, ale vždy je lepší porovnat s doporučovými hodnotami pro dané odvětví.

ZÁVĚR:

Společnost Bolek a Lolek k.s. v rámci různých likvidit v porovnání v čase vždy zaznamenala růstový trend vývoje. Nejméně uspokojivý však byl ukazatel likvidity okamžité, která porovnává s krátkodobými závazky pouze finanční majetek. Ani růstový trend nedokázal zajistit přiblížení ukazatele k optimální hodnotě. Společnost má stabilní nedostatek finančního majetku. Rentabilita pohotová a běžná je pro firmu mnohem příznivější. Společnost sice nemá dostatek finančního majetku, ale má jiný, rychle likvidní majetek, který je schopna použít pro splacení svých splatných krátkodobých závazků.

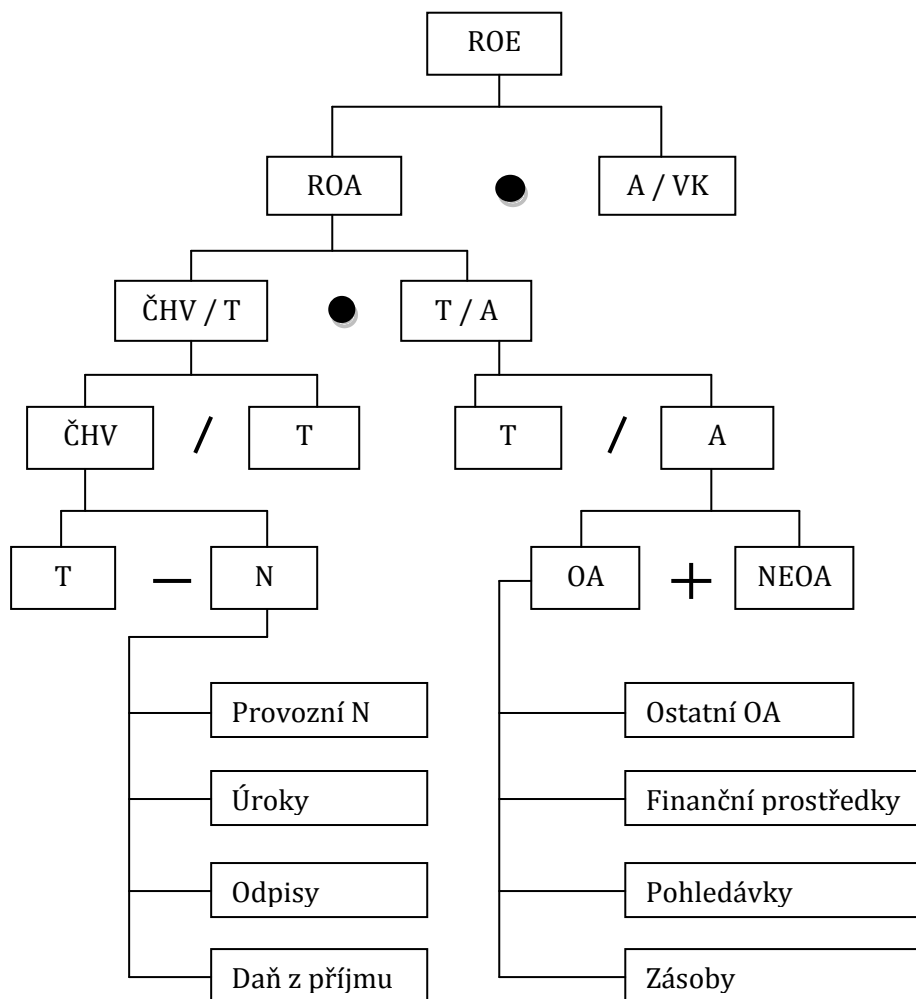
Případová studie č. 3 - řešení

Co je Du Pontův rozklad? Vytvořte grafické znázornění jeho struktury.

Du Pontův rozklad je ukazatel rentability. Je založen na odvozování ziskové marže a obratu celkových aktiv. Ve shrnutí, Du Pontův diagram představuje, logický rozklad poměrného ukazatele ROE (rentability vlastního kapitálu) na celkem tři části.

- levá strana vyjadřuje marži čistého zisku, dále na obrat aktiv a posledním je poměr aktiv k vlastnímu kapitálu. Je zde znázorněn pohled na finanční sílu podniku a vztah mezi jednotlivými složkami financování. Pro manažery je to návodem na ovlivňování výnosnosti vlastního kapitálu.
- pravá strana znázorňuje strategii firmy zvyšování aktiv (růst hodnoty podniku) a zvyšování tržního podílu.

Obrázek č. 1: Grafické znázornění Du Pontova rozkladu

Zdroj: vlastní zpracování

FINANČNÍ ANALÝZA, kontrolní otázky, řešení

- ? 1) Kde byste hledali vstupní data k vytvoření finanční analýzy? Proč byste prováděli finanční analýzu?

Finanční analýza je způsob, jak zjistit o společnosti potřebné informace pro možnost provádění kvalifikovaných rozhodnutí o firmě, pro plánování strategií, pro tvorbu strategických plánů aj. Z pohledu např. investorů jsou údaje z finanční analýzy potřebné při rozhodování se o finančním vstupu do firmy, o možnosti poskytnutí úvěru apod. Dodavatelé či odběratelé si mohou z údajů finanční analýzy utvořit představy o bonitě obchodního partnera, o jeho finanční situaci a např. výrobních možnostech aj.

Finanční analýzu lze tvořit za použití různých metod a s tím jsou také spojeny různé zdroje získávání vstupních dat. Některá data je ještě před jejich využitím třeba upravit. Přímou z výkazů finančního účetnictví lze zjistit spoustu informací, jako například zisk společnosti, hodnota vyplacených dividend, stav aktiv, hodnota úvěrů, výše splaceného vkladu a mnoho dalších. Další informace lze získat zkoumáním jednotlivých položek ve výkazech obsažených (nejde jen o výkaz zisků a ztráty a rozvahy, ale také např. příloha, výroční zpráva, přehled o změnách vlastního kapitálu nebo z výkazu peněžních toků). Statistické informace lze získat z různých statistických ročenek, odborné literatury, od orgánů státní statistické služby, od profesních svazů apod. Je možnost také využít internet, a to především na stránkách Českého statistického úřadu (www.czso.cz), u Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (www.mpo.cz) apod.

- ? 2) Jak lze provádět finanční analýzu?

Analýzu je možno provádět **horizontálně** neboli „po řádcích“ (srovnávání v rámci časových období ve firmě) nebo **vertikálně** v podobě zkoumání struktury jednotlivých položek obsažených ve výkazech. Strukturu lze zkoumat mnoha způsoby neboli ukazateli. Mezi nejjednodušší ukazatele patří ukazatele rozdílové (čistý pracovní kapitál, přidaná hodnota, ...), ale častěji využívané jsou ukazatele poměrové (různé rentability, čistá zisková marže, nákladovost, ...).

- ? 3) Co je třeba upravit ve finančních výkazech pro možnost sestavení finanční analýzy bez zkreslených výstupů?

Výkazy obsahují mnoho dat, ale některá je třeba upravit, aby při jejich použití nedošlo ke zkreslení získaných výsledků a následně tak k jejich nesprávné interpretaci a chybným rozhodnutím.

- Doplnění údajů o probíhajícím leasingu na podrozvahových účtech – do rozvahy strany aktiv doplnit leasingy (smluvní hodnota aktiva – sloupec „brutto“) a opravit je ještě o hodnoty jejich opravek (korekce), zároveň na straně pasiv doplnit hodnotu závazků, tedy nesplacených splátek aktiva ze smluvní ceny.
- Oprava položky „Zřizovací výdaje“ – v rozvaze snížení aktiva a o stejnou hodnotu snížení pasiva (základní kapitál). Jedná se o položku na trhu nesměnitelnou s nulovou možností jakéhokoli finančního či jiného přínosu pro firmu. Tato operace vychází také z doporučení IAS/IFRS.
- Pro potřeby finanční analýzy se přeřazuje položka rezerv z cizích zdrojů do zdrojů vlastních, tedy do vlastního kapitálu. IAS/IFRS má k této problematice naprosto stejný přístup. Rezervy si firma tvoří sama tím, že si snižuje zisk běžného roku (zvýšením nákladů) a vytvořená rezerva je k dispozici až do doby, kdy je čerpána.
- Má-li firma v aktivech položky, k nimž tvoří oprávkky a opravné položky, pro potřeby analýzy přesune tyto oprávkky a opravné položky do pasiv.

Je možné ještě provést kompletní přetřídění položek výkazu Rozvahy a to dle funkcí (provozní a finanční), nebo dle likvidnosti jednotlivých aktiv (od peněžních prostředků v hotovosti až po majetek). Stejně jako položky rozvahy lze přetřídovat i položky Výkazu zisků a ztráty, např. dle provozní a finanční činnosti. Při finanční analýze je počítáno s položkou „tržby“. Výkaz zisků a ztráty pracuje s položkami výnosy a výkony. Je tedy vhodné seskupit ostatní provozní výnosy a náklady a výkonovou spotřeby do položky provozní tržby. Tržby z prodeje cenných papírů a vkladů ponechat ve finanční činnosti. Pro potřeby finanční analýzy však není nutné přistupovat k přetřídování položek Výkazu zisků a ztráty.

? 4) Jaký je rozdíl mezi extenzivními a intenzivními ukazateli?

- **extenzivní (objemové) ukazatele** - nesou informaci o rozsahu udávaného v peněžních jednotkách. Objemové ukazatele jsou členěny na **stavové** v rámci rozvahy (hodnota vlastního kapitálu, bilanční suma, ...), **rozdílové**, které tvoří rozdíly ukazatelů stavových (čistý pracovní kapitál, přidaná hodnota, ...) a **tokové** z výkazu zisků a

ztráty nebo z cash flow, které informují o změnách ukazatelů rozdílových a stavových za dané období.

- **intenzivní (poměrové) ukazatele** - jsou tvořeny podíly dvou či více ukazatelů extenzivních (likvidita, rentabilita, ...). Tyto získané hodnoty jsou následně posuzovány dle zvolených kritérií hodnocení (srovnávání s odvětvovými průměry, s konkurencí, ...). Metod porovnávání je mnoho:
 - pomocí analýzy ukazatelů stavových (horizontální a vertikální, tedy srovnávání meziroční a dle struktury výkazů jako např. skladba majetku apod.)
 - pomocí analýzy ukazatelů rozdílových a tokových (pracovní kapitál, fondy, peněžní toky)
 - pomocí přímé analýzy ukazatelů poměrných (likvidita, rentabilita, stabilita, aktivita, kapitálový trh a na bázi peněžních toků)
 - pomocí analýzy ukazatelů soustav (pyramidový rozklad, složené indexy, přidaná hodnota)

Důležité je však vždy pracovat ve vzájemných souvislostech, nikdy izolovaně a údaje srovnávat v časových souvislostech (porovnávat s jinými roky) nebo v rámci zvolené hodnoty cílové.

? 5) Jak je rozdíl mezi basickým a řetězovým indexem?

- **Basický index** vyjadřuje, jaký je podíl hodnoty období sledovaného na období zvoleného jako bázi (pro bázi bývá voleno období první, jedná se o období výchozí).
- **Řetězový index** vyjadřuje, jaký je podíl hodnoty období sledovaného na období, které mu těsně předcházelo. Vztah mezi těmito dvěma indexy lze vyjádřit tak, že součin řady indexů řetězových je roven poslednímu období řady indexu basického.

Vytvoření indexů je další z možností pro získání podkladů k finanční analýze. Jedná se tak o vytvoření jejich časových řad, neboli údajů získaných v čase (trendovost). Čas má vysoce vypovídací schopnost o změnách a vývoji společnosti. Je však třeba stanovit kritéria hodnocení (hodnocený ekonomický jev je dobrý, špatný, vynikající, optimální apod.). V rámci časových řad můžeme posuzovat dle kritérií vlastních, nebo srovnávat např. se stavem či vývojem v podnicích srovnatelných, dle stavu a vývoje hodnot průměrných pro dané odvětví nebo v rámci srovnání vývoje v podniku samotném.

? 6) Kdy byste použily analýzu pomocí dlouhodobých trendů?

Dlouhodobé trendy zkoumají vývoj hodnot v čase. Hodnoty zkoumané jsou v absolutní hodnotě nebo v podobě indexů. Sledování delšího časového období přináší kvalitnější výsledek analýzy. Je také vhodné využít grafického znázornění. Zkoumat tak lze např. vývoj tržeb, zisku, vlastního kapitálu, nákladů apod. Zkoumané hodnoty se získávají z výkazů finančního účetnictví v rámci několika let. Index je vhodné zvolit při vyjádření vývojových trendů relativní změnou oproti srovnávací hodnotě. Basický index se vypočte poměrem hodnoty vybraného ukazatele k hodnotě ukazatele basického (zvolený rok, který je stejný pro všechna porovnání). Řetězový index se vypočte poměrem hodnoty vybraného ukazatele k hodnotě ukazatele roku předcházejícího:

index v % = ukazatel daného roku / ukazatel roku předešlého (nebo basického) x 100

Ze získané časové řady jednotlivých ukazatelů je patrné, zda se hodnoty zvyšují, snižují nebo stagnují a dle toho je také vytvořena interpretace výsledku. Je-li zjištěn pokles tržeb v rámci zkoumaných let a zároveň pokles provozního zisku či výsledku hospodaření, lze usuzovat na problémy v oblasti odbytu. Při vyšším poklesu provozního zisku oproti poklesu tržeb lze poukázat na růst nákladovosti. Přesnější informace lze získat následným provedením horizontální analýzy.

? 7) Co udávají poměrné ukazatele? Jak se dělí?

Mezi poměrné ukazatele patří např. likvidita, rentabilita, stabilita, aktivita, kapitálový trh a ukazatele na bázi peněžních toků.

Poměrné ukazatele udávají velikost poměrného zastoupení jedné nebo několika položek v celku (v jedné položce nebo skupině položek) a lze je rozdělit několika způsoby:

- dle výkazů finančního účetnictví, ze kterých byla vstupní data čerpána:

- ukazatele **struktury majetku a kapitálu** (podklad pro výpočet jsou data z rozvahy),
- ukazatele **tvorby výsledku hospodaření** (data pro výpočet jsou čerpána z výkazu zisků a ztráty)
- ukazatele na bázi **peněžních toků** (tyto ukazatele analyzují skutečný pohyb finančních prostředků).

- dle zaměření poměrných ukazatelů:

- ukazatele **rentability**, neboli celková efektivnost, neboli výnosnost vloženého kapitálu. Jedná se o schopnost podniku tvořit zdroje nové a s použitím investovaného kapitálu vytvářet zisk. K výpočtům ukazatelů rentability je využíván především výkaz zisků a ztráty a následně i rozvaha. Vzoreček se skládá vždy z tokové veličiny v čitateli a zvoleným druhem kapitálu nebo tržeb ve jmenovateli. Je preferován zejména akcionáři a potencionálními investory pro svou vypovídací schopnost. V obecné rovině by měl mít v časové řadě vždy rostoucí tendenci, není však stanovena konkrétní doporučená hodnota pro každý z nich.
- ukazatele **likvidity krátkodobé**, vyjadřují schopnost podniku dostát svým splatným závazkům. Jde o jeho platební schopnost. Ukazatelé zde poměřují oběžný majetek s krátkodobými závazky. Výsledky se používají zejména při řízení stavu zásob (materiálu, zboží, polotovarů, nedokončené výroby, výrobků). Pro podnik je žádoucí, aby finanční prostředky v nich vázané byly v co nejkratším čase přeměněny do pohledávek a následně do peněžních prostředků. Podnik si musí pomocí řízení finanční hotovosti zajistit přiměřenou (potřebnou) peněžní zásobu. Využívá k tomu také řízení krátkodobého financování (obchodní závazky, neboli dodavatelské úvěry a krátkodobé bankovní úvěry). Čistý pracovní kapitál je hodnota, která není schopna sama o sobě určit, zda bude dostatek finančních prostředků v daný okamžik.
- ukazatele **zadluženosti** vyjadřují dluhové zatížení podniku. Dělí se na **dluhový poměr** (tedy poměr cizího kapitálu dlouhodobého ke zdrojům celkovým nebo ke kapitálu vlastnímu) a **úrokové zatížení** podniku (tedy z provozního zisku procento úroků). V tomto případě lze hovořit o **podkapitalizaci podniku** (s růstem zadlužení roste věřitelské riziko) a překapitalizovaní (velké množství vlastních zdrojů zakládá na neefektivnosti jeho využívání a značí velkou opatrnost managementu). Platí zde zlaté pravidlo – dlouhodobý majetek krytý dlouhodobými zdroji, krátkodobý majetek krátkodobými zdroji. Ukazatele zjišťují, jakým způsobem jsou financovány jednotlivé majetkové skupiny. Výsledný výpočet je pak následně srovnáván s hodnotou 1.

- ukazatele **aktivity** udávají rychlost a dobu obratu. Lze tak zjistit, zda nejsou zbytečně vázány finanční prostředky v nadbytečných zásobách (materiál, zboží, polotovary, nedokončená výroba, výrobky) a jiných aktivech. Porovnává se zde určitá položka aktiva k tržbám či výnosům. Při hodnocení celku (podniku) jsou vhodnější k hodnocení celkové výnosy, nikoli pouze tržby. Rychlost obratu (RO) udává počet obrátek hodnoceného aktiva v porovnání s objemem tržeb nebo výnosů za dané období. Doba obratu (DO) udává počet dnů činících jednu obrátku. Má-li společnost dosáhnout nízké úrovně vázaných peněžních prostředků v daném aktivu, je potřeba dosahovat krátké doby obratu a vyšší rychlosti obratu.
- ukazatele **výnosnosti kapitálu**, tedy ukazatele zjišťující schopnost firmy tvořit přidanou hodnotu. Přidaná hodnota je položka výkazu zisků a ztráty.

Poměrné ukazatele jsou vyjadřovány v procentech. Při jejich výpočtech se využívá především položka zisku, která má více podob:

- **EBDIT** (Earnings Before Interest Depreciation and Tax), zisk před odpisy, úroky a zdaněním = Provozní výsledek hospodaření minus odpisy (viz výsledovka * - E)
- **EBIT** (Earnings Before Interest and Tax), zisk před úroky a zdaněním = Provozní výsledek hospodaření (viz výsledovka *)
- **EBT** (Earnings Before Tax), zisk před zdaněním = Výsledek hospodaření před zdaněním (viz výsledovka ****)
- **EAT** (Earnings After Tax), zisk po zdanění, čistý zisk = Výsledek hospodaření za běžné účetní období (viz výsledovka ***)

? 8) Co je a co měří ukazatel EVA? Mezi jaké ukazatele se řadí?

EVA (Economic Value Added) – ekonomická přidaná hodnota:

- patří mezi moderní ukazatele hodnocení ekonomické výkonnosti
- měří, jak přispěl podnik svými aktivitami za dané období ke snížení nebo zvýšení hodnoty pro vlastníky. K jeho výpočtům se používají výkazy finančního účetnictví s menší úpravou (podstatou výpočtu je ukazatel čistého výnosu z provozní činnosti jako rozdíl mezi provozním ziskem čistým a náklady na kapitál. Lze jej vypočítat dle dvou metod, **EVA entity** (neboli standardní dle metodiky výpočtů užívaných v zahraničí dle US GAAP nebo IFRS/IAS) nebo **EVA equity** (neboli alternativní, založený na vlastním kapitálu, dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR).

Pro výpočet EVA equity není třeba upravovat výkazy finančního účetnictví, ale je třeba podstatně obtížněji (složitějšími výpočty) získat vstupní parametry. Pro zjištění faktorů ovlivňujících růst hodnoty firmy je ještě třeba provést rozklad ukazatele EVA na „generátory hodnoty“.

$$\mathbf{EVA} = \mathbf{NOPAT} - \mathbf{Capital} \times \mathbf{WACC} \quad \text{nebo} \quad \mathbf{EVA} = \mathbf{NOPAT} - \mathbf{NOA} \times \mathbf{WACC}$$

kde: NOPAT (Net Operating Profit after Tax)zisk z operační činnosti podniku po zdanění y upravený provozní výsledek hospodaření

Capital kapitál vázaný v aktivech sloužících k dosažení operačního zisku

NOA (Net Operating Assets) ... čistá operační aktiva jako součet stálých aktiv provozních a provozního čistého pracovního kapitálu

WACC (Weighted Average Cost of Capital) průměrné vážené náklady kapitálu

Alternativní výpočet ukazatele EVA equity dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO) dle manželů Neumaierových (postaven na vzájemném vztahu ukazatele rentability kapitálu a hodnotě vlastního kapitálu:

$$\mathbf{EVA\ equity} = (\mathbf{ROE} - r_e) \times \mathbf{VK}$$

kde: ROE rentabilita vlastního kapitálu (zisk po zdanění / vlastní kapitál)

r_e alternativní náklad vlastního kapitálu

VK vlastní kapitál

? 9) Jaké znáte moderní ukazatele hodnocení výkonnosti podniku? Proč jsou „moderní“?

Jsou to např. EVA, Index IN, MVA a Diskontované cash flow.

Moderní jsou proto, že vycházejí z předpokladu, že standardní finanční ukazatele vycházejí z účetních informací, které ne vždy vyjadřují skutečnou ekonomickou realitu (viz oceňování aktiv apod.) a neberou v úvahu podnikatelské riziko a náklady na kapitál. Dle moderních metod je zjišťována především ekonomická hodnota a to při:

- dodržování požadavků na vytvoření co nejužší vazby na hodnotu akcií v souvislosti statistických propočtů.
- využívání maxima informací přímo z výkazů finančního účetnictví (snižování náročnosti propočtů).
- výpočty s kalkulací rizik a zohledňování rozsahu vázaného kapitálu.
- hodnocení výkonnosti i ocenění firmy.
- jasná a přehledná komunikace na všech úrovních řízení.
- možnost řízení hodnoty.

Důležitým kritériem výkonnosti v moderním pojetí hodnocení podniku je **čistá současná hodnota - ČSH** (*Net Present Value*) – jedná se o hodnotu, kterou je schopna

firma vyprodukovat, neboli zjednodušeně řečeno získaná částka za poskytnutí svého kapitálu. Investory a vlastníky vždy zajímá, zda má podnik dostatečnou výkonnost, aby byl konkurenceschopný nejen dnes, ale i v budoucnu a chce, aby mu firma vyprodukovala více, než do ní vložil (aby z jeho pohledu došlo k čistému zvýšení hodnoty). Je přitom potřeba využít vstupní hodnoty, jakými jsou **ekonomický přínos** (ve finančních výkazech čistý provozní zisk nebo čistý provozní cash flow), **vložený kapitál** do podnikání (ve finančních výkazech hodnota vlastního kapitálu, akciového kapitálu nebo souhrn provozního dlouhodobého majetku a čistého pracovního kapitálu), **náklady na vložený kapitál** (uvažuje se zde odměna za zapůjčení, tedy aktuálně platná úroková sazba násobená množstvím kapitálu; stejně se přistupuje v případě kapitálu vlastního – alternativní náklady) a **riziko a čas** (u časového hlediska s využitím diskontování jako postupné snižování hodnoty peněz v čase; v případě rizikového hlediska u investičních projektů je zohledňován při konstruování sazby diskontní). Z ekonomického hlediska by se dalo říci, že ekonomický přínos z podnikání má být větší než náklady na ně vynaložené a to včetně zahrnutí faktorů jakými jsou čas a riziko, což je definice VBM (Value Based Management), neboli koncepce managementu založeného na hodnotě s využitím kritéria čisté současné hodnoty.

? 10) Jaké znáte ukazatele soustav? Proč jsou sestavovány?

Mezi ukazatele soustav patří např. pyramidový rozklad, složené indexy, bonitní a bankrotní modely, Z-score model, Kralickův Quicktest aj.

Soustavy jsou konstruovány z důvodu podrobnějších zjištění o zkoumaném ukazateli. Výsledkem běžných ukazatelů je vždy jedno číslo, které je možno srovnávat v rámci více období, s odvětvím, s konkurencí apod. Není ale zřejmé, jaký zásah vyvolá požadovaný účinek a následně pak ještě řadu důsledků dalších. Analýzou soustav ukazatelů je využíváno kombinace rozborových postupů v kapitolách výše popsanych. Z formálního hlediska dochází k vytvoření souhrnu ukazatelů, které je možno dále rozkládat přes dílčí ukazatele až na detaily.

Příloha H:

Učební plán OA Plzeň, obor Obchodní akademie

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

UČEBNÍ PLÁN

Název ŠVP:	Obchodní akademie Plzeň
Kód a název vzdělávacího programu:	63–41–M/02 Obchodní akademie
Dosažený stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělání:	čtyřleté denní
Způsob ukončení:	maturitní zkouška
Certifikace:	vysvědčení o maturitní zkoušce
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje prvním ročníkem

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkr.	Počet týdenních vyuč. hodin v ročníku				Celkem
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Povinné vyučovacích předměty		32 (14)	32 (16)	32 (22)	33 (23)	129 (75)
a) základní všeobecné		23 (10)	20 (9)	15 (9)	13 (10)	71 (38)
Český jazyk a literatura	ČJ	4	3	3	3 (1)	13 (1)
První volitelný jazyk (B2)	. J	4 (4)	4 (4)	3 (3)	3 (3)	14 (14)
Druhý volitelný jazyk (B1)	. J	4 (4)	3 (3)	3 (3)	3 (3)	13 (13)
Občanská nauka	ON	1	2	---	---	3
Dějepis	Dě	2	2	---	---	4
Matematika	Ma	4	3	2 (1)	2 (1)	11 (2)
Základy přírodních věd	ZP	2	1	2	---	5
Tělesná výchova	TV	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
b) základní odborné		9 (4)	12 (7)	13 (9)	16 (9)	50 (29)
Ekonomika	Ek	3	3	3	2 (1)	11 (1)
Účetnictví	Úč	---	3 (3)	4 (4)	4 (4)	11 (11)
Cvičení z účetnictví	CÚ	---	---	---	2 (2)	2 (2)
Základy mikro a makroekonomie	ZM	---	---	---	2	2
Právo	Pr	---	---	---	4	4
Informační technologie	IT	2 (2)	2 (2)	2 (2)	---	6 (6)
Statistika	St	---	---	2 (1)	---	2 (1)
Pisemná a elektronická komunikace	PK	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
Hospodářský zeměpis	HZ	2	2	---	---	4
c) výběrové		---	---	4 (4)	4 (4)	8 (8)
Aplikovaná ekonomie	AE	---	---	2 (2)	---	2 (2)
Cvičení z pís. a elektron. komunikaci	CK	---	---	---	2 (2)	2 (2)
Cvičení z matematiky	CM	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Cvičení na počítačích	CP	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Daně	Da	---	---	---	2 (2)	2 (2)
Dějepis	Dě	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Fiktivní firma	FF	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Konverzace v anglickém jazyce	KA	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Konverzace ve francouzském jazyce	KF	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Konverzace v německém jazyce	KN	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Psychologie	Ps	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Společenské vědy	SV	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)
Literární seminář	LS	---	---	2 (2)	2 (2)	4 (4)

Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět ÚČETNICTVÍ

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Název vyučovacího předmětu:	ÚČETNICTVÍ
Obor vzdělání:	63–41–M/02 Obchodní akademie
Forma studia:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	358 (11)
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Účetnictví rozvíjí základní ekonomické myšlení žáků. Významným úkolem předmětu je naučit žáky efektivně ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě. Předmět účetnictví vede žáky k samostatnému vyhledávání aktuálních ekonomických informací a jejich vyhodnocování v konkrétních situacích.

Nedílnou součástí předmětu je využívání základních znalostí právních norem týkajících se účetnictví a uvědomování si následků jejich nedodržování. Cílem předmětu je v žácích vyvíjet schopnosti využívat údajů získaných účetnictvím pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce.

Spolu s ekonomikou a právem účetnictví představuje stěžejní ekonomické předměty a tvoří osu odborného vzdělávání na obchodní akademii.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na poznatky, které mají dlouhodobější platnost, ale současně musí průběžně reagovat na změny v účetní a daňové legislativě, aby z něj mohli absolventi vycházet při své činnosti a správně se orientovat v měnících se podmínkách ekonomické praxe. Žáci mají pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí studiem odborné literatury.

2. ročník – 3 hodiny týdně

Učivo se zabývá podstatou účetnictví a daňové evidence a je zaměřeno na zvládnutí jejich základů. Úkolem je naučit žáky vyhotovovat, používat a zpracovávat účetní doklady, seznámit je se základními účetními předpisy a zvládnout základní techniku účtování v hlavní knize a deníku, v rámci daňové evidence pak v deníku příjmů a výdajů.

3. ročník – 4 hodiny týdně

Učivo navazuje na základní znalosti z 2. ročníku a rozvíjí je. Objasňuje účtování zásob, dlouhodobého majetku, krátkodobého finančního majetku a krátkodobých finančních zdrojů, zúčtovacích vztahů, kapitálových účtů a dlouhodobých závazků, nákladů a výnosů. Samozřejmostí je využívání účtového rozvrhu.

4. ročník – 4 hodiny týdně

Učivo rozvíjí problematiku nákladů a výnosů o časové rozlišení, vyúsťuje do problematiky účetní uzávěrky, účetní závěrky a finanční analýzy. Dále je probíráno vnitropodnikové účetnictví spolu s rozpočtováním a kalkulacemi. Na závěr se zaměřuje na specifika evidence hospodaření v různých právních formách podnikání prohloubením učiva z oblasti daňové evidence a účtování v jednotlivých typech obchodních společností.

Pojetí výuky

Základními metodami výuky jsou vysvětlování a výklad, rozhovorem se žáky se odvozují postupy účtování a následuje praktické procvičování. Studenti při práci využívají účtový rozvrh, pracují s předpisy účetními i daňovými tak, aby získali základní orientaci v těchto

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

právních normách. Provádějí účetní zápisy do účetních knih ručně nebo pomocí účetního programu, vyhledávají aktuální informace na internetu a v odborné literatuře.

Zjištěné informace žáci posuzují a využívají při samostatném řešení zadaných úkolů, jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce. V průběhu studia zpracovávají souvislé příklady, jejichž zadání vychází z účetní praxe, zjištěné výsledky interpretují, kriticky posuzují, hledají klady a zápory a navrhuji varianty řešení pro ekonomické rozhodování. Vyučující by měl u žáků vytvořit přesvědčení, že účetnictví má nezastupitelné místo při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení podniku. V rámci mezipředmětových vztahů žáci využívají získaných znalostí v předmětu cvičení z účetnictví při práci s programem Stereo, softwarem pro účetnictví i daňovou evidenci.

Žáci prezentují své vědomosti a schopnosti na veřejných akcích, např. na celostátních soutěžích „Má dáti, Dal“ a „Ekonomický tým“.

Při výuce se používají učebnice účetnictví a sbírky příkladů – autor ing. Pavel Štohl – každý rok aktualizované vydání.

Hodnocení výsledků žáků

Výsledky vzdělávání můžeme diagnostikovat pozorováním práce a chování žáků ve vyučování, zvládnutí obsahové stránky kontrolovat zkoušením. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné, ústní a praktické.

Písemné zkoušení se využívá zejména na závěr probraného tematického celku, při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka.

Ústně jsou žáci zkoušeni průběžně v jednotlivých hodinách, hodnotí se přesná formulace při ústním projevu se zaměřením na odbornou správnost.

V praktických zkouškách žáci zpracovávají souvislé příklady prostřednictvím účetního a daňového softwaru. Hodnotí se jak stránka obsahová, tak i technické zvládnutí programu, tj. využití jeho funkcí, výběr nejvhodnějších sestav, jejich úprava apod.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v účetnictví směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednali odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném
- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování (např. témata týkající se právní úpravy účetnictví, daní, platebního styku, zúčtovacích vztahů)
- aktivně se zajímali o politické, hospodářské a společenské dění
- chápali význam životního prostředí pro člověka a organizovali činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje
- uměli myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů)
- nenechávali se manipulovat (např. úprava výsledku hospodaření na daňový základ)
- tvořili si vlastní názor a byli schopni o něm diskutovat
- vyjadřovali se přiměřeně v projevech mluvených i psaných
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- efektivně se učili a pracovali

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

- využívali ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učili se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přijímali hodnocení své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovali, přijímali radu i kritiku
- soustavně se vzdělávali
- adaptovali se na měnící se pracovní podmínky a podle svých možností a schopností je ovlivňovali
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly
- pracovali v týmu, podněcovali práci v týmu vlastními návrhy
- přispívali k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- samostatně řešili běžné pracovní úkoly, uplatňovali při řešení různé metody myšlení, volili prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění
- pracovali s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- prováděli reálný odhad výsledku řešení praktického příkladu
- sestavili ucelené řešení příkladu na základě dílčích výsledků

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- žák se seznámí s konkrétními formami pracovněprávních vztahů – pracovní smlouvou, dohodami o pracovní činnosti a dohodami o provedení práce
- žák seznámí s různými formami firem a zvláštností v jejich evidenci pro budoucí pracovní uplatnění

Člověk a životní prostředí

- žák se seznámí na praktických příkladech se způsobem likvidace zásob, důvodů vyřazování dlouhodobého majetku

Občan v demokratické společnosti

- žák se seznámí s nezbytností dodržování platných zákonů v demokratické společnosti – zákona o daních z příjmů, zákona o dani z přidané hodnoty, zákona o účetnictví, zákoníku práce, obchodního zákoníku – při jejich praktické aplikaci v příkladech

Informační a komunikační technologie

- žák využívá počítač k evidenci účetních dokladů – účetní software (Stereo)
- žák získává informace z webových stránek úřadů a institucí, sítě internet

Mezipředmětové vztahy

- cvičení z účetnictví
- ekonomika
- právo
- informační technologie
- statistika

REALIZACE ODBORNÝCH KOMPETENCÍ

Předmět: Účetnictví

Ročník: 2.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: - chápe funkci evidence podnikatelské činnosti - orientuje se v právních normách o účetnictví - rozlišuje mezi účetnictvím a daňovou evidencí - chápe funkci zpracovávaných informací	1. Úvod – účetnictví a daňová evidence	4	září
Žák: - zná různé druhy účetních dokladů - ověří náležitosti - umí vyhotovit různé účetní doklady a zná postup jejich oběhu	2. Účetní doklady - význam, druhy, náležitosti - vyhotovování a oběh dokladů	7 3 4	září
Žák: - zná majetek a jeho různé formy - rozlišuje zdroje financování majetku - chápe podstatu inventury majetku a závazků	3. Majetek podniku a zdroje financování majetku	3	říjen
Žák: - určí osoby oprávněné vést DE - chápe princip zapisování do peněžního deníku - ovládá evidenci majetku a závazků - samostatně řeší jednoduché příklady	4. Daňová evidence - charakteristiky daňové evidence - deník příjmů a výdajů - kniha pohledávek a závazků - souvislý příklad - 1. čtvrtletní písemná práce	14 1 3 2 6 2	říjen listopad
Žák: - sestaví jednoduchou rozvahu - chápe vztahy mezi aktivy a pasivy - zachytí změny rozvahových položek - chápe podstatu podvojného zápisu - rozezná rozvahové a výsledkové účty	5. Základy účetnictví - rozvaha - změny rozvahových položek - rozvahové účty - výsledkové účty - podvojný účetní zápis - obraty a zůstatky na účtech - třídění účtů - účty syntetické a analytické	25 1 5 2 4 3 1 1 2	prosinec leden

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi syntetickými a analytickými účty - řeší jednoduché příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování účtování na rozvahových a výsledkových účtech - 2. čtvrtletní písemná práce 	4 2	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s účtovou osnovou a zná její konstrukci - chápe účetní doklad jako zdroj informací - umí vyhotovit příslušné účetní doklady a ověří jejich náležitosti - v syntetické evidenci účtuje základní operace, týkající se peněz, materiálu, zboží, dlouhodobého majetku, DPH, mezd, výrobků, nákladů a výnosů - samostatně vypočítá odpisy a mzdu - rozumí příslušné analytické evidenci - řeší souvislé příklady 	6. Základy účtování na syntetických účtech <ul style="list-style-type: none"> - směrná účtová osnova, účtový rozvrh - pokladna, peníze na cestě - ceniny - bankovní účty - DPH a její účtování - základní účtování materiálu - základní účtování zboží - základní účtování hmotného dlouhodobého majetku a jeho odpisování - 3. čtvrtletní písemná práce - základní účtování mezd - základní účtování výrobků - základní účtování nákladů a výnosů - procvičovací příklady 	37 1 2 2 2 3 3 3 5 2 4 3 3 4	únor březen duben květen
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje účetní zápis - rozlišuje účetní knihy a jejich formy - chápe podstatu inventarizace jako nástroje kontroly - provádí opravy účetních zápisů v souladu se zákonem o účetnictví 	7. Účetní techniky, inventarizace	2	červen
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - sestaví rozvalu - pracuje s účetními doklady - vyhotovení, kontrola náležitostí, oběh - zapisuje do knih analytické evidence, do deníku a na účty hlavní knihy - umí uzavřít účty - ověří věcnou i formální správnost zaúčtování 	8. Souvislý příklad <ul style="list-style-type: none"> - zpracování na počítači (ruční příprava) - 4. čtvrtletní písemná práce 	10 6 + 2 2	

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Předmět: Účetnictví

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: - orientuje se v předpisech upravujících účetnictví	1. Právní úprava účetnictví - zákon o účetnictví – základní ustanovení, účetní standardy - aplikace základních zásad na opakovacím příkladu	5 1 4	září
Žák: - účtuje způsobem A i B podle dokladů, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci - posoudí vhodnost volby způsobu účtování a oceňování zásob	2. Zásoby - druhy a oceňování zásob - účtování - způsob A - aktivace služeb a materiálu - pořízení zásob z EU, dovoz - analytická evidence materiálu - reklamace - prodej - inventarizační rozdíly, škody, opravné položky k materiálu - materiál na cestě, nevyfakt. dodávky - účtování materiálu – zp. B - účtování zboží - oceňování zboží v prodejnách - účtování zásob vlastní výroby - 1. čtvrtletní písemná práce - STEREO – evidence zásob	34 2 2 1 2 2 2 1 4 2 2 3 2 3 2 4	říjen listopad
Žák: - účtuje podle dokladů – pořízení, vyřazení, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - posoudí vhodnost volby způsobu odepisování	3. Dlouhodobý majetek - členění a oceňování - technické zhodnocení - odepisování - pořízení hmotného a nehmotného majetku - vyřazení dlouhodobého maj. - pronájem, analytická evidence - dlouhodobý finanční majetek - 2. čtvrtletní písemná práce - STEREO – inventární karty, účtování v programu	24 2 2 3 3 4 1 4 2 3	prosinec leden

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyhotoví pokladní doklady, - účtuje podle výpisů z bankovních účtů a podle pokladních dokladů, - vypočte a zaúčtuje kurzové rozdíly, - účtuje nákup a prodej krátkodobých cenných papírů 	4. Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé finanční zdroje <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika 1 - pokladna, AE, valut. pokladna 2 - ceniny 2 - bankovní účty a úvěry 2 - cenné papíry - krátkodobý finanční majetek 3 	12	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje faktury, vede knihy faktur a účtuje nákup a prodej v cizí měně, - účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi - účtuje další závazky a pohledávky z obchodního styku, - vyhotoví doklady pro zaúčtování mezd, účtuje mzdy, zákonné pojištění a daň z příjmu ze závislé činnosti, - chápe vazby na státní rozpočet, - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, - rozliší zaměstnance a společníka - podle obsahu je schopen určit pohledávku a závazek 	5. Zúčtovací vztahy <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika 1 - poskytnuté a přijaté provozní zálohy, problematika DPH 4 - pohledávky a závazky v cizí měně 3 - směnky 3 - 3. čtvrtletní písemná práce 2 - zúčtování se zaměstnanci, institucemi ZP a SP 4 - STEREO – mzdy 4 - Pohledávky a závazky ke společníkům 3 - zúčtování daní a dotací 4 - neuhrazené pohledávky 2 - STEREO – DPH, daňové přiznání 4 	34	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dokáže pochopit význam vlastních a cizích zdrojů a důsledky jejich použití pro financování, - účtuje zvýšení základního kapitálu, - aplikuje ustanovení příslušné právní normy, - vypočte výši vlastního kapitálu 	6. Kapitálové účty a dlouhodobé závazky <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika 1 - základní kapitál, založení a vznik společnosti 2 - zvyšování a snižování z. kap. 4 - ostatní složky vlastního kap. 4 - účtování individ. podnikatele 1 - dlouhodobé cizí zdroje 1 - 4. čtvrtletní písemná práce 2 	15	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - dokáže obsahově odlišit náklad a výdaj, výnos a příjem - chápe nutnost vytvoření analytické evidence nákladů pro potřeby daňové i potřeby vnitropodnikového účetnictví 	7. Účtování nákladů a výnosů <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika 1 - účtování nákladů a výnosů 3 - rozbor jednotlivých účtových skupin nákladů a výnosů 5 - STEREO – opakování, zpracování příkladu na PC 3 	12	

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Předmět: Účetnictví

Ročník: 4.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: - aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů - pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění výsledku hospodaření - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů - účtuje finanční leasing	1. Časové rozlišení nákladů a výnosů - opakovací úlohy – náklady a výnosy - podstata časového rozlišení - náklady příštích období - komplexní nákl. př. období - výdaje příštích období, výnosy příštích období, příjmy příštích období - dohadné účty - rezervy - leasing	17 3 1 1 1 2 2 4 3	září
Žák: - chápe inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví - respektuje obecné účetní zásady při uzávěrkových účetních operacích - provádí účetní uzávěrku - vypočte hrubý účetní hospodářský výsledek - transformuje účetní výsledek na daňový základ a dále upravuje základ daně z příjmů - uzavře rozvah. a výsled. účty	2. Účetní uzávěrka - inventarizace - účetní operace na konci účetního období - zjištění hospodářského výsledku - výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti - odložená daň - uzavření účtů a nové otevření na začátku roku	12 1 2 2 5 1 1	říjen
Žák: - orientuje se v účetních výkazech - sestaví účetní výkazy ve zjednodušeném rozsahu	3. Účetní závěrka - charakteristika účetní závěrky - rozvaha - výkaz zisku a ztráty - sestavení účetních výkazů - příloha k účetním výkazům - pololetní písemná práce, oprava	14 2 2 2 5 1 2	listopad
Žák: - umí vypočítat vybrané ukazatele - interpretuje vypočtené výsledky - chápe zásadní rozdíly mezi českými úč. standardy a IFRS	4. Finanční analýza - předmět, účel a zdroje finanční analýzy - poměrové ukazatele finanční analýzy - interpretace výsledků finanční analýzy - cash flow - IFRS	10 1 1 1 1 6	prosinec

Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět CVIČENÍ Z ÚČETNICTVÍ:

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Název vyučovacího předmětu:	CVIČENÍ Z ÚČETNICTVÍ
Obor vzdělání:	63–41–M/02 Obchodní akademie
Forma studia:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	60 (2)
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Předmět cvičení z účetnictví navazuje na předmět účetnictví. Využívá teoretických znalostí žáků v tomto předmětu získaných a zaměřuje se na specifika zvládnutí účtování prostřednictvím účetního softwaru, který pak žáci využívají i v rámci praktické maturitní zkoušky.

Charakteristika učiva

V rámci probíraného učiva je zpracováván souvislý příklad s účetními doklady. Tento příklad je koncipován jako hospodaření firmy v celém účetním období a žáci ho řeší nejprve formou daňové evidence a poté prostřednictvím účetnictví.

Cvičení z účetnictví je zařazeno do čtvrtého ročníku s dotací dvě hodiny týdně.

Pojetí výuky

Základní principy ovládnutí účetního softwaru (při výuce je využíván program Stereo firmy Kastner Software, s.r.o.) žáci znají již ze třetího ročníku z předmětu z účetnictví. Samostatně už tedy založí firmu, nastaví její základní parametry, zaznamenají počáteční stavy a dokážou zaúčtovat základní účetní případy. Složitější problematiku vyučující objasní při zpracování konkrétních, na sebe navazujících účetních dokladů. Využívá praktických ukázek prostřednictvím dataprojektoru procvičovacích příkladů, práce ve skupinách apod.

Ve zpracování souvislého příkladu se prolíná rovina účetní i daňová. Výstupy z účetnictví představují deník, hlavní kniha, další pomocná evidence a účetní výkazy. Z daňové oblasti se pak sestavují daňová přiznání k dani z přidané hodnoty, k dani z příjmů i k dani silniční.

Při výuce je využívána publikace „Souvislý příklad s účetními doklady“ (autor Ing. Pavel Štohl), která je každoročně aktualizována. Kromě toho vyučující využívá i dalších příkladů (např. i dle zadání praktických maturit v minulých letech), tak aby žáky dobře připravil na zvládnutí praktické maturitní zkoušky i na používání účetního a daňového softwaru v praxi.

Hodnocení výsledků žáků

V jednotlivých praktických zkouškách vyučující hodnotí jednak obsahovou stránku (tj. věcnou správnost prezentovaných výstupních sestav), jednak i technické zvládnutí programu (tj. správné využití jeho funkcí, výběr nevhodnějších sestav, jejich úpravu apod.).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Cvičení z účetnictví navazuje na znalosti z předmětu účetnictví a dále je rozvíjí. Lze tedy konstatovat, že i obsah občanských a klíčových kompetencí, které v tomto předmětu žáci mají získat, je přiměřeně obdobný obsahu kompetencí uvedených v rámci předmětu účetnictví.

Průřezová témata**Člověk a svět práce**

- žák se naučí zpracovat evidenci firmy individuálního podnikatele, a to daňovou evidenci i účetní evidenci
- žák dokáže seřadit, zkontrolovat a doplnit účetní doklady firmy
- žák získá praktické návyky pro své budoucí pracovní uplatnění

Člověk a životní prostředí

- žák se seznámí na praktickém příkladu firmy podnikatele s archivací dokladů

Občan v demokratické společnosti

- žák v praktické podobě příkladu firmy pozná nutnost dodržení termínu podávání daňových přiznání k DPH a dani z příjmů
- žák se na praktickém příkladu firmy naučí správně zjistit daňový základ firmy a zabránit jeho zkreslování

Informační a komunikační technologie

- žák se naučí pracovat zejména s účetním softwarem (Stereo)
- žák pracuje s programovým vybavením Microsoft Office

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- ekonomika
- právo
- informační technologie
- statistika
- písemná a elektronická komunikace

REALIZACE ODBORNÝCH KOMPETENCÍ

Předmět: Cvičení z účetnictví

Ročník: 4.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: - orientuje se v předpisech upravujících daňovou evidenci a účetnictví, - orientuje se v zákoně o DPH, - rozlišuje plátce a neplátce DPH.	1. Úvod - Založení firmy individuálního podnikatele, rozbor příkladu - Program STEREO, základní obsluha, sestavy	1 1	září
Žák: - provede číslování dokladů v jednotlivých řadách,	2. Souvislý příklad DAŇOVÁ EVIDENCE (zpracování v daném programu STEREO)		září

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

<ul style="list-style-type: none"> - vystaví chybějící pokladní doklady, - doplní chybějící náležitosti na dokladech, - rozpozná daňové doklady. 	<ul style="list-style-type: none"> - Předběžná příprava dokladů k zaúčtování 	4	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje přijaté a vydané faktury, vede knihu pohledávek a závazků, - vyhotovuje příkazy k úhradě k dodavatelským fakturám, - vystavuje položkové faktury vydané pro odběratele, - zpracuje pokladní doklady a výpisy z účtů, - odsouhlasí konečné zůstatky na svém BÚ s došlým výpisem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období leden až duben (neplátce DPH) 	4	září až říjen
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje přijaté a vydané faktury, nákup v cizí měně, - eviduje DPH na vstupu i na výstupu, v tuzemsku i při nákupu ze země EU, - umí vypočítat DPH pomocí koeficientu, - vypočte a zaeviduje kurzový rozdíl u zahraniční faktury - zaeviduje pokladní doklady a bankovní výpisy, - průběžně doplňuje zápisy do skladní karty zásob zboží, - vyhotoví daňové přiznání k DPH za 2. čtvrtletí, - tiskne přiznání i podklady pro DPH. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období květen až červen (plátce DPH) 	4	říjen
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje vydané faktury, vydanou zálohovou fakturu, - zaeviduje hotovostní úhradu vydané faktury, - eviduje pokladní doklady a bankovní výpisy, - vyhotoví daňové přiznání k DPH za 3. čtvrtletí, - tiskne přiznání i podklady pro DPH. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období červenec až září (plátce DPH) 	4	listopad

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eviduje došlé a vystavené faktury, přijatou zálohovou fakturu, pokladní doklady a výpisy z BÚ, - orientuje se ve mzdových předpisech, umí vypočítat zaměstnancům mzdu, - umí sestavit splátkový kalendář leasingu, - vede leasingovou kartu, - orientuje se v problematice časového rozlišení, - eviduje dlouhodobý majetek na inventárních kartách, - umí vypočítat odpisy, - sestaví příznání k silniční dani, - sestaví daňové příznání k DPH za 4. čtvrtletí, tiskne příznání a podklady pro DPH, - sestaví příznání k dani z příjmů fyzických osob, - tisk výstupních sestav, kontroly. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období říjen až prosinec (plátce DPH) - 1. pololetní písemná práce, oprava 	<p>6</p> <p>2</p>	<p>listopad</p> <p>prosinec</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v účtovém rozvrhu, - sestaví počáteční rozvalu, - tiskne rozvalu. 	<p>3. Souvislý příklad ÚČETNICTVÍ (zpracování v daném programu STEREO)</p>		<p>prosinec</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje doklady z období, kdy firma není plátcem DPH, - vyhotovuje podle potřeby příkazy k úhradě, - vyhotoví položkovou fakturu vydanou, - odsouhlasí stav na BÚ s došlým výpisem z účtu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období leden až duben (neplátce DPH) 	<p>4</p>	<p>prosinec</p> <p>leden</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje doklady za toto období, zahraniční fakturu za zboží z EU, zaúčtuje kurzový rozdíl, - průběžně vede skladní kartu, - zaúčtuje vnitřní účetní doklady, 	<ul style="list-style-type: none"> - Období květen až červen (plátce DPH) 	<p>4</p>	<p>leden</p>

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

<ul style="list-style-type: none"> - z podkladů pro DPH umí zjistit DPH za 2. čtvrtletí. 			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje doklady za 3. čtvrtl., - rozumí problematice přijatých a vydaných zálohových faktur, - umí zjistit zůstatkovou cenu vyřazovaného majetku, vede inventární karty dlouhodobého majetku, - z podkladů pro DPH zjistí DPH za 3. čtvrtletí. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období červenec až září (plátce DPH) 	4	leden
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje doklady za 4. čtvrtl. - vypočítá cestovné, zaúčtuje cestovní příkaz, - vede kartu leasingu, splátkový kalendář leasingu, - provede mzdovou evidenci, výpočty mezd, zaúčtování mezd, přenos do řady vnitřních účetních dokladů (um), - provede předpis provozní dotace, - provede výpočet časového rozlišení, vystaví vnitřní účetní doklady, - vypočítá a zaúčtuje odpisy dlouhodobého majetku, - vyhotoví přiznání k silniční dani, - zaeviduje vyskladnění zboží, - vypočítá a zaúčtuje předpis daňové povinnosti k dani z příjmů, - z podkladů pro DPH zjistí daňovou povinnost za 4. čtvrtletí, - kontrola a tisk výstupních sestav. 	<ul style="list-style-type: none"> - Období říjen až prosinec (plátce DPH) - 2. pololetní písemná práce, oprava 	20 2	únor březen duben květen

Sylaby předmětů OA Plzeň, obor Obchodní akademie, předmět FIKTIVNÍ FIRMA:

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Název vyučovacího předmětu:	FIKTIVNÍ FIRMA
Obor vzdělání:	63–41–M/02 Obchodní akademie
Forma vzdělání:	denní
Počet vyučovacích hodin za studium:	128 (4)
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

- doplnit teoretickou výuku předmětů nácvikem praktických činností ve školním prostředí
- prakticky procvičit základní komunikativní, personální a odborné kompetence žáků
- rozvíjet komunikativní kompetence žáků, a to i v cizím jazyce
- prakticky aplikovat využití komunikačních prostředků
- prakticky propojit dovednosti žáků z různých vyučovacích předmětů
- posílit odpovědnost žáků za plnění svěřených úkolů v požadovaném čase a kvalitě
- posílit organizační schopnosti žáků a jejich samostatnost
- posílit dovednost žáků k sebekontrolě
- posílit dovednost pracovat v týmu
- posílit dovednost žáků samostatně získávat informace nutné ke splnění úkolu a samostatně se vzdělávat

Charakteristika učiva

Učivo fiktivní firmy využívá znalosti a dovednosti žáků získaných v ostatních předmětech, zejména odborných ekonomických, výpočetní techniky a v jazycích. Tyto dovednosti propojuje do funkčního celku a vytváří tak významnou část profilu absolventa. Propojením s reálným prostředím do značné míry nahrazuje praxi v reálných firmách. Vzhledem k rozsahu a pestrosti činnosti ve většině cílů přináší žákům více než praxe v reálných podmínkách. Žáci se učí plnit konkrétní role ve firmě (ředitel, asistent, účetní apod.), jednat s úřady a veřejností, rozhodovat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.

Pojetí výuky

Výuka v předmětu fiktivní firma probíhá téměř výlučně jako samostatné nebo týmové řešení praktických úkolů. Žáci musí sami navrhovat podstatné prvky výuky, jako je podnikatelský záměr, musí samostatně vyhledávat příslušné informace, zjišťovat v reálných podmínkách (firmy, úřady, instituce) okolnosti nutné k založení firmy a jejímu fungování a přitom dodržovat stanovený harmonogram. Významným prvkem výuky je účast na veletrzích fiktivních firem v regionu nebo v jiných městech. Úloha učitele je v koordinaci činnosti, v pomoci při zdolávání obtížných situací, hodnocení práce jednotlivých členů týmu a ve zprostředkovávání kontaktů s CEFIF, ostatními fiktivními firmami a institucemi. Činnost fiktivní firmy se často opírá o zkušenosti z reálné formy, která má obdobné zaměření.

Výuka předmětu fiktivní firma probíhá ve specializované odborné učebně, vybavené počítačem pro každé samostatné oddělení. Žáci využívají především programy Microsoft Office – pro zpracování různých písemností Word a Excel, pro prezentaci své firmy hlavně PowerPoint. Evidenci své firmy vedou pomocí účetního programu Stereo firmy Kastner software. Důležité informace vyhledávají v platných daňových zákonech a na internetu. Při korespondenci s obchodními partnery využívají elektronickou poštu.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel hodnotí především samostatnost žáků, případně jejich podíl na celkové práci týmu, dále kontroluje a hodnotí výstupy z jednotlivých činností před odesláním z firmy, dodržování stanovených termínů, vystupování žáků ve firmě a týmu. Součástí hodnocení je i docházka do výuky předmětu fiktivní firma a účast na akcích fiktivní firmy. Žáci průběžně vyplňují výkazy práce. Hodnocení musí být průběžné a mělo by motivovat žáky ke zlepšování jejich dovedností.

Sebehodnocení žáků: Pravidelně měsíčně ředitel firmy – žák – svolává poradu, žáci z jednotlivých oddělení informují o své činnosti, hodnotí činnost svého oddělení, oznamují i chyby a neúspěchy. Žáci společně hledají řešení vzniklých problémů. Na závěr 4. ročníku vyplňují žáci dotazník spokojenosti s předmětem fiktivní firma a hodnotí přínos práce v odděleních, kterými prošli. Tento dotazník připravuje učitel ve spolupráci s ředitelem fiktivní firmy.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí**Komunikativní kompetence**

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a situaci, vhodně se prezentovat zejména při jednání v rámci fiktivní firmy i s ostatními obchodními partnery a úřady CEFIF
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zpracovávat jednoduché texty a formuláře na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a přednášek, porad, diskusí
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální kompetence

- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku i od svých spolužáků – „spolupracovníků“ v rámci fiktivní firmy

Sociální kompetence

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých

Řešit samostatně pracovní i mimopracovní problémy

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců

Kompetence k učení

- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit
- naučit se efektivně pracovat

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- žák se seznámí s konkrétními formami pracovněprávních vztahů – uzavření pracovní smlouvy a dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce
- žák zpracuje ve svém oddělení portfolio pracovních činností
- žák se seznámí s charakteristikou jednotlivých pracovišť – vedení, sekretariát, obchodní oddělení, technické oddělení, personální oddělení, ekonomické oddělení

Člověk a životní prostředí

- dodržovat efektivní provoz – netisknout veškerou poštu, ale ukládat v elektronické podobě, doklady uchovávat též v elektronické podobě

Občan v demokratické společnosti

- žák se naučí odpovědnému přístupu ke svěřeným hodnotám – vyhotovují se osobní karty na svěřené prostředky
- zodpovídá za chod svého oddělení ve vztahu k jiným fiktivním firmám, obchodním partnerům
- žák musí dodržovat platné zákony v ČR – zákoník práce, zákon o daních z příjmů, zákon o dani z přidané hodnoty, zákon o účetnictví

Informační a komunikační technologie

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií účelně podle konkrétního úkolu
- pracovat s aplikačním programovým vybavením, zejména Microsoft Office a Stereo
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line komunikace při kontaktu s jinými fiktivními firmami a institucemi a úřady CEFIF
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z webových stránek úřadů a institucí, partnerských fiktivních firem a sítě Internet

Mezipředmětové vztahy

- účetnictví
- informační technologie
- ekonomika
- písemná a elektronická komunikace
- právo
- statistika
- cizí jazyky

REALIZACE ODBORNÝCH KOMPETENCÍ

Předmět: Fiktivní firma

Ročník: 3.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: – osvojí si návyky při vyhotovování dokladů – ověří náležitosti dokladů – orientuje se v právních dokumentech založené firmy – chápe význam vnitřního předpisu firmy jako právního dokumentu – naučí se pracovat s účetním programem Stereo – chápe význam etické reklamy – umí vyhotovit objednávku – prakticky aplikuje znalosti programů Word, Excel – seznámí se s programem PowerPoint – chápe podstatu inventarizace jako nástroje kontroly – umí kompletně zpracovat agendu oddělení podle dokladů – umí zpracovat příchozí poštu – provede měsíční zúčtování mezd – aplikuje znalosti účetnictví	1 Převzetí založené fiktivní firmy n. založení nové fiktivní firmy 1.1 Kancelář fiktivní firmy – centrální registr firem – společenská smlouva – vyhotovování dokladů, seznámení, doplnění	30 8 2 2 4	září
	1.2 Převzetí založené fiktivní firmy – podnikatelský záměr, ceník – vnitřní předpisy firmy: • mzdy • zásoby • podpisy, podpisové vzory • korespondence	7 2 1 1 1 2	říjen
	1.3 Management firmy – založení nového účetního období – účetní program Stereo – rozdělení žáků do oddělení – reklama, poptávka, objednávky	7 1 2 1 3	listopad
	1.4 Příprava na veletrh fiktivních firem – vyhotovení katalogu – zhotovení vizitek – vyhotovení prezentace, výzdoba stánku	8 2 2 4	prosinec
	2 Provozování fiktivní firmy 2.1 inventarizace 2.2 práce žáků v odděleních firmy 2.3 práce žáků v odděleních firmy 2.4 práce žáků v odděleních firmy – výměna funkcí	38 2 6 8 8	leden únor březen duben
	2.5 práce žáků v odděleních firmy 2.6 práce žáků v odděleních firmy	8 6	květen červen

Školní vzdělávací program Obchodní akademie, Plzeň

Předmět: Fiktivní firma

Ročník: 4.

Výsledky a kompetence	Tematické celky	Počet hodin	Termín plnění
Žák: – umí kompletně zpracovat agendu oddělení podle dokladů – umí zpracovat příchozí poštu – provede měsíční zúčtování mezd – aplikuje znalosti účetnictví – chápe podstatu inventarizace jako nástroje kontroly – dokáže sestavit závěrkové výkazy a interpretovat výsledky – sestaví formulář daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob – dokáže interpretovat výsledky činnosti svého oddělení za úč. období – řeší cvičné příklady fiktivních firem	1 Pokračování provozu fiktivní firmy ze 3. ročníku	<u>30</u>	
	1.1 práce žáků v odděleních firmy	8	září
	1.2 práce žáků v odděleních firmy – výměna funkcí	8	říjen
	1.3 práce žáků v odděleních firmy	8	listopad
	1.4 práce žáků v odděleních firmy	6	prosinec
	2 Ukončení činnosti žáků ve firmě	<u>22</u>	
	2.1 ukončení činnosti jednotlivých oddělení, inventarizace	6	leden
	2.2 účetní závěrka:		
	- výkazy	2	únor
	- daňové přiznání k dani z příjmů	2	
	- valná hromada	2	
	2.3 přerušeni činnosti firmy, archiv	8	březen
	3 Opakování	<u>8</u>	
3.1 využití poznatků získaných ve fiktivní firmě v přípravě na maturitní zkoušku		duben květen	

Příloha I:**Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/ZUC:****Popis předmětu**

Zkratka předmětu:	KFU/ZUC	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Základy účetnictví	Tisknuto:	03.12.2014 03:25
Akademický rok:	2014/2015		

Pracoviště / Zkratka	KFU / ZUC			Akademický rok	2014/2015
Název	Základy účetnictví			Způsob zakončení	Zápočet
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Cvičení 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	53 / -	0 / -	222 / -	Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Nahrazovaný předmět	KEU/ZUC				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Objasnit studentům základní principy vedení účetnictví, ukázat účetnictví jako systém zobrazující věrný obraz o ekonomické činnosti podniku a jeho výsledcích.

Požadavky na studenta

Předpokladem pro prokázání získaných kompetencí je:

- 1) zpracování souvislého příkladu účetnictví podniku (individuálně) - semestrální práci, práci je možné 1x opravit,
- 2) absolvování zápočtového testu a získání minimálně 20 bodů (maximum z testu 30 bodů). Test je možné 1x opakovat.
- 3) student aktivně využívá nástroje e-learningové podpory předmětu a umí s nimi pracovat

Specifikace požadavků pro studenty kombinované formy studia je v COURSEWARE.

Obsah

- Základy účetnictví: předmět, uživatelé účetních dat.
 - Metody a nástroje vedení účetnictví.
 - Význam a funkce účetnictví, právní úprava účetnictví.
 - Základní elementy účetní závěrky: aktiva, pasiva, náklady, výnosy.
 - Účtování na účtech.
 - Dlouhodobý majetek, oceňování a účtování.
 - Zásoby, jejich oceňování a účtování.
 - Vztah účetnictví a daní: daňový systém v ČR.
 - Oceňovací základny, význam oceňování.
 - Výsledek hospodaření podniku - náklady a jejich zobrazení, výnosy a jejich zobrazení, účetní zjištění výsledku hospodaření.
 - Sestavení účetní závěrky.
 - Základ daně z příjmu, daňová povinnost.
- Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v Courseware.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/zuc>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Předmět se zabývá základy účetnictví, proto není vázán na absolvování podmiňujících předmětů. Předpokladem pro získání příslušných kompetencí jsou pouze základy matematiky a logické uvažování.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- definovat základní pojmový aparát,

- vyjmenovat uživatele účetních informací,
- popsat majetek podniku a vysvětlit nutnost jeho evidence,
- identifikovat aktiva a pasiva podniku,
- vysvětlit rozpis rozvahy na účty,
- vymezit způsob účtování na rozvahových a výsledkových účtech,
- definovat výsledek hospodaření podniku a vysvětlit jeho účetní zjišťování,
- analyzovat vztah účetnictví a daní.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Ing. Josef Červený, Ph.D.
- **Přednášející:** Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Venuše Fišerová, Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Zdeněk Hruška, Ing. Jitka Singerová
- **Cvičící:** Ing. Veronika Burešová, Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Venuše Fišerová, Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Zdeněk Hruška, Ing. Jitka Singerová

Literatura

- **Základní:** Kovanicová D. *Abeceda účetních znalostí pro každého. 19. vydání. Praha: Bova Polygon, 2009. 416 s.* ISBN 978-80-7273-156-5.
- **Základní:** Hinke, Bárková. *Účetnictví 1: základní kurz.* Praha, 2010. ISBN 978-80-247-3384-5.
- **Základní:** Zákon č.563/91 Sb. o účetnictví v platném znění
- **Doporučená:** Sedláček J. *Daňová evidence podnikatelů 2009.* Praha. ISBN 978-80-247-3198-8.
- **Doporučená:** -. *Daňové zákony v aktuálním znění.*
- **Doporučená:** ACCA. *Preparing Financial Statements.* VB: Wokingham, 2006. ISBN 978-1-84390-842-5.
- **Doporučená:** Rubáková V. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2010.* Praha. ISBN 978-80-247-3299-2.
- **Doporučená:** Pavlásek, Vlastimil; Hejduková, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice. 2., přeprac. vyd. Plzeň : Nava, 2011. ISBN 978-80-7211-395-8.*

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [20-40]	40
Kontaktní výuka	26
Příprava na souhrnný test [10-40]	20
Celkem:	86

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- E-learning
- Individuální konzultace
- Samostatná práce studentů
- Samostudium literatury
- Cvičení

Hodnotící metody

- Test
- Projekt

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Elektrotechnika a informatika	Bakalářský	Prezenční	Komerční elektrotechnika	1	13	2014	Povinné předměty 3. roč. FEL -	A	3	ZS

										Strana: 3 / 3
Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
							obor KOE			
Elektrotechnika a informatika	Bakalářský	Prezenční	Komerční elektrotechnika	1	10	2014	Povinné předměty 3. roč. FEL - obor KOE	A	3	ZS
Celouniverzitní nabídka	Magisterský	Prezenční	Celouniverzitní nabídka	1	1	2014	Ekonomie, průmyslové inženýrství a management	C		ZS
CŽV Ekonomika a management (bakal. blok)	Celoživotní vzdělávání	Kombinovaná	CŽV Finance a účetnictví - Plzeň	1	1	2014	Doporučené výběrové předměty	C	1	ZS
CŽV Ekonomika a management (bakal. blok)	Celoživotní vzdělávání	Kombinovaná	CŽV Podnikání a management - Cheb	1	1	2014	Doporučené výběrové předměty	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Management obchodních činností	1	1	2014	Blok C2: Doporučené výběrové předměty - POS - Plzeň	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Management obchodních činností	1	1	2014	Blok C1: Doporučené výběrové předměty - MOS - Cheb	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 -PM	2014	Blok C: Doporučené výběrové předměty (Cheb)	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - FUC	2014	Blok C: Doporučené výběrové předměty (Plzeň)	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok C1: Doporučené výběrové předměty PM - Cheb	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok C3: Doporučené výběrové předměty PM - Plzeň	C	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok C2: Doporučené výběrové předměty FUC - Plzeň	C	1	ZS
Elektrotechnika a informatika	Bakalářský	Prezenční	Technická ekologie	1	10	2014	Doporučené výběrové předměty TEK	C		ZS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Informační management	1	1	2014	Blok C: Doporučené výběrové předměty	C	1	ZS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Systémy projektového řízení	1	1	2014	Blok C: Doporučené výběrové předměty	C	1	ZS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC1:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UC1	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetnictví 1		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	03.12.2014 03:26

Pracoviště / Zkratka	KFU / UC1			Akademický rok	2014/2015
Název	Účetnictví 1			Způsob zakončení	Zápočet
Název dlouhý	Účetnictví 1 - Finanční účetnictví			Forma zakončení	
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]			Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	10
Letní semestr	507 / -	0 / -	6 / 50	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	11 / -	0 / -	0 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština				
Nahrazovaný předmět	KEU/UC1				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty se systémem vedení finančního účetnictví podnikatelů. Vysvětlit a aplikovat základní účetní principy, metody a nástroje finančního účetnictví. Naučit aplikovat metody oceňování, účtování a vykazování podnikatelů v ČR. Získat dovednosti provést účetní závěrku.

Požadavky na studenta

Předpokladem pro prokázání získaných kompetencí je:

1) Zpracování souvislého příkladu účetnictví podniku (individuálně) - semestrální práce (min. 20 bodů, max. 30 bodů). Možnost jedné opravy semestrální práce. Semestrální práci lze zpracovat ruční nebo počítačovou formou dle rozhodnutí vyučujícího vedoucího cvičení.

2) Splnění podmínek zápočtového testu (min. 20 bodů, max. 30 bodů). Test je možné 1x opakovat.

3) Zpracování testu v e-learningovém kurzu.

Zápočtový test se koná na 13. cvičení. Opravný zápočtový test se koná ve zkušebním období.

Obsah

- Význam a funkce účetnictví, mezinárodní účetnictví, účetnictví v ČR.
- Majetek podniku, zdroje jeho krytí, náklady a výnosy.
- Účty rozvahové, výsledkové, nástroje průkaznosti účetnictví.
- Účetní záznamy, kontrolní systém v účetnictví.
- Zobrazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví.
- Zobrazení dlouhodobého finančního majetku v účetnictví.
- Zobrazení zásob v účetnictví.
- Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry v účetnictví.
- Zúčtovací vztahy v účetnictví.
- Kapitál a dlouhodobé závazky.
- Náklady a výnosy. Výsledek hospodaření.
- Účetní uzávěrka.
- Účetní závěrka a její využití při řízení podniku.

- Doplnkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v COURSEWARE.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc1>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Výhodou pro studium předmětu jsou základní účetní znalosti a dovednosti získané v předmětu Základy účetnictví.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- definovat právní normy pro vedení účetnictví podnikatelů v ČR,
- vyjmenovat uživatele účetních informací a identifikovat jejich požadavky na účetní informace,
- popsat účetní systém dle právních norem ČR, vysvětlit funkci účtů, účtové osnovy a účetních knih,
- identifikovat základní prvky účetních výkazů,
- vymezit základní oceňovací základny,
- vysvětlit zobrazení majetku, závazků a vlastního kapitálu v účetnictví,
- definovat náklady a výnosy, rozčlenit je do základních kategorií, aplikovat znalosti o nákladech a výnosech při účtování základních hospodářských operací, rozpoznat rozdíly mezi druhovým a účelovým vykazováním nákladů, vymezit způsob zjišťování výsledku hospodaření,
- identifikovat vzájemný vztah účetnictví a daní,
- uvést do souvislosti stavy a pohyby na účtech, proces otevírání a uzavírání účetních knih,
- sestavit výkazy finančního účetnictví.

Specifikace požadavků pro studenty kombinované formy studia je v Courseware.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
- **Přednášející:** Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
- **Cvičící:** Ing. Veronika Burešová, Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Zdeněk Hruška, Ing. Jitka Singerová, Ing. Mgr. Radka Součková

Literatura

- **Základní:** Kovanicová, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého. 19. vyd.*. Praha: Polygon, 2009. ISBN 978-80-7273-1565.
- **Základní:** DVOŘÁKOVÁ, Lilia, LÍBAL, Tomáš. *Kurz ÚČETNICTVÍ, 3. vyd.*. Praha: CÍGLER SOFTWARE, a. s., Institut Svazu účetních, a. s., LANGMaster GROUP, a. s., 2009. ISBN 978-80-904358-0-3.
- **Základní:** Hinke, J., Bárková, D. *Účetnictví 1: Aplikace principů a technik.* Praha, 2011. ISBN 978-80-247-3953-3.
- **Základní:** *Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů; Vyhláška č. 502/2002, ve znění pozdějších předpisů; České účetní standardy pro podnikatele v platném znění.* 2013.
- **Rozšiřující:** Kovanicová, Dana. *Finanční účetnictví : světový koncept.* Praha : Polygon, 2007. ISBN 80-7273-090-8.
- **Rozšiřující:** Krupová, Lenka. *IFRS : mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009].* Vyd. 1. Praha : VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
- **Doporučená:** *Daňové zákony v platném znění.*
- **Doporučená:** Pratt Jamie. *Financial Accounting in an Economic Context.* WILEY, 2009. ISBN 139780470233986.
- **Doporučená:** STÁROVÁ, Marta. *Fundamentals of Accounting, 1. vyd.*. Praha: PEF ČZU v Praze, 2008. ISBN 978-80-213-1838-0.
- **Doporučená:** Březinová, Hana; Munzar, Vladimír. *Účetnictví I.* Praha : Institut svazu účetních, 2007. ISBN 80-86716-00-7.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
E-learning [dáno e-learningovým kurzem]	5
Kontaktní výuka	52
Projekt individuální [40]	40
Příprava na souhrnný test [10-40]	40
Celkem:	137

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- E-learning
- Diskuse
- Individuální konzultace

Samostatná práce studentů
Samostudium literatury
Cvičení

Hodnotící metody

Test
Projekt

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
CŽV Ekonomika a management (bakal. blok)	Celoživotní vzdělávání	Kombinovaná	CŽV Finance a účetnictví - Plzeň	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
CŽV Ekonomika a management (bakal. blok)	Celoživotní vzdělávání	Kombinovaná	CŽV Podnikání a management - Cheb	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Management obchodních činností	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 -PM	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - FUC	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Informační systémy	1	1	2014	Oborové předměty	A	1	LS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Informační systémy	1	2012	2014	Oborové předměty - povinné	A	1	LS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Informační systémy	1	2014	2014	Oborové předměty - povinné	A	1	LS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Informační management	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Systémy projektového řízení	1	1	2014	Povinné předměty	A	1	LS
Celouniverzitní nabídka	Magisterský	Prezenční	Celouniverzitní nabídka	1	1	2014	Ekonomie, průmyslové inženýrství a management	C	1	LS
Matematika	Bakalářský	Kombinovaná	Matematika a finanční studia	1	2011	2014	Výběrové předměty obecné	C	1	LS
Matematika	Bakalářský	Prezenční	Matematika a finanční studia	1	2011	2014	Výběrové předměty obecné	C	1	LS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC2:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UC2	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetnictví 2	Tisknuto:	04.12.2014 23:24
Akademický rok:	2014/2015		

Pracoviště / Zkratka	KFU / UC2	Akademický rok	2014/2015
Název	Účetnictví 2	Způsob zakončení	Zkouška
Název dlouhý	Účetnictví 2 - Finanční účetnictví pro pokročilé	Forma zakončení	Kombinovaná
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.	Zápočet před zkouškou	ANO
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]	Počítán do průměru	ANO
Obs/max	Statut A Statut B Statut C	Mín. (B+C) studentů	10
Letní semestr	0 / - 0 / - 0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	332 / - 2 / - 2 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština		
Nahrazovaný předmět	KEU/UC2		
Vyloučené předměty	Nejsou definovány		
Podmiňující	Nejsou definovány		
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány		
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány		

Cíle předmětu (anotace):

Objasnit studentům specifika účtování různých podnikatelských subjektů, formulovat význam a postup rozboru kapitálu, definovat proces auditu a posoudit vypovídací schopnost účetní závěrky při finančním řízení aktiv resp. pasiv.

Požadavky na studenta

A) v rámci zápočtu:

- 1) absolvování zápočtového testu a získání minimálně 20 bodů (maximum z testu = 30 bodů),
 - 2) zpracování semestrální práce a její prezentace na cvičení na zadané téma min. 10 stran, prezentace v rozsahu cca 10 min. Práce bude hodnocena v rozmezí 1-5 bodů.
- K získání zápočtu je zapotřebí alespoň 25 bodů. Zápočtový test je možné 1x opakovat.

B) v rámci zkoušky:

- 1) absolvování kombinované zkoušky:
 - písemná část - 45 minut, celkem 100 bodů, povinnost dosáhnout alespoň 60 bodů
 - ústní část - komparace znalostí UC1 a UC2
 - student musí uspět v obou částech zkoušky.
- Specifikace požadavků pro studenty kombinované formy studia je COURSEWARE.

Pozn.: Student aktivně využívá nástroje e-learningové podpory předmětu a umí s nimi pracovat. Písemná část zkoušky je realizována prostřednictvím LMS Unifor, je plně elektronická a probíhá v učebně vybavené PC.

Obsah

- Finanční majetek - oceňování, účtování, vykazování.
- Účtování obchodních společností - zvláštní účetní případy.
- Oceňování aktiv a závazků.
- Náklady a výnosy ve finančním účetnictví.
- Vlastní kapitál, specifika účtování jednotlivých typů společností.
- Účetní závěrka - závěrkové operace.
- Účetní závěrka - sestavení rozvahy a výkazu zisku a ztráty.
- Přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.
- Daň z příjmů splatná a odložená.
- Finanční analýza.
- Konsolidace, změny v právních normách.
- Audit a etika v účetnictví.
- Přednáška pozvaného hosta.

Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v COURSEWARE.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc2>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Studium kurzu předpokládá porozumění systému vedení účetnictví od začátku do konce účetního období a pochopení účetních metod a postupů.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- definovat majetkové, dluhové cenné papíry a deriváty, analyzovat způsoby jejich oceňování, účtování a vykazování,
- identifikovat způsoby účtování a vykazování leasingu,
- vyjmenovat oceňovací základny dle právních norem ČR a dle IAS/IFRS, definovat jejich užití,
- vymezit základní nákladové a výnosové položky, aplikovat principy související s náklady a výnosy, zúčtovat operace související se vznikem nákladů a výnosů,
- charakterizovat položky vlastního kapitálu, zúčtovat operace související s vlastním kapitálem, popsat specifika účtování jednotlivých obchodních společností ve vlastním kapitálu,
- vymezit závěrkové operace, aplikovat je před praktickým sestavením účetní závěrky,
- sestavit účetní výkazy dle právních norem ČR, analyzovat stav podnikatelského subjektu na základě předložené účetní závěrky,
- definovat účetní závěrku dle českých právních norem, dle IAS/IFRS a dle US GAAP,
- vybrat a zdůvodnit vhodné položky účetních výkazů pro provedení finanční analýzy podnikatelských subjektů,
- umět transformovat výsledek hospodaření na daňový základ, umět vypočítat, zúčtovat a vykázat odloženou daň z příjmů,
- analyzovat nutnost prověřování účetních dat auditorem, vymezit problematiku etiky v účetnictví.

Garanti a vyučující

- Garanti: Ing. Josef Červený, Ph.D.
- Přednášející: Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Jana Hinke, Ph.D.
- Cvičící: Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Zdeněk Hruška, Ing. Jitka Singerová, Ing. Mgr. Radka Součková

Literatura

- Základní: Hinke, Jana; Součková, Radka. *Účetnictví pro podnikatele II ve schématech*. V Plzni : Západočeská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7043-617-2.
- Základní: Hinke, J., Bärková, D. *Účetnictví 2: pokročilé aplikace*. Praha, Grada publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3516-0.
- Základní: *Zákon č.563/91 Sb. o účetnictví v platném znění.*
- Rozšiřující: -. *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.*
- Rozšiřující: Hussey, Roger. *Fundamentals of international financial accounting and reporting*. Singapore : World Scientific, 2011. ISBN 978-981-4280-23-5.
- Rozšiřující: Krupová, Lenka. *IFRS : mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009]*. Vyd. 1. Praha : VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
- Rozšiřující: -. *Prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.*
- Doporučená: Müllerová, Libuše. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-308-9.
- Doporučená: *Daňové zákony ČR v platném znění.*
- Doporučená: Kovanicová, Dana. *Finanční účetnictví : světový koncept IFRS/LAS. 5., aktualiz. vyd.* Praha : BOVA POLYGON, 2005. ISBN 80-7273-129-7.
- Doporučená: Dušek, Jiří. *Jak se vyhnout chybám v účetnictví : rady, řešení, praktické příklady*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3539-9.
- Doporučená: Ryneš, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka : průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2011*. 11. aktualiz. vyd. Olomouc : ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-633-4.

Časová náročnost

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na zkoušku [30-60]	50
Kontaktní výuka	52
Projekt týmový [50 / počet studentů]	17

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na souhrnný test [10-40]	12
Celkem:	131

Vyučovací metody

Přednáška s praktickými aplikacemi
E-learning
Individuální konzultace
Samostatná práce studentů
Samostudium literatury
Cvičení

Hodnotící metody

Test
Seminární práce
Kombinovaná zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Management obchodních činností	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - FUČ	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - PM	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Infomační management	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Systémové inženýrství a informatika	Bakalářský	Prezenční	Systémy projektového řízení	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Infomační systémy	1	2014	2014	Povinné volitelné předměty	B	2	ZS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Infomační systémy	1	2012	2014	Povinné volitelné předměty	B	2	ZS
Inženýrská informatika	Bakalářský	Prezenční	Infomační systémy	1	1	2014	Povinné volitelné předměty	B	2	ZS
Matematika	Bakalářský	Prezenční	Matematika a finanční studia	1	2011	2014	Výběrové předměty obecné	C	2	ZS
Matematika	Bakalářský	Kombinovaná	Matematika a finanční studia	1	2011	2014	Výběrové předměty obecné	C	2	ZS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC3:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UC3	Strana:	1 / 2
Název předmětu:	Účetnictví malých a střed. pod. na PC		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	03.12.2014 02:02

Pracoviště / Zkratka	KFU / UC3			Akademický rok	2014/2015
Název	Účetnictví malých a střed. pod. na PC			Způsob zakončení	Zápočet
Název dlouhý	Účetnictví malých a středních podniků na PC			Forma zakončení	Pisemná
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Cvičení 2 [HOD/TYD]			Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Mín. (B+C) studentů	10
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / 50	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština				
Nahrazovaný předmět	KEU/UC3				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty s možnostmi vedení podnikatelské evidence pomocí softwarových nástrojů, naučit studenty praktické vedení účetnictví s využitím účetního softwaru.
Diskutovat a vysvětlit požadavky při vedení účetnictví, procesu účetní uzávěrky a sestavení účetní závěrky a daňových příznání.
Vést studenty k zamýšlení jak převést teoretické účetní znalosti do praxe při dodržení všech zákonných náležitostí.

Požadavky na studenta

Podmínkou udělení zápočtu je:

- Úspěšné zvládnutí zápočtového testu se zaměřením na teoretická východiska potřebná pro zvládnutí předmětu a práci s účetním softwarem minimálně na 70%, přičemž 5% lze obdržet za zpracování 3 případových studií - samostatné práce. Zápočtový test je formou zpracování odpovědí na zadané otázky a formou výběru správné odpovědi z nabízených možností. Test je možné 1x opakovat.
- Seminární práce - souvislý příklad zpracovaný na využití účetního SW včetně prezentace dílčích výsledků na cvičení. Seminární práce musí obsahovat účetní závěrku zvolené účetní jednotky včetně zpracovaných daňových příznání. Seminární práci je možné 1x opravit
- Splnění úkolů zadaných vyučujícím na cvičení.

Obsah

- Úvod do výuky účetnictví na počítači, představení účetního SW.
- Založení účetní jednotky a nastavení základních parametrů.
- Skladové hospodářství.
- Evidence dlouhodobého majetku.
- Dodavatelsko-odběratelské vztahy, fakturace.
- Personalistika.
- Evidence mezd a jejich účtování.
- Účtování finančního styku - banka, pokladna.
- Kniha jízd, cestovní příkazy, daň silniční.
- Evidence DPH, zálohové listy, sestavení daňového příznání.
- Účetní uzávěrka a kontrola účetnictví.
- Účetní závěrka a výstupy z účetnictví.
- Prezentace seminární práce

Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v COURSEWARE.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc3>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Předpokladem pro úspěšné absolvování předmětu je znalost vedení účetnictví a podnikové ekonomiky.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- porozumět základní podstatě účetních softwarů pro vedení účetnictví, pochopit jejich elementární prvky a obecně se v nich orientovat,
- zvládnout prakticky v účetním softwaru založit účetní jednotku a zachytit jednotlivé účetní transakce,
- pracovat s účetním softwarem, poznat, které informace kde nejlépe získat,
- objasnit, jaké jsou základní účetní práce v MSP a jakým způsobem k nim lze využít účetní software,
- sestavit pomocí účetního software daňové přiznání, aplikovat účetní postupy a kontroly.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Cvičící:** Ing. Veronika Burešová, Ing. Jitka Singerová, Ing. Jitka Zborková, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Kovaníková D. *Abeceda účetních znalostí pro každého. 19. vydání. Praha: Bova Polygon, 2009. 416 s..* ISBN 978-80-7273-1565.
- **Základní:** *Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění.*
- **Základní:** *Zákon č. 586/1192 Sb. o daních z příjmu v platném znění.*
- **Doporučená:** *Prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb., v platném znění.*
- **Doporučená:** *Uživatelská příručka vybraného účetního systému.*

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Projekt týmový [50 / počet studentů]	25
Příprava na dílčí test [2-20]	20
Praktická výuka [vyjádření počtem hodin]	26
E-learning [dáno e-learningovým kurzem]	5
Příprava prezentace (referátu) [1-10]	20
Celkem:	96

Vyučovací metody

- Výuka podporovaná multimédií
- Prezentace práce studentů
- Seminární výuka
- Samostatná práce studentů
- Cvičení

Hodnotící metody

- Projekt
- Demonstrace dovedností při cvičení

Předmět je zařazen do studijních programů:

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UIS:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UIS	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetní informační systém		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	03.12.2014 03:37

Pracoviště / Zkratka	KFU / UIS			Akademický rok	2014/2015
Název	Účetní informační systém			Způsob zakončení	Zápočet
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	Pisemná
Rozsah hodin	Cvičení 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	165 / -	0 / 50	Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Nahrazovaný předmět	KFU/UC3				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty s možnostmi vedení podnikatelské evidence pomocí softwarových nástrojů, naučit studenty praktické vedení účetnictví s využitím účetního softwaru.
Diskutovat a vysvětlit požadavky při vedení účetnictví, procesu účetní uzávěrky a sestavení účetní závěrky a daňových příznání.
Vést studenty k zamýšlení jak převést teoretické účetní znalosti do praxe při dodržení všech zákonných náležitostí.

Požadavky na studenta

Podmínkou udělení zápočtu je:

- Úspěšné zvládnutí zápočtového testu se zaměřením na teoretická východiska potřebná pro zvládnutí předmětu a práci s účetním softwarem minimálně na 75%. Zápočtový test je formou zpracování odpovědí na zadané otázky a formou výběru správné odpovědi z nabízených možností. Test je možné 1x opakovat.
- Seminární práce - souvislý příklad zpracovaný za využití účetního SW včetně prezentace dílčích výsledků na cvičení. Seminární práce musí obsahovat sestavenou účetní závěrku zadané účetní jednotky včetně zpracovaných daňových příznání. Seminární práci je možné 1x opravit.
- Splnění úkolů zadaných vyučujícím na cvičení.

Obsah

- Účetnictví jako informační systém - uživatelé informací účetního systému, vzájemné vazby a vztahy na externí legislativní předpisy (daňové zákony, mzdové předpisy, obchodní a občanský zákoník);
- Zahájení podnikání a způsoby evidence podnikatelské činnosti - daňová evidence, paušální výdaje, účetnictví a účetní jednotky, nastavení elementárních parametrů v účetním software;
- Účetní a daňové aspekty dokladů, podmínky vystavování, archivace a storna dokladů;
- Daňové a účetní aspekty evidence majetku - problematika volby oceňovacích základů, možnosti evidence majetku, vazba na výsledek hospodaření a daň z příjmů;
- Vnitřní směrnice podniku a jejich vliv na účetní výkaznictví podniku;
- Zákoník práce a povinnosti zaměstnavatele - závislá činnost a problematika schwarzsystému, registrace k Dzp FO, přihláška zaměstnavatele a zaměstnanců na OSSZ, registrace zaměstnavatele a zaměstnanců u ZP, registrace u Kooperativy;
- Personalistika, mzdové účetnictví a zaměstnanci - mzdové karty zaměstnanců, prohlášení poplatníka Dzp FO, výpočet a zúčtování mezd.
- Legislativní předpisy v oblasti účetního výkaznictví - zákon o účetnictví, prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví, české účetní standardy.
- Daňové a účetní aspekty cestovních náhrad - cestovní příkazy, uplatňování výdajů na automobil, kniha jízd a daň silniční.
- Zákon o dani z přidané hodnoty a vliv na účetní systém - vystavení daňových dokladů, kontrola a evidence obdržených daňových dokladů, problematika zálohových listů, sestavení daňového příznání.

- Formální a věcná kontrola účetního výkaznictví a doložení průkaznosti účetnictví.
- Výstupy z účetního systému - sestavení rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přílohy a cash-flow.
- Prezentace a obhajoba seminární práce

Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v COURSEWARE.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc3>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Předpokladem pro úspěšné absolvování předmětu je znalost vedení účetnictví a podnikové ekonomiky.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- porozumět základní podstatě účetních softwarů pro vedení účetnictví, pochopit jejich elementární prvky a obecně se v nich orientovat,
- zvládnout prakticky v účetním softwaru založit účetní jednotku a zachytit jednotlivé účetní transakce,
- pracovat s účetním softwarem, poznat, které informace kde nejlépe získat,
- objasnit, jaké jsou základní účetní práce v MSP a jakým způsobem k nim lze využít účetní software,
- sestavit pomocí účetního software daňové přiznání, aplikovat účetní postupy a kontroly.

Garanti a vyučující

- Garanti: Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- Cvičící: Ing. Veronika Burešová, Ing. Marie Černá, Ing. Jitka Singerová, Ing. Jitka Zborková, Ph.D.

Literatura

- Základní: Kovanicová. *Abeceda účetních znalostí*. Praha, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5.
- Základní: *Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění.*
- Základní: *Zákon č. 586/1192 Sb. o daních z příjmu v platném znění.*
- Doporučená: *Prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb., v platném znění.*
- Doporučená: *Uživatelská příručka vybraného účetního systému.*

Časová náročnost

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava prezentace (referátu) [1-10]	5
Příprava na souhrnný test [10-40]	22
Projekt týmový [50 / počet studentů]	25
Praktická výuka [vyjádření počtem hodin]	26
Celkem:	78

Vyučovací metody

- Výuka podporovaná multimédií
- Prezentace práce studentů
- Seminární výuka
- Samostatná práce studentů
- Cvičení

Hodnotící metody

- Projekt
- Demonstrace dovedností při cvičení

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B2: Povinné volitelné st. zaměření Finance a účetnictví (FUČ) - Plzeň	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B1: Povinné volitelné st. zaměření Podnikání a management (PM) - Cheb, Plzeň	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - FUČ	2014	Blok B: Povinné volitelný blok - zaměření Finance a účetnictví (Plzeň)	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013 - PM	2014	Blok B: Povinné volitelný blok - zaměření Podnikání a management (Cheb)	B	3	ZS
Celouniverzitní nabídka	Magisterský	Prezenční	Celouniverzitní nabídka	1	1	2014	Ekonomie, průmyslové inženýrství a management	C		ZS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, bakalářský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/MUC:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/MUC	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Manažerské účetnictví		
Akademický rok:	2014/2015	Tisknuto:	04.12.2014 23:13

Pracoviště / Zkratka	KFU / MUC			Akademický rok	2014/2015	
Název	Manažerské účetnictví			Způsob zakončení	Zkouška	
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná	
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]					
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	ANO	
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO	
Zimní semestr	3 / -	165 / -	1 / -	Min. (B+C) studentů	10	
Vyučovací jazyk	Čeština				Opakovaný zápis	NE
Nahrazovaný předmět	KEU/MUC				Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyloučené předměty	Nejsou definovány					
Podmiňující	Nejsou definovány					
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány					
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány					

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty se základními metodami a nástroji manažerského účetnictví. Analyzovat, interpretovat a komunikovat výstupy manažerského účetnictví ve vztahu k uživatelům informačního systému podniku a jeho subsystémům podporujícím řízení. Získat dovednosti měření a řízení hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti podnikových procesů a výkonnou.

Požadavky na studenta

Pro získání zápočtu je nutná 70% úspěšnost (tzn. 35 bodů) v zápočtovém testu, který se píše na cvičeních ve 12. výukovém týdnu semestru. Ukázka zápočtového testu je uvedena v sekci cvičení. Test je možné 1x opakovat.
Pro získání zápočtu je dále třeba zpracovat kontrolní test v e-learningovém kurzu.
Zkouška se skládá z písemné a ústní části. Podmínkou je úspěšné absolvování obou částí zkoušky. Před zkouškou je nutné mít zapsán zápočet. Písemná část zkoušky se skládá z teoretických tvrzení a příkladové části. Povinnost dosáhnout alespoň 60% úspěšnosti při písemné zkoušce. Bodové hodnocení písemné části zkoušky: 27 - 30 bodů - výborně, 23 - 26 bodů - velmi dobře, 18 - 22 bodů - dobře. Ústní část zkoušky je formou otázek v rozsahu obsahu učiva předmětu.
Požadavky na studenty kombinované formy studia jsou upřesněny v Courseware.

Obsah

- Úkoly manažerského účetnictví a jeho význam pro podporu řízení úspěšného podniku i podniku v ohrožení.
- Nákladové účetnictví. Centralizovaný a decentralizovaný přístup ke zpracování účetnictví.
- Klasifikace nákladů a výnosů v manažerském účetnictví.
- Modelování nákladů, výnosů a zisku.
- Kalkulační podnikové systémy.
- Metoda kalkulace ABC, přednosti a nevýhody.
- Specifika plánů a rozpočtů v tržním hospodářství.
- Rozhodovací úlohy v manažerském účetnictví a jejich klasifikace. Využití rozdílových metod v řízení.
- Rozhodovací úlohy nevyžadující vklady prostředků, CVP analýza, optimalizační úlohy na existující kapacitě.
- Rozhodovací úlohy na budoucí kapacitě, které vyžadují vklady prostředků. Hodnocení investic.
- Rozpočtování peněžních toků, Cash Flow, metody zjišťování Cash Flow, využití Cash Flow při řízení.
- Manažerské účetnictví a cenová rozhodování.
- Manažerské a nákladové účetnictví - vývojové tendence ve světovém kontextu.
- Práce s e-learningovým kurzem.

Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v COURSEWARE.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/muc>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Žádné.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- orientovat se v problematice manažerského účetnictví,
- aplikovat vhodné tradiční a pokročilé metody a nástroje manažerského účetnictví pro řešení praktických úkolů,
- využívat výstupy manažerského účetnictví pro manažerské rozhodování a řízení podnikových procesů a výkonů.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
- **Přednášející:** Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
- **Cvičící:** Ing. Veronika Burešová, Ing. Josef Červený, Ph.D., Ing. Jitka Singerová

Literatura

- **Základní:** Dvořáková, Lilia; Červený, Josef. *Úloha manažerského účetnictví při řízení hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti podnikových procesů a výkonů, I.díl, 1. vydání.* Plzeň: NAVA, 2011. ISBN 978-80-7211-397-2.
- **Základní:** Dvořáková, Lilia, Červený Josef. *Úloha manažerského účetnictví při řízení hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti podnikových procesů a výkonů, II.díl, 1. vydání.* Plzeň: NAVA, 2012. ISBN 978-80-7211-425-2.
- **Doporučená:** *ACCA : paper F2 : management accounting : for exams in 2009.* 3rd ed. London : Bpp Learning Media, 2009. ISBN 978-0-7517-6653-0.
- **Doporučená:** Horngren, Charles T. *Cost accounting : A Managerial emphasis.* 7th ed. New Jersey : PRENTICE HALL, 1991. ISBN 0-13-17813-8.
- **Doporučená:** Petřík, Tomáš. *Ekonomické a finanční řízení firmy : manažerské účetnictví v praxi.* 2., výrazně rozš. a aktualiz. vyd. Praha : Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3024-0.
- **Doporučená:** Needles, Belveder E.; Anderson, Henry R.; Caldwell, James C. *Financial & managerial accounting.* Boston : Houghton Mifflin Co., 1988. ISBN 0-395-43348-7.
- **Doporučená:** *Financial information for management. paper 1.2., part 1 : ACCA study text.* Berkshire : Kaplan - Foulks Lynch, 2006. ISBN 1-84390-843-3.
- **Doporučená:** Freiberg, František. *Finanční controlling : koncepce finanční stability firmy.* Praha : Management Press, 1996. ISBN 80-85943-03-4.
- **Doporučená:** Král, Bohumil. *Manažerské účetnictví.* 3., dopl. a aktualiz. vyd. Praha : Management Press, 2010. ISBN 978-80-7261-217-8.
- **Doporučená:** Červený, Josef; Skálová, Petra. *Manažerské účetnictví.* 1. vyd. Plzeň : Západočeská univerzita, 2003. ISBN 80-7082-998-2.
- **Doporučená:** Šoljaková, Libuše; Král, Bohumil. *Manažerské účetnictví : případové studie a příklady.* 2., přeprac. vyd. V Praze : Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1545-8.
- **Doporučená:** Dvořáková, Lilia, Burešová, Veronika. *Manažerské účetnictví. E-learningový kurz LMS Uniform.*

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
E-learning [dáno e-learningovým kurzem]	13
Příprava na zkoušku [30-60]	50
Příprava na souhrnný test [10-40]	40
Kontaktní výuka	52
Celkem:	155

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- E-learning
- Diskuse
- Individuální konzultace
- Demonstrace dovedností

Samostudium studentů
Cvičení

Hodnotící metody

Test
Kombinovaná zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.p.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Systémové inženýrství a informatika	Navazující	Prezenční	Informační management	1	2013	2014	Povinné přednášky	A	1	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B1: Povinné volitelné st. zaměření Podnikání a management (PM) - Cheb, Plzeň	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013	2014	Blok B: Povinné volitelný blok - zaměření Podnikání a management (Cheb)	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013	2014	Blok B: Povinné volitelný blok - zaměření Finance a účetnictví (Plzeň)	B	3	ZS
Ekonomika a management	Bakalářský	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B2: Povinné volitelné st. zaměření Finance a účetnictví (FUC) - Plzeň	B	3	ZS

Příloha J: Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC4:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UC4	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetnictví 4	Tisknuto:	04.12.2014 23:22
Akademický rok:	2014/2015		

Pracoviště / Zkratka	KFU / UC4			Akademický rok	2014/2015	
Název	Účetnictví 4			Způsob zakončení	Zkouška	
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná	
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]				Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO	
Letní semestr	1 / -	1 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10	
Zimní semestr	0 / 30	0 / 35	0 / 30	Opakovaný zápis	NE	
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní	
Nahrazovaný předmět	KEU/UC4					
Vyloučené předměty	Nejsou definovány					
Podmiňující	Nejsou definovány					
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány					
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány					

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty s aktuální účetní a daňovou legislativou a její širší aplikací v podnikatelském prostředí.

Požadavky na studenta

Podmínky udělení zápočtu:

- zpracování semestrální práce v požadovaném formátu a struktuře na zadané téma z oblasti přednášek; Studii je možné jednou připravit.
- vyřešení případové studie na zadané téma a její prezentace na cvičení;

Zkouška je písemná a skládá se z testu s kombinací otázek otevřeného a uzavřeného typu a výpočtových příkladů.

Hodnocení:

- 100% - 90% - klasifikační stupeň výborně
- 89% - 80% - klasifikační stupeň velmi dobře
- 79% - 70% - klasifikační stupeň dobře
- 69% - méně - nevyhověl

Obsah

- Historický vývoj účetnictví a současné nároky kladené na jeho vedení
- Světové účetní systémy, problematika mezinárodní harmonizace a regulace
- Konceptní rámec účetnictví v ČR - charakteristika účetních informací a jejich uživatelů ve vazbě na současnou legislativní předpisy v oblasti účetnictví podnikatelů.
- Obsah účetní závěrky a výroční zprávy - národní a mezinárodní koncepty jejich sestavení (ČÚS, IAS/IFRS, US GAAP).
- Vývoj v oblasti účetního výkaznictví a problematika nefinančního reportingu (CSR, environmentální zprávy, zprávy o udržitelném rozvoji).
- Problematika v oblasti oceňování - přehled oceňovacích přístupů a rozpoznávání výsledku hospodaření.
- Daňového účetnictví ve světovém kontextu a daňové ráje
- Forezní audit 1 - odhalování, vyšetřování a prevence podvodů.
- Forezní audit 2 - účetní a ekonomická due diligence.
- Účetní etika a kreativní účetnictví.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc4>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Studium kurzu předpokládá znalost specifik účtování jednotlivých typů společnosti, účtování o finančním majetku, cenných papírech, účtování o dlouhodobém majetku, leasingu, zásobách, pohledávkách, závazcích, nákladech a výnosech. Dále znalosti související s přípravnými pracemi k účetní závěrce a porozumění sestavování výkazů finančního účetnictví spolu s výpočtem daně

z příjmů splatné i odložené s dopadem na ukazatele finanční analýzy.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- definovat právní normy pro vedení účetnictví jednotlivých úrovní podniků národního hospodářství a vyhodnotit výběr vhodného způsobu vedení účetnictví,
- identifikovat aktuální změny právních norem v oblasti účetnictví a daní,
- aplikovat vhodné oceňovací základny pro jednotlivé položky účetních výkazů,
- vymezit proces harmonizace a standardizace účetnictví v EU a ve světě, dokázat predikovat vývoj oboru účetnictví do budoucna.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Přednášející:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Cvičící:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Jan Molin. *Protiprávní jednání z pohledu profesní odpovědnosti auditorů, daňových poradců a účetních*. Praha, 2011. ISBN 978-80-7357-600-4.
- **Základní:** Kubičková Dana. *Účetní systémy - díl I*. VŠFS, Praha, 2006. ISBN 80-86754-72-3.
- **Základní:** Kubičková Dana. *Účetní systémy - díl II*. VŠFS, Praha, 2010. ISBN 978-80-7408-030-2.
- **Základní:** *Zákon o účetnictví v aktuálně platném znění*.
- **Rozšiřující:** Ficbauer Jiří a David. *Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy*. Ostrava, 2012. ISBN 978-80-7418-143-6.
- **Rozšiřující:** Čírtková, Ludmila a kol. *Podvočky, zpronevěry, machinace*. 2005. ISBN 80-86795-12-8.
- **Doporučená:** Müllerová, Libuše. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-308-9.
- **Doporučená:** Dušek, Jiří. *Jak se vyhnout chybám v účetnictví : rady, řešení, praktické příklady*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3539-9.
- **Doporučená:** Lawrence D. Lewis. *The power of accounting*. New York, 2012. ISBN 978-0-415-88430-3.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	52
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [40-50]	30
Příprava na zkoušku [30-60]	30
Celkem:	112

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- Prezentace práce studentů
- Individuální konzultace
- Samostatná práce studentů
- Samostudium literatury
- Cvičení

Hodnotící metody

- Projekt
- Kombinovaná zkouška
- Skupinová prezentace na semináři

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Navazující	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	LS
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B1: St. zaměření Podniková ekonomika (povinné volitelné)	B	2	LS
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok C2: Doporučené výběrové předměty pro zaměření MP	C	2	LS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/US:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/US	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetní systém	Tisknuto:	03.12.2014 03:19
Akademický rok:	2014/2015		

Pracoviště / Zkratka	KFU / US			Akademický rok	2014/2015
Název	Účetní systém			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 6 Kred.			Forma zakončení	Pisemná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 1 [HOD/TYD]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	ANO
Zimní semestr	98 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	1
Vyučovací jazyk	Čeština				
Nahrazovaný předmět	KFU/UC4				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty s vlivem daňových a právních předpisů na vedení účetního výkaznictví. Vysvětlit problematiku účetní etiky a nefinančního reportingu. Prezentovat informace o účetní problematice ve vztahu k externím i interním kontrolním mechanismům aplikovanými ve veřejné i soukromé sféře.

Požadavky na studenta

Podmínkou udělení zápočtu je individuální zpracování zadané semestrální práce v požadovaném formátu a struktuře. Studii je možné jednou přepracovat.

Studenti ve skupinkách zpracují řešení příkladů z cvičení včetně teoretických otázek. Řešení příkladů a otázek bude prezentováno na cvičení a odevzdáno písemnou a elektronickou formou.

Zkouška je písemná a skládá se z testu s kombinací otázek otevřeného a uzavřeného typu.

Hodnocení:

- 100% - 90% - klasifikační stupeň výborně
- 89% - 80% - klasifikační stupeň velmi dobře
- 79% - 70% - klasifikační stupeň dobře
- 69% - méně - nevyhověl

Obsah

- Historický vývoj účetnictví a současné nároky kladené na jeho vedení,
- Světové účetní systémy, problematika mezinárodní harmonizace a regulace,
- Vývoj v oblasti účetního výkaznictví,
- Koncepční rámec účetnictví v ČR,
- Obsah účetní závěrky a výroční zprávy - národní a mezinárodní koncepty jejich sestavení,
- Problematika v oblasti oceňování - přehled oceňovacích přístupů a rozpoznávání výsledku hospodaření,
- Kreativní účetnictví a účetní etika,
- Forenzní audit,
- Problematika konsolidace,
- Daně a účetnictví ve světě,
- Konverze účetní závěrky,
- Účetní a ekonomická due diligence,

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Základní vědomosti o vedení účetnictví dle českých právních norem, znalosti z oblasti podnikové ekonomiky.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- analyzovat a využít znalosti z účetní závěrky a výroční zprávy,
- orientovat se v problematice nefinančního reportingu,
- objasnit oceňovací přístupy a rozpoznání VH v mezinárodním kontextu
- porozumět vazbě účetního a daňového systému
- popsat systém kontrolních mechanismů v soukromé i veřejné sféře
- porozumět problematice účetní etiky

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Přednášející:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Cvičící:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Kubičková Dana. *Účetní systémy - díl I.* VŠFS, Praha, 2006. ISBN 80-86754-72-3.
- **Rozšiřující:** Mulford, Charles W. *The financial number game : detecting creative accounting practices / Charles W. Mulford and Eugene E. Comiskey.* 2002. ISBN 978-0-471-77073-2.
- **Doporučená:** Kovanicová, Dana. *Jak porozumět světovým, evropským a českým účetním výkazům.* Vyd. 1. Praha : Polygon, 2004. ISBN 80-7273-095-9.
- **Doporučená:** Čírtková, Ludmila a kol. *Podvody, zpronevěry, machinace.* 2005. ISBN 80-86795-12-8.
- **Doporučená:** Jan Molín. *Protiprávní jednání z pohledu profesní odpovědnosti auditorů, daňových poradců a účetních.* Praha, 2011. ISBN 978-80-7357-600-4.
- **Doporučená:** Kubičková Dana. *Účetní systémy - díl II.* VŠFS, Praha, 2010. ISBN 978-80-7408-030-2.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [40-50]	40
E-learning [dáno e-learningovým kurzem]	14
Kontaktní výuka	52
Příprava na zkoušku [30-60]	45
Příprava prezentace (referátu) [1-10]	5
Celkem:	156

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- E-learning
- Výuka podporovaná multimédií
- Prezentace práce studentů
- Cvičení

Hodnotící metody

- Písemná zkouška
- Seminární práce
- Skupinová prezentace na semináři

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	2013	2014	Povinné předměty	A	2 ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma	Ober	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Navazující	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	2013	2014	Povinné předměty	A	2	ZS

Sylaby předmětů ZČU Plzeň, magisterský stupeň, obor podniková ekonomika a management, předmět KFU/UC5:

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KFU/UC5	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Účetnictví IAS/IFRS	Tisknuto:	04.12.2014 23:26
Akademický rok:	2014/2015		

Pracoviště / Zkratka	KFU / UC5			Akademický rok	2014/2015
Název	Účetnictví IAS/IFRS			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 5 Kred.			Forma zakončení	
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	2 / -	8 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Nahrazovaný předmět	KEU/UC5				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Seznámit studenty s celosvětově akceptovanými a vyžadovanými standardy IAS/IFRS a US GAAP, seznámit studenty s jejich výhodisky, metodami a nástroji a naučit je využívat v praxi.

Požadavky na studenta

Předpokladem pro prokázání získaných kompetencí je

A) v rámci zápočtu:

- 1) zpracování seminární práce na téma IAS/IFRS nebo IFRS for SME, seminární práci je možné jednou opravit,
- 2) splnění podmínek zápočtového testu, max. 30 bodů, min. 20 bodů. Test je možné jednou opakovat.

B) v rámci zkoušky:

- 1) získání minimálně 70 (ze 100 možných) bodů v písemném zkouškovém testu (s 60minutovým limitem),
100 - 90 = výborně,
89 - 80 = velmi dobře,
79 - 70 = dobře.

- 2) prověření znalostí při ústní zkoušce, student odpovídá na otázky lektora bez přípravy.

Specifikace požadavků pro studenty kombinované formy studia je v courseware.

Obsah

- Úvod do účetních systémů
 - Harmonizace a standardizace účetnictví, definice a význam IFRS for SME
 - Výklad koncepčního rámce - I. část,
 - Výklad koncepčního rámce - II. část, koncepce a základní zásady IFRS for SME
 - Dlouhodobý majetek a jeho zobrazení v účetnictví, pojetí dl. majetku dle IFRS for SME
 - Zásoby, řešení zásob dle IFRS for SME
 - Peníze, peněžní ekvivalenty, pohledávky, finanční majetek, investice: pojetí dle IAS/IFRS a IFRS for SME
 - Vlastní kapitál, pojetí vlastního kapitálu dle IFRS for SME
 - Závazky, rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva, pojetí dle IAS/IFRS a IFRS for SME
 - Výnosy a náklady v pojetí IAS/IFRS a IFRS for SME
 - Účetní závěrka dle IAS/IFRS, sestavení účetní závěrky dle IFRS for SME, mezitímní účetní výkaznictví
 - Zveřejňování informací o spřízněných stranách, změny v účetních odhadech, zásadní chyby a změny v účetní politice, události po datu rozvahy, řešení přijatá dle IFRS for SME
 - Konsolidovaná účetní závěrka dle IAS/IFRS a IFRS for SME.
- Doplňkové informace pro studenty kombinované formy studia jsou v courseware.

<https://portal.zcu.cz/wps/myportal/predmety/kfu/uc5>

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Pro zdárné absolvování předmětu je důležitá znalost účetního výkaznictví dle právních předpisů ČR, tzn. základní principy a techniky účtování, dále oceňování, účtování a vykazování hlavních položek výkazů a sestavování výkazů samotných.

Získané způsobilosti

Student je schopen:

- definovat povinnost vést účetní výkaznictví dle IAS/IFRS a IFRS for SME,
- popsat strukturu IAS/IFRS a IFRS for SME, vymezit způsob jejich tvorby,
- definovat problematiky, na které se zaměřují jednotlivé standardy resp. oddíly,
- formulovat přístupy a metody oceňování, účtování a vykazování jednotlivých položek účetních výkazů,
- vyhodnotit správnost oceňování, účtování a vykazování dle IAS/IFRS, IFRS for SME a US GAAP,
- vymezit rozdílnost IAS/IFRS, IFRS for SME od účetního systému vedeného dle českých právních norem a od účetního systému US GAAP,
- dokázat použít získané znalosti při účtování a vykazování v podnikatelském subjektu, resp. při sestavování účetní závěrky podnikatelského subjektu.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Ing. Jana Hinke, Ph.D.
- **Přednášející:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.
- **Cvičící:** Ing. Jana Hinke, Ph.D., Ing. Jitka Zborková, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Hinke, Jana. *IAS/IFRS a hodnocení výkonnosti podniku*. Praha, 2013. ISBN 978-80-87197-64-6.
- **Základní:** Hinke, Jana. *IAS/IFRS a vykazání finanční pozice podniku*. Praha, 2013. ISBN 978-80-87197-65-3.
- **Základní:** Hinke, Jana. *Účetnictví podle IAS/IFRS : příklady a případové studie*. 1. vyd. Praha Kernberg Publishing, 2007. ISBN 978-80-903962-1-0.
- **Doporučená:** Dvořáková, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno : Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1950-1.
- **Doporučená:** Hussey, Roger. *Fundamentals of international financial accounting and reporting*. Singapore : World Scientific, 2011. ISBN 978-981-4280-23-5.
- **Doporučená:** Krupová, Lenka. *IFRS : mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009]*. Vyd. 1. Praha : VOX, 2009. ISBN 978-80-86324-76-0.
- **Doporučená:** Mackenzie Bruce. *Interpretation and Application of IFRS 2012*. New Jersey, 2012. ISBN 978-0-470-92399-3.
- **Doporučená:** Mládek, Robert. *Postupy účtování podle IFRS = IFRS policies and procedures*. Vyd. 1. Praha : Leges, 2009. ISBN 978-80-87212-13-4.
- **Doporučená:** Strouhal, Jiří. *Slovník pojmů IFRS : aktuálně platné definice pojmů IFRS, překladový místek z ČJ do AJ a zpět, vazby na jednotlivé IAS/IFRS*. Vyd. 1. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2009. ISBN 978-80-7357-474-1.
- **Doporučená:** Hinke, Jana. *Účetní systém IAS/IFRS : [charakteristika účetního systému]*. Praha : Kernberg Publishing, 2007. ISBN 978-80-903962-2-7.
- **Doporučená:** Jílek, Josef; Svobodová, Jitka. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2011*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3427-9.

Časová náročnost

Aktivity	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	52
Projekt týmový [50 / počet studentů]	17
Příprava na souhrnný test [10-40]	10
Příprava na zkoušku [30-60]	50
Celkem:	129

Vyučovací metody

- Přednáška s praktickými aplikacemi
- Individuální konzultace

Samostudium literatury
Cvičení

Hodnotící metody

Test
Projekt
Kombinovaná zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Ekonomika a management	Navazující	Kombinovaná	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Povinné předměty	A	2	ZS
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok B1: St. zaměření Podniková ekonomika (povinné volitelné)	B	2	ZS
Ekonomika a management	Navazující	Prezenční	Podniková ekonomika a management	1	1	2014	Blok C2: Doporučené výběrové předměty pro zaměření MP	C	1	ZS

Příloha K:

E-časopis Ekonom, článek o ČD Cargo versus kreativní účetnictví

BLOG.RESPEKT.CZ

[Úvodní stránka](#) >> rubrika:

FIRMY&TRHY

Ekonom: ČD Cargo použilo kreativní účetnictví

Diskuse (2) 22. 7. 2009 14:49 - Marcela Alföldi Šperkerová, čtenost: 5980x, karma: zatím neurčena

Železniční nákladní přepravce dostal výrok auditora s výhradou. Musí přepracovat účetní uzávěrku.

Státní instituce ČD Cargo, jež spadá do holdingu Českých drah, dostala výrok auditora s výhradou. »Formulace v základním výroku fakticky říká, že bylo použito kreativní účetnictví, tedy účetnictví na hraně s pravidly, poskytující zaujatý obraz o výkonnosti a finanční pozici účetní jednotky,« píše se v písemném stanovisku pro generální ředitelství ČD, jež má týdeník Ekonom k dispozici.

Představenstvo mateřské společnosti proto nařídilo přepracovat závěrku a pod vedením KPMG provést mimořádný audit. Novou účetní závěrku nákladní přepravce představenstvu mateřské společnosti předloží v září.

»Auditor ve svém původním výroku z opatrnosti poukazoval na použitou účetní metodu časového rozlišení revizí a oprav železničních nákladních vozů, neboť pro použití této metody nenašel jednoznačnou oporu v českých právních předpisech. Po vyhodnocení celé problematiky bylo rozhodnuto o přepracování účetní závěrky společnosti ČD Cargo s cílem získání jednoznačného výroku auditora,« vysvětluje Zdeněk Větrovec, ředitel odboru marketingu a komunikace ČD Cargo.

Představitelé ČD Cargo informovaly o svém loňském hospodaření již v únoru. S připomenutím, že jde jen o předběžné výsledky, uvedli, že při tržbách 17,6 miliardy korun společnost vydělala 670 milionů korun.

Původní podnikatelský záměr na rok 2008 ale počítal se ziskem o bezmála dvě pětiny vyšším. Jeho propad (ale i tržeb, i když ty poklesly meziročně jen o jedno procento) přičítalo

vedení carga počátku celosvětové krize, volatilním cenám energií a skákavému kurzu koruny k euru.

»Předběžně lze odhadovat, že očekávaný zisk po zdanění za uplynulé účetní období (1.12.2007 - 31.12.2008) poklesne o 75 milionů korun na cca 300 milionů, přičemž hrubý provozní zisk před odečtením odpisů dosáhne 700 milionů korun,« upřesňuje Větrovec, jaká čísla bude obsahovat nová účetní závěrka.

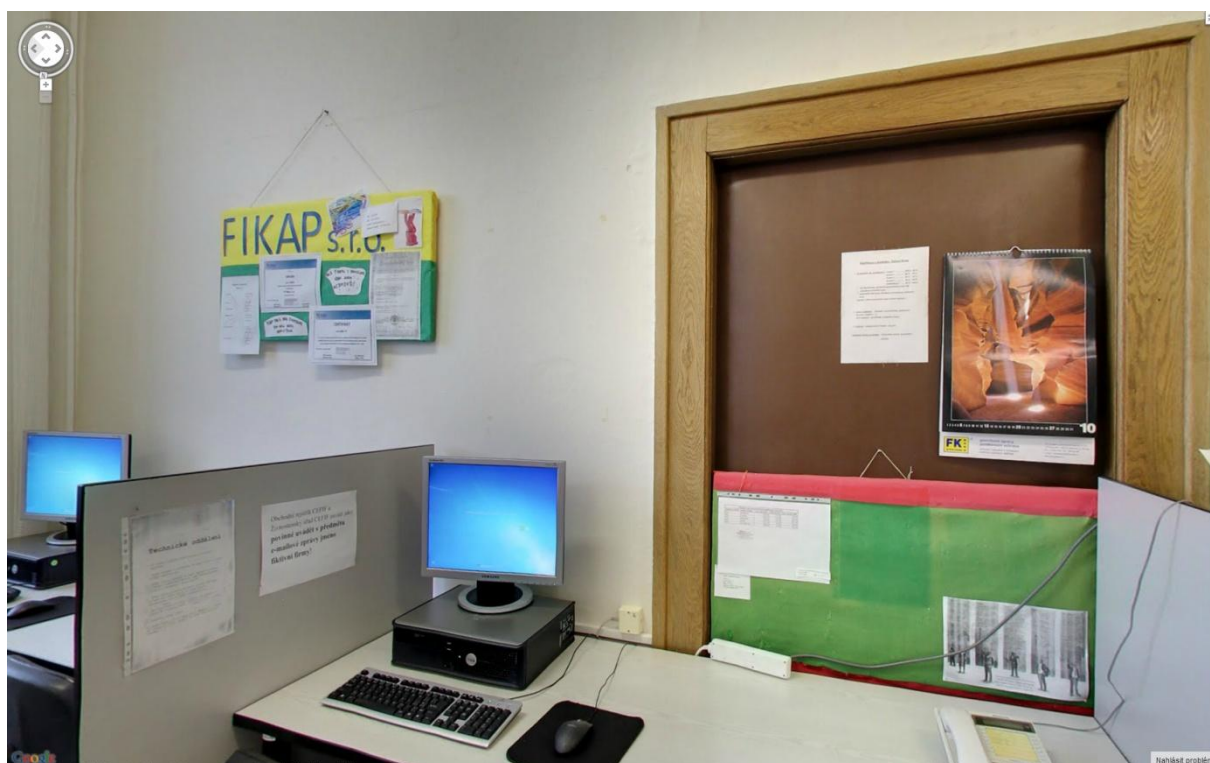
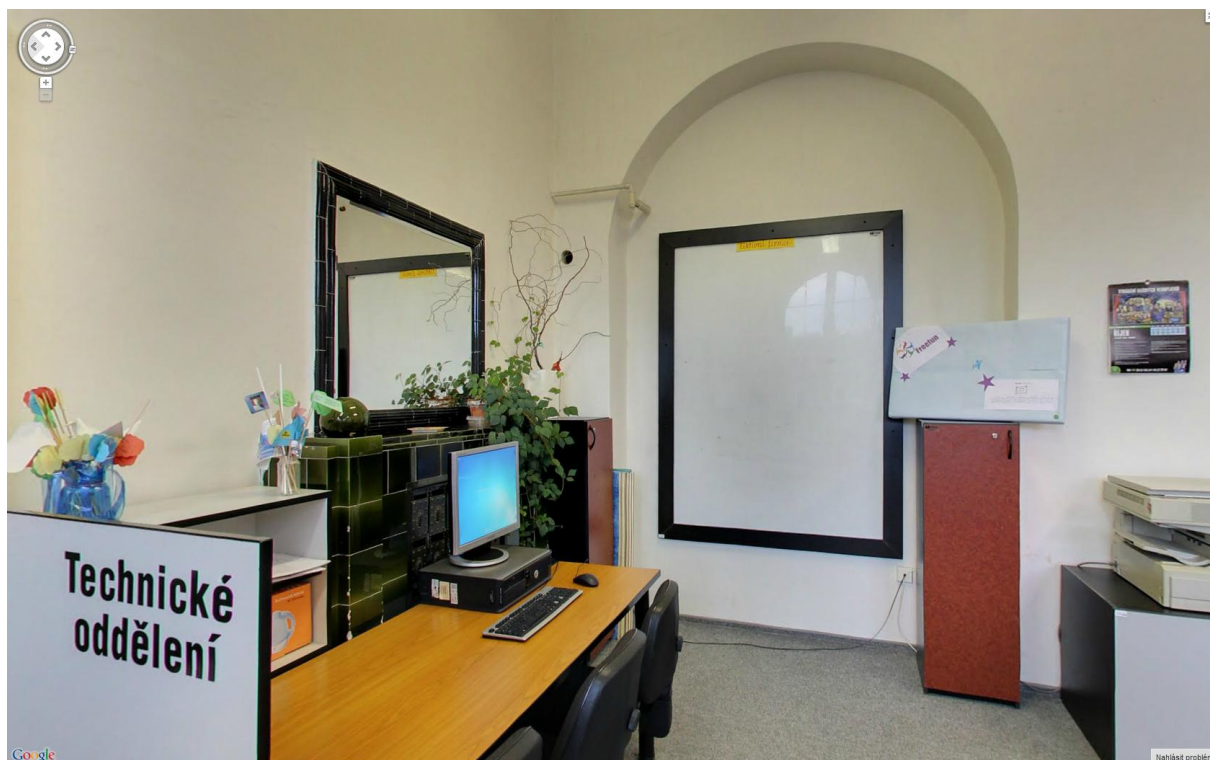
Více informací přinese týdeník Ekonom, který vychází ve čtvrtek 23. července.

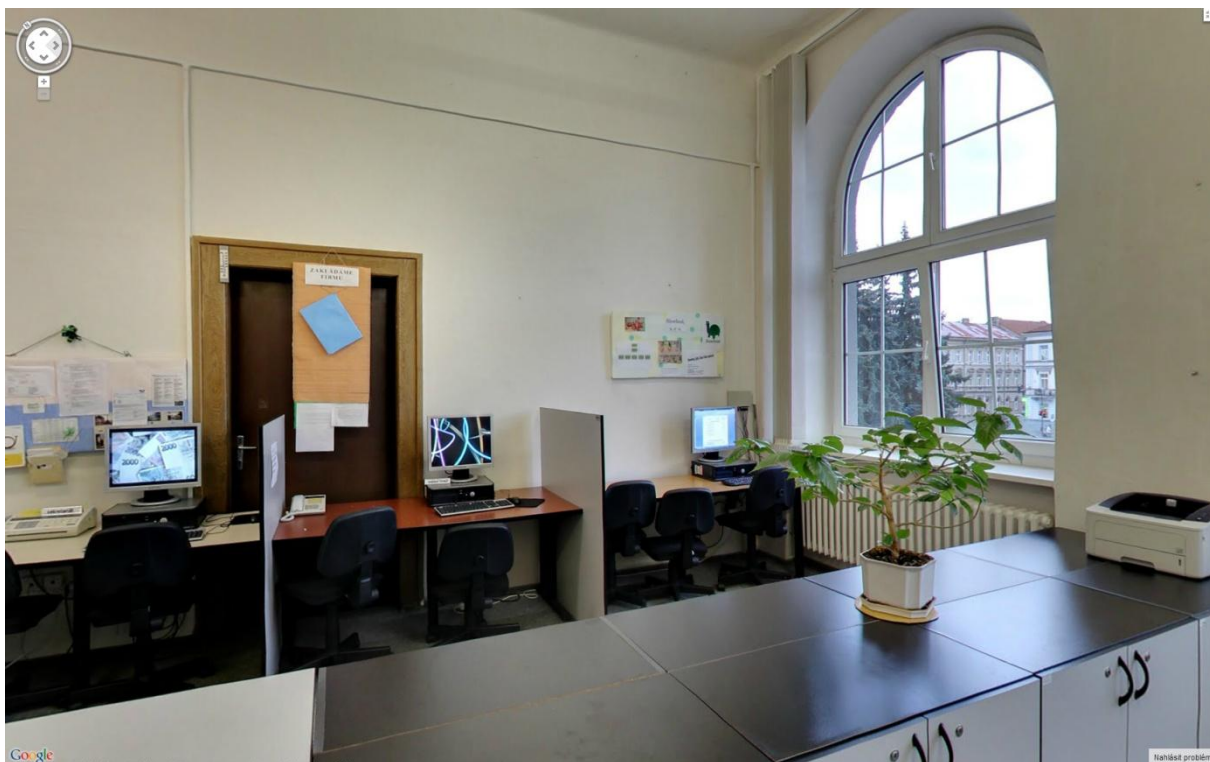
Marcela Alföldi Šperkerová

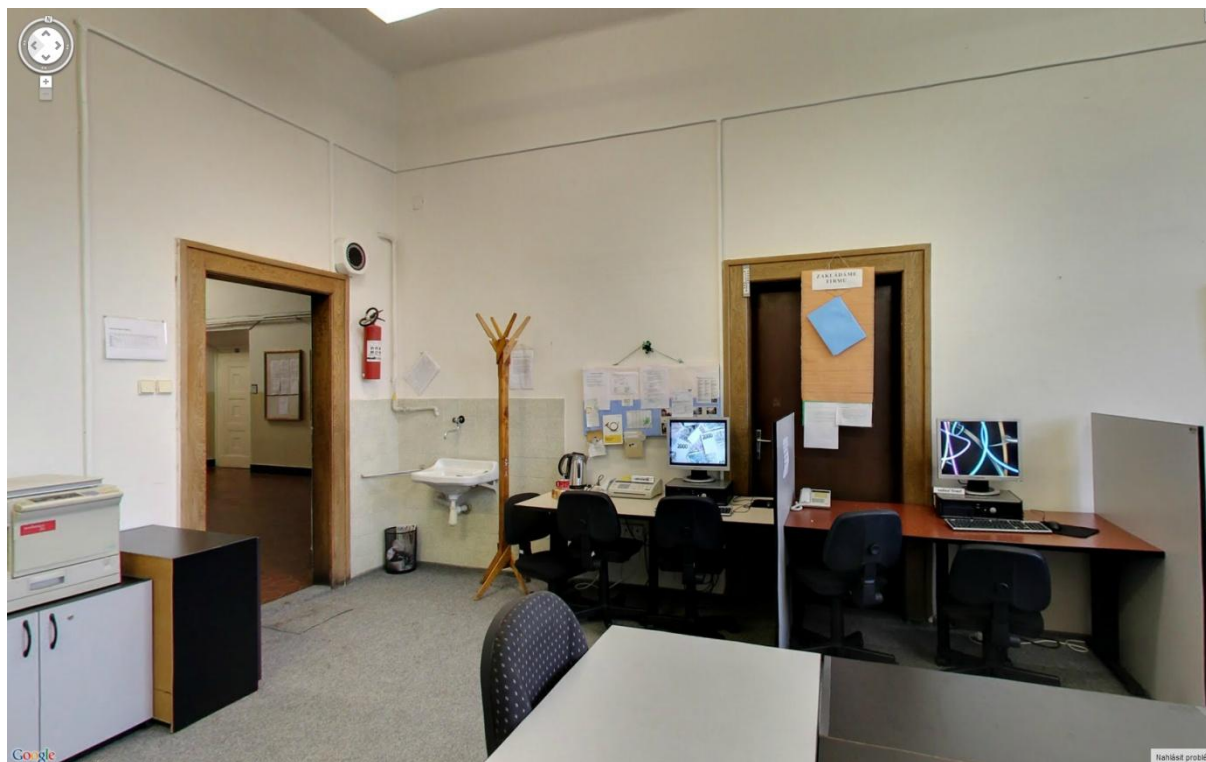
Zdroj: www.ekonom.ihned.cz, dostupný [cit. 2013-11-12] také na [www](http://www.ekonom.ihned.cz):

<http://ferteck.blog.respekt.ihned.cz/c3-37864090-Rb1000_d-ekonom-cd-cargo-pouzilo-kreativni-ucetnictvi>

Příloha L: Fotodokumentace OA Plzeň, Fiktivní firma

Zdroj: Fiktivní firma, OA Plzeň, <http://www.aa.pilsedu.cz/predmety/fiktivni-firma-0>

Příloha M:

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 1/5

Vzorový dokument č.181 - Kontrolní formulář odhadovaného rizika

Odkaz 181

Připravil	JVN	Datum	3/2005
Revidoval	JAS	Datum	4/2005

181 - KONTROLNÍ FORMULÁŘ ODHADOVANÉHO RIZIKA

Klient	ABC s.r.o.	Datum účetní závěrky	31.12.2004
--------	------------	----------------------	------------

Zůstatek účtu nebo transakční cyklus: Krátkodobý finanční majetek

	Připravil	Odkaz
I. Odhad přirozeného rizika		
A. Odhad rizika na úrovni účetní závěrky:	JVN	120 140 160
1. Zvážit závěry učiněné při celkovém odhadu rizika během fáze předběžného plánování obsažené na formuláři Riziko zakázky (formuláře 100 a 120) a formuláři Předběžné analytické procedury (formulář 160).		
2. Ujistit se, že byl vyplněn Kontrolní dotazník na přílohu (Klíčová ustanovení zákona o účetnictví a Specifické požadavky na zveřejnění v příloze k účetní závěrce).		243
B. Odhad rizika na úrovni zůstatku účtu a druhu transakce:	JVN	160
3. Provéřit přiměřenost významných zůstatků účtů (podle úvodního rozpisu) a identifikovat významné a neobvyklé pohyby, které mohou naznačovat existenci specifického rizika. Zdokumentovat záležitosti jako: (a) Významné nebo neobvyklé změny zůstatků oproti předchozímu období nebo rozpočtu, nebo nepřítomnost očekávaných změn. (b) Klíčové finanční ukazatele a jejich významné nebo neobvyklé změny, popř. nepřítomnost těchto změn. (c) Ostatní významné záležitosti.		
4. Identifikovat účty a transakce, které obsahují komplexní účetní operace, odhady nebo nesytematicky zpracovávané zápisy, nebo u nichž existují jiné faktory, které mohou zvýšit pravděpodobnost nesprávnosti. Každá z výše uvedených skutečností může naznačovat existenci specifického rizika.		N/A
C. Celkový odhad přirozeného rizika		
Na základě výše uvedených procedur (A. a B.) odhadnout úroveň přirozeného rizika zjištěného pro každý významný účetní zůstatek (viz. část III.).	JVN	181 část III.
II. Odhad kontrolního rizika		
A. Fáze I - Předběžný odhad		
1. Zvážit celkové zhodnocení kontrolního prostředí (formulář 150)	JVN	150
2. Zvážit výsledky obecného zhodnocení příslušného transakčního cyklu (formulář 151)		151
3. Kde je plánováno spoléhat se na vnitřní kontrolní systém, identifikovat kontroly pokrývající potenciální chyby a odhadnou jejich adekvátnost.		N/A
4. Na základě výše uvedených procedur, provést předběžný odhad kontrolního rizika (viz. část III.). Zvážit možnost použití programu přehledu a zhodnocení vnitřního kontrolního systému a dotazník vnitřních kontrol. Poznámka: Předběžný odhad rizika by měl být "vysoký", pokud auditor není schopen identifikovat vnitřní kontroly, které mohou předejít nebo zjistit významnou nesprávnost, a neplánuje provést test vnitřních kontrol za účelem potvrzení předběžného odhadu.		181 část III.

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 2/5

B. Fáze 2 - Konečný odhad		
1. V případech, kde byl předběžný odhad kontrolního rizika jiný než vysoký, obdržet důkazní informace prostřednictvím testů vnitřních kontrol za účelem ujištění se, že:		
<ul style="list-style-type: none"> a) vnitřní kontroly jsou navrženy a prováděny v souladu s předpokladem vytvořeným během předběžného odhadu kontrolního rizika b) vnitřní kontroly fungovaly během celého účetního období c) je pravděpodobné, že vnitřní kontroly zabrání vzniku nebo odhalí významnou nesprávnost 	JVN	N/A
2. Na základě výše uvedených procedur, provést konečný odhad kontrolního rizika		

III. Odhad přijatelného zjišťovacího rizika						
1. Provést odhad přijatelného zjišťovacího rizika (na základě odhadu přirozeného a kontrolního rizika) a zdokumentovat požadovaný rozsah testů (viz následující tabulka)					JVN	Viz níže
I. Stanovení přirozeného rizika	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Krátkodobý finanční majetek	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓
II. Stanovení kontrolního rizika						
A. Předběžné stanovení	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Krátkodobý finanční majetek	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓
B. Konečné stanovení	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Krátkodobý finanční majetek	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓
III. Zjišťovací riziko	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Krátkodobý finanční majetek	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓

Klíč:

V = Vysoké

S = Střední

N = Nizké

Poznámka: Příklad vzájemného propojení jednotlivých komponentů auditorského rizika:

Stanovení přirozeného rizika	Stanovení kontrolního rizika (Konečné)		
	Vysoké	Střední	Nizké
Vysoké	Nizké	Nizké	Střední
Střední	Nizké	Střední	Vysoké
Nizké	Střední	Vysoké	Vysoké

Poznámka: Šrafovaná oblast odpovídá přijatelné hladině zjišťovacího rizika, aby bylo dosaženo nízkého auditorského rizika.

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 3/5

Vzorový dokument č. 182 - Kontrolní formulář odhadovaného rizika

Odkaz 182

Připravil	JVN	Datum	3/2005
Revidoval	JAS	Datum	4/2005

182 - KONTROLNÍ FORMULÁŘ ODHADOVANÉHO RIZIKA

Klient	ABC s.r.o.	Datum účetní závěrky	31.12.2004
--------	------------	----------------------	------------

Zůstatek účtu nebo transakční cyklus: Dlouhodobý hmotný majetek

	Připravil	Odkaz
I. Odhad přirozeného rizika		
A. Odhad rizika na úrovni účetní závěrky:	JVN	120 140 160
1. Zvážit závěry učiněné při celkovém odhadu rizika během fáze předběžného plánování obsažené na formuláři Riziko zakázky (formuláře 100 a 120) a formuláři Předběžné analytické procedury (formulář 160).		243
2. Ujistit se, že byl vyplněn Kontrolní dotazník na přílohu (Klíčová ustanovení zákona o účetnictví a Specifické požadavky na zveřejnění v příloze k účetní závěrce).		
B. Odhad rizika na úrovni zůstatku účtu a druhu transakce:	JVN	160
3. Provést přiměřenost významných zůstatků účtů (podle úvodního rozpisu) a identifikovat významné a neobvyklé pohyby, které mohou naznačovat existenci specifického rizika. Zdokumentovat záležitosti jako: (a) Významné nebo neobvyklé změny zůstatků oproti předchozímu období nebo rozpočtu, nebo nepřítomnost očekávaných změn. (b) Klíčové finanční ukazatele a jejich významné nebo neobvyklé změny, popř. nepřítomnost těchto změn. (c) Ostatní významné záležitosti.		
4. Identifikovat účty a transakce, které obsahují komplexní účetní operace, odhady nebo nesystematicky zpracovávané zápisy, nebo u nichž existují jiné faktory, které mohou zvýšit pravděpodobnost nesprávnosti. Každá z výše uvedených skutečností může naznačovat existenci specifického rizika.		N/A
C. Celkový odhad přirozeného rizika		
Na základě výše uvedených procedur (A. a B.) odhadnout úroveň přirozeného rizika zjištěného pro každý významný účetní zůstatek (viz. část III.).	JVN	182 část III.
II. Odhad kontrolního rizika		
A. Fáze 1 - Předběžný odhad		
1. Zvážit celkové zhodnocení kontrolního prostředí (formulář 150)	JVN	150 151
2. Zvážit výsledky obecného zhodnocení příslušného transakčního cyklu (formulář 151)		N/A
3. Kde je plánováno spoléhat se na vnitřní kontrolní systém, identifikovat kontroly pokrývající potenciální chyby a odhadnou jejich adekvátnost.		182 část III.
4. Na základě výše uvedených procedur, provést předběžný odhad kontrolního rizika (viz. část III.). Zvážit možnost použití programu přehledu a zhodnocení vnitřního kontrolního systému a dotazník vnitřních kontrol. Poznámka: Předběžný odhad rizika by měl být "vysoký", pokud auditor není schopen identifikovat vnitřní kontroly, které mohou předejít nebo zjistit významnou nesprávnost, a neplánuje provést test vnitřních kontrol za účelem potvrzení předběžného odhadu.		

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 4/5

B. Fáze 2 - Konečný odhad		
1. V případech, kde byl předběžný odhad kontrolního rizika jiný než vysoký, obdržet důkazní informace prostřednictvím testů vnitřních kontrol za účelem ujištění se, že: <ul style="list-style-type: none"> a) vnitřní kontroly jsou navrženy a prováděny v souladu s předpokladem vytvořeným během předběžného odhadu kontrolního rizika b) vnitřní kontroly fungovaly během celého účetního období c) je pravděpodobné, že vnitřní kontroly zabrání vzniku nebo odhalí významnou nesprávnost 	JVN	N/A
2. Na základě výše uvedených procedur, provést konečný odhad kontrolního rizika		

III. Odhad přijatelného zjišťovacího rizika						
1. Provést odhad přijatelného zjišťovacího rizika (na základě odhadu přirozeného a kontrolního rizika) a zdokumentovat požadovaný rozsah testů (viz následující tabulka)					JVN	Viz níže
I. Stanovení přirozeného rizika	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Dlouhodobý hmotný majetek	V	V	V	V	V	V
	S	S	S	S	S	S
	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓	N ✓
II. Stanovení kontrolního rizika						
A. Předběžné stanovení	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Dlouhodobý hmotný majetek	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓
	S	S	S	S	S	S
	N	N	N	N	N	N
B. Konečné stanovení	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Dlouhodobý hmotný majetek	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓	V ✓
	S	S	S	S	S	S
	N	N	N	N	N	N
III. Zjišťovací riziko	Úplnost	Platnost	Účtování	Zaučtování do správného účetního období	Ocenění	Prezentace
Dlouhodobý hmotný majetek	V	V	V	V	V	V
	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓	S ✓
	N	N	N	N	N	N

Klíč:

V = Vysoké

S = Střední

N = Nízké

Vzor dokumentu Kontrolní formulář odhadovaného rizika, str. 5/5

Poznámka: Příklad vzájemného propojení jednotlivých komponentů auditorského rizika:

Stanovení přirozeného rizika	Stanovení kontrolního rizika (Konečné)		
	Vysoké	Střední	Nizké
Vysoké	Nizké	Nizké	Střední
Střední	Nizké	Střední	Vysoké
Nizké	Střední	Vysoké	Vysoké

Poznámka: Šrafovaná oblast odpovídá přijatelné hladině zjišťovacího rizika, aby bylo dosaženo nízkého auditorského rizika.

Příloha N:

Vzor dokumentu Spoléhání na vnitřní kontroly

Vzorový dokument č.151 – Spoléhání na vnitřní kontroly

Odkaz 151

Připravil	JVN	Datum	3/2005
Revidoval	JAS	Datum	4/2005

151 – SPOLÉHÁNÍ NA VNITŘNÍ KONTROLY

Klient	ABC s.r.o.	Datum účetní závěrky	31.12.2004
--------	------------	----------------------	------------

I když vedení společnosti zlepšilo kontrolní prostředí během roku (na základě našich doporučení z roku 2002 a 2003), nemůžeme přijmout strategii spoléhání na vnitřní kontroly z následujících důvodů:

- vnitřní kontrola byla zavedena v průběhu roku, proto nebyla použita průběžně během celého roku;
- je to prvním rokem, kdy byly tyto kontroly zavedeny, a podle pana Novotného měli zaměstnanci počáteční potíže s pochopením a prováděním příslušných kontrol provádění všech kontrol není evidováno, proto nám to neumožňuje získat evidenci dokládající průběh prováděných kontrol (doporučení vedení společnosti);
- s ohledem na vyšší efektivnost auditu, věřím, že se jeví jako vhodnější provádět testy věcné správnosti (ušetří se čas, který by se musel jinak věnovat testům kontrol, které nemusí být spolehlivé).

Abstrakt

KONOPOVÁ, Marcela. *Analýza finančního účetnictví dle českých právních norem a didaktická podpora jeho výuky*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 97 s., 2014

Klíčová slova: audit, auditor, účetní závěrka, rozvaha, výsledovka, cash flow, finanční účetnictví, finanční analýza, forenzní účetnictví, kreativní účetnictví

Předložená práce je zaměřena na zpracování didaktické podpory pro předmět účetnictví UC4, navazujícího magisterského studia Ekonomické fakulty ZČU v Plzni. Rozsah výuky tohoto předmětu by měl odpovídat novým požadavkům na výuku a z toho důvodu je současný rozsah výuky průběžně doplňován. V této práci jsou zpracovány stávající problematiky účetní závěrky a finanční analýzy, a dále práce obsahuje nově problematiky auditu, forenzního a kreativního účetnictví. Didaktická podpora má pomoci studentům pomocí případových studií učivo si prakticky vyzkoušet a z kontrolních otázek si ověřit své znalosti teoretické.

Součástí práce je také srovnání rozsahu výuky předmětu účetnictví vysokoškolského vzdělání, magisterského stupně s nižšími stupni vzdělání. Konkrétně jde o porovnání se středoškolským stupněm vzdělání na Obchodní akademii v Plzni a s bakalářským stupněm vysokoškolského vzdělání na Ekonomické fakultě ZČU v Plzni.

Abstract

KONOPOVÁ, Marcela. *Analysis of financial accounting in accordance with Czech legislativ and his support of didactic teaching*. Thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 97 s., 2014

Key words: audit, auditor, financial statement, Balance Sheet, Profit and Loss Statement, cash flow, finance accounting, financial analysis, forensic accounting, creative accounting

This thesis is focused on processing didactic support for subject of Accounting UC4, as a part of Master's degree at Faculty of Economics at the University of West Bohemia in Pilsen. The scope of this course should meet the latest requirements for teaching and for this reason the current range of teaching is updated continuously. Issues of the existing financial statements and financial analysis are elaborated in this document and new issues of audits, forensic and creative accounting are also included. Didactic support is to help students to test their theoretical knowledge through a series of questions and practical knowledge through case studies.

A part of the thesis also compares the extent of the subject Accounting between higher education, master's degree and secondary education. Specifically comparisons are made between the secondary level of education at the Business Academy in Pilsen and a Bachelor's Degree programme of higher education at the Faculty of Economics at the University of West Bohemia in Pilsen.